

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA POSTOJNA

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT
GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

RACNA GORA

(2019 – 2028)

Štev.: 05 – 28/19

O S N U T E K

VSEBINA

KAZALO PREGLEDNIC	V
GRAFIKONI	IX
SLIKE	IX
KARTE	X
PREGLEDNICE V PRILOGAH	X
POVZETEK	XI
0 UVOD.....	1
1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE.....	3
1.1 OPIS NARAVNIH RAZMER	3
1.1.1 Lega	3
1.1.2 Relief.....	5
1.1.3 Podnebne značilnosti.....	5
1.1.4 Hidrološke razmere.....	6
1.1.5 Matična podlaga in tla.....	6
1.1.5.1 Matična podlaga.....	6
1.1.5.2 Tla	6
1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost.....	7
1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote	8
1.1.8 Živalski svet	11
1.2 POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV	14
1.3 ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA.....	15
1.4 DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	16
1.5 GOSPODARSKE IN DRUGE DEJAVNOSTI, POVEZANE Z GOZDOM	16
1.5.1 Lovstvo.....	16
1.5.2 Kmetijstvo	17
1.5.3 Poselitev	18
1.5.4 Infrastruktura.....	19
1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru	20
1.6 POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI	20
1.7 UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	20
1.8 ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE.....	21
2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	22
2.1 EKOLOŠKE FUNKCIJE GOZDOV	24
2.2 SOCIALNE FUNKCIJE GOZDOV	33
2.3 PROIZVODNE FUNKCIJE GOZDOV	38
3 OPIS STANJA GOZDOV	40
3.1 GOSPODARSKE KATEGORIJE GOZDOV	40
3.2 LESNA ZALOGA	42
3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge	43
3.2.2 Način ugotavljanja tarif	44
3.3 PRIRASTEK	45
3.3.1 Način ugotavljanja prirastka.....	45
3.4 RAZVOJNE FAZE OZIROMA ZGRADBE SESTOJEV	46
3.5 TIPI SESTOJEV	47
3.6 OHRANJENOST GOZDOV.....	48
3.7 KAKOVOST DREVJA.....	49
3.8 POŠKODOVANOST DREVJA	49
3.9 OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA.....	50
3.10 ODMRLO DREVJE	53
4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI.....	55
4.1 KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE.....	55
4.2 GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU.....	60
4.2.1 Posek	60

VSEBINA

4.2.1.1	Posek po RGR in primerjava z načrtovanjem	60
4.2.1.2	Posek po vrstah sečenj	62
4.2.1.3	Posek po skupinah drevesnih vrst	63
4.2.1.4	Posek po debelinskih razredih	65
4.2.2	Gojitvena in varstvena dela	67
4.2.3	Gradnja gozdnih prometnic	68
4.2.4	Opravljenela dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov	68
4.2.5	Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009 – 2018	68
4.2.6	Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009 – 2018	68
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV	70
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDov	70
5.1.1	Površina	70
5.1.2	Lesna zaloga, prirastek	70
5.1.3	Kontrolni izračun lesne zaloge	72
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	74
5.2.1	Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev	74
5.2.2	Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov	75
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI	76
6.1	SPLOŠNI CILJI	76
6.2	USMERITVE	76
6.2.1	Splošne usmeritve	76
6.2.2	Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov	78
6.2.2.1	Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov	78
6.2.2.2	Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov	82
6.2.2.3	Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov	86
6.2.2.4	Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov	86
6.2.3	Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali	87
6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	87
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	87
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi objekti	87
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic	87
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor	89
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih	90
6.3	UKREPI	90
6.3.1	Možni posek	90
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela	92
6.3.3	Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali	94
6.3.4	Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov	95
6.3.5	Graditev gozdnih prometnic	96
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	97
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE RACNA GORA	98
9	RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI	101
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNO GOJITVENIH RAZREDOV	101
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	103
9.2.1	Bukovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum</i> (117)	103
9.2.1.1	Stanje gozdov v RGR 117	104
9.2.1.1.1	Rastišče v RGR 117	104
9.2.1.1.2	Stanje sestojev v RGR 117	104
9.2.1.2	Analiza preteklega gospodarjenja	107
9.2.1.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 117	107
9.2.1.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 117	107
9.2.1.3.2	Drevesna sestava v RGR 117	108

VSEBINA

9.2.1.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 117	108
9.2.1.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 117	109
9.2.1.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 117	109
9.2.1.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 117	109
9.2.1.4.3	Ukrepi v RGR 117	110
9.2.2	<i>Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum orn</i> (123).....	111
9.2.2.1	Stanje gozdov v RGR 123	112
9.2.2.1.1	Rastišče v RGR 123	112
9.2.2.1.2	Stanje sestojev v RGR 123.....	113
9.2.2.2	Analiza preteklega gospodarjenja.....	115
9.2.2.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 123	116
9.2.2.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 123.....	116
9.2.2.3.2	Drevesna sestava v RGR 123	116
9.2.2.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 123	116
9.2.2.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 123	117
9.2.2.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 123	117
9.2.2.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 123	118
9.2.2.4.3	Ukrepi v RGR 123.....	119
9.2.3	<i>Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču Omphalodo-Fagetum asaretosum</i> (401).....	120
9.2.3.1	Stanje gozdov v RGR 401	121
9.2.3.1.1	Rastišče v RGR 401	121
9.2.3.1.2	Stanje sestojev v RGR 401.....	121
9.2.3.2	Analiza preteklega gospodarjenja.....	123
9.2.3.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 401	124
9.2.3.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 401.....	124
9.2.3.3.2	Drevesna sestava v RGR 401	125
9.2.3.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 401	125
9.2.3.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 401	126
9.2.3.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 401	126
9.2.3.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 401	127
9.2.3.4.3	Ukrepi v RGR 401.....	128
9.2.4	<i>Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> (407)	129
9.2.4.1	Stanje gozdov v RGR 407	130
9.2.4.1.1	Rastišče v RGR 407	130
9.2.4.1.2	Stanje sestojev v RGR 407.....	130
9.2.4.2	Analiza preteklega gospodarjenja.....	133
9.2.4.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 407	133
9.2.4.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 407.....	133
9.2.4.3.2	Drevesna sestava v RGR 407	134
9.2.4.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 407	134
9.2.4.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 407	136
9.2.4.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 407	136
9.2.4.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 407	136
9.2.4.4.3	Ukrepi v RGR 407.....	137
9.2.5	<i>Gozdovi rdečega bora na rastišču Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum</i> (417)	138
9.2.5.1	Stanje gozdov v RGR 417	140
9.2.5.1.1	Rastišče v RGR 417	140
9.2.5.1.2	Stanje sestojev v RGR 417.....	140
9.2.5.2	Analiza preteklega gospodarjenja.....	142
9.2.5.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 417	143
9.2.5.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 417.....	143
9.2.5.3.2	Drevesna sestava v RGR 417	144
9.2.5.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 417	144
9.2.5.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 417	145
9.2.5.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 417	145
9.2.5.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 417	145
9.2.5.4.3	Ukrepi v RGR 417.....	146
9.2.6	<i>Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču Omphalodo-Fagetum typicum</i> (504)	147

VSEBINA

9.2.6.1	Stanje gozdov v RGR 504	148
9.2.6.1.1	Rastišče v RGR 504	148
9.2.6.1.2	Stanje sestojev v RGR 504	149
9.2.6.2	Analiza preteklega gospodarjenja	151
9.2.6.3	Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 504	151
9.2.6.3.1	Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 504	151
9.2.6.3.2	Drevesna sestava v RGR 504	152
9.2.6.3.3	Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 504	152
9.2.6.4	Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 504	154
9.2.6.4.1	Gozdnogojitveni cilji v RGR 504	154
9.2.6.4.2	Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 504	154
9.2.6.4.3	Ukrepi v RGR 504	155
10	PROSTORSKI DEL NAČRTA	157
10.1	STANJE IN RAZVOJ GOZDNIH POVRŠIN	157
10.2	VEČFUNKCIONALNA OBMOČJA	158
10.3	INTENZIVNOST GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	161
10.4	OBMOČJA GOZDOV S POSEBNIM NAMENOM IN VAROVALNIH GOZDOV	162
10.5	GOZDOVI ZA SANACIJO	163
10.6	OBMOČJA GOZDOV	163
10.7	VARSTVENA IN OGROŽENA OBMOČJA PO PREDPISIH O VODAH	166
10.8	OBMOČJA GOZDOV, KJER JE DOPUSTNO KRČENJE GOZDA	167
10.9	PREGLED IN ZASNOVA GOZDNE INFRASTRUKTURE TER DRUGIH PROSTORSKIH UREDITEV V GOZDNEM PROSTORU	169
11	LITERATURA	171
12	NAČRT SO IZDELALI	172
13	PRILOGE	173

KAZALO PREGLEDNIC

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP	XI
Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG	XI
Površina gojitvenih del – NGDL	XII
Površina funkcij gozdov – D – F	XII
Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih v GGE Racna gora	4
Preglednica 2: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Racna gora (vir: digitalizacija)	7
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	7
Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE Racna gora	9
Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Racna gora	13
Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Racna gora	14
Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov v GGE Racna gora po številu posesti	14
Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave po številu lastnikov gozdov v GGE Racna gora v obdobju 2009-2019	14
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere v GGE Racna gora (potencialne vrste spravila)	15
Preglednica 10/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Racna gora	15
Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč GGE Racna gora	16
Preglednica 12: Gibanje števila prebivalcev po naseljih v GGE Racna gora	18
Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Racna gora ...	23
Preglednica 14/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Racna gora	25
Preglednica 15/N: Območja Natura 2000	26
Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi	27
Preglednica 17/KV: Kvalifikacijske vrste	28
Preglednica 18: Pregled zavarovanih območij v GGE Racna gora (niso v gozdnem prostoru)	35
Preglednica 19: Pregled izjemnih dreves v GGE Racna gora	35
Preglednica 20: Pregled naravnih vrednot na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora	35
Preglednica 21: Pregled jam, naravnih vrednot na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora	36

VSEBINA

Preglednica 22: Pregled naravnih vrednot v GGE Racna gora (niso v gozdnem prostoru)	36
Preglednica 23: Pregled objektov kulturne dediščine na prvi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora.....	37
Preglednica 24: Pregled objektov kulturne dediščine na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora.....	38
Preglednica 25/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščno gojitvenih razredih v GGE Racna gora	40
Preglednica 26/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah	42
Preglednica 27: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Racna gora.....	42
Preglednica 28/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Racna gora	43
Preglednica 29/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Racna gora	43
Preglednica 30/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Racna gora	44
Preglednica 31/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Racna gora	45
Preglednica 32/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Racna gora	45
Preglednica 33/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev v GGE Racna gora	46
Preglednica 34/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah.....	47
Preglednica 35/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Racna gora.....	47
Preglednica 36/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Racna gora	48
Preglednica 37/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Racna gora	48
Preglednica 38/K: Kakovost drevja v GGE Racna gora.....	49
Preglednica 39/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Racna gora.....	49
Preglednica 40/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Bloke-Sodražica po popisu 2017	50
Preglednica 41/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Bloke-Sodražica.....	50
Preglednica 42: Pregled objedenosti mladja za vse drevesne vrste za GGE Racna gora	51
Preglednica 43: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za GGE Racna gora.....	52
Preglednica 44: Vrast drevesnih vrst v GGE preko meritvenega praga v GGE Racna gora v obdobju 2009-2019 (v drevesih/ha)	52
Preglednica 45/OD: Odmrlo drevje v GGE Racna gora.....	53
Preglednica 46: Posek v GGE Racna gora v obdobju 1955 - 2018 v bruto m ³	55
Preglednica 47/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju	60
Preglednica 48/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 1999 do 2008 v GGE Racna gora.....	61
Preglednica 49/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2009 do 2018 v GGE Racna gora.....	62
Preglednica 50/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Racna gora.....	62
Preglednica 51/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Racna gora	63
Preglednica 52/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Racna gora	64
Preglednica 53: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po RGR v GGE Racna gora	64
Preglednica 54: Posek po razširjenih debelinskih razredih po RGR v GGE Racna gora	65
Preglednica 55/PDR: Posek po debelinskih razredih.....	66
Preglednica 56/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Racna gora.....	67
Preglednica 57/D-KRC: Krčitve gozdov v obdobju 2009-2018 v GGE Racna gora po namenu.....	68
Preglednica 58: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1968-2019 v GGE Racna gora	70
Preglednica 59/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Racna gora v obdobju 1968-2019	70
Preglednica 60/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 - 2019 v GGE Racna gora	71
Preglednica 61/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Racna gora	72
Preglednica 62/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Racna gora.....	73
Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Racna gora po starih tarifah	73
Preglednica 64/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE Racna gora in primerjava z modelnim stanjem . 74	

VSEBINA

Preglednica 65: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Racna gora.....	75
Preglednica 66: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Racna gora	90
Preglednica 67: Možni posek po RGR v GGE Racna gora.....	91
Preglednica 68/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m ³) v GGE Racna gora	91
Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m ³) v GGE Racna gora.....	92
Preglednica 70: Primerjava možnega poseka z nekaterimi parametri v GGE Racna gora	92
Preglednica 71/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Racna gora	93
Preglednica 72/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah	93
Preglednica 73: Potrebe po materialu za gojitvena in varstvena dela v gozdovih GGE Racna gora.....	94
Preglednica 74: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov	94
Preglednica 75/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v GGE Racna gora.....	96
Preglednica 76/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)	98
Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Racna gora	99
Preglednica 78: Primerjava med ekonomsko presojo v prejšnjem in tem načrtu	99
Preglednica 79: RGR v GGE Racna gora in povezava z območnimi RGR	101
Preglednica 80/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Racna gora	102
Preglednica 81/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 117	104
Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 117	105
Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 117	105
Preglednica 84/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 117	106
Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 117	106
Preglednica 86/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 117	107
Preglednica 87/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 117	107
Preglednica 88/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 117 v obdobju 1968 – 2019	107
Preglednica 89/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019	108
Preglednica 90/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 117 in primerjava z modelnim stanjem	108
Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 117	110
Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 117	111
Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 117	111
Preglednica 94/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 123	112
Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 123	113
Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 123	113
Preglednica 97/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 123	114
Preglednica 98/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 123	114
Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 123	115
Preglednica 100/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 123	115
Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 123 v obdobju 1968 – 2019	116
Preglednica 102/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019	116
Preglednica 103/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 123 in primerjava z modelnim stanjem	117
Preglednica 104/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 123	119
Preglednica 105/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 123	119
Preglednica 106/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 123	120
Preglednica 107/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 401	121
Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 401	121
Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 401	122
Preglednica 110/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 401	122
Preglednica 111/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 401	123
Preglednica 112/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 401	124
Preglednica 113/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 401	124

VSEBINA

Preglednica 114/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 401 v obdobju 1968 – 2019	124
Preglednica 115/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019.....	125
Preglednica 116/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 401 in primerjava z modelnim stanjem	125
Preglednica 117: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 401	126
Preglednica 118/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 401	128
Preglednica 119/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 401	128
Preglednica 120/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 401	129
Preglednica 121/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 407	130
Preglednica 122/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 407	131
Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 407	131
Preglednica 124/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 407	132
Preglednica 125/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 407	132
Preglednica 126/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 407	133
Preglednica 127/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 407	133
Preglednica 128/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 407 v obdobju 1968 – 2019	134
Preglednica 129/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019	134
Preglednica 130/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 407 in primerjava z modelnim stanjem	134
Preglednica 131: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 407	135
Preglednica 132/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 407	137
Preglednica 133/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 407	138
Preglednica 134/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 407	138
Preglednica 135/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 417	140
Preglednica 136/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 417	140
Preglednica 137/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 417	140
Preglednica 138/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 417	141
Preglednica 139/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 417	142
Preglednica 140/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 417	143
Preglednica 141/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 417	143
Preglednica 142/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 417 v obdobju 1968 – 2019	143
Preglednica 143/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019	144
Preglednica 144/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 417 in primerjava z modelnim stanjem	144
Preglednica 145/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 417	146
Preglednica 146/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 417	147
Preglednica 147/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 417	147
Preglednica 148/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 504	148
Preglednica 149/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 504	149
Preglednica 150/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 504	149
Preglednica 151/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 504	150
Preglednica 152/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 504	150
Preglednica 153/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 504	151
Preglednica 154/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504	151
Preglednica 155/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 504 v obdobju 1968 – 2019	151
Preglednica 156/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019	152
Preglednica 157/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 504 in primerjava z modelnim stanjem	152
Preglednica 158: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 504	153
Preglednica 159/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 504	155
Preglednica 160/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 504	156

VSEBINA

Preglednica 161/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 504	156
Preglednica 162: Stanje gozdnih površin	157
Preglednica 163: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin	157
Preglednica 164: Večfunkcionalna območja	161
Preglednica 165: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	161
Preglednica 166: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	163
Preglednica 167: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	164

GRAFIKONI

Grafikon 1: Prikaz pravičnih razdalj za traktorski način spravila v GGE Racna gora.....	15
Grafikon 2: Gibanje števila prebivalcev po naseljih v GGE Racna gora	19
Grafikon 3: Dinamika sečenj za obdobje 1968 do 2018 za GGE Racna gora	59
Grafikon 4: Delež skupin drevesnih vrst v sečnji po RGR.....	65
Grafikon 5: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja	66
Grafikon 6: Gibanje lesne zaloge za GGE Racna gora od leta 1968 dalje	71
Grafikon 7: Spreminjanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi v GGE Racna gora.....	72
Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v GGE Racna gora	74
Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v GGE Racna gora	75
Grafikon 10: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 117	105
Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 117	109
Grafikon 12: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 123	113
Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 123	117
Grafikon 14: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 401	122
Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 401	125
Grafikon 16: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 401	126
Grafikon 17: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 407	131
Grafikon 18: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 407	135
Grafikon 19: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 407	135
Grafikon 20: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 417	141
Grafikon 21: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 417	144
Grafikon 22: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 504	153
Grafikon 23: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 504	153

SLIKE

Slika 1: Pogled s Petička na vas Zgornje Poljane in Loško dolino v ozadju	3
Slika 2: Lipa v Parobku je najdebelejše drevo v gozdnem prostoru GGE Racna gora.....	22
Slika 3: Gozdnatost GGE Racna gora pred 50 in 150 leti (iz načrta za obdobje 1968-1977).....	58
Slika 4: Delitev na obratovalne razrede v obdobju 1968-1977	101
Slika 5: Bukovi sestoji v RGR 117 (oddelek B20)	103
Slika 6: Toploljubni gozdovi črnega gabra v RGR 123 (odsek C02b).....	112
Slika 7: Opustošenje po vetrolomu v RGR 401 (odsek A07a)	120
Slika 8: Na težko prehodnem terenu RGR 407 se v gošči pojavlja tudi jelka (Volčji hrib)	129
Slika 9: Skozi gozdove RGR 417 vodijo številne rekreacijske poti (oddelek D12)	139
Slika 10: V smrekovih kulturah RGR 504 je nastalo nekaj manjših lukenj (v ozadju Blošček)	148

KARTE**Tekstni del**

Karta 1	Lega gozdnogospodarske enote	4
Karta 2	Krajinski tipi	8
Karta 3	Pregledna karta lovišč	17

Kartni del

Karta 1	Pregledna karta	41
Karta 2	Karta tipov drevesne sestave gozdov	v prilogi
Karta 3	Karta rastišč	v prilogi
Karta 4	Karta kategorij gozdov	v prilogi
Karta 5	Karta rastiščnogojitvenih razredov	v prilogi
Karta 6	Karta habitatov, biotopov in ogroženosti vrst	v prilogi
Karta 7	Karta funkcij gozdov	v prilogi
Karta 8	Karta ukrepov	v prilogi
Karta 9	Karta načrtovanih gojitvenih in varstvenih del	v prilogi
Karta 11	Karta cestnega omrežja in površin potencialno najugodnejših načinov spravila	v prilogi
Karta 12	Karta požarne ogroženosti gozdov	v prilogi

Prostorski del

Karta 1	Stanje in razvoj gozdnih površin	v prilogi
Karta 2a	Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje	159
Karta 2b	Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozda	160
Karta 3	Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi	162
Karta 4	Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov	ni
Karta 5	Gozdovi za sanacijo	ni
Karta 6a	Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali	164
Karta 6b	Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti	165
Karta 7	Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah	166
Karta 8	Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda	168
Karta 9	Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru	169

PREGLEDNICE V PRILOGAH**Obrazec E1**

LP, GF1, RF1, ZNS, LZ1, LZ1/VNG, PR1, PR1/VNG, EVP, EVGD

Obrazec E2

LP, LZ1, PR1, D-GZ1, OHR, OD, RF1, D-POM, K, PŠD, RGR, PDV, PDR, GFR2, EVP, EVGD

Obrazec E3

KG, RF2, DV, LZ2, EVP, EVGD

Obrazec E4

Opisi gozda po odsekih

POVZETEK

POVZETEK

Površina gozdov po lastniških kategorijah – LP

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.972,83	100,38	8,32	3.081,53
Delež (%)	96,4	3,3	0,3	100,00

Gozdni fondi po gospodarskih in lastniških kategorijah gozdov – D – KG

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	igl.	Ist.	sk.	PR
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	3.081,53	204,3	126,0	330,3	4,58	2,20	6,78	22,4	16,8	20,3	98,7
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	3.081,53	204,3	126,0	330,3	4,58	2,20	6,78	22,4	16,8	20,3	98,7
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	2.972,83	204,8	126,3	331,1	4,59	2,20	6,79	22,3	16,9	20,2	98,7
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	2.972,83	204,8	126,3	331,1	4,59	2,20	6,79	22,3	16,9	20,2	98,7
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	100,38	187,9	122,5	310,4	4,16	2,20	6,36	24,2	14,9	20,5	100,1
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	100,38	187,9	122,5	310,4	4,16	2,20	6,36	24,2	14,9	20,5	100,1
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	8,32	224,5	62,0	286,5	5,25	1,18	6,43	21,1	15,1	19,8	88,3
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	8,32	224,5	62,0	286,5	5,25	1,18	6,43	21,1	15,1	19,8	88,3

POVZETEK

Površina gojitvenih del – NGDL

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	178,02	8,45	0,66	187,13
Priprava tal	ha	5,00	0,00	0,00	5,00
Sadnja	ha	5,00	0,00	0,00	5,00
Obžetev	ha	15,00	0,00	0,00	15,00
Zaščita s premazom	ha	15,00	0,00	0,00	15,00
Nega mladja	ha	9,56	0,00	0,00	9,56
Nega gošče	ha	151,99	6,09	0,46	158,54
Nega letvenjaka	ha	70,27	1,26	0,02	71,55
Nega drogovnjaka	ha	23,85	0,34	0,00	24,19
Zaščita mladja z ograjo	m	800,00	0,00	0,00	800,00
Vzdrževanje ograje	m	2.400,00	0,00	0,00	2.400,00
Vzdrževanje travinj	ha	1.075,60	23,00	0,00	1.098,60
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	220,00	0,00	0,00	220,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.023,00	33,00	0,00	1.056,00

Površina funkcij gozdov – D – F

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Funkc. varovanja gozd. zemljišč in sestojev	195,03	6,3	6,1	848,17	27,5	26,4	2.038,33	66,2	63,4	3.081,53
Hidrološka funkcija	1.249,10	38,8	38,8	1.966,69	61,2	61,2	0,00	0,0	0,0	3.215,79
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	495,06	15,4	15,4	2.720,73	84,6	84,6	0,00	0,0	0,0	3.215,79
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	198,51	6,2	6,2	3.017,28	93,8	93,8	3.215,79
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	170,25	5,3	5,3	3.045,54	94,7	94,7	3.215,79
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	154,97	4,8	4,8	3.059,36	95,2	95,1	3.214,33
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.214,33	100,0	99,9	3.214,33
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	20,66	0,6	0,6	3.193,67	99,4	99,3	3.214,33
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00
Funkcija varovanja naravnih vrednot	0,00	0,0	0,0	12,60	100,0	0,4				12,60
Funkcija varovanje kulturne dediščine	316,64	100,0	9,8	0,00	0,0	0,0				316,64
Estetska funkcija	0,68	0,4	0,0	151,13	99,6	4,7				151,81
Lesnoproizvodna funkcija	3.060,87	99,3	95,2	0,00	0,0	0,0	20,66	0,7	0,6	3.081,53
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lovnogospodarska funkcija	112,06	100,0	3,5							112,06

Skupna površina gozdnega prostora, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, je 1.751,29 ha, na preostalih 1.464,50 ha pa so poudarjene na drugi stopnji.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 316,64 ha, na drugi pokrivajo 100,38 ha, preostali gozdni prostor pa pokriva tretja stopnja.

Proizvodne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 3.060,87 ha gozda in 112,06 ha gozdnega prostora, na drugi jih ni, na tretji pa pokrivajo 20,66 ha.

0 UVOD

Gozdnogospodarska enota Racna gora (dalje GGE) zajema severni in severovzhodni rob Loške doline. Iz ravninskega dela se proti severu in vzhodu dokaj strmo dviguje greben Racne gore s okoliškimi, precej neizrazitimi vrhovi.

Z načrtovanjem v GGE Racna gora se je pričelo v letih 1954 in 1955, ko so bili izdelani prvi načrti. Sestavljeni so bili le iz tabelarnega dela-indeksa gozdnih posestnikov z izkazom gozdnih površin, lesnih zalog in etatov ter kartoteke za vodenje evidence po parcelah, oziroma skupinah parcelnega lastnika, ki ležijo skupaj (po talih). Opisnega dela in pregledne karte ni bilo. Enota se je tisti čas imenovala Poljane. Prva obnova načrta je bila izdelana za obdobje 1968-1977 in je že vsebovala tekstni in tabelarni del. Temu načrtu so dodali evidence še za leto 1978, tako da so si sledili naslednji načrti v letih 1979, 1989 in 1999. V predzadnjem ureditvenem obdobju (1999-2008) je gozdnogospodarska enota poleg revirja Racna gora obravnavala še revir Križna gora. Revir Križna gora je bil pred desetletjem razdeljen in dodan drugim gozdnogospodarskim enotam, tako da je obseg sedanje GGE Racna gora enak prvotnemu obsegu. Pričujoči načrt bo tako že sedmi zaporedoma, v katerem bo zajeta analiza podatkov v GGE Racna gora. V analizi je zajeto stanje gozdov, podatki iz dosedanjih gozdnogospodarskih načrtov ter evidence o gospodarjenju z gozdovi.

Pravna podlaga za izdelavo gozdnogospodarskega načrta so Zakon o gozdovih (Ur. l. RS, št. 30/93, 67/02, 110/07, 106/10, 63/13 in 17/14), Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS, št. 91/10) ter Gozdnogospodarski načrt GGO Postojna 2011-2020. Na osnovi teh zakonskih in podzakonskih aktov je bil izdelan priročnik za izdelavo GGN GGE in na tej osnovi vzorec GGN GGE. V skladu z vzorcem GGN GGE smo izdelali tudi kartni in prostorski del GGN GGE Racna gora, vendar karte območij poenostavljene izbire drevja za posek nismo izdelali, ker takih območij v GGE ni.

Dela za zadnjo revizijo načrta so bila izvedena v letu 2018. Mej odsekov, oddelkov in GGO se ni obnovilo, zaradi pomanjkanja denarja, čeprav Pravilnik to določa. V letu 2018 so bile opravljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in opravljeni opisi sestojev. Slednji so bili opravljeni na DOF-ih, narejenih na podlagi ortofoto posnetkov, posnetih v letu 2017, ki so bili izjemno slabe kakovosti, ločljivosti in kontrastnosti. Kabinetna dela so bila opravljena v letih 2018 in 2019. Osnutek tega GGN GGE je določil strokovni svet OE Postojna na svoji seji 29. 4. 2019.

Načrt je skladen z Naravovarstvenimi smernicami, ki jih je izdal Zavod republike Slovenije za varstvo narave, OE Ljubljana v novembru 2018.

Gozdnogospodarski načrt je skladno z Operativnim programom – programom upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2014-2020 potreben za ohranjanje ugodnega stanja habitatnih tipov in vrst za območja Natura 2000:

- SI3000232 Notranjski trikotnik SAC,
- SI3000263 Kočevsko SAC,

UVOD

V nadaljevanju bomo uporabljali naslednje okrajšave in sicer:

GGE	gozdnogospodarska enota
GGO	gozdnogospodarsko območje
GGN	gozdnogospodarski načrt
RGR	rastiščno gojitveni razred
Pravilnik	Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo
NV	naravna vrednota
KD	kulturna dediščina
LD	lovska družina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LUO	lovskoupravljavsko območje
K.o.	katastrska občina
ZGS	Zavod za gozdove Republike Slovenije
CE	centralna enota
OE	območna enota
KE	krajevna enota
SiDG	Slovenski državni gozdovi - družba za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
SVP	stalne vzorčne ploskve
LZ	lesna zaloga
PSR	proizvodna sposobnost rastišč
DOF	digitalni ortofoto posnetek
DKN	digitalni katastrski načrt
N2K	Natura 2000
EPO	Ekološko pomembno območje
PVO	Posebno varstveno območje

Fotografije v načrtu so bile posnete v letu 2018. Avtorica vseh fotografij je nosilka GGN GGE Racna gora Suzana Vrhovec.

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

1.1.1 Lega

Slika 1: Pogled s Petička na vas Zgornje Poljane in Loško dolino v ozadju

GGE Racna gora leži na vzhodni strani postojnskega GGO. Zajema severni del Loške doline in pripadajoče gozdove, ki se od tam dvigujejo proti severu in vzhodu v masiv Racne gore.

GGE Racna gora leži v celoti na teritoriju občine Loška dolina, ki spada pod Upravno enoto Cerknica. Površina gozdov je 3.081,53 ha. Skupna površina GGE Racna gora znaša 4.126,04 ha.

GGE Racna gora meji na severnem delu z GGE Bloke, na severozahodnem z GGE Otok-Karlovica, na zahodnem delu z GGE Javorje, na južnem z GGE Požarje ter na celotnem vzhodnem delu s GGO Kočevsko.

V GGE Racna gora so zajete naslednje katastrske občine: Lož, Poljane, Knežja Njiva, Vrhnika, Stari trg pri Ložu, Pudob in Viševsek.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih v GGE
Racna gora

*del-GGE ne zajeme cele k.o.

1.1.2 Relief

Gozdovi GGE Racna gora poraščajo masiv Racne gore in vrhove v okolici. Območje GGE Racna gora sega od nižin Loške doline do visokokraških vrhov, ki segajo do okoli 1.200 metrov visoko.

Loška dolina je kraško polje iz niza kraških polij, ki se nahajajo severno od Snežniško-Javorniškega masiva. Ta polja si sledijo iz vzhoda proti zahodu v naslednjem vrstnem redu: Babno polje, Loška dolina, Cerkljsko polje (jezero), Rakov Škocjan in Planinsko polje. Loška dolina je ravninska pokrajina, po kateri teče Obrh, ob njem pa se nahaja večina tukajšnjih vasi. Je tudi najnižje ležeče območje GGE Racna gora, kjer se posledično nahaja najnižja točka na nadmorski višini 571 metrov.

Osrednji del GGE Racna gora predstavlja greben Racne gore, ki ima najvišji vrh (z enakim imenom) na višini 1.140 metrov. V širši okolici se nahajajo še drugi vrhovi, ki si od juga proti severu sledijo približno tako: Petelinjek (1.212 m), Petiček (1.164 m), Jazbina (Velika 1.201 m, Mala 1.143 m), Jelenji vrh (1.137 m), Velika Kavka (1.025 m), Kolačnik (918 m), Blošček (1.062 m) in Veliki Županšček (1.024 m).

Na zahodu enote vrhovi ne dosegajo takih višin, prevladujejo do 1.000 metrov visoke vzpetine: Kneški vrh (949 m), Ribčevka (877 m), Stražnice (884 m), Markov hrib (775 m), Rebrnik (846 m), Križna gora (857 m), Tolsti vrh (757 m), Križni vrh (692 m) in Veliki greben (787 m).

Enoto lahko zato razdelimo na podgorski predel, to je okolica Loža in Knežje Njive ter višji gorski kraški svet. V enoti so zaradi mnogih vrhov prisotne vse lege, prevladujejo pa jugozahodna pobočja.

Značilnost področja GGE Racna gora so gozdovi visokega krasa, v katerih se prepletajo značilne kraške oblike: vrtače, kraške doline in številni grebeni.

1.1.3 Podnebne značilnosti

Za Snežniško-Javorniško področje je odločilnega pomena položaj med Jadranskim morjem in kontinentalnim delom srednje Evrope. Območje ima skupek zelo pestrih podnebnih razmer, saj se tu namreč mešajo vplivi sredozemske, celinske in atlantske klime, zaradi česar tega področja ne moremo prišteti nobenemu od naštetih podnebij.

Sredozemski vpliv je čutiti na količini padavin, ki svoj maksimum dosegajo v zimskem oziroma zapoznelem spomladanskem času. Zaradi orografske pregrade, ki jo tvori Snežniško-Javorniški masiv, je območje izjemno humidno, letno lahko pade tudi nad 3000 mm padavin. Intenzivnost je večja na južni strani planote. Tam se tople zračne mase iz smeri morja srečajo z gorsko pregrado, kjer se dvignejo in ohladijo, rezultat tega pa so obilne padavine. Na severnih legah masiva je padavin že manj, nekako do 2000 mm, medtem ko je količina padavin v kraških poljih že bistveno nižja, okoli 1500 mm na leto (vrednosti se nižajo v smeri iz Unca proti Babnem Polju). Pozimi so padavine najpogostejše v snežni obliki, ki se, ko padejo na tla, zadržijo kot snežna odeja različno dolgo obdobje. V nižinskem svetu okoli dva meseca, v višjih legah pa tudi pet mesecev in dlje. Sneg je dober toplotni izolator, zato ima v najhladnejših mesecih pomembno varovalno vlogo. Tam, kjer se v spomladanskih mesecih preko dneva tali, ponoči pa ponovno zmrzne ter s tem tvori zmrznjen sneg, zelo pozitivno vpliva na verjetne in dokaj pogoste pozne pozebe. Sneg ustvarja tudi zalogo vlage za vegetacijsko periodo. V nižjih legah, na robu strnjenih gozdov se sneg najprej stopi, najdlje pa ostane v mrzličih (Smrekovci, Grintovci).

Vpliv celinske klime se najmočneje odraža v temperaturah. Močno ga je čutiti v dolinah, ki so odprte proti vzhodu, kamor sodi tudi Loška dolina. Temperature v kraških poljih padajo v smeri od Unca proti Babnemu Polju. Makroklimatske vplive dodatno potencira tudi nadmorska višina, saj se na vsakih sto višinskih metrov temperatura zraka zniža za približno 0,5 °C. V montanskem pasu so povprečne letne temperature v intervalu med 5 in 6,5 °C, v submontanskem pa v intervalu med 6,5 in 9 °C. Na temperaturo močno vpliva tudi oblika terena. V zaprtih dolinah, širokih platojih, pa tudi v vrtačah in jarkih se hladen zrak dostikrat zadrži v nižji plasteh, saj zaradi specifične oblike terena ne more odteči drugam. V takih primerih se pojavljajo temperaturne inverzije, ki ponekod zaradi svoje dolgotrajne

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

prisotnosti tvorijo mrazišča. Vpliv celinske klime je čutiti tudi v razporedu padavin, ki ima svoja maksimuma spomladi in jeseni.

Atlantski vpliv se odraža v sorazmerno enakomerni porazdelitvi padavin skozi celo leto, kljub padavinskim viškom, ki jih povzročajo vplivi sredozemske in celinske klime. Atlantski vpliv je vedno bolj čutiti v smeri proti Rakeku, kjer je tendenca po izenačevanju najmočnejša. Enakomerna porazdelitev padavin je še posebej pomembna v vegetacijski dobi, saj deluje na rastje veliko bolje od kratkotrajnih sezonih intenzivnih padavin. Kombinacija prepustne matične podlage in velike koncentracije padavin ter visoke zračne vlage ima odločilen pomen za nastanek in razvoj gozdov v tem območju.

Na mešanje zračnih mas vplivajo vetrovi, ki jih delimo na tiste, ki pihajo s kontinenta in tiste, ki pihajo iz Sredozemlja. V zimskem času imajo vetrovi iz celine močnejši vpliv. Gre za severovzhodne vetrove, ki pihajo iz Gorskega Kotarja po dolinah. Iz smeri morja prihajajo topli vetrovi, ki imajo večji pomen v vegetacijski sezoni in prinašajo vlažne zračne mase in padavine. Močna burja v zimskem času ne povzroča poškodb na drevju, saj listavci v zimskem času niso olistani in je posledično odpor proti vetru manjši. Poškodbe na drevju so pogoste na južnih pobočjih in visokih planotah, kjer je stalno prisotno menjavanje toplih in hladnih vetrov. Ob začetku in koncu vegetacijske sezone dostikrat pada moker sneg, ali pa dež na vejah zmrzne, kar posledično privede do snegolomov in žledolomov.

1.1.4 Hidrološke razmere

Zaradi prepustne geološke podlage na območju GGE Racna gora ni prav veliko površinskih vodnih tokov, saj voda po večini pronica v podzemni svet, na površje pa pride ob prelomnicah. Največje vodno telo v enoti je Veliki Obrh, ki pa teče le po kmetijski krajini. Njegov izvir je v Žagarjevem grabnu, ki pa se nahaja na meji med kmetijsko in gozdnato krajino. Obrh ima v kmetijski krajini več pritokov, ki so bolj ali manj vodnati. Med močnejše štejemo Brežiček in Viševski Brežiček, manjši pa so Skadulca (Okno), Siga, Guranji, Dulanji in Poddolanji studenec. Nekaj manjših izvirov se nahaja tudi v gozdnati krajini, ki pa večinoma niso stalni: Grižna voda, Zavodice, Huda ura in Natrnice. Kot občasno izvirna jama šteje Mrzla jama pri Ložu, ki ob močnih pritiskih vode iz zaledja postane kraški izvir.

1.1.5 Matična podlaga in tla

1.1.5.1 Matična podlaga

V večjem delu GGE prevladujejo apnenci in dolomitizirani apnenci, mestoma so prisotni le manjši vložki dolomita. Najpogostejši so apnenci iz zgodnje jure, ki so v nižjih in planotastih predelih lahko dolomitizirani ali pa se menjavajo z dolomitom.

1.1.5.2 Tla

Tla so nosilec vegetacije in s tem eden najvažnejših ekoloških faktorjev. Na območju GGE Racna gora ima kombinacija topljive karbonatne matične podlage in visoke stopnje vlažnosti odločilen vpliv na nastanek rjavih karbonatnih tal, ki tu prevladujejo. Tla so se razvila drugače v montanskem kot v submontanskem pasu, saj so zaradi ostrejših klimatskih pogojev v višjih legah tlotvorni procesi počasnejši. Tako imamo v montanskem pasu na strmih pobočjih prisotno rendzino, na toplejših legah sprsteninasto, na hladnejših pa prhninasto obliko. Na zmerno strmih terenih so nastala nerazvita do razvita rjava tla, ki so slabo do močno izprana. V submontanskem pasu so se tudi razvila rjava karbonatna tla. Visoko produktivna so srednje globoka rjava tla, nekoliko bolj kislila pa so srednje globoka izprana tla, kjer je nekoliko počasnejši razkroj organske snovi. Na dolomitni matični podlagi prevladujejo skeletna rjava tla.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1.6 Krajinski tipi, gozdnatost

V GGE Racna gora imamo gozdnato in kmetijsko krajino (glej Karto krajinskih tipov s prikazom gozdnega prostora).

Preglednica 2: Gozdnatost po tipih krajin v GGE Racna gora (vir: digitalizacija)

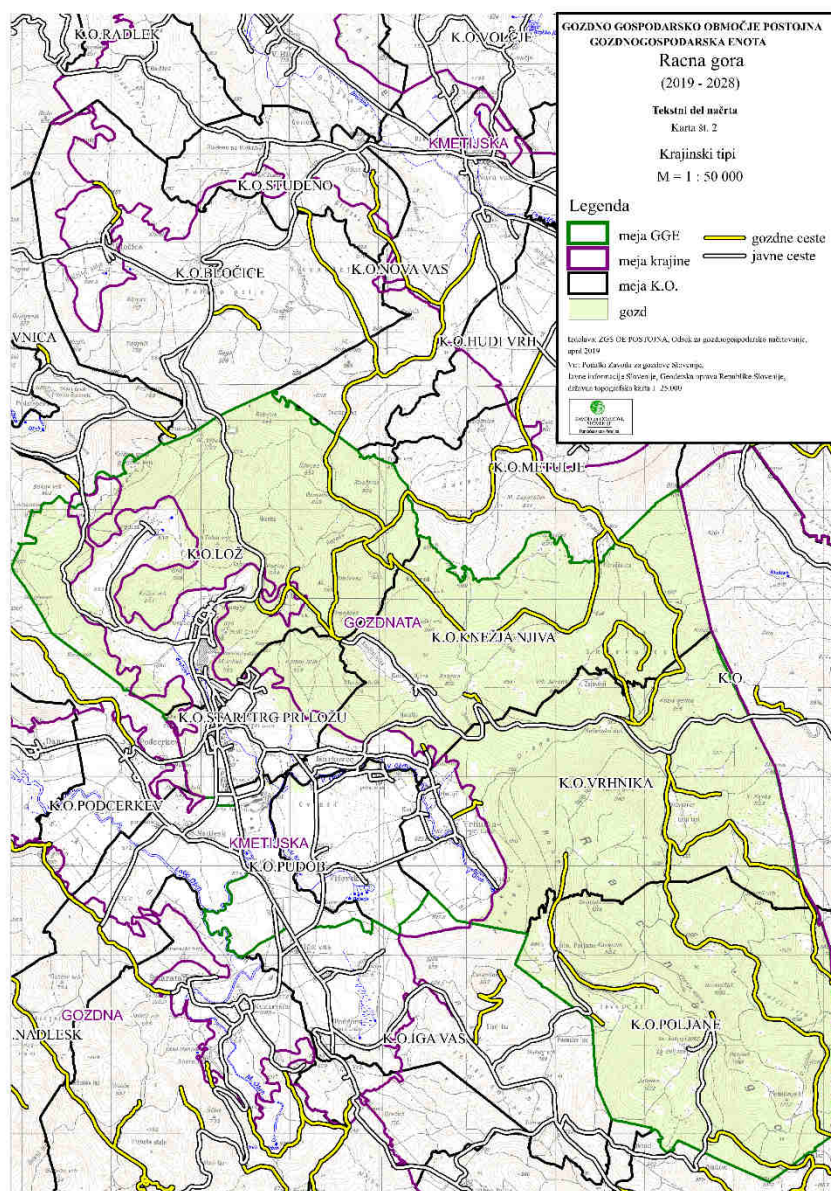
Tip krajine	Površina gozda ha	Površina skupaj ha	Gozdnatost %	Delež tipa %
Gozdnata krajina	2.910,14	3.145,27	92,5	76,2
Kmetijska krajina	171,39	980,77	17,5	23,8
Skupaj	3.081,53	4.126,04	74,7	100,0

Največjo površino zavzema gozdnata krajina, ki ima tudi največ gozdov in najvišjo gozdnatost. Gozdne krajine v GGE Racna gora ni.

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Racna gora	4.126,04	100,00
Gozd	3.081,53	74,68
Ostala gozdna zemljišča	3,66	0,09
daljnovodi	2,20	0,05
obore	1,46	0,04
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	130,60	3,17
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	109,86	2,67
zaraščajoče površine	11,82	0,29
infrastrukturni objekti	7,11	0,17
ostale površine znotraj gozda	1,81	0,04
Skupaj gozdni prostor	3.215,79	77,94
zaraščajoče površine	44,27	1,07
drugo	865,98	20,99
Negozdni prostor	910,25	22,06

Skupna površina GGE Racna gora je 4.126,04 ha, od tega je 3.081,53 ha gozdov, tako da je gozdnatost 74,68 %. S 109,86 ha so zastopani lazi in senožeti v kompleksu gozdov, 11,82 ha je zaraščajočih površin v gozdnem prostoru. Pod daljnovodi je 2,20 ha, ceste v gozdnem prostoru so na 7,11 ha. Edina obora v GGE obsega 1,46 ha, ostalih površin znotraj gozda pa še 1,81 ha.

Karta 2: Krajinski tipi

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za področje Loške doline je bila v letu 1964 iz strani Biroja za gozdarsko načrtovanje opravljena fitocenološka študija z natančnim kartiranjem gozdov ter opisi gozdnih združb, ki se tu nahajajo. Sem spadajo tudi gozdovi GGE Racna gora.

GGE Racna gora je v grobem razdeljena na dve večji skupini rastišč. V najvišjih legah prevladujejo rastišča jelovo-bukovih gozdov (oblike s spomladansko torilnico, s trpežnim golščem, z gozdnim planinščkom in s srobotom), osrednji del pa pokrivajo predvsem rastišča predgorskih bukovih gozdov ter na toplih legah tudi rastišča termofilnih listavcev. Fragmentarno se v GGE pojavljajo na manjših površinah še rastišča gorskega bukovja. Natančen pregled gozdnih združb (Kutnar L. in sod., 2012) v GGE Racna gora je podan v spodnji preglednici.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Povprečna proizvodna sposobnost rastišča v GGE Racna gora je ocenjena na 7,36 m³/ha/leto.

Preglednica 4/D-GZ: Površina in delež gozdnih združb v GGE Racna gora

Šifra	Skupina rastišč / Gozdna združba / <i>Gozdni habitatni tipi Natura 2000</i>	Površina	Delež	PSR
25	Podgorska bukovja na karbonatnih in mešanih kamninah	1.002,94	32,55	7,39
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. <i>geogr. Ruscus hypoglossum</i> <i>HT: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))</i>	1.002,94	32,55	7,39
27	Gorska, zg.gorska in subalp. bukovja na karbonat. in meš. kamnin.	1,83	0,06	8,13
63100	Preddinarsko gorsko bukovje <i>Lamio orvale-Fagetum</i> var. <i>geogr. Dentaria polyphyllous</i> <i>HT: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))</i>	1,83	0,06	8,13
29	Jelova-bukovja	1.939,15	62,93	7,67
64112	Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i> <i>HT: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))</i>	576,47	18,71	8,83
64113	Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i> <i>HT: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))</i>	1.048,30	34,02	6,75
64116	Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom <i>Omphalodo-Fagetum homogynetosum</i> <i>HT: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))</i>	29,56	0,96	6,77
64130	Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i> <i>HT: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion))</i>	284,82	9,24	8,77
32	Gozdovi in grmišča toploljubnih listavcev	137,61	4,46	2,75
56300	Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev <i>Ostryo carpiniifoliae-Fraxinetum orni</i>	137,61	4,46	2,75
	SKUPAJ	3.081,53	100,0	7,36

PSR v m³/ha/leto je ocenjen na osnovi sedanje sestave lesne zaloge po drevesnih vrstah

1. Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje

Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum

Površina v GGE znaša 1.002,94 ha, kar je 32,55 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,39 m³/ha/leto. Združba pokriva velik del enote, saj je prisotna na skoraj tretjini površine. Nahaja se v pasu med 500 in 800 m nadmorske višine. Združba se je razvila na zrelih rjavih tleh in predstavlja v predgorskem pasu klimaksno združbo z veliko ekološko amplitudo. V ohranjenih gozdovih tega rastišča je bukev v lesni zalogi prisotna z več kot 90%, pojavljajo pa se tudi plemeniti listavci. Velik delež gozdov na tem rastišču je spremenjen, močno je prisotna smreka, ki so jo tu vnesli s sadnjo ali pa se je naselila po naravni sukcesivni poti. Združba zavzema nižinski pas in reliefno ugodnejše terene, zato so bili ti gozdovi pod močnim vplivom človeka. Na velikih površinah so bili izkrceni, površine pa so služile kot travniki in pašniki. Zaradi opuščanja pašništva in odseljevanja prebivalstva, je te površine zopet začela naseljevati gozdna vegetacija. Sukcesija se je na dolomitu in dolomitiziranem apnencu razvila na plitkih tleh skozi fazo rdečega bora in smreke. Bukve se dobro pomlajuje, prav tako pa tudi javor in smreka, ki pa pozneje zaradi dominantne vloge bukve ne prideta do izraza, če jima ne pomagamo.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica (Aremonio-Fagion)*).

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

2. Preddinarsko gorsko bukovje

Lamio orvale-Fagetum varietas geograficus Dentaria polyphyllus

Površina v GGE znaša 1,83 ha, kar je 0,06 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,13 m³/ha/leto. Gozdna združba obsega najmanjšo površino med vsemi. Ta gozdna združba je klimaksna združba spodnjega dela gorskega vegetacijskega pasu. Na našem območju se v zaprtih hladnih dolinah spušča ekstrasozonalno globoko v submontanski pas. Značilne so strmejšje lege, hladne ekspozičije, karbonatna podlaga ter nadmorske višine od 600-900 m. Zaradi strmejšjih nagibov se ne tvorijo dobro razvita rjava tla, vendar njihova nekoliko manj razvita oblika. V drevesni sestavi se karakteristično pojavljata gorski javor in gorski brest. Zgradba gozdne združbe je zelo stabilna, sekundarne razvojne poti potekajo preko pomladka bukve ali preko kratkotrajnih posečnih stadijev neposredno v bukov gozd primarne sestave.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

3. Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico

Omphalodo-Fagetum typicum

Površina v GGE znaša 576,47 ha, kar je 18,71 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,83 m³/ha/leto. Je klimaksna združba visokega krasa. Naseljuje najugodnejša rastišča na ravninah in blagih pobočjih. Ta gozdna združba se v dinarskem svetu nahaja v osrednjem delu svojega areala in vsebuje vse floristične elemente visokega krasa. Poleg spomladanske torilnice tudi ostale zelnate rastline dosegajo veliko pokrovnost in kažejo svojo veliko življenjsko silo. Tla, ki so za to rastišče najbolj značilna so globoka, dobro razvita in vlažna rjava tla. Značilno za to združbo so visoke nadmorske višine, obilica padavin in globoka zrela tla na karbonatih, ki skupaj tvorijo zelo stabilen ekološki kompleks. Gozdovi so ohranjeni, v grobem prevladuje v lesni zalogi jelka nad bukvijo, prva skoraj s polovico, slednja pa s tretjino celotne lesne zaloge. Plemenitih listavcev je malo, preostanek lesne mase predstavlja smreka. Lesne zaloge so visoke. Vse drevesne vrste se dobro pomlajujejo, najbolj pa bukev. Proizvodna sposobnost rastišč na osnovi sedanje drevesne sestave je najvišja v tej enoti.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

4. Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem

Omphalodo-Fagetum mercurialetosum

Površina v GGE znaša 1.048,30 ha, kar je 34,02 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,75 m³/ha/leto. Oblika jelovega bukovja s trpežnim golščem pokriva največjo površino od vseh jelovih bukovij in hkrati tudi največjo površino od vseh rastišč, ki se pojavljajo v enoti. Gre za edafsko pogojen klimaks, kar pomeni, da je združba vezana na talne ekološke faktorje. Razširjena je na strmih pobočjih, toplih (večinoma južnih) legah, kjer je teren skalovit. Ker se tla na takem terenu ne morejo ustaliti, so rastišča obubožana, kar se kaže v majhni prisotnosti fagetalnih vrst. Zaradi ekstremnih temperatur na toplih legah in posledičnega pomanjkanja vlage je razkroj organskih snovi počasen, le-ta pa se kopiči v nerazkrojenem stadiju (horizontu). Tla, ki nastanejo na tak način so braunizirane rendzine, nerazvita rjava tla in rjava tla. Združba ni vezana na vegetacijski pas, kar ima za posledico velik višinski razpon. V ohranjenih gozdovih je v lesni zalogi prevladujoča bukev, sledi ji jelka, nekaj je tudi plemenitih listavcev. V trenutni lesni zalogi te enote skoraj polovico predstavlja jelka, bukve je za dobro četrtno, dobro petino predstavlja smreka, plemenitih listavcev je zelo malo. Najbolje se pomlajuje bukev, v pomladku tudi javor ni nobena redkost.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

5. Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom

Omphalodo-Fagetum homogynetosum

Površina v GGE znaša 29,56 ha, kar je 0,96 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,77 m³/ha/leto. Subasociacija pokriva majhen delež površine v enoti, najmanjšega od vseh jelovih bukovij. Zavzema nadmorske višine med 850 in 1200 m. Pojavlja se na hladnih, večinoma severnih pobočjih, kjer je skalovit, strm in gruščnat teren ter visoka zračna vlažnost. Zaradi pomanjkanja toplote se tvori surovi humus, zaradi erozije pa se tla ne morejo ustaliti ter so bolj ali manj zakisana.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Prevladujoča tla so plitva, nekaj je tudi srednje globokih. Rastišče je zaradi strmih in hladnih leg zelo primerno za smreko, vendar jo je tu dokaj malo. To je kar slabo, saj med vsemi drevesnimi vrstami dosega najboljšo kakovost. V lesni zalogi trenutno prevladuje jelka nad bukvijo, smreke je bistveno manj, še manj pa je plemenitih listavcev. Zgradba, ki se velikokrat razvije na tej združbi je prebiralna (tudi raznomerna). Pri sečnji velja paziti, da se ne izvaja premočne intenzitete, ker se v podmladku močno razbohoti bukev, ki pa v velikih površinah za prebiralno zgradbo ni zaželen. Pomlajevanje smreke je mestoma izjemno, medtem ko se bukev pomlajuje brez težav, tako kot na vseh ostalih rastiščih.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

6. Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom

Omphalodo-Fagetum asaretosum

Površina v GGE znaša 284,82 ha, kar je 9,24 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,77 m³/ha/leto. Gozdna združba, ki v enoti zavzema slabo desetino površine je mezoklimatsko pogojen klimaks. Pojavlja se na gričevnatem in predgorskem svetu do višine 700 metrov na razgibanem vrtačastem terenu ter na vznožjih hribov. Značilna sta slabša zračnost in visoka zračna vlaga. Tla, ki se pojavljajo na apnenčasti matični podlagi so srednje globoka do globoka izprana rjava tla. Združba je občutljiva na golosečno gospodarjenje, saj le-to lahko privede do sekundarnih stadijev s termofilnimi drevesnimi vrstami. Kadar se preveč odpre sklep, se poruši predvsem ugodno sestojno klimo za uspevanje jelke, ki na tak poseg slabo reagira. Ob pravilnem prebiralnem gospodarjenju ti gozdovi dosegajo visoke donose. Rastišče je zelo primerno za smreko, saj od vseh drevesnih vrst na tem rastišču najbolj uspeva. Kjer je posek zelo intenziven, se razbohotita srobot in robida, ki močno otežujeta obnavljanje gozdov.

Znotraj območja Natura 2000 uvrščamo to združbo v gozdni habitatni tip (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)).

7. Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev

Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum orni

Površina v GGE znaša 137,61 ha, kar je 4,46 % enote. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 2,75 m³/ha/leto in je daleč najmanjša med vsemi. Združba je edafsko pogojen paraklimaks. Pojavlja se na izrazito južnih legah, na strmih in skalovitih pobočjih ter grebenih. Matična podlaga je apnenčasta ali dolomitna, na njej pa so razvite plitve rendzine s slabo razkrojeno organsko snovjo. Združba predstavlja ostanke termofilne vegetacije iz medledenih dob, ki so se ohranile tam, kjer zahtevnejše drevesne vrste niso mogle prodati. Zaradi teh ekstremnih rastiščnih dejavnikov je rast drevev slaba, gospodarjenje pa nezanimivo. V lesni zalogi s tretjino prevladujejo trdi listavci, kjer je največ črnega gabra in malega jesena.

1.1.8 Živalski svet

GGE Racna gora zajema ožje območje gore (Racne gore) in širše zaledje proti Loški dolini ter severozahodno proti Županščku do Križne gore. Orografske razgibane območje ne vključuje večjih dolin, razen tam, kjer se spusti do Loške doline.

Dobra ohranjenost naravnega okolja nudi večini vrst divjadi, ki je tu le avtohtona, ugodne prehranske in bivalne razmere, zato tu najdemo vse najvplivnejše vrste divjadi, značilne za lovsko upravljavsko območje Notranjske. Poleg tega so tu prisotne tudi skoraj vse vrste divjih živali, ki sicer sodijo med zavarovane vrste, a so na Notranjskem še vedno stalno prisotne.

Prostrani, strnjeni gozdovi so **osrednji življenjski prostor vseh treh vrst velikih zveri**, ki živijo v Sloveniji: **rjavega medveda, volka in risa**. To so ogrožene in zavarovane vrste živali, ki so kot kvalifikacijske vrste vključene tudi v območje Natura 2000. Njihov odvzem lahko dovoli le minister, pristojen za okolje. Na snežniškem pogorju, kjer lov izvaja LPN Jelen v okviru ZGS, sta populaciji rjavega medveda in volka v porastu. Vrsti sta stalno prisotni tudi na območju GGE Racna gora. Prisotnost volkov se odraža predvsem v naraščajočih izgubah parkljaste divjadi.

Velik del območja GGE Racna gora je del posebnih varstvenih območij Natura 2000.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Ohranjeno gozdno okolje je primeren habitat za **veliko vrst gozdnih ptic**. Da bi življenjske razmere zanje še izboljšali, so v načrtu podane usmeritve in načrtovani ukrepi, npr. puščanje stoječega odmrlega drevja za dupla.

Jelenjadi so področja te GGE primerno življenjsko okolje skozi vse leto. Področje je pomembno tudi za migracijske tokove te divjadi med Snežniško-Javorniškim masivom in predelom Loškega potoka, Kočevske ter Hrvaške. Čeprav so prehranske razmere v letnem povprečju ugodne (pestrost gozda, podrast in veliko travnih površin), pa je jelenjadi zlasti jeseni in pozimi potrebno nuditi dodatno prehrano na krmiščih. Bivalne razmere za jelenjad so zelo primerne, pretežno prevladujejo južne ekspozicije. Povprečni odvzem (odstrel in izgube) jelenjadi v zadnjih petih letih je v loviščih, ki so v GGE Racna gora znašal 0,95 glave/100 ha skupne površine. Taka intenziteta je občutno višja od povprečja v LUO Notranjske. Ocenjujemo, da je številčnost jelenjadi v zadnjih 10 letih v GGE Racna gora stabilna in da se ne povečuje. Zdravstveno stanje jelenjadi je dobro.

Srnjad je v enoti stalna in zastopana v še zadovoljivem številu in kondiciji. Številčnost srnjadi v zadnjih letih upada. Življenjski pogoji so za srnjad v tej enoti ugodni, v bližnjem obrobju Loške doline boljši, kot v bolj strnjenem gozdu. Povprečni odvzem srnjadi je v zadnjih petih letih znašal 1,44 glave/100 ha površine, kar je nekoliko višja stopnja intenzitete, kot je povprečje za celotno LUO Notranjske (1,15 glave/100 ha). Fizična kondicija srnjadi je dobra, zdravstveno stanje ni problematično.

Za obe vrsti je bila v letih 1960 do 1990 ugotovljena prevelika številčnost, ki ni bila usklajena z okoljem. Po letu 1990 pa ocenjujemo, da se je ta z močno povečanim odstrelom zmanjšala v povprečju na zadovoljivo raven. Zadnji popisi objedenosti kažejo, da se objedenost zmanjšuje na območju GGE Racna gora (GGE leta 2004: 46 %, PE Bloke-Sodražica skupaj leta 2017: 24 %, GGO Postojna znotraj PE Bloke-Sodražica leta 2017: 16 %; podatki niso absolutno primerljivi), izboljšuje se prehranska osnova kar se tiče lazov in mladja ter podmladka (lazov je bilo leta 2009 104,84 ha, leta 2019 pa jih je 109,86 ha; mladja in podmladka je bilo leta 2009 za 442 ha, leta 2019 pa za 768 ha). Veliki rastlinojedi povzročajo težave pri pomlajevanju v smislu preraščanja ključnih drevesnih vrst v višje razrede, posledično je drevesna sestava vraslega drevja zelo borna: smreka (32 %) in bukev (31 %), z zelo malo jelke (9 %) in še manj plemenitih listavcev (2 %) (kar 26 % je drugih trdih listavcev). To kaže, da ukrepi v populacije divjadi v zadnjem desetletju niso bili dovolj visoki.

Divji prašič je v GGE Racna gora razmeroma maloštevilen. To velja za vsa lovišča v tej GGE, saj je bil odvzem v preteklih desetletjih bolj simboličen, v zadnjih 15 letih pa se je ta povečeval. Povprečna intenziteta odvzema v zadnjih petih letih je bila 0,26 glave/100 ha površine, kar je manj od povprečja v LUO Notranjske (0,48 glave/100 ha). Življenjsko okolje v tej enoti za divjega prašiča ni najboljše, saj so obdelane njivske površine bolj izjema kot pravilo, zato se tudi škode, ki jih divji prašiči lahko povzročajo v kmetijstvu, tu pojavljajo le na travnikih in niso velike.

Gams se stalno v obravnavani enoti ne nahaja.

Od male divjadi so pogoste **lisice**, v zadnjih letih je njihova številčnost v porastu. Populacija **jazbeca** je kar številna, pred nekaj leti se je močno povečala in je sedaj stabilno visoka. Stanje **poljskega zajca** je, podobno kot v večini LUO Notranjske, slabo. Čeprav je stalno prisoten na vsem področju GGE Racna gora in je odstrel omejen le na nekaj zajcev letno, se populacija številčno ne opomore. Dobro in stabilno pa je stanje z **raco mlakarico**, ki je na delu vodotoka Obrh stalna in številna. Odstrel se izvaja le izjemoma, saj sta obe mejni LD ta predel zaščitili kot rezervat za race. Pogostost **kun belic** je v tej enoti precejšnja, v zadnjem desetletju se je njihova številčnost povečala, manj pa je **kun zlatih**, čeprav tudi te niso le izjemno prisotne.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 5/D-SH: Stanje habitatov v GGE Racna gora

Vrsta/ skupina	Zahteve do habitata	Stabilnost populacije	Ocena habitata	Nujni ukrepi
jelenjad	- zadostna površina travnišč - večji delež pomladitvenih površin v gozdovih - migracijski prehodi - zadostno število vodnih kalov - zadostna površina grmišč	stabilna	- GGE Racna gora je primeren habitat za jelenjad	- redna košnja na obstoječih lazih - izvajati zimsko sečnjo jelke - spodbujati pomlajevanje - zagotoviti primerne površine grmišč (in jih vzdrževati) - na območju migracijski prehodov ohranjati primerno strukturo gozdov - na ustreznih lokacijah v zimskih razmerah izvajati zimsko krmljenje - izvajati in realizirati načrt odvzema
srnjad	- raznolika gozdnata krajina - zadostna količina grmovnega sloja - ustrežna dolžina gozdnega roba - zadostna površina travnišč	nestabilna	- GGE Racna gora je primeren habitat za srnjad	- redna košnja na obstoječih lazih - v višjih predelih pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - izvajati in realizirati načrt odvzema - zagotoviti primerne površine grmišč (in jih vzdrževati)
divji prašič	- prisotnost plodonosnega drevja v gozdovih - prisotnost površinskih voda - površine v zaraščanju ali bogate s podrastjo	nihajoča	- premajhen delež ostalih plodonosnih vrst razen bukve	- pospeševati grmovnice in zeliščni sloj - pospeševati plodonosno drevje - redna košnja na obstoječih lazih in obdelava krmnih njiv - vzdrževati kaluže in ostale vodne vire - izvajati in realizirati načrt odvzema
velike zveri	- večje površine strjenih gozdov - orografska pestrost reliefa - migracijski prehodi - zadostna gostota populacij plenskih vrst	- ris – v upadanju - volk – stabilna (v porastu) - medved – stabilna (v porastu)	- izoliranost populacije risa	- ohranjati primerno strukturo gozdov - zagotavljati zadostno gostoto populacij plenske baze - zalagati krmišča in mrhovišča

Poleg omenjenih zavarovanih in lovni vrst živali živi v GGE Racna gora še množica drugih živalskih vrst, ki so del naravnega gozdnega ekosistema. Njihova prisotnost je nujna za ohranjanje dinamičnega ravnovesja v naravi. Z upoštevanjem načela sonaravnega gospodarjenja z gozdovi je tudi v prihodnje zagotovljeno ustrezno življenjsko okolje za prosto živeče vrste živali.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

V GGE Racna gora je 3.081,53 ha gozdov, po lastništvu prevladujejo zasebni gozdovi z 96,4 %, državnih je 3,3 %, gozdov lokalnih skupnosti pa 0,3 %.

Preglednica 6/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah v GGE Racna gora

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.972,83	100,38	8,32	3.081,53
Delež (%)	96,47	3,26	0,27	100,00

Skupna površina gozdov se je od zadnjega ureditvenega obdobja zmanjšala za 13,42 ha. Zasebnih gozdov je več za 47,86 ha medtem ko se je skupna površina ostalih gozdov zmanjšala za 61,28 ha. V primerjavi z zadnjim načrtom je prišlo do večjih odstopanj pri opredelitvi lazov, daljnovodov in cest. Zaraščajoče površine so prerasle v gozd, tiste, ki so jih lastniki uredili v laze, nekaj pa jih nastalo na novo. Precej se je zmanjšalo negozdno območje (znotraj katerega je sedaj bistveno več zaraščajočih površin), medtem ko so pri drugih kategorijah gozdnega prostora odstopanja manjša. Nekaj je tudi odstopanj zaradi različne opredelitve rabe tal, malenkost pa tudi zaradi prilagoditve digitalnih prostorskih podatkov na digitalni katastrski načrt.

Glede na Indeks gozdnih lastnikov je število zasebnih posesti v GGE Racna gora 949, od tega je dobra tretjina manjših od enega hektarja, skoraj polovica posesti je velikih med enim in petimi hektarji, desetina jih je med petimi in desetimi hektarji, še manj jih je med desetimi in tridesetimi hektarji, slab odstotek je nad tridesetimi hektarji, največjih posesti (nad 100 ha) pa ni. Po površini najmanjše posesti predstavljajo nekaj več kot štiri odstotke, skupno vse posesti do 5 hektarjev dobro tretjino, do 10 hektarjev pa je skupno že več kot polovica cele površine. Tretjino površine predstavljajo posesti velike med 10 in 30 ha. Povprečna velikost posesti glede na število posestnih listov je 3,32 ha.

Preglednica 7/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov v GGE Racna gora po številu posesti

Velikost gozd. posesti	Po številu posesti			Po gozdni površini			Povprečna posest (ha)
	Št. poses.	%	Kum %	Površina	%	Kum %	
do 1 ha	349	36,78	36,78	130,17	4,14	4,14	0,37
1 do 5 ha	432	45,52	82,30	999,20	31,76	35,90	2,31
5 do 10 ha	92	9,69	91,99	625,39	19,88	55,78	6,80
10 do 30 ha	69	7,27	99,26	1.065,91	33,87	89,65	15,45
30 do 100 ha	7	0,74	100,00	325,79	10,35	100,00	46,54
nad 100 ha	0	0,00	100,00	0,00	0,00	100,00	0,00
Skupaj	949	100,00		3.146,46	100,00		3,32

vir: Indeks gozdnih posestnikov

Preglednica 8/D-LS: Razvoj posestne sestave po številu lastnikov gozdov v GGE Racna gora v obdobju 2009-2019

Velikostni razred gozdne posesti	Delež (%) Leto 2009	Delež (%) leto 2019	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	18,30	36,78	679	679
1 - 5 ha	28,10	45,52	512	1.191
5 - 10 ha	16,01	9,69	86	1.277
10 - 30 ha	32,36	7,27	58	1.335
30 - 100 ha	5,23	0,74	3	1.338
nad 100 ha	0,00	0,00	0	1.338

V GGE Racna gora imamo 1.338 lastnikov gozdov (vključeno solastništvo), stanje po velikostnih razredih pa je podobno stanju po posestnih listih. Povprečna velikost posesti glede na lastnika znaša 2,35 ha (upoštevajoč podatke iz indeksa gozdnih posestnikov).

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Odprtost gozdov z gozdnimi vlakami je v GGE Racna gora 88 %. Glede na reliefne razmere je na celi površini možno traktorsko spravilo. Povprečna pravilna razdalja v GGE Racna gora je 544 m, 538 m v odprtih gozdovih in 590 m v neodprtih gozdovih.

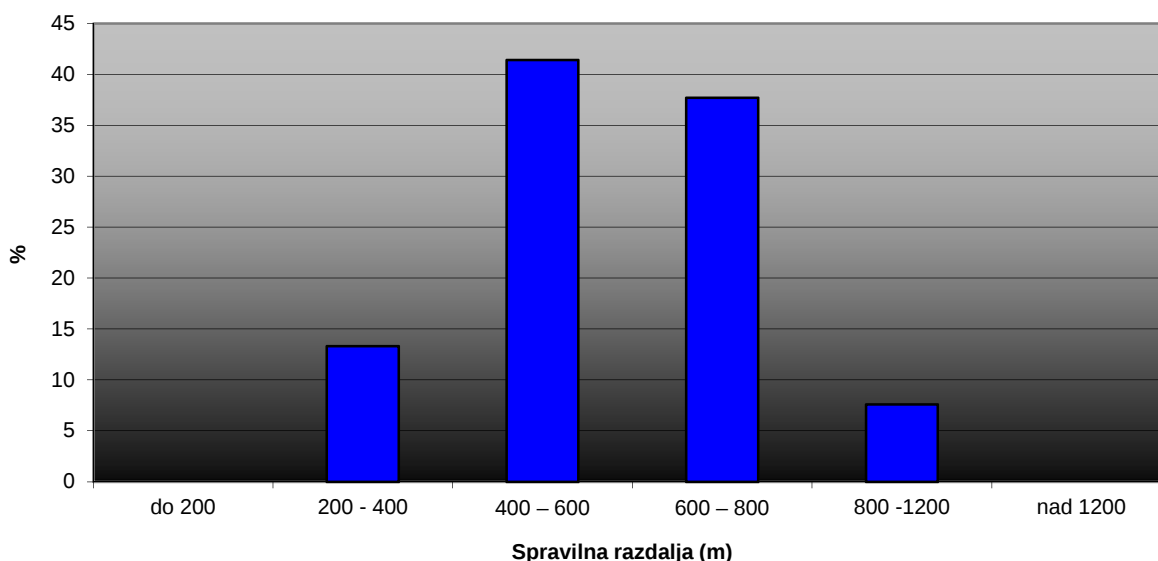
Preglednica 9/SPR: Spravilne razmere v GGE Racna gora (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Spravilna razdalja (m) - v %					
	ha	%	Do 200	200 - 400	400 - 600	600 - 800	800 -1200	Nad 1200
S traktorjem	2.721,64	88,3	0,0	14,2	42,3	36,3	7,2	0,0
Neodprto	359,89	11,7	0,0	6,5	33,9	48,8	10,8	0,0
Skupaj	3.081,53	100,0	0,0	13,3	41,4	37,7	7,6	0,0

Neodprti gozdovi zajemajo različne površine:

- oddaljeni sestoji, kjer je bila intenziteta gospodarjenja nizka;
- izjemno skalovit teren, kjer ni bila možna izgradnja traktorskih vlak, ali pa ta ni bila ekonomsko upravičena.

Grafikon 1: Prikaz spravilnih razdalj za traktorski način spravila v GGE Racna gora

Preglednica 10/DC: Odprtost gozdov s cestami v GGE Racna gora

Vrsta ceste	Produktivne km	Povezovalne km	Skupaj km	Gostota cest m/ha
Gozdne ceste	29,57	0,00	29,57	9,60
Javne ceste	11,88		11,88	3,85
Skupaj	41,45		41,45	13,45

Produktivnih gozdnih in javnih cest je v GGE Racna gora 41,45 km, kar znese 13,45 m/ha. Gozdovi so z gozdnimi cestami povprečno odprti glede na celotno GGO, kar je glede na PSR v GGE

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

sprejemljivo. Povezovalnih cest v GGE Racna gora ni. Dolžine gozdnih cest so izmerjene in uradne (to niso digitalizirane dolžine). Uradnih podatkov za javne ceste ni, tako da je prikazana dolžina javne ceste pridobljena z digitalizacijo.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

GGE Racna gora v celoti leži v občini Loška dolina. Občina Loška dolina je bila pred drugo svetovno vojno industrijsko slabo razvita. Bili so žagarski obrati, kovačnice, majhne mehanične delavnice. Med drugo svetovno vojno in po njej se je delavsko gibanje močno razvilo in nastajali so vedno večji lesni in kovinski obrati. Večina prebivalstva iz krajev, ki ležijo na območju GGE Racna gora je bila ali je še zaposlena v Kovinoplastiki Lož, v lesnopredelovalni industriji Brest – Gaber – Marof (Stari trg). Kljub sorazmerno dobro razviti industriji, je gozdarstvo imelo (in ima tudi sedaj) pomembno vlogo pri ohranjanju kmečkega podeželja in prebivalstva ter je stalno nudilo dodaten vir zaslužka na kmetiji. Razmere za turizem na območju GGE Racna gora niso optimalne. Zanimive so naseljem bližnje izletniške točke, ki so hkrati tudi objekti kulturne dediščine. Sem sodijo območje Križne gore s cerkvijo svetega Križa in križevim potom, ruševine starega Loškega gradu ter graščina Koča vas. Od naravnih vrednot je zanimiv izvir Velikega Obrha. Turistična znamenitost državnega pomena je Križna jama, ki pa se nahaja v sosednji GGE.

1.5 Gospodarske in druge dejavnosti, povezane z gozdom

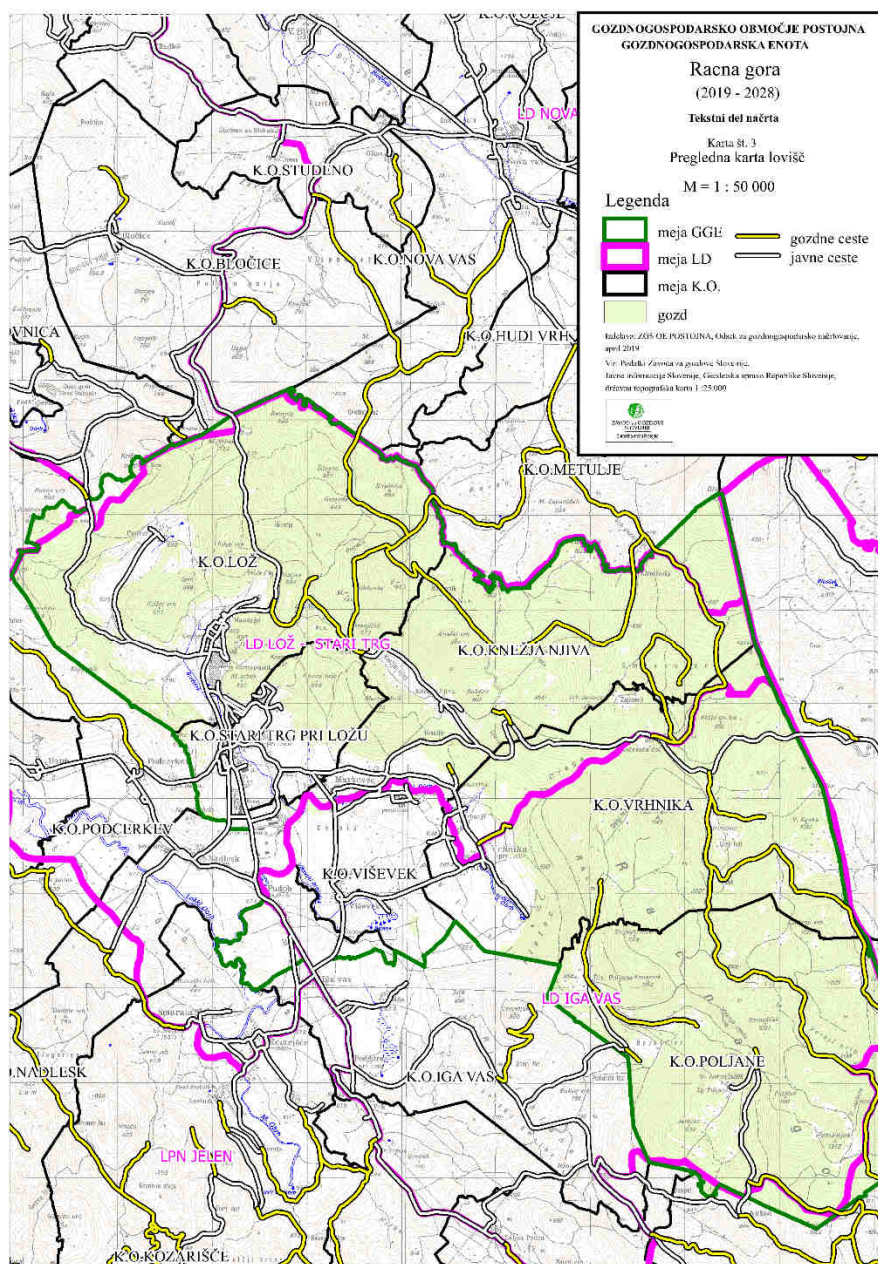
1.5.1 Lovstvo

Preglednica 11/D-LD: Pregled lovišč GGE Racna gora

Šifra lovišča	Ime lovišča	Površina lovišča v GGE	Površina gozda (v ha)	Opomba
0415 (029)	LD Grahovo	17,20	7,14	-del
0416 (030)	LD Nova vas	62,36	62,36	-del
0420 (033)	LD Lož-Stari trg	2.146,97	1.601,19	-del
0421 (034)	LD Iga vas	1.827,19	1.339,88	-del
0422 (035)	LD Babno Polje	60,27	60,21	-del
0419 (037)	LD Gorenje jezero	12,05	10,75	-del
	Skupaj	4.126,04	3.081,53	

V GGE Racna gora z divjadjo gospodari šest lovskih družin. Južni del pokriva LD Iga vas, severni pa LD Lož-Stari trg. LD Grahovo, Nova vas, Babno Polje in Gorenje jezero skupaj pokrivajo slabe 4 odstotke površine GGE in so za lovsko gospodarjenje manjšega pomena. Vsa lovišča spadajo v lovsko upravljavsko območje Notranjske.

Z divjadjo se gospodari z lovsko upravljivskimi načrti za posamezno lovišče, ki so usklajeni z načrtovanjem odstrela po višini in strukturi v skladu z načrtovanjem lovsko upravljavskega območja, saj le to omogoča zelo postopno ureditev stanja gozd - divjad oziroma znižanje staleža divjadi na tak nivo, da bodo škode po rastlinojedi divjadi znosne.

Karta 3: Pregledna karta lovišč

1.5.2 Kmetijstvo

Znotraj GGE Racna gora ni veliko kmetijskih površin. Večinoma se nahajajo v Loški dolini, nekaj manjših obdelovalnih površin pa je tudi okoli Knežje Njive in Poljan. Zaradi ostrega podnebja (mrzle zime, zgodni in pozni mrazovi, kratka in vroča poletja) za razvoj kmetijstva ni pravih pogojev. Na obdelovalnih površinah uspevajo le krompir in krmne rastline, zato je bila na območju GGE razvita le živinoreja. Na preostalih površinah nižinskega sveta so travniki, ki so vedno manj košeni in postopoma prehajajo v pašnike in zaraščajoče površine z borom in grmičevjem. Kmetijstvo v Loški dolini ne predstavlja obremenitve za okolje.

1.5.3 Poselitev

GGE Racna gora leži na severnem delu občine Loška dolina. Znotraj GGE se nahaja devet naselij in še nekaj pripadajočih zaselkov (Sveta Ana, Trzne, Vrbanje, Kot, Zgornje Poljane). V osrednjem delu Loške doline so naselja Lož, Stari trg, Markovec, Podlož, Pudob, Viševak in Vrhnika, višje ležeča pa sta še Knežje Njiva in Poljane.

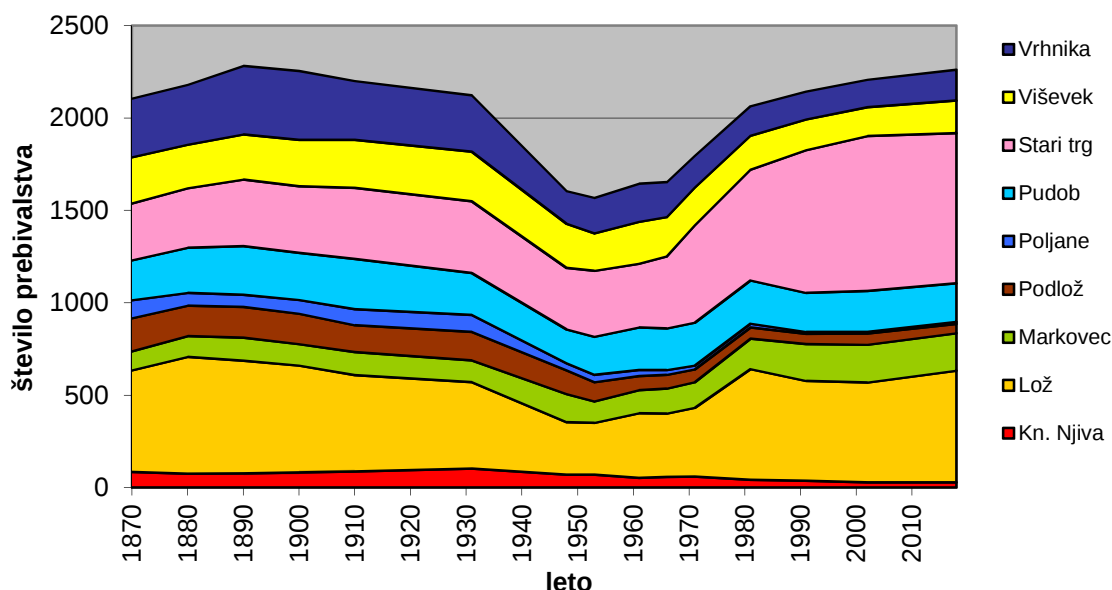
Kraji, ki se nahajajo v Loški dolini so povezani z naseljenostjo celotne Loške doline. Iz izkopanin v bližnji okolici (Križna gora, Ulaka, Šmarata, Šteberk, Dane) se lahko zasledi, da je bila Loška dolina v pradavnini naseljena. Znana so ilirska plemena Japodi, ki so naselila Kras in Snežnik. Japode so podjarmili Kelti. Z osvojitvenimi pohodi so Rimljani prišli do snežniškega ozemlja, zavzeli utrdbo »Terpo« nad Starim trgom in druge japonske postojanke. V antiki je bila Loška dolina pomembno križišče prometnih poti. Tu so se razvile vojaške poti iz Krasa preko Snežnika, Javornikov, Cerkniškega jezera in naprej na Hrvaško. Iz zgodovinskih raziskav poseljevanja narodov, lahko razberemo, da so se Slovani naselili na nekdanje že poseljena področja iz antičnega in rimskega obdobja. To velja tudi za Loško dolino, kjer naj bi se prvotno poselili kraji nad poplavnimi področji in razne police (Bloška Polica, Babna Polica, Knežja Njiva, Vrh, Babno Polje). V 10. in 11. stoletju sta bila zgrajena Loški in Snežniški grad. Lož kot okoliško središče z romanskim gradom se prvič omenja leta 1218. Z razvojem trgovskih poti preko Loške doline, Blok in Dolenjske proti morju (tudi preko Babnega Polja in Gerova) in z razvojem obrti, dobi Lož leta 1341 trške pravice. V času različnih vojn med grofi in knezi za prevlado nad kranjskim ozemljem (oglejski, frankopanski, nemški) in v času vse močnejših turških vpadov, dobi Lož leta 1477 za svojo obrambo mestne pravice in postane deželno knežje mesto. Gospoda na obeh gradovih – Loškem in Snežniškem se v tem času menjava s prodajanjem, propadi plemiških rodbin, odkupi, dedovanjem in vojnami. V prvi polovici 17. stoletja je Loški grad opuščen, vse pravice in obveznosti se prenesejo na grad Snežnik. V tem času sta sestavljena tudi izvirna urbarja – Loški in Snežniški. Po vrsti prodaj, dedovanj in kupovanj postane leta 1853 lastnik gospostva Snežnik knez Otto Viktor von Scheonburg-Waldenburg. Snežniško posestvo v tistem času obsega oba gradova, gozdove in polja celotne Loške doline, del Blok in del Pivške kotline. Posestvo leta 1863 potrdijo kot »fidelkomis« (nedeljivo dedno veleposestvo). Z odpravo servitutnih pravic med leti 1872 in 1877, postanejo okoliški prebivalci lastniki gozdov in polj. Tako se po propadu prometnih poti skozi Loško dolino proti morju v 17. in 18. stoletju, ko cveti trgovina z lesom, začne novo obdobje prebivalcev naselij v Loški dolini – obdobje gospodarjenja s svojo lastnino. V drugi polovici 19. stoletja se začne obnova in gradnja poslopij, razvije se živinoreja, poljedelstvo in obrt. Poseben razmah v tem času doživita gozdarstvo in lesna industrija. Pojavijo se prvi veleposestniki: Žagar, Kovač in veliki kmetje, ki imajo največ dohodka od žagarstva in trgovine z lesom. Medtem mali kmetje in bajtarji z velikim številom otrok živijo v revščini in se preživljajo z delom na veleposestvih ter najemniških poljih. Zato se že pred prvo svetovno vojno in po njej začne selitev predvsem mlajše populacije prebivalstva, sposobne za težka dela, v razne dele razvijajoče se Evrope (rudniki) in v Ameriko, za večjim zaslužkom in preživetjem doma zapuščene družine.

Preglednica 12: Gibanje števila prebivalcev po naseljih v GGE Racna gora

Kraj/Leto	1869	1880	1890	1900	1910	1931	1948	1953	1961	1966	1971	1981	1991	2002	2018
Kn. Njiva	85	75	76	81	87	103	70	69	52	57	59	42	37	29	29
Lož	542	633	611	579	521	467	283	281	350	344	372	599	541	539	604
Markovec	103	111	124	117	125	119	154	116	125	134	139	165	199	205	202
Podlož	180	166	167	164	145	154	127	105	76	76	70	61	55	61	50
Poljane	100	68	65	75	88	91	39	40	34	26	20	21	10	8	11
Pudob	214	245	264	255	271	228	184	206	229	224	232	234	211	223	209
Stari trg	307	322	360	360	385	388	332	356	345	390	528	598	774	838	814
Viševak	250	235	244	250	259	268	239	203	228	214	204	184	165	155	176
Vrhnika	317	324	371	374	320	305	176	192	206	189	171	159	151	149	167
Skupaj	2.098	2.179	2.282	2.255	2.201	2.123	1.604	1.568	1.645	1.654	1.795	2.063	2.143	2.207	2.262

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Grafikon 2: Gibanje števila prebivalcev po naseljih v GGE Racna gora

Prebivalstvo v GGE Racna gora je po številčnosti približno tako kot je bilo stoletje nazaj. V grafikonu je opazna zajedra, ki je nastala v obdobju med 30. in 80. leti prejšnjega stoletja, ko se je število zmanjšalo za četrtno. Gre za posledico izseljevanja ljudi v kraje z boljšo možnostjo zaposlitve. Trenutni podatki (demografski podatki statističnega urada za leto 2018), kažejo pozitiven trend rasti. Res pa je, da se je po letu 2002 (ko je bil opravljen zadnji klasični popis prebivalstva) metodologija zbiranja podatkov nekoliko spremenila in zato vrednosti niso absolutno primerljive. Skupno število prebivalcev v GGE Racna gora je po zadnjih podatkih 2.262 in tako trenutno znaša 54,8 oseb/km², kar je bistveno več od povprečja GGO. Poleg absolutne vrednosti števila prebivalstva, se je v zadnjem stoletju bistveno zmanjšal tudi delež kmečkega prebivalstva.

Za prebivalstvo GGE Racna gora je opaziti dva trenda: manjše vasi se še naprej praznijo (Poljane, Knežja Njiva in Podlož), večja kraja pa pridobivata na prebivalstvu (Lož in Stari trg), saj nudita večjo možnost zaposlitve, kar je za poselitev bistvenega pomena.

Loška dolina je precej odmaknjena tako od regionalnega središča (Postojne), še bolj pa od prestolnice. Število prebivalcev prej upada kot raste, večinoma pa stagnira v vseh GGE, ki ležijo na območju te občine. Mladi se izobražujejo in kasneje odseljujejo proti središču države, prebivalstvo, ki ostaja se stara. Lastniki gozdov so po večini stari ljudje, starejši od 60 let, njihovi nasledniki pa po večini neodvisni od gozda in nezainteresirani za delo v njem.

1.5.4 Infrastruktura

Edina pomembna infrastruktura v GGE Racna gora je lokalna cesta Stari trg – Babno Polje. V Starem trgu se od glavne ceste odcepi krak, ki pelje do vasi, ki se nahajajo ob Velikem Obrhu, iz Loža pa se odcepi krak proti Podložu in Sveti Ani. Na območju GGE Racna gora je več manjših daljnovodov, ki peljejo do vseh vasi. Ceste pokrivajo 7,11 ha gozdnega prostora, daljnovodi pa 2,20 ha.

1.5.5 Druge aktivnosti v prostoru

V GGE Racna gora se nahaja ob glavni cesti od Loža proti Babni polici opuščen peskokop. Drugih aktivnosti v prostoru GGE ni.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Glede požarne ogroženosti gozdove delimo v štiri stopnje:

- gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **stalna**,
- gozdovi z veliko požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **občasna**,
- gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer je nevarnost požarov **minimalna**,
- gozdovi z majhno požarno ogroženostjo, to so gozdovi, kjer nevarnosti požarov praktično **ni**.

Za razvrstitev gozdov v stopnje požarne ogroženosti je bil za potrebe sestave protipožarnih načrtov narejen poseben računalniški program (enotno na ravni Slovenije), ki je upošteval stanje gozdov v odsekih in sicer drevesno sestavo gozdov, razvojne faze gozdov in starost gozdov, matično podlago in vrsto tal, ekspozicijo in nadmorsko višino, nagib terena, ter srednjo letno temperaturo in srednjo količino padavin iz najbližje meteorološke postaje. Vsi ti parametri so se točkovali in na osnovi skupnega števila točk so bili odseki razvrščeni v posamezno kategorijo požarne ogroženosti in sicer:

- v 1. stopnji (gozdovi z zelo veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi z več kot 501 točko,
- v 2. stopnji (gozdovi z veliko požarno ogroženostjo) so gozdovi s 441 – 500 točkami,
- v 3. stopnji (gozdovi s srednjo požarno ogroženostjo) so gozdovi s 381 – 440 točkami in
- v 4. stopnji (gozdovi z majhno požarno ogroženostjo) so gozdovi z manj kot 381 točkami.

Na osnovi teh kriterijev so gozdovi v GGE Racna gora, po Protipožarnem načrtu za KE Stari trg iz katerih smo črpali podatke o požarni ogroženosti gozdov, razvrščeni v dve kategoriji. Na 1.225,22 ha (39,76 %) imamo gozdove s srednjo požarno ogroženostjo, na preostalih 1.856,31 ha (60,24 %) pa gozdove z majhno požarno ogroženostjo. Skupno gledano so gozdovi v GGE Racna gora manj požarno ogroženi. Najvišjo stopnjo požarne ogroženosti imajo mladi gozdovi iglavcev, predvsem rdečega bora, ki so nastali z zaraščanjem opuščenih kmetijskih zemljišč (glej karto požarne ogroženosti), ki pa jih tu ni veliko.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Obseg GGE je ob tej reviziji načrta ostal nespremenjen. Prav tako se niso spreminjale meje oddelkov in odsekov, niti ni prišlo do kakršnih koli združitvev ali razdružitvev znotraj enote.

Obstaja sedem katastrskih občin s pripadajočimi odseki, to so:

- Lož: 1a, 1b, 1c, 2a, 2b, 2c, 3, 4, 5a, 5b, 6, 7a, 7b, 7c, 8a, 8b, 8c, 9, 10, 11, 12a, 12b, 13, 14.
- Poljane: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.
- Knežja Njiva: 1a, 1b, 2a, 2b, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
- Vrhnika: 1a, 1b, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.
- Stari trg pri Ložu: 1, 2.
- Pudob: 1.
- Viševsek: 1.

GGE Racna gora ima šifro 28, v njej je 62 oddelkov in 75 zgoraj naštetih odsekov. Povprečna velikost oddelka je 49,70 ha, odseka pa 41,09 ha. Gospodarska enota Racna gora je hkrati tudi revir Racna gora.

SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

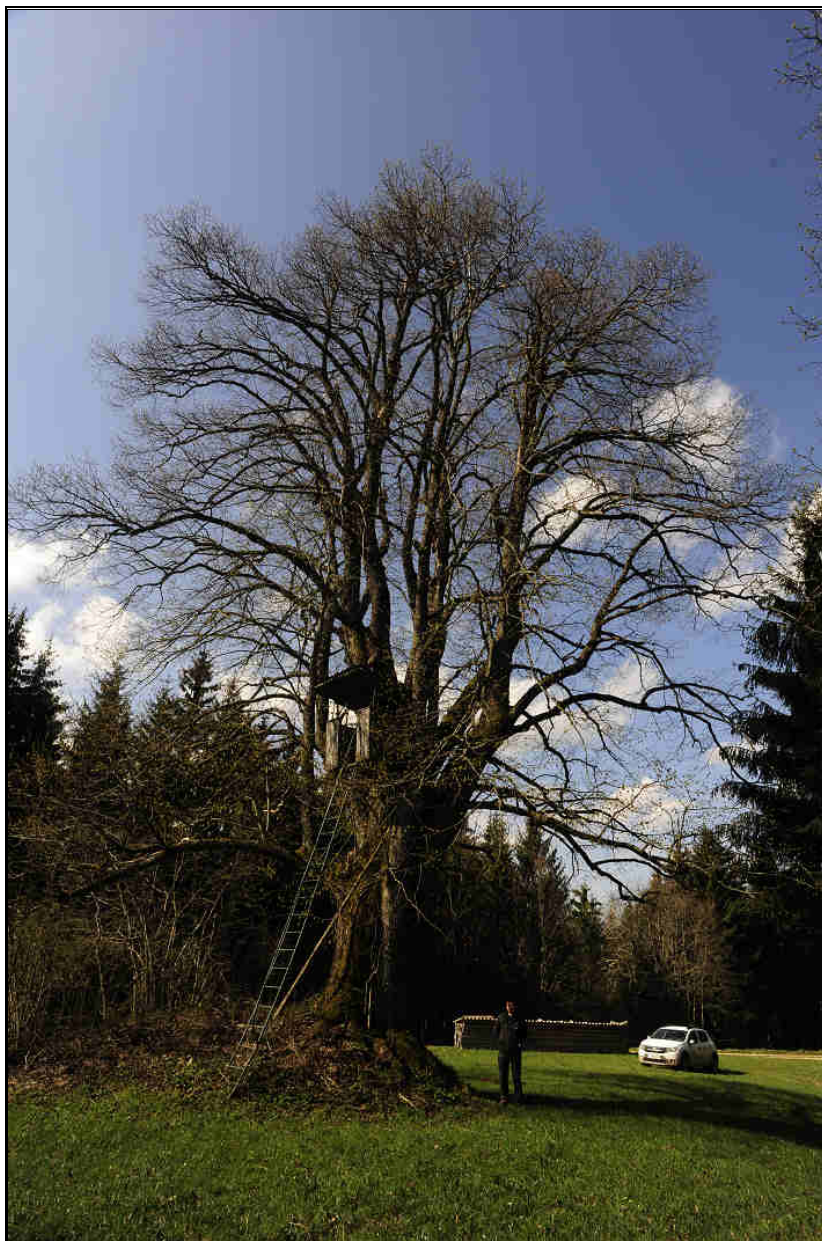
Ob izdelavi tega gozdnogospodarskega načrta so bile meje enote, oddelkov in odsekov grafično prilagojene na digitalni katastrski načrt (DKN) in usklajene s sosednjimi GGE. S tem se je skupna površina GGE Racna gora zmanjšala za vsega 0,67 ha.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

GGE Racna gora izvaja javno gozdarsko službo Zavod za gozdove Slovenije (nadalje ZGS), OE Postojna. GGE Racna gora je vključena v Krajevno enoto (nadalje KE) Stari trg, Cesta Notranjskega odreda 6, 1386 Stari trg, telefon (01) 70 53 100. GGE Racna gora je revir, ki ga v celoti pokriva en revirni gozdar. Od leta 2011 dalje je to Rajko Troha.

Pri opravljanju svojih nalog delavci KE Stari trg sodelujejo z občinskimi upravnimi organi, izobraževalnimi in raziskovalnimi organizacijami (GIS, Univerza v Ljubljani, lokalne ustanove), Družbo za gospodarjenje z gozdovi v državni lasti – SiDG (kot predstavnikom lastnika državnih gozdov), drugimi zavodi, skupnostmi in združenji.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Slika 2: Lipa v Parobku je najdebelejše drevo v gozdnem prostoru GGE Racna gora

Ovrednotenje poudarjenosti funkcij gozdov in njih kartni prikaz, sta izdelana na osnovi Pravilnika o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10) ter Zakona o gozdovih – ZOG (ur. l. RS št. 30/93 z vsemi kasnejšimi spremembami).

Funkcije gozdov delimo na ekološke, socialne in proizvodne, njihovo poudarjenost pa vrednotimo v treh stopnjah.

- 1. stopnja: funkcija določa način gospodarjenja z gozdom
- 2. stopnja: funkcija pomembno vpliva na način gospodarjenja z gozdom
- 3. stopnja: funkcija le deloma vpliva na način gospodarjenja z gozdom

Vrednotenje funkcij gozdov je izdelano za celoten gozdni prostor, torej za gozdove in površine izven gozda, ki so ekološko oziroma funkcionalno povezane z gozdom (ZOG, 3. člen). Ostala zemljišča v

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

gozdnem prostoru predstavljajo 3,3 % celotne površine enote in so ekološko in funkcionalno povezane z gozdom (74,7 %), zato gozdni prostor zajema 3.215,79 ha, kar je 77,9 % celotne enote. Površina gozdnega prostora je enaka površini funkcijskih enot.

Preglednica 13/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami v GGE Racna gora

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha	%	% g. prost.	ha
Funkc. varovanja gozd. zemljišč in sestojev	195,03	6,3	6,1	848,17	27,5	26,4	2.038,33	66,2	63,4	3.081,53
Hidrološka funkcija	1.249,10	38,8	38,8	1.966,69	61,2	61,2	0,00	0,0	0,0	3.215,79
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	495,06	15,4	15,4	2.720,73	84,6	84,6	0,00	0,0	0,0	3.215,79
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	198,51	6,2	6,2	3.017,28	93,8	93,8	3.215,79
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Higiensko-zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	170,25	5,3	5,3	3.045,54	94,7	94,7	3.215,79
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	154,97	4,8	4,8	3.059,36	95,2	95,1	3.214,33
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.214,33	100,0	99,9	3.214,33
Poučna funkcija	0,00	0,0	0,0	20,66	0,6	0,6	3.193,67	99,4	99,3	3.214,33
Raziskovalna funkcija	0,00	0,0	0,0							0,00
Funkcija varovanja naravnih vrednot	0,00	0,0	0,0	12,60	100,0	0,4				12,60
Funkcija varovanje kulturne dediščine	316,64	100,0	9,8	0,00	0,0	0,0				316,64
Estetska funkcija	0,68	0,4	0,0	151,13	99,6	4,7				151,81
Lesnoproizvodna funkcija	3.060,87	99,3	95,2	0,00	0,0	0,0	20,66	0,7	0,6	3.081,53
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0				0,00
Lovnogospodarska funkcija	112,06	100,0	3,5							112,06

Pregled poudarjenosti funkcij po površinah kaže, da je na prvi stopnji poudarjenosti v največjem obsegu poudarjena lesnoproizvodna funkcija in to kar na 95,2 % površine gozdnega prostora.

Od ekoloških funkcij je na prvi stopnji poudarjena hidrološka funkcija na 38,8 % gozdnega prostora, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (dalje biotopska) na 15,4 %, funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (dalje varovalna) na 6,1 %, medtem ko klimatske na prvi stopnji ni. Na drugi stopnji sta čez cel preostali gozdni prostor poudarjeni hidrološka in biotopska funkcija, varovalne (26,4 %) in klimatske (6,2 %) pa je bistveno manj. Slednji dve prevladujeta na tretji stopnji poudarjenosti. Druga stopnja hidrološke funkcije je prisotna zaradi kraškega površja in vodovarstvenega območja, druga stopnja biotopske pa zaradi območja Natura 2000 in ekološko pomembnega območja Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi in drugi stopnji točkovno na jamah, spomenikih kulturne dediščine, kočah in izjemnih drevesih. Linijski objekti so prisotni na različnih rekreacijskih poteh. Ploskovno so socialne funkcije poudarjene na prvi stopnji na objektih kulturne dediščine, na drugi stopnji pa v okolici naselij in rekreacijskih območjih, naravnih vrednotah ter nekaterih objektih kulturne dediščine. Na preostalem gozdnem prostoru so prisotne na tretji stopnji. V GGE Racna gora ni zaščitne, obrambne in raziskovalne funkcije.

Od proizvodnih funkcij imamo poleg lesnoproizvodne prisotni še dve funkciji: funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin (točkovno na čebelnjakih) ter lovogospodarsko funkcijo (na lazih, grmiščih in krmiščih).

Skupna površina gozdnega prostora, kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, je 1.751,29 ha, na preostalih 1.464,50 ha pa so poudarjene na drugi stopnji.

Socialne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 316,64 ha, na drugi pokrivajo 100,38 ha, preostali gozdni prostor pa pokriva tretja stopnja.

Proizvodne funkcije so poudarjene na prvi stopnji na 3.060,87 ha gozda in 112,06 ha gozdnega prostora, na drugi jih ni, na tretji pa pokrivajo 20,66 ha.

Natančnejša območja prekrivanja so razvidna v preglednici F2, ki se nahaja v prilogah.

2.1 Ekološke funkcije gozdov

Funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo rastišča in njihovo okolico pred posledicami vseh vrst erozijskih procesov, zlasti zagotavljajo (ohranjajo) odpornosti tal na erozijske pojave, ki jih povzročajo mraz, sneg, voda in veter;
- preprečujejo razvoj (pojavljanje) zemeljskih in snežnih plazov, podorov in usadov;
- preprečujejo poglobljanja pobočnih jarkov;
- preprečujejo premeščanja naplavin;
- zadržujejo drobni plovni material;
- ohranjajo rodovitnost gozdnih tal.

Poudarjeno varovalno funkcijo imajo zlasti gozdovi na gornji gozdni meji, na erozijskih, plazljivih ali plazovitih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah na zelo strmih pobočjih, sušnih legah, plitvih skalovitih ali kamnitih tleh.

Prva stopnja poudarjenosti varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je prisotna na rastišču *Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum orn*, na zelo plitvih, oziroma močno skalovitih tleh (skalovitost nad 70 %) in na kompaktni matični podlagi, kjer je naklon terena večji od 35 stopinj.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na plitvih, oziroma skalovitih tleh (skalovitost med 50 % in 70 %) in na erodibilni matični podlagi, kjer je naklon terena med 15 in 25 stopinj.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi drugi gozdovi, ker vsi ohranjajo in izboljšujejo rodovitnost tal.

Hidrološko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- mehansko in biološko čistijo vode, ki odtečejo ali pronicaajo z gozdnih površin, ter uravnavajo vodni režim z zadrževanjem hitrega otekanja padavinske vode (dežja) s površja (po pobočju in v globino), počasnejšim taljenjem snega, ohranjanjem vode v gozdnih tleh in rastlinah in zakasnitvami pronicanjem vode iz gozdnih tal v sušnih obdobjih.

Poudarjeno hidrološko funkcijo imajo zlasti gozdovi v poplavnih, vodovarstvenih in potencialnih vodovarstvenih območjih, določenih v skladu s predpisi o vodah.

Prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije imajo gozdovi, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju s strožjim režimom varovanja (prva in druga kategorija na občinskem nivoju), ob vhodih v kraške jame in brezna ter ob kraških izviroh. V GGE Racna gora se nahajajo manjši kraški izviri Grižna voda, Zavodice, Skadulca (Okno), Mrzla jama, Huda ura in Natrnice. Zunaj gozdnega prostora se nahajajo stalni vodotoki in še nekaj izvirov (vodotoki Veliki Obrh, Brežiček, Viševski Brežiček in Siga ter izvira Guranji in Dulanji studenec).

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi, saj se vsi nahajajo na karbonatnih kamninah (so torej v območju pričakovanih naravnih vrednot), s svojo prisotnostjo pa prispevajo k enakomernemu odtoku vode. Hkrati je celotno območje del ogroženega območja (tretja in četrta stopnja) na občinskem nivoju vodovarstvenega območja. Točkovno se druga stopnja nahaja tudi v okolici kaluž.

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE Racna gora ni, ker sta povsod prisotni prva ali druga stopnja.

Funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti opravljajo gozdovi, ki:

- zagotavljajo življenjski prostor rastlinskim in živalskim življenjskim združbam, zlasti tistim vrstam, katerih življenjski cikel je pomembno povezan z gozdom, ohranjajo biotsko raznovrstnost in zagotavljajo naravno ravnovesje.

Poudarjeno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo zlasti gozdovi s habitatmi redkih ali ogroženih rastlinskih ali živalskih vrst, s habitatmi, pomembnimi za obstoj in ohranitev populacij divjadi, s habitatmi in habitatnimi tipi, ki se po predpisih o ohranjanju narave ohranjajo v ugodnem stanju, ter

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

gozdovi, ki imajo status posebnega varstvenega območja, potencialnega posebnega ohranitvenega območja ali ekološko pomembnega območja.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti imajo lazi v gozdnem prostoru, ki nudijo bolj pestro prehransko sestavo za prosto živeče živali v gozdu, prehodi za prostoživeče živali, ekocelice, mirne cone za redke ptice, kaluže, brlogi, pa tudi kraške jame in brezna ter kraški izviri kot manjšinski ekosistemi.

Druga stopnja poudarjenosti funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti prekriva ves preostali gozdni prostor, saj celotno območje GGE Racna gora zavzema EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, poleg tega pa delno še EPO Kočevsko, EPO Loško polje (ni v gozdnem prostoru) in EPO Notranjski trikotnik. V enoti se nahaja Mrzla jama pri Ložu, ki je prav tako EPO. Precejšnji del enote pokriva tudi območje Natura 2000 (Notranjski trikotnik in Kočevsko), ki je posebno varstveno območje. Za obstoj in ohranitev prostoživečih živali so velikega pomena tudi grmišča in zimovališča. Drugo stopnjo poudarjenosti te funkcije imajo tudi gozdovi na območju naravnih vrednot NV Skadulca in NV Veliki Obrh.

Preglednica 14/EPO: Ekološko pomembna območja v GGE Racna gora

Koda	Ime	Opis	Status
30117	Mrzla jama pri Ložu	Severno od Loža je 15 metrov dolga, občasno izvirna in biospeleološko pomembna jama. Je najdišče človeške ribice, hrošča drobnovratnika ter netopirjev.	EPO
31100	Kočevsko	Dinarski kraški svet na jugovzhodu Slovenije, pokrit pretežno z ilirskim jelovo bukovim ter bukovim gozdom, je del največjega strnjene kompleksa gozdov v Sloveniji.	EPO
31300	Notranjski trikotnik	Notranjski trikotnik označuje območje s podzemnim svetom porečja kraške Ljubljane med Pivško kotlino, Cerkniškim in Planinskim poljem s presihajočimi jezери in podzemnimi jamami, ki so habitat človeške ribice, hrošča drobnovratnika in številnih drugih vrst podzemeljskih živali, ki po številu vrst prav tu predstavljajo najbolj vročo točko podzemeljske biotske pestrosti na svetu. Kompleksen preplet raznolikih življenjskih okolij kot so travnišča, mokrišča, vodni in obvodni habitat ter presihajoča jezera z vodotoki nudi dom številnim vrstam rastlin, mehkužcev, metuljev, kačjih pastirjev, dvoživk, rib in rakov ter vidri. V gozdovih živijo medved, volk in ris, številne vrste hroščev in netopirjev.	EPO
35100	Loško polje	Loško polje ima dolomitno dno, ki je prisililo vode sistema kraške Ljubljane, da na jugovzhodni strani izvirajo, površinsko prečkajo polje in na zahodni, ponorni strani spet poniknejo. Nepravilna oblika polja kaže na to, da je nastalo iz več globeli. Ima sklenjen kraški obod in je zato brez površinskih dotokov. Glavni vodotok je Obrh z dvema izvirnima krakoma Velikim in Malim Obrhom, ki se združita jugozahodno od Pudoba. Na južnem delu polja je pod masivom Snežnika območje kraških izvirov, iz katerih priteka mali Obrh. Od sotočja Malega in Velikega Obrha meandrija Obrh po aluvialni ravnici do ponorov pod Danami. Pri nizki vodi ponikne že v Žabjaku, skupini požiralnikov v strugi, ob višji vodi pa se prelije skozi dva naravna vhoda v udoru na koncu struge v Globini, 722 m dolgo in 37 m globoko ponorno jamo. Iz ponornega območja na Loškem polju se vode podzemeljsko stekajo v okoli 2 km oddaljene izvire Obrha in Cemuna na Cerkniškem polju. Kljub mnogim posegom v vodotoke (zaježitve, regulacije) je Loško polje ohranilo precejšnjo pestrost ekosistemov.	EPO
80000	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri rjavega medveda, volka in risa obsega Trnovski gozd, Nanos, Hrušico, Javornike, Snežnik in Kočevsko, ki tvorijo največje sklenjeno območje gozda pri nas.	EPO

Ekološko pomembna območja in Natura 2000

Ekološko pomembno območje (EPO) je območje habitatnega tipa, dela habitatnega tipa ali večje ekosistemske enote, ki pomembno prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti. Na območju GGE Racna gora je prisotno čez celotno območje EPO 80000 Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, na večjem delu pa se dodatno nahajajo tudi EPO 31100 Kočevsko, EPO 35100 Loško polje in EPO 31300 Notranjski trikotnik. Okoli Mrzle jame se nahaja dodatno še EPO 30117. Vsa EPO

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

predstavljajo sklenjeno območje gozdov na kraškem svetu, ki se navezuje tudi na sosednja gozdna območja in s svojimi ohranjenimi gozdovi in travnišči nudi habitat številnim živalskim vrstam, med njimi tudi redkim in ogroženim vrstam, kamor spadajo tudi velike zveri.

Posebno varstveno območje (območje Natura 2000) se nahaja na pretežnem območju GGE. Na podlagi habitatne direktive je določeno območje SAC (SI3000232) Notranjski trikotnik in območje SAC (SI3000263) Kočevsko. Na podlagi ptičje direktive v GGE Racna gora ni nobenega območja. Pregled območij in vrst ter habitatnih tipov, vezanih na gozd, kot tudi pregled ekoloških značilnosti kvalifikacijskih vrst, vključno z oceno stanja populacij, sta predstavljena v naslednjih preglednicah.

Preglednica 15/N: Območja Natura 2000

Koda	Ime	Status	Vrste/Habitatni tipi vezani na gozdni prostor GGE Racna gora
SI3000232	Notranjski trikotnik	SAC	<u>Sesalci:</u> rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>), volk (<i>Canis lupus</i>), navadni ris (<i>Lynx lynx</i>), dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>). <u>Žuželke:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>). <u>Dvoživka:</u> človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>), hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>). <u>Habitatni tipi:</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)).
SI3000263	Kočevsko	SAC	<u>Sesalci:</u> volk (<i>Canis lupus</i>), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>), navadni ris (<i>Lynx lynx</i>), širokouhi/mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>). <u>Dvoživke:</u> človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>), hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>). <u>Žuželke:</u> alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>), rogač (<i>Lucanus cervus</i>). <u>Habitatni tipi:</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 16/KHT: Kvalifikacijski habitatni tipi

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Opis habitatnega tipa	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celotno Natura 2000 območje. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Celotno Natura 2000 območje.	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu.	122.024	2.102 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je odlična, splošna ocena stanja je odlična.
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion))	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Severni del Natura 2000 območja: vzhodna pobočja Križne gore, severna pobočja hriba Mali Vrhek, gozdovi na območju Rebernika in Šilovca. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Pretežno celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji. V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, steljarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	62.773	1.567 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, splošna ocena stanja je dobra. Zaradi prešteviline divjadi je še vedno problem v objedenosti.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Preglednica 17/KV: Kvalifikacijske vrste

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
volk (<i>Canis lupus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Podnevi se zadržujejo v skrivališčih v gosti podrasti ali na nepristopnih krajih. Prehranjuje se zlasti s srnjadjo, jelenjadjo in divjimi svinjami. Ujame predvsem živali, ki so v slabi telesni kondiciji, zato je pomemben selektor. Je zelo prilagodljiv, omejuje ga le človekova dejavnost (velika gostota naselij in prometnic). Za preživetje vrste je pomembna povezanost populacij s koridori.	111.670	2.073 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija je (skoraj) izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Pri nas živi v bukovo-jelovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Je pretežno (90 %) rastlinojed. Zaradi velikosti telesa in pretežno rastlinske prehrane, ki ni energetske bogata, mora medved pojesti veliko količino hrane, kar pomeni, da potrebuje veliko časa, da jo najde. Pri tem prehodi velike razdalje ter se seli. Zimo prespi, vendar to ni pravo zimsko spanje. Brlog, ki ne sme biti izpostavljen motnjam, je ključnega pomena za izbiro življenjskega prostora. To še posebej velja za samice, ki pozimi v njih kotijo mladiče. Pomembni so tudi mladi stadiji gozda, kjer uspevajo plodonosne vrste. Na izbiro življenjskega prostora močno vpliva človek.	111.789	2.073 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija je (skoraj) izolirana, splošna ocena stanja je dobra.
navadni ris (<i>Lynx lynx</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Gozd, v katerem živi, je lahko prekinjen s kmetijskimi površinami. Za preživetje so ključni zadostna količina plena ter strpnost s strani ljudi. Na območjih, kjer je delež manjših parkljarjev majhen, je njegov glavni tekmeč volk. Za njegovo ohranitev je nujna vzpostavitev povezave med izoliranimi populacijami v Evropi.	111.616	2.073 (po stari maski gozda)	Neugodno.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celoten gozdni prostor je prehranjevalni habitat <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Cerkev sv. Trojica v Knežji Njivi, cerkev sv. Rok v Ložu ter Mrzla jama so kotišča in prezimovališča vrste. Okoliški gozdni prostor je prehranjevalni habitat.	Živi v toplih zavetrnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice.	44.932	1.731 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je dobra.
širokouhi/ mulasti netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja je prehranjevalni habitat. Mrzla jama je zatočišče vrste.	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni habitat: zreli listopadi gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je zatiranje žuželk v kmetijstvu in gozdarstvu, izguba zatočišč (dupline), pa tudi raba zaščitnih sredstev za les na podstrešjih.	111.530	2.064 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je odlična, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je dobra.
veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Prebivalec velikih območij listnatih gozdov, predvsem ohranjeni dinarski jelovo-bukovi gozdovi, največkrat na nadmorski višini 300-900 m. Zatočišča: drevesna dupla, kotišča. Prehranjevalni habitat: strukturno bogati bukovi in hrastovi gozdovi z velikim deležem zrelih sestojev, razvita grmovna plast. Hrana: nočni metulji, košeninarji, hrošči.	111.530	2.063 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je odlična, populacija ni izolirana, splošna ocena stanja je dobra.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
dolgokrili netopir (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celotno Natura 2000 območje.	Živi do višine 1000 metrov, prezimuje v jamah, poletna zatočišča (poleg jam lahko še podstrešja stavb) pa si najde v prehransko bogatem okolju tudi več kot 100 km oddaljena od prezimovališč. Prehranjuje se z žuželkami v gozdu, na gozdnem robu in jasah. Vrsta je ranljiva zaradi ozkih ekoloških zahtev, zaradi katerih se na zelo omejenem prostoru zgnete pomemben del lokalne populacije. Ogroža jo pomanjkanje zatočišč ter vznemirjanje na zatočiščih in kotiščih.	15.231	395 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana, ampak je ob meji razširjenosti, splošna ocena stanja je dobra.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Pretežno gozdnata pokrajina s košenicami, pestro strukturiranimi gozdnimi robovi, gozdnimi jasami, gozdne ceste in poti. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Pretežno gozdnata pokrajina s košenicami, pestro strukturiranimi gozdnimi robovi, gozdnimi jasami, gozdne ceste in poti.	Vrsta potrebuje listnate do mešane presvetljene gozdove od nižin do 1000 metrov nadmorske višine z visokim deležem vrzeli, jas in gozdnih robov z dobro zastopanim zeliščnim in grmovnim slojem ter vrstno bogatimi travniki v bližini. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv, vrbovcev in drugih zelišč v podrasti, po prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Metulji srkajo nektar cvetov konjske grive, navadne dobre misli, gadovca, osatov, mete in tudi drugih medonosnih rastlin, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Metulji so aktivni podnevi in ponoči: podnevi se odrasli osebkovi hranijo, ponoči pa pariyo. Posamezne populacije so ogrožene zaradi pogoste košnje gozdnega roba ali zaradi uporabe pesticidov na površinah v bližini.	11.859	209 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju razširjenosti.
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Južna pobočja Vrha Javorjev, gozd na območju vrhov Grmada, Stražnice, Vodice, Mala in Velika Ribčevka, Drenaček, gozd okrog Mrzle jame, Hrastje.	Alpski kozliček je dnevno aktivna vrsta, ki jih najpogosteje opazujemo na mrtvih ali posekanih drevesih od sredine julija do sredine avgusta. Ličinke živijo v mrtvih ali ostarelih drevesih različnih listavcev, predvsem bukve. Samice odlagajo jajčeca v sveže poškodovan bukov les in šture. Glede na sonaravno gozdno gospodarjenje z gozdovi v Sloveniji se domneva, da je glavna nevarnost za vrsto puščanje hlodovine in cepanic znotraj območij kjer vrsta živi v mesecu juliju in avgustu. Sveže posekan les namreč močno privablja osebkove te vrste, ki tu odlagajo jajčeca. Zarod pa seveda ob predelavi propade.	59.212	270 (po stari maski gozda)	Vrsta je pogosta, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Pretežno celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Listnati in mešani gozdovi znotraj območja Natura 2000. Vrsta je bila najdena v gozdu ob cesti 450 m JV od vrha hriba Stražnice.	Prehranjuje se z lesom različnih drevesnih vrst. Odrasle privablja vonj ranjenih ali posekanih dreves predvsem bukve in jelke, v katerega samice tudi odlagajo jajčeca. Razvoj poteka tri do štiri leta, ličinke se prehranjujejo pod lubjem in se zabubijo globlje v lesu. Posebnost vrste je relativno dolga življenjska doba odraslih osebkov (2 leti). Hroščki so nekrilati, zaradi česar je omejena njihova mobilnost, kljub temu pa lahko posamezen osebek prehodi velike razdalje. Odrasli osebki so aktivni od maja do julija in jih najdemo večinoma na cestah ter ob posekanih deblih jelke ali bukve. Ličinka se razvija predvsem v svežih štorih jelke in bukve.	90.171	1.360 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je odlična, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je dobra.
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Starejši sestoji listavcev, predvsem s prisotnostjo hrastov.	Živi v starih sestojih listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob štor, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijejo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov.	76.091	1.039 (po stari maski gozda)	Vrsta je redka, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Pretežno celoten gozdni prostor znotraj Natura 2000 območja.	Vrsto najpogosteje najdemo pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). Ličinke in odrasle osebkje najdemo pod lubjem stoječih ali ležečih mrtvih dreves. Edini pogoj naj bi bila konstantna in vlažna mikroklima. V obeh fazah se vrsta prehranjuje predatorsko (ličinke kozličkov), ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Vrsto ogroža prekomerno odstranjevanje starih, umirajočih dreves.	73.400	1.456 (po stari maski gozda)	Vrsta je redka, ohranjenost vrste je odlična, populacija ni izolirana.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Vrsta	Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone (ha)	Od tega v GGE (ha)	Ocena stanja na območju
človeška ribica (<i>Proteus anguinus</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Celotno Natura 2000 območje. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Najdišče vrste je Mrzla jama pri Ložu.	Živijo v podzemnih vodah dinarskega krasa s temperaturo 8-12°C. Ogroženost močerila je povezana z onesnaženjem površinskih voda na kraškem svetu.	26.841	550 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija je (skoraj) izolirana, splošna ocena stanja je odlična.
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Vodni biotopi znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Vodni biotopi znotraj Natura 2000 območja.	Hribski urh je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah v grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča hribskega urha so nezasenčene občasne luže v ali blizu gozda. Je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev. Zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. Živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.	122.026	2.102 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju, splošna ocena stanja je dobra.
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	<u>Celoten gozdni prostor</u> <u>SI3000232 Notranjski trikotnik:</u> Vodni biotopi znotraj Natura 2000 območja. <u>SI3000263 Kočevsko:</u> Vodni biotopi znotraj Natura 2000 območja. Vrsta je bila najdena v mlaki ob vlaki v oddelku B03.	Odrasel osebek se prehranjuje na kopnem, predvsem na ekstenzivnih vlažnih travnikih gričevnatega in hribovitega sveta. Prezimuje lahko na kopnem (v gozdu ali grmiščih, v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah, pod ali v razpadajočem lesu ...) ali v vodi, kjer se tudi razmnožuje (srednje veliki kali in druge stoječe mirne vode, ki se zelo redko izsušijo in imajo bujno obrežno in vodno rastlinje ter čisto vodo). Ogroža ga uničevanje in onesnaževanje vodnih okolij, vlaganje rib, intenzivno kmetijstvo ter ceste in promet. Za ohranjanje vrste so pomembni ekološki koridorji, ki vse življenjske prostore na širšem območju povezujejo v funkcionalno celoto.	122.026	2.102 (po stari maski gozda)	Stopnja ohranjenosti je dobra, populacija ni izolirana na širšem območju.

Tretje stopnje poudarjenosti v GGE Racna gora ni, ker sta povsod prisotni prva ali druga stopnja.

Klimatsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- manjšajo hitrosti in spreminjanje smeri vetrov;
- vplivajo na temperaturo in vlažnost zraka ter na razmerje med plini v ozračju (proizvodnja kisika, skladiščenje ogljika v lesu in tleh).

Poudarjeno klimatsko funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, ki varujejo naselja, rekreacijske in turistične objekte, prometnice ter kmetijske kulture pred škodljivimi učinki vetra in mraza; gozdovi, ki se nahajajo na območjih stalnih ali pogostih močnih vetrov, ki povzročajo kalamitete (vetrolomi); gozdovi, kjer stalna prisotnost vetrov povzroča deformirano rast gozdnega drevja ipd.

Prve stopnje poudarjenosti klimatske funkcije v GGE Racna gora ni.

Druga stopnja je poudarjena v bližini naselij.

Tretjo stopnjo poudarjenosti imajo vsi ostali gozdovi, saj ugodno vplivajo na klimo širšega območja.

2.2 Socialne funkcije gozdov

Zaščitno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- ščitijo prometnice, naselja in druge objekte pred naravnimi pojavi, kot so padanje kamenja in peska, snežni zameti, bočni vetrovi in zdrs zemljišča, ter zagotavljajo varnost bivanja in prometa.

Poudarjeno zaščitno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi na strmih pobočjih nad cesto ali železnico ter pod njo.

Te funkcije v GGE Racna gora na prvi in drugi stopnji ni, na tretji stopnji pa je ne določamo.

Higiensko-zdravstveno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- izboljšujejo kakovost in ohranjajo zdravo življenjsko okolje ter blažijo škodljive vplive emisij z absorpcijo sestavin onesnaženega ozračja, intenzivnejšo termiko in turbulenco ter izolacijo pred hrupom.

Poudarjeno higienko-zdravstveno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi v neposredni bližini bolnic in zdravilišč, ter gozdovi, ki se nahajajo v pasu med naselji oziroma bivalnimi objekti ter večjimi viri hrupa, smradu, sevanja in onesnaženja, kot so npr. avtocesta, železnica, termoelektrarne, kamnolomi in peskokopi, kafilerije, intenzivna živinoreja, smetišča in sežigalnice odpadkov, kurilnice, športna in otroška igrišča ipd.

Prve stopnje poudarjenosti higienko-zdravstvene funkcije v tej enoti ni.

Druga stopnja poudarjenosti se nahaja v okolici večjih naselij.

Tretja stopnja poudarjenosti je v vseh ostalih gozdovih.

Obrambno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo zemljišča in objekte, pomembne za javno varnost, obrambo, zunanje zadeve ter obveščevalno in varnostno dejavnost državnih organov Republike Slovenije.

Poudarjeno obrambno funkcijo imajo zlasti gozdovi, ki se nahajajo v neposredni bližini državne meje, gozdovi, ki se uporabljajo kot poligoni za urjenje policijskih ali vojaških enot, ter gozdovi, ki varujejo črpališča pitne vode, državne rezerve, policijske, vojaške ipd. objekte.

Obrambne funkcije v GGE Racna gora na prvi in drugi stopnji ni, na tretji stopnji poudarjenosti pa je ne določamo.

Rekreacijsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo aktivnosti, ki telesno ali duševno sproščajo in krepijo, vključno z nabiranjem gozdnih plodov za lastne potrebe.

Poudarjeno rekreacijsko funkcijo imajo gozdovi z ustreznimi naravnimi danostmi, dostopnostjo in dosegljivostjo ter rekreacijsko infrastrukturo (poti, objekti).

Prva stopnja poudarjenosti rekreacijske funkcije v GGE Racna gora je na območju evropske pešpoti E6.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na rekreacijskih območjih (izvir Velikega Obrha, Stari (Loški) grad, Križna gora, Ulaka, Zgornje Poljane), v neposredni bližini koč (Gašper, Zajavorje, Urška, Slemenka) in kapelice (Grič), linijsko pa še na območju rekreacijskih poti (Slovenska kolesarska transverzala, Planinske poti, Velika Krpanova pot).

Tretja stopnja poudarjenosti je v vseh ostalih gozdovih.

Turistično funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- zadovoljujejo potrebe obiskovalcev, ki zaradi oddiha ali razvedrila, povezanega z gozdom, začasno spremenijo svoj kraj bivanja.

Poudarjeno turistično funkcijo opravljajo gozdovi v okolici turističnih krajev, v katerih se nahajajo turistični objekti, turistične točke in znamenitosti, ki se pojavljajo kot motiv v turistično propagandne namene, ali po katerih se odvija turistično vodenje.

Prva stopnja poudarjenosti turistične funkcije v GGE Racna gora je na območju evropske pešpoti E6.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi v okolici rekreacijskih poti.

Tretjo stopnjo poudarjenosti turistične funkcije imajo vsi ostali gozdovi.

Poučno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- ozaveščajo in posredujejo znanja o gozdu ter gospodarjenju z njim laični ali strokovni javnosti.

Poudarjeno poučno funkcijo opravljajo gozdovi, po katerih so speljane oziroma v katerih se nahajajo gozdne, naravoslovne ipd. poti, muzeji na prostem (gozdne učilnice), učni in demonstracijski objekti za izvajanje praktičnega pouka v sistemu gozdarskega izobraževanja in poklicnega usposabljanja ipd.

Prve stopnje poudarjenosti poučne funkcije v GGE Racna gora ni.

Drugo stopnjo poudarjenosti imajo gozdovi na Ulaki, kjer se izvajajo učilnice na prostem.

Tretjo stopnjo poudarjenosti poučne funkcije imajo vsi ostali gozdovi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo načrtno zbiranje, opazovanje in ugotavljanje dejstev o gozdovih, njihovem izkoriščanju in rabi.

Raziskovalno funkcijo opravljajo zlasti gozdovi, v katerih so postavljene raziskovalne ploskve, raziskovalni objekti, razne merilne naprave, ipd. s katerimi v okviru raziskovalnih projektov ali programov upravljajo raziskovalne institucije.

Prve stopnje poudarjenosti te funkcije v GGE Racna gora ni.

Na drugi in tretji stopnji je ne določamo, ker v drugih gozdovih ta funkcija ni izražena.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo redke, dragocene, znamenite ali druge naravne pojave.

Poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot opravljajo gozdovi ali njihovi deli, ki imajo po predpisih o ohranjanju narave status naravne vrednote, območja pričakovanih naravnih vrednot ter zavarovana območja.

Na prvi stopnji poudarjenosti te funkcije v GGE Racna gora ni nobenih objektov znotraj gozdnega prostora.

Preglednica 18: Pregled zavarovanih območij v GGE Racna gora (niso v gozdnem prostoru)

Zap. št.	Ime	Status	Uradna objava
1	Lipa pri bivši šoli v Starem trgu-južnejša	NS	Uradni list RS, št. 2/92
2	Lipa na pobočju Ulake	NS	
3	Lipa pri hiši Stari trg 57	NS	
4	Lipa pri kapelici ob cesti v Pudob	NS	
5	Lipa pri hiši Stari trg 38	NS	
6	Cerkvena lipa v Pudobu	NS	
7	Lipa za sadovnjaki v Pudobu	NS	
8	Lipa ob muzeju NOB v Ložu-KS Loška dolina	NS	
9	Lipa pri cerkvi sv. Roka pri Ložu	NS	
10	Tri lipe v Koča vasi	NS	
11	Lipe pri cerkvi v Viševku	NS	
12	Lipa v Viševku za hišo št. 28	NS	
13	Klek pri izviru Obrha	NS	

NS-naravni spomenik

Varstveni režim na območju ZO: Veljajo varstveni režimi, navedeni v Odloku o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Uradni list RS, št. 2/92).

Funkcija je na prvi stopnji prisotna na izjemnih drevesih.

Preglednica 19: Pregled izjemnih dreves v GGE Racna gora

Ev. šte.	Ime	Dr. vrsta	Obseg (cm)	Višina (m)	Lokacija
185	Bukev pri Tišlerjevem vikendu	Bukev	353	27,8	D02
219	Lipa v Parobku	Lipa	470	16,6	B09

Iz evidence Izjemnih dreves ZGS, OE Postojna

Druga stopnja poudarjenosti je prisotna na vseh ostalih naravnih vrednotah. V naslednji preglednici so prikazani ploskovni objekti GGE Racna gora.

Preglednica 20: Pregled naravnih vrednot na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Lokacija
1232V	Loško polje	Kraško polje	geomorf, (geomorfp), (hidr)	NVDP	D01b, D12, F01, G01
2444	Skadulca	Dolina z izviri	hidr	NVLP	D01b
2930	Veliki Obrh	Vodotok	hidr, ekos	NVDP	D12, F01, G01

hidr-hidrološka naravna vrednota

geomorf-geomorfološka površinska naravna vrednota

geomorfp-geomorfološka podzemeljska naravna vrednota

ekos-ekosistemska naravna vrednota

NVDP-naravna vrednota državnega pomena

NVLP-naravna vrednota lokalnega pomena

Druga stopnja poudarjenosti je prisotna tudi na točkovnih objektih, v primeru GGE Racna gora je to v okolici jam in brezen.

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Jame v Sloveniji imajo status naravne vrednote državnega pomena. Vse jame na območju GGE Racna gora imajo tretjo stopnjo režima vstopa (razen Mrzle jame pri Ložu), kar pomeni, da so to odprte jame s prostim vstopom (oziroma nadzorovanim vstopom v primeru Mrzle jame). Prevladujejo brezna, dosti je tudi spodmolov, vodoravnih jam je bolj malo. V nadaljevanju sledi pregled teh objektov.

Preglednica 21: Pregled jam, naravnih vrednot na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora

Evid.št	Objekt naravne vrednote	Status	Zvrst	Lokacija
40.079	Mrzla jama pri Ložu	NVDP	geomorfp	A11
40.538	Jazbina nad Ložem	NVDP	geomorfp	A10
40.752	Tekavča jama	NVDP	geomorfp	A09
42.205	Jama blizu Mrzle jame pri Ložu	NVDP	geomorfp	A11
42.301	Brezno na Benčinovem	NVDP	geomorfp	A01a
43.866	Betalca jama	NVDP	geomorfp	C03
44.284	Obročevca v Poteru	NVDP	geomorfp	B10
44.285	Kosmačeva jama	NVDP	geomorfp	B08
44.286	Studenček pod Vranjo steno	NVDP	geomorfp	B09
44.287	Meander v Vranji steni	NVDP	geomorfp	B09
44.366	Udor pod Dolenjimi Poljanami	NVDP	geomorfp	B01
44.367	Čampava jama v Kotnicah	NVDP	geomorfp	D09
44.547	Brezno v kamnolomu	NVDP	geomorfp	A01a
44.847	Mala Porokova jama	NVDP	geomorfp	D12
45.920	Shramba Rakovške čete	NVDP	geomorfp	D08
46.270	Brezno pod Slepno cesto	NVDP	geomorfp	A12a
46.828	Jama pod ogrado	NVDP	geomorfp	B12
48.868	Jama v Visokem	NVDP	geomorfp	A01a

*NVDP-naravna vrednota državnega pomena
geomorfp-geomorfološka podzemeljska naravna vrednota*

Poleg naštetih jam, se zunaj gozdnega prostora nahajajo še naslednje jame: 40.133 Nuca, 46.635 Podložki udor in 47.301 Podložki udor 2.

Preglednica 22: Pregled naravnih vrednot v GGE Racna gora (niso v gozdnem prostoru)

Ident. št.	Ime	Kratka oznaka	Zvrst	Status	Lokacija
989	Pudob-lipa pri cerkvi sv. Jakoba	Lipa pri cerkvi	drev	NVDP	F01
1387	Žagarjev bajer	Izvir Velikega Obrha	hidr, zool	NVDP	D12
1392	Lož-lipa pri cerkvi sv. Roka	Mogočna lipa	drev	NVLP	A11
2427	Guranji studenec	Kraški izvir	hidr, zool	NVLP	A11
2429	Loški obrh	Vodotok	hidr, ekos	NVDP	F01
2434	Stari trg pri Ložu-lipa pri občini	Lipa pri občini	drev	NVLP	E02
2435	Stari trg pri Ložu-lipa na pobočju Ulake	Lipa na pobočju Ulake	drev	NVLP	E02
2436	Stari trg pri Ložu-lipa 1	Lipa na dvorišču	drev	NVLP	E02
2442	Stari trg pri Ložu-lipa 2	Lipa na dvorišču	drev	NVLP	E02
2443	Bajerje	Kraški izviri	hidr	NVDP	G01
2533	Koča vas-lipa	Lipa izjemnih dimenzij	drev	NVDP	G01
2534	Viševke-lipe pri cerkvi sv. Marije	Lipe pri cerkvi	drev	NVLP	G01
2536	Vrhnikia pri Ložu-klek	Klek pri žagi	drev	NVLP	D12
2537	Pudob-lipa za sadovnjaki	Lipa ob kolovozu	drev	NVLP	F01
3918	Dulanji studenec	Kraški izvir	hidr, zool	NVLP	A11
8118	Koča vas-lipa 2	Lipa za graščino	drev	NVLP	G01

*hidr-hidrološka naravna vrednota
drev-drevesna naravna vrednota
zool-zoološka naravna vrednota
ekos-ekosistemska naravna vrednota
NVDP-naravna vrednota državnega pomena; NVLP-naravna vrednota lokalnega pomena*

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Poleg naravnih vrednot, ki so v gozdnem prostoru in imajo poudarjeno funkcijo varovanja naravnih vrednot, se nekaj objektov nahaja tudi zunaj gozdnega prostora. Ti so navedeni v prejšnji preglednici.

Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje občine Loška dolina, v kateri leži GGE Racna gora, je izdelal Naravovarstvene smernice za GGN GGE Racna gora. Iz njih so povzeti podatki o naravnih vrednotah in zavarovanih območjih v GGE Racna gora. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov naravnih vrednot in zavarovanih območjih je treba prilagoditi varstvenim režimom.

Zavod RS za varstvo narave pa v skladu z Zakonom o ohranjanju narave razširja področje varstva narave, glede na do tedaj veljavni Zakon o naravni in kulturni dediščini. Tako se ukrepi za ohranjanje biotske raznovrstnosti nanašajo na celotno naravo in preko varstva habitatnih tipov, ekološko pomembnih in posebnih varstvenih območij ter varstva rastlinskih in živalskih vrst, posegajo praktično na vsa področja dejavnosti človeka. Pojem naravne vrednote je v celoti prekril pojem naravne dediščine in naravne znamenitosti (162. člen ZON). Med objekte in območja naravne vrednote so vključeni deli narave, ki so po merilih vrednotenja spoznani za naravno vrednoto. Varstvene usmeritve in varstveni režimi so konkretizirani glede na vpliv rabe gozdov na naravne vrednote.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varstva naravnih vrednot ne določamo.

Funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo gozdovi, ki:

- varujejo in ohranjajo območja ali objekte, ki so rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru.

Poudarjeno funkcijo varovanja kulturne dediščine opravljajo zlasti gozdovi v neposredni okolici enot kulturne dediščine ter ostanki ohranjenih tradicionalnih oblik gospodarjenja (npr. stelniki, panjevci, gaji, logi).

Prva stopnja poudarjenosti funkcije se nahaja na arheoloških območjih (arheološka dediščina). V GGE Racna gora imamo več različnih objektov iz obdobja od bronaste, preko železne do rimske dobe, nekaj je celo prazgodovinskih območij. Na teh območjih niso predvideni posegi v zemeljske plasti, oziroma je za to vrsto posegov treba pridobiti soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Preglednica 23: Pregled objektov kulturne dediščine na prvi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora

Objekt kulturne dediščine	Vrsta dediščine	Lokacija	Evid.št.
Arheološko najdišče Križna gora	gradišče, gomilno grobišče ...	A12a, A12b, A13	538
Arheološko najdišče Ulaka	gradišče, gomilno grobišče ...	A14, E02	697
Arheološko najdišče Zgornje Poljane	gradišče, utrdba	B11, B12, B13, B20	10.928
Arheološko območje Križni vrh	arheološko območje, gradišče	A10	10.941
Arheološko najdišče Lož	gradišče, vicus	A09	10.942
Arheološko območje Stražnice	arheološko območje, gradišče	A03, A04, A05a	10.943
Rimska naselbina Koča vas	naselbina	G01	10.944
Arheološko območje Gmajna	arheološko območje, naselbina	C01a, C08, D01b	10.945
Gradišče Markov hrib	arheološko območje, gradišče	C01a, C01b, E01	10.946
Rimski kohortni kastel	kastel	E02	10.954
Arheološko območje Kolačnik	arheološko območje, gradišče	C10, D02	10.984
Arheološko najdišče Tekavča jama	jamska postojanka	E01	20.796

Vsi objekti KD v tej GGE so nerazglašeni

Drugo stopnjo poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine imajo gozdovi na enotah kulturne dediščine, kjer je režim gospodarjenja z gozdom manj strog. V GGE Racna gora to obsega razvaline gradu Lož, vplivno območje grobnice NOB na Ulaki, kulturno krajino Cerkniškega jezera, cerkev sv. Križa na Križni gori, cerkev sv. Andreja v Zgornjih Poljanah, spominsko znamenje ustanovitvi Rakovške čete in kapelice križevega pota na Križni gori.

Preglednica 24: Pregled objektov kulturne dediščine na drugi stopnji poudarjenosti v GGE Racna gora

Objekt kulturne dediščine	Vrsta dediščine	Lokacija	Evid.št
Razvaline gradu Lož	grad, razvalina	A09	417
Cerkev sv. Križa na Križni gori	romanska cerkev	A12b	2.322
Cerkev sv. Andreja v Zgornjih Poljanah	cerkev	B12	2.332
Kapelice križevega pota na Križni gori	križev pot, kapelica	A12b	16.274
Kulturna krajina Cerknškega jezera	kulturna krajina	A12a, A12b, A13	16.286
Spominsko znamenje ustanovitve Rakovške čete	spominsko znamenje	D06	17.146
Vplivno območje grobnice padlim v NOV na Ulaki	vplivno območje grobnice	A14, E02	3.007.829

Vsi objekti KD v tej GGE so nerazglašeni

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, ki je pristojen za področje občine Loška dolina, v katerih leži GGE Racna gora, je izdelal Splošne kulturnovarstvene smernice s področja varstva kulturne dediščine za GGN na področju GGE Racna gora, od koder so povzeti podatki o objekti kulturne dediščine v GGE Racna gora. Gospodarjenje z gozdovi na območju objektov kulturne dediščine je treba prilagoditi varstvenim režimom. Zavod za varstvo kulturne dediščine Območna enota Ljubljana je pristojen za spremljanje stanja in izdajo kulturnovarstvenih pogojev ob morebitnih posegih v neposredno okolico kulturne dediščine oziroma pri njihovi obnovi.

Tretje stopnje poudarjenosti funkcije varovanja kulturne dediščine ne določamo.

Estetsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- omogočajo doživljanja skladnosti likovnih in funkcionalnih prvin v krajini.

Poudarjeno estetsko funkcijo opravljajo predvsem gozdovi v izjemnih krajinah in območjih nacionalne prepoznavnosti po predpisih o urejanju prostora ter območjih kulturne krajine po predpisih o varstvu kulturne dediščine, v območjih krajinske pestrosti po predpisih o ohranjanju narave ter gozdovi, namenjeni zakrivanju degradacijskih procesov ali drugih vizualno motečih elementov v krajini.

Prva stopnja estetske funkcije je poudarjena v okolici razvalin gradu Lož, obeh cerkva, partizanskega spomenika, kapelic križevega pota, evropske pešpoti E6 in na izjemnih drevesih.

Druge stopnje poudarjenosti estetske funkcije imajo gozdovi kulturne krajine Cerknškega jezera in rekreacijskih območij ter gozdovi v okolici koč, kapelice Grič in rekreacijskih poti.

Tretje stopnje poudarjenosti estetske funkcije ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije gozdov

Lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- proizvajajo nadzemno lesno maso, ki jo je možno gospodarsko izkoriščati.

Poudarjeno lesnoproizvodno funkcijo opravljajo gozdovi z nadpovprečno rastnostjo na rastiščih z nadpovprečno proizvodno zmogljivostjo.

Lesnoproizvodno funkcijo prve stopnje ima 3.060,87 ha gozdov v GGE Racna gora, saj je v vseh teh gozdovih možno dolgoročno sekati letno več kot 5 m³ bruto lesne mase na hektar.

Druge stopnje lesnoproizvodne funkcije v GGE Racna gora ni.

Tretja stopnja je poudarjena v ekocelicah (20,66 ha).

PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo gozdovi, ki:

- izkoriščajo nelesne materialne koristi iz gozda, z izjemo divjadi in rekreativne rabe gozdov, ki se lahko pojavijo na trgu.

Poudarjeno funkcijo pridobivanja drugih gozdnih dobrin opravljajo zlasti gozdovi, ki se gojijo zaradi plodov, gozdni semenski objekti, gozdovi, kjer se intenzivno odvija steljarjenje, čebelja paša, pridobivanje smole in drevesnih sokov, pridobivanje okrasnega drevja, izkoriščanje sečnih ostankov, ipd. če so ti proizvodi predmet prodaje ali nadaljnje dodelave in niso namenjeni le lastni uporabi.

Prvo stopnjo poudarjenosti funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin imajo v GGE Racna gora stojišča čebelnjakov za čebeljo pašo ter stacionarni čebelnjaki, ki so ovrednoteni točkovno.

Druge stopnje poudarjenosti te funkcije v GGE Racna gora ni.

Tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Lovnogospodarsko funkcijo opravljajo gozdovi, ki:

- gospodarijo s populacijami prostoživečih živalskih vrst, ki jih je po predpisih o lovu in divjadi dovoljeno loviti.

Poudarjeno lovnogospodarsko funkcijo imajo zlasti gozdovi oziroma gozdni prostor v lovno gojitvenih oborah, gozdovi z visoko gostoto populacij velikih rastlinojedov, oziroma gozdovi, v katerih prehranska kapaciteta okolja omogoča višjo številčnost divjadi.

Prvo stopnjo poudarjenosti lovnogospodarske funkcije imajo redno vzdrževane gozdne jase v območju strnjenih gozdov. Na nekaterih lazih so prisotne krmne njive, silosi, tropine in krmišča, ki dodatno večajo prehransko sposobnost določenega območja, ponekod pa so ti lovski objekti tudi v gozdu. Lovnogospodarska funkcija je poudarjena tudi na območju kaluž in grmišč.

Druge in tretje stopnje poudarjenosti te funkcije ne določamo.

Kratek povzetek stanja

V območju strnjenih gozdov prevladuje lesnoproizvodna funkcija na prvi stopnji, saj imajo gozdovi tu visoko proizvodno sposobnost. Območja, pomembna za živalski svet, imajo poudarjeno biotopsko funkcijo. Predvsem gre tu za košene laze, ekocelice, prehode za prostoživeče živali, brloge, jame, kaluže in izvire. Ves strnjen gozdni kompleks ima zaradi EPO in Natura 2000 biotopsko funkcijo poudarjeno na drugi stopnji, zaradi karbonatne matične kamnine in vodovarstvenega območja je tudi hidrološka funkcija povsod na drugi stopnji (kjer ni na prvi).

Socialne funkcije so prisotne na prvi stopnji na arheoloških najdiščih, na drugi stopnji pa v okolici naselij, rekreacijskih in NV območjih ter preostalih objektih KD. Drugod so na tretji stopnji. Od naravnih vrednot se v enoti v gozdnem prostoru nahajajo Veliki Obrh, Skadulca in Loško polje, točkovno pa so prisotne še jame in brezna. Preostali točkovni objekti so še kapelica, cerkve, izjemna drevesa, koče in objekti KD.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Gospodarske kategorije gozdov

Preglednica 25/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščno gojitvenih razredih v GGE Racna gora

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
117-Bukovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. geogr. <i>Ruscus hypoglossum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (92,3 %)	358,68	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (1,0 %)	3,96	
	63100-Predinarsko gorsko bukovje (0,5 %)	1,83	
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico (0,3 %)	1,09	
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (3,2 %)	12,27	
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (2,7 %)	10,50	
Skupaj RGR 117		388,33	12,61
123-Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču <i>Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum</i> orni	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (68,5 %)	325,54	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (25,4 %)	120,73	
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (0,9 %)	4,10	
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (5,2 %)	24,73	
Skupaj RGR 123		475,10	15,42
401-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (7,3 %)	17,13	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (1,6 %)	3,71	
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (1,4 %)	3,41	
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (89,7 %)	211,98	
Skupaj RGR 401		236,23	7,66
407-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (3,9 %)	40,06	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (0,2 %)	2,41	
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico (18,1 %)	185,03	
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (73,8 %)	753,38	
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom (1,9 %)	19,88	
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (2,1 %)	21,68	
Skupaj RGR 407		1.022,44	33,18
417-Gozdovi rdečega bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. geogr. <i>Ruscus hypoglossum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (77,9 %)	259,91	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (1,4 %)	4,74	
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico (6,3 %)	20,89	
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (14,3 %)	47,57	
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom (0,1 %)	0,48	
Skupaj RGR 417		333,59	10,82
504-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko bukovje (0,3 %)	1,62	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (0,3 %)	2,06	
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. torilnico (59,0 %)	369,46	
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (36,4 %)	227,57	
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planinščkom (1,5 %)	9,20	
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (2,5 %)	15,93	
Skupaj RGR 504		625,84	20,31

Kategorije gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)
Skupaj večnamenski gozdovi	55100-Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukove (32,5 %)	1.002,94	
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev (4,5 %)	137,61	
Vsi gozdovi v GGE Racna gora	63100-Preddinarsko gorsko bukove (0,1 %)	1,83	
	64112-Dinarsko jelovo bukove obl. s sp. torilnico (18,7 %)	576,47	
	64113-Dinarsko jelovo bukove obl. s tr. golščem (34,0 %)	1.048,30	
	64116-Dinarsko jelovo bukove obl. z g. planinščkom (1,0 %)	29,56	
	64130-Dinarsko jelovo bukove obl. s srobotom (9,2 %)	284,82	
Skupaj večnamenski gozdovi - vsi gozdovi v GGE Racna gora		3.081,53	100,00

41

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 26/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Gospodarske kategorije gozdov	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	2.972,83	100,38	8,32	3.081,53
Skupaj	2.972,83	100,38	8,32	3.081,53

V GGE Racna gora je skupno 3.081,53 ha gozdov, velika večina je zasebnih (96 %), prav vsi pa so večnamenski, saj drugih kategorij gozdov ni.

3.2 Lesna zaloga

Februarja 2014 so bili gozdovi GGE Racna gora močno poškodovani po žledolomu. Sledila so leta s povečano sanitarno sečnjo zaradi večjega obsega gradacije lubadarjev. Decembra 2017 pa je vetrolom v velikem obsegu povzročil še dodatno škodo. Posledično se je obseg sečnje po letu 2014 zelo povečal. Prav tako je to vplivalo na lesno zalogo, ugotovljeno z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah.

Lesna zaloga GGE Racna gora znaša dober milijon kubičnih metrov, oziroma 330,3 m³/ha, od tega je iglavcev (62 %) več kot listavcev (38 %). Tekoči prirastek je 6,78 m³/ha in je razporejen bolj v prid iglavcem (68 %) napram listavcem (32 %). Lesna zaloga se je v grobem v desetih letih povečala za 49.300 m³ (5,1 %), od tega se je pri iglavcih dvignila za 1,3 %, pri listavcih pa za 11,8 %. Zaradi spremembe tarif se je lesna zaloga iglavcev povečala za 5,5 %, pri listavcih pa za 6,3 %. Če ne bi bilo sprememb tarif, bi se lesna zaloga na skupni ravni zmanjšala za 0,7 %. Pri prirastku je prišlo do večjih sprememb. Glede na prejšnje obdobje je nižji za 15,5 %, manj se je znižal pri iglavcih (14,5 %), več pri listavcih (17,4 %). Zaradi spremembe tarif se je prirastek iglavcev zvišal za 5,3 % (0,23 m³/ha), pri listavcih pa za 6,2 % (0,13 m³/ha). Če ne bi bilo sprememb tarif, bi se prirastek na skupni ravni zmanjšal za 20,0 % (1,11 m³/ha).

Preglednica 27: Absolutna lesna zaloga in tekoči prirastek po debelinskih razredih v GGE Racna gora

Deb. razred	Lesna zaloga (m ³)			Tekoči letni prirastek (m ³)		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
10 – 19 cm	30.667	38.891	69.558	1.631	1.410	3.041
20 – 29 cm	81.830	84.858	166.688	2.858	1.858	4.716
30 – 39 cm	136.212	111.145	247.357	3.432	1.785	5.217
40 – 49 cm	173.110	96.251	269.361	3.400	1.219	4.619
nad 50 cm	207.851	57.069	264.920	2.784	503	3.287
Skupaj	629.670	388.214	1.017.884	14.105	6.775	20.880
m³/ha	204,3	126,0	330,3	4,58	2,20	6,78

Rastiščni potencial je v GGE Racna gora glede na optimalno lesno zalogo izkoriščen 110 %, glede na proizvodno sposobnost rastišč in tekoči prirastek pa 92 %.

V lesni zalogi prevladuje jelka z 38 %, bukve je 28 %, smreke 21 %, plemenitih listavcev 4 % (prevladuje gorski javor, manj je gorskega bresta in lip, še manj pa češnje, ostrolistnega javorja, velikega jesena in oreha) in trdih listavcev 5 % (črni in beli gaber, mokovec, mali jesen, maklen, cer, robinija in kostanj). Borov (rdeči in črni) je za 2 %, za manj kot odstotek pa je mehkih listavcev (trepetlika, jerebika, vrbe, breza in jelša). Še manj pa je ostalih iglavcev (macesen in duglazija), hrastov (graden ali križanec med gradnom in dobom, rdeči hrast) in ostalih listavcev (hruška, lesnika).

Razporeditev drevesnih vrst po debelinskih razredih kaže, da so listavci razporejeni mnogo bolje od iglavcev, saj imajo slednji največ lesne mase zgoščene v drevju debelejšem od 50 cm. Še posebej

OPIS STANJA GOZDOV

slabo je to pri jelki, ki ima v petem debelinskem razredu največ lesne mase med vsemi drevesnimi vrstami.

Preglednica 28/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v GGE Racna gora

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	6,4	16,5	24,9	24,8	27,4	21,4	70,7
Jelka	3,8	10,8	19,2	29,4	36,8	38,4	126,5
Bor	9,3	18,1	32,6	20,5	19,5	2,1	7,1
Ostali iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	7,8	20,5	29,1	26,7	15,9	28,3	93,5
Hrast	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	8,7	20,2	28,4	26,3	16,4	4,2	14,0
Dr. trdi listavci	22,7	30,2	26,4	13,8	6,9	5,3	17,4
Mehki listavci	12,9	22,6	29,8	21,2	13,5	0,3	1,1
Iglavci	4,9	13,0	21,6	27,5	33,0	61,9	204,3
Listavci	10,0	21,9	28,6	24,8	14,7	38,1	126,0
Skupaj	6,8	16,4	24,3	26,5	26,0	100,0	330,3

Preglednica 29/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah v GGE Racna gora

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd	Državni gozd	G. lok. skupn.
Iglavci	m ³	629.670	608.945	18.857	1.868
	m ³ /ha	204,3	204,8	187,9	224,5
Listavci	m ³	388.214	375.402	12.296	516
	m ³ /ha	126,0	126,3	122,5	62,0
Skupaj	m ³	1.017.884	984.347	31.153	2.384
	m ³ /ha	330,3	331,0	310,4	286,5

Lesna zaloga je v zasebnih gozdovih najvišja, v gozdovih lokalnih skupnosti pa najnižja. Enako velja za listavce, pri iglavcih pa je najvišja lesna zaloga v gozdovih lokalnih skupnosti, najnižja pa v zasebnih gozdovih. Gozdov lokalnih skupnosti ni niti za pol odstotka v GGE Racna gora, zato podatki tako odstopajo od povprečja.

3.2.1 Način ugotavljanja lesne zaloge

Lesno zalogo smo na celotni površini ugotavljali z metodo stalnih vzorčnih ploskev (SVP). Stalne vzorčne ploskve so postavljene v manjšem RGR (401) v mreži 250 krat 200 metrov (daljša razdalja je v smeri vzhod-zahod), torej pride ena točka na 5 ha. V večjih RGR (117, 123, 407, 417 in 504) pa je mreža SVP ena točka na 10 ha (mreža 250 krat 400 metrov). Točke so na terenu označene trajno s količki. Na ploskvi se izmeri v prsni višini v notranjem krogu s horizontalnim polmerom 7,98 m (na površini 2 arov) vse drevje nad meritvenim pragom. V zunanem krogu, ki ima horizontalni polmer 12,61 m (in površino 5 arov) pa le tisto nad 30 cm prsnega premera. Radij obeh ploskev znotraj SVP se z naklonom terena korigira tako, da je horizontalna projekcija kroga SVP vedno 0,05 ha. Lesna zaloga se izračuna na osnovi izmerjenih dreves na ploskvi in tarif odseka, v katerem je ploskev.

Osnova za izračun lesne zaloge po RGR so podatki, pridobljeni na SVP. Razporeditev lesne zaloge na odseke v okviru RGR je popravljena z lesno zalogo sestojev, ki je bila pridobljena po okularni metodi hitre izmere temeljnice po Bitterlichu.

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica 30/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge v GGE Racna gora

Stratum	Gospodarski razred	Površina (ha)	Lesna zalog (m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	±E (%)
STALNE VZORČNE PLOSKVE					
01	117	388,33	293,6	36	6,4
02	123	475,10	178,0	48	7,0
03	401	236,23	307,2	49	6,0
04	407	1.022,44	411,9	107	3,6
05	417	333,59	209,3	36	7,5
06	504	625,84	408,6	65	4,1
	Skupaj	3.081,53	330,3	341	2,3

V GGE sta bila merjena lesna zalog in prirastek na 341 stalnih vzorčnih ploskvah. Gre za ponovljeno meritev na vseh teh ploskvah, kar pa je 169 ploskev manj kot v preteklem obdobju. To je posledica varčevanja v katerega smo primorani zaradi pomanjkanja sredstev za normalno delo. Redčilo se je gostoto ploskev v RGR 407 in RGR 504, kjer so rezultati meritev zaradi manjšanja gostote točk še vedno zanesljivi. V teh dveh RGR je ena točka pred desetletjem padla na 5 ha, zdaj pa na 10 ha. Vzorčna napaka za celotno GGE znaša 2,3 % (pred desetletjem je bila 1,6 %). Omenjena vzorčna napaka je izračunana kot napaka stratificiranega vzorčenja pri čemer je stratum razvojna faza oz. zgradba gozda znotraj RGR. Vzorčna napaka je odvisna od velikost RGR in homogenosti stratuma, zato je le-ta večja v manjših RGR, saj je tam manj ploskev in so stratumi manj homogeni.

Na SVP so bili pridobljeni naslednji podatki o drevesni sestavi: jelka (41 %), bukev (27 %), smreka (21 %), gorski javor (4 %), črni gaber (2 %), rdeči bor (2 %), cer (2 %), beli gaber (1 %) in vrste, ki so prisotne z manj kot odstotkom: črni bor, lesnika, hruška, graden, ostrolistni javor, veliki jesen, gorski brest, lipa, češnja, maklen, mokovec, mali jesen, trepetlika, breza, vrbe in jerebika. Minoritetne, posamično prisotne drevesne vrste tu niso zajete, ker niso bile prisotne na nobeni od SVP. Tako je bilo na SVP evidentiranih 24 drevesnih vrst, z opisi sestojev 32 (podatki na prejšnjih straneh), revirni gozdar pa je k temu dodal še nekaj dreves tise in bodike ter dve drevesi sekvoje (posajeni ob vikendu).

3.2.2 Način ugotavljanja tarif

V tem GGN smo preverili tarife tako, da smo štirim drevesom na vsaki SVP izmerili višino. Na osnovi premera in višine smo po dvovhodnih deblovnica izračunali dejanski volumen drevesa ter tega primerjali z veljavnim volumnom po tarifah. Primerjava je bila narejena po drevesnih vrstah na ravni RGR. Spremembe niso toliko vezane na RGR kot so na drevesno sestavo.

Spremembe so sledeče:

- Smreka: večinoma brez sprememb, nekaj povečanja za pol tarife.
- Jelka: večinoma povečanje za eno tarifo, nekaj brez sprememb ali povečanje za pol tarife.
- Ostali iglavci: nekaj več znižanja za tarifo in pol ter nekaj manj znižanja za eno tarifo.
- Bukev: večinoma povečanje za eno tarifo, nekaj brez sprememb ali povečanje za pol tarife.
- Hrasti: večinoma znižanje za pol tarife, nekaj tudi brez sprememb.
- Plemeniti listavci: večinoma povečanje za eno tarifo, nekaj brez sprememb, nekaj povečanja za pol tarife, nekaj znižanja za celo tarifo.
- Drugi trdi listavci: večinoma znižanje za eno tarifo, nekaj tudi za eno in pol tarifo ali za dve, nekaj tudi povečanja za pol tarife.
- Mehki listavci: večinoma znižanje za eno tarifo, nekaj brez sprememb.

Kjer so bile razlike večje kot 5 % smo spremenili tarifo za pol razreda, kjer pa so bile večje kot 10 % pa za cel razred.

Seznam novih tarif je v Prilogi I.

3.3 Prirastek

Preglednica 31/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih v GGE Racna gora

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,53	0,93	1,12	1,10	0,90	67,6	4,58
Listavci	0,46	0,60	0,58	0,40	0,16	32,4	2,20
Skupaj	0,99	1,53	1,70	1,50	1,06	100,0	6,78

Tekoči letni prirastek za GGE Racna gora je 6,78 m³/ha. Večji delež prirastka predstavlja prirastek iglavcev (68 %), manjši delež pa listavcev (32 %), relativno pa prav tako bolje priraščajo iglavci (2,24 % od LZ), kot listavci (1,75 % od LZ).

Pri iglavcih je prirastek največji v tretjem in četrtem debelinskem razredu (1,12 in 1,10 m³/ha), medtem ko je pri listavcih v drugem in tretjem (0,60 in 0,58 m³/ha) in je v splošnem bolj razporejen. V povprečju je v tretjem debelinskem razredu prirastek največji.

Preglednica 32/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah v GGE Racna gora

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozd.	Državni gozd.	Gozd. lok. skup.
Iglavci	m ³	14.105	13.643	419	43
	m ³ /ha	4,58	4,59	4,16	5,25
Listavci	m ³	6.775	6.545	220	10
	m ³ /ha	2,20	2,20	2,20	1,18
Skupaj	m³	20.880	20.188	639	53
	m³/ha	6,78	6,79	6,36	6,43

Tako kot lesna zaloga je tudi prirastek najvišji v zasebnih gozdovih, najnižji pa v gozdovih lokalnih skupnosti. Enako velja za listavce, pri iglavcih pa je najvišji prirastek v gozdovih lokalnih skupnosti, najnižji pa v državnih gozdovih. Gozdov lokalnih skupnosti ni niti za pol odstotka v GGE Racna gora, zato podatki tako odstopajo od povprečja.

Med RGR je prirastek največji v RGR 504 in znaša 8,26 m³/ha, najmanjši je v RGR 123, kjer je 4,25 m³/ha.

3.3.1 Način ugotavljanja prirastka

V GGE Racna gora so se že tretjič izvajale meritve lesne zaloge in prirastka na SVP. Prirastek smo ugotovili s pomočjo ponovljene meritve na stalnih vzorčnih ploskvah in sicer tako, da smo po skupinah drevesnih vrst znotraj RGR ugotavljali najprej količinski prirastek za vsa drevesa, ki so bila korektno izmerjena pri obeh meritvah. Nato smo tem drevesom ugotovili % prirastka po Presslerju in z regresijsko analizo izračunali prirastni niz na podlagi premera dreves pri prejšnji meritvi. S temi prirastnimi nizi smo potem na podlagi drevesne in debelinske strukture gozdov ugotovljene pri drugi meritvi (2018) izračunali tekoči prirastek za obdobje 2019-2028. Pri izračunu tekočega prirastka med dvema meritvama smo uporabili tarife iz leta 2009.

Prirastni nizi so v Prilogi I.

3.4 Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Sestoje smo uvrstili v razvojne faze oziroma zgradbe sestojev glede na Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo.

Meje sestojev smo določili pri terenskih opisih, kjer smo tudi določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja. Pri terenskem delu nam je osnovo predstavljal digitalni ortofoto načrt v merilu 1:5.000 (posnetki iz leta 2017). Nanj smo izrisali meje sestojev, ter jih kasneje v kabinetu digitalizirali. Na podlagi tega smo dobili podatke o razvojnih fazah in zgradbi sestojev. Meje sestojev smo zaključili na meji odseka.

Podatke o lesni zalogi in srednjem premeru razvojnih faz smo pridobili na stalnih vzorčnih ploskvah. Posamezni vzorčni ploskvi smo pripisali tisto razvojno fazo oziroma zgradbo, ki jo ima sestoj, na katerem se nahaja vzorčna ploskev.

Preglednica 33/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev v GGE Racna gora

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %	Srednji premer cm
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	90,55	2,9							0,0	0,0	0
Drogovnjak	755,75	24,5	50,47	6,7	19,4	62,4	18,2	0,0	187,4	12,5	18
Debeljak	446,63	14,5	42,40	9,5	87,4	12,6	0,0	0,0	414,4	5,7	28
Sestoj v obnovi	1.040,17	33,8	518,48	49,8	73,2	25,3	1,5	0,0	291,2	9,6	25
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Raznomerno (ps-šp)	748,43	24,3	66,33	8,9	99,4	0,6	0,0	0,0	518,7	0,0	0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0
Panjevec	0,00	0,0							0,0	0,0	0
Grmičav gozd	0,00	0,0							0,0	0,0	0
Pionirski g. z grmišči	0,00	0,0							0,0	0,0	0
Skupaj	3.081,53	100,0	677,68	22,0					330,3	2,3	24

V GGE Racna gora imamo štiri razvojne faze-mladovje, drogovnjak, debeljak in sestoj v obnovi ter posamično do šopasto raznomerne sestoje. V vseh RGR imamo vse omenjene razvojne faze ali zgradbe.

V GGE Racna gora prevladujejo razvojne faze, saj zavzemajo kar tri četrtine gozda. Podmladek je prisoten na 22 % površine in je pretežno odlične in dobre zasnove. Lesna zaloga je 330 m³/ha, srednji premer pa 24 cm.

Dobro tretjino površine pokrivajo sestoji v obnovi. Tukaj je daleč največ podmladka, saj ta pokriva polovico površine. Prevladuje odlična zasnova podmladka. Lesna zaloga znaša 291 m³/ha, srednji premer pa je 25 cm.

Drogovnjakov je za četrtino. V njih je 7 % podmladka, zasnova pa je večinoma dobra. Lesna zaloga v drogovnjakih je 187 m³/ha, srednji premer pa 18 cm.

Tudi raznomernih sestojev je za četrtino. Tu je podmladka 9 %, prevladujoča zasnova je odlična. Lesna zaloga v njih je 519 m³/ha, za srednji premer pa nimamo podatkov (niso bili opredeljeni na SVP).

Debeljakov je okoli 15 %. Podmladek pokriva 10 % površine in je večinoma bogate zasnove. Lesna zaloga debeljakov je 414 m³/ha, srednji premer pa 28 cm.

Mladovja pokrivajo 3 % površine.

OPIS STANJA GOZDOV

V GGE Racna gora nimamo dvoslojnih sestojev, panjevecev, grmičavih gozdov in pionirskih gozdov z grmišči.

Preglednica 34/D-POM: Sestava podmladka in mladovja po drevesnih vrstah

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	187,03	20,60	4,12	285,74	94,62	72,63	12,94
%	27,60	3,04	0,61	42,16	13,96	10,72	1,91

V podmladku močno prevladuje bukev (42 %), bistveno manj je smreke (28 %). Manjši delež imajo plemeniti listavci (14 %) in drugi trdi listavci (11 %), manj kot 5 % je ostalih drevesnih vrst: jelka 3 %, mehki listavci 2 % in bor manj kot 1 %. Največja težava je v majhnem odstotku jelke v podmladku in mladovju, ki ga je bistveno premalo glede na rastišča v tej GGE.

Preglednica 35/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev v GGE Racna gora

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	90,55	2,9	43,0	48,7	8,3	0,0	30,6	65,5	3,9	0,0	64,1	21,6	6,6	7,7
Drogovnjak	755,75	24,5	4,9	57,9	37,0	0,2	25,1	44,8	30,1	0,0	34,8	55,2	7,0	3,0
Debeljak	446,63	14,5					93,1	6,7	0,2	0,0	35,3	53,9	10,4	0,4
Sestoj v obnovi	1.040,17	33,8					69,9	28,3	1,8	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0					
Raznomerni (p-š)	748,43	24,3					98,5	0,5	1,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	3.081,53	100,0												

Zasnova sestojev se določa za mlade razvojne faze, torej mladovja in drogovnjake. Poznamo štiri stopnje zasnove: bogata (1), dobra (2), pomanjkljiva (3) in slaba (4). Pri mladju in gošči se ocenjuje površinski delež ustrezne sestave in kakovosti, pri letvenjaki in drogovnjaki pa delež nosilcev funkcij. V GGE Racna gora je zasnova v mladovju po večini dobra (49 %) in bogata (43 %), medtem ko sta v drogovnjaki prevladujoči zasnovi dobra (60 %) in pomanjkljiva (37 %). Slabša zasnova je posledica žledoloma, ki je drevje v letvenjaki povijal, v drogovnjaki pa večinoma lomil.

Negovanost se določa v vseh razvojnih fazah in tudi v raznomernih sestojih. Z negovanostjo določamo ali sestoj omogoča doseganje rastišča in zasnovi sestoja primerne cilje. Poznamo negovane sestoje (1), pomanjkljivo negovane (2), nenegovane (3) in nenegovane ogrožene sestoje (4). Slednjih v GGE Racna gora ni. Vse razvojne faze in zgradbe so večinoma ustrezno negovane, nekaj več pomanjkljivo negovanih in nenegovanih je edino drogovnjakov.

Sklep se določa glede na gnečo krošenj v sestojih. Lahko je tesen (1), normalen (2), rahel (3) in vrzelast do pretrgan (4). V mladovjih je sklep večinoma tesen (64 %) in normalen (22 %), v drogovnjaki normalen (55 %), tesen (35 %) in rahel (7 %), v debeljaki pa prevladujeta normalen (54 %) in tesen (35 %) sklep. Povsod se pojavlja tudi vrzelast do pretrgan sklep. Tudi to je posledica žledoloma, ki je krošnje kar precej zrahljal, ponekod pa sestoje tudi čisto uničil (sklep 4).

3.5 Tipi sestojev

Sestoje smo izločili glede na razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja in pripadajoče značilnosti, vrsto poseka, lesno zalogo, drevesno sestavo, ukrepe in usmeritve.

OPIS STANJA GOZDOV

V GGE Racna gora je bilo na ta način izločenih 661 sestojev. Šifre sestojev so sestavljene iz črke in trimesne številke, kjer črka predstavlja gospodarski razred, številka pa zaporedno številko sestoja v tem gospodarskem razredu. Povprečna površina sestoja je 4,7 ha.

Vsakem sestoju smo določili razvojno fazo oziroma zgradbo sestoja, sklep, površino in zasnovo pomladka ter negovanost. Ocenili smo lesno zalogo in drevesno sestavo, tako odraslega sestoja kot tudi podmladka. Na osnovi ugotovljenega stanja smo določili obseg možnega poseka in gojitvena dela. Podatki o sestojih so zbrani na obrazcih Opis sestoja.

Sestoj smo združili v sestojne tipe. Osnova za združevanje v tipe gozdov je bila drevesna sestava in razvojna faza oziroma zgradba sestoja.

Preglednica 36/D-DS: Tipi drevesne sestave gozdov v GGE Racna gora

Tip	Površina (ha)	%
3 - Bukovi gozdovi	278,65	9,0
4 - Drugi pretežno listnati gozdovi	447,79	14,5
5 - Gozdovi bukve in jelke	446,11	14,5
6 - Gozdovi bukve in smreke	94,48	3,1
7 - Jelovi gozdovi	118,37	3,8
8 - Smrekovi gozdovi	406,09	13,2
9 - Borovi gozdovi	42,03	1,4
11 - Drugi pretežno iglasti gozdovi	681,74	22,1
12 - Drugi gozdovi iglavcev in listavcev	566,27	18,4
Skupaj	3.081,53	100,0

V GGE Racna gora je največ drugih pretežno iglastih gozdov ter drugih gozdov iglavcev in listavcev, ki jih je skupaj manj kot polovica. V večjem obsegu so tudi drugi pretežno listnati gozdovi, gozdovi bukve in jelke ter smrekovi gozdovi. Nekoliko manj je bukovih gozdov, najmanj pa je jelovih gozdov, gozdov bukve in smreke ter borovih gozdov.

Pregledna karta sestojnih tipov je v Prilogi načrta.

3.6 Ohranjenost gozdov

Ohranjenost gozdov se določi z ozirom na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali so redko prisotne. Ločimo ohranjene (do 30 %), spremenjene (31-70 %), močno spremenjene (71-90 %) in izmenjane gozdove (nad 90 %). Ohranjenost se določa na ravni stanja drevesne sestave na ravni odseka.

Preglednica 37/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v GGE Racna gora

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd	1.772,95	57,6	1.200,03	38,9	108,55	3,5	0,00	0,0	3.081,53	100,0
Skupaj	1.772,95	57,6	1.200,03	38,9	108,55	3,5	0,00	0,0	3.081,53	100,0

V GGE Racna gora prevladujejo ohranjeni gozdovi, saj pokrivajo 58 % površine, preostali so spremenjeni (39 %) in močno spremenjeni (3 %). Izmenjanih gozdov v tej GGE ni.

3.7 Kakovost drevja

Podatki o kakovosti drevja so bili pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. V GGE Racna gora je bila to celotna površina gozda, torej 3.081,53 ha. Kakovost je bila ugotovljena na drevju, debelejšem od 30 cm.

Preglednica 38/K: Kakovost drevja v GGE Racna gora

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	549	0,4	38,6	45,5	14,4	1,1
Jelka	962	0,7	65,5	32,0	1,8	0,0
Bor	79	1,3	20,3	64,5	13,9	0,0
Bukev	714	2,5	35,7	44,9	12,7	4,2
Pl. listavci	124	8,1	54,8	32,3	4,8	0,0
Dr. trdi listavci	98	0,0	18,4	33,7	31,6	16,3
Mehki listavci	4	0,0	0,0	25,0	50,0	25,0
Skupaj iglavci	1.590	0,6	54,0	38,3	6,7	0,4
Skupaj listavci	940	3,0	36,3	41,9	13,8	5,0
Skupaj	2.530	1,5	47,4	39,6	9,4	2,1

V GGE Racna gora prevladuje prav dobra kakovost drevja, saj je kot taka opredeljena skoraj polovica vseh dreves. Sledi ji dobra kakovost, ki jo je za krepko tretjino, za desetino pa je zadovoljive kakovosti. Najmanj je odlične in slabe kakovosti drevja.

Iglavci imajo več drevja prav dobre kakovosti (napram dobri), medtem ko imajo listavci nekaj več dobre (napram prav dobri), hkrati pa imajo tudi več drevja odlične kakovosti (plemeniti listavci, tudi bukev). Najslabšo kakovost dosega mehki in drugi trdi listavci.

Po drevesnih vrstah imajo plemeniti listavci največji obseg najboljše, to je odlične kakovosti (8 %), po drugi stani pa je pri jelki v povprečju ocena posameznega drevesa najvišja (66 % dreves prav dobre kakovosti).

Kakovost drevja se je ocenjevala na 1.590 drevesih iglavcev in 940 drevesih listavcev.

3.8 Poškodovanost drevja

Podatki o poškodovanosti drevja so bili prav tako pridobljeni na stalnih vzorčnih ploskvah. V GGE Racna gora je bila to celotna površina gozda, torej 3.081,53 ha.

Preglednica 39/PŠD: Poškodovanost drevja v GGE Racna gora

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,3
Veje	4,3
Osutost krošnje	0,8
Skupaj	7,4

Delež poškodovanih dreves v GGE Racna gora je 7,4 %, kar je nekaj več kot pred desetletjem (5,5 %). Seveda je to posledica žledoloma iz leta 2014, vendar pa dokaj nizek odstotek poškodovanih dreves govori o tem, da je večina poškodovanega drevja že posekanega in pospravljenega. Še vedno je poškodb vej največ (4,3 %), te so posledica delovanja naravnih dejavnikov (veter, sneg, žled, strela). Sledijo poškodbe debela in koreničnika (2,3 %). Te poškodbe nastanejo pri gospodarjenju z

OPIS STANJA GOZDOV

gozdom, predvsem pri sečnji in spravilu lesa iz gozda. Najmanj je osutih krošenj (0,8 %). Te nastanejo zaradi sušenja dreves (še posebej jelke).

3.9 Objedenost gozdnega mladja

Objedenost gozdnega mladja, ki ga povzroči rastlinojeda parkljasta divjad, spremljamo od leta 2010 dalje na novih kontrolnih ploskvah, velikosti 2 krat 10 metrov (do takrat se jih je merilo na ploskvah velikosti 5 krat 5 metrov). Od leta 2018 dalje se jih ne prikazuje več na ravni GGE, temveč le za celotno popisno enoto (oziroma na del, ki se nahaja znotraj OE Postojna). V primeru GGE Racna gora je to popisna enota (PE) Bloke-Sodražica. Objedenost gozdnega mladja za PE Bloke-Sodražica je prikazana po podatkih podrobnega popisa leta 2017.

Podatki za PE Bloke-Sodražica so zajeti iz 52 ploskev, od tega se jih 18 nahaja znotraj OE Postojna. PE Bloke-Sodražica obsega lovišča na Bloški planoti in Cerkniškem podolju.

Preglednica 40/OM1: Objedenost gozdnega mladja v PE Bloke-Sodražica po popisu 2017

Razred mladja	Število/ha		Objedenost (%)	
	GGO	PE	GGO	PE
R0: do 15 cm	30.259	52.406		
R1: 15 – 30 cm	26.763	32.620	12	24
R2: 30 – 60 cm	14.182	16.526	17	23
R3: 60 – 100 cm	3.170	4.886	36	24
R4: 100 – 150 cm	1.274	2.066	38	19
Skupaj R0 – R4	75.648	108.504		
Skupaj R1 – R4	45.389	56.098	16	24

Objedenost gozdnega mladja v PE Bloke-Sodražica je 24 % in je dokaj enaka ne glede na višinski razred. Objedenost iglavcev je 3 %, listavcev pa 28 %. Objedenost pri iglavcih je višja pri jelki (35 %) kot pri smreki (2 %). Objedenost pri listavcih je znatno višja, glede na drevesno vrsto je najnižja pri bukvi (8 %), pri ostalih drevesnih vrstah pa se giblje med 30 in 40 odstotki.

Podatki za PE, ki se nahajajo znotraj OE Postojna, so nekoliko bolj ugodni. Skupna objedenost je 16 % in se viša z višinskimi razredi (12 % pri mladju do 30 cm in 38 % pri mladju nad 100 cm). Objedenost iglavcev je 6 %, listavcev pa 18 %. Objedenost pri iglavcih je višja pri jelki (42 %) kot pri smreki (4 %). Objedenost pri listavcih je, glede na iglavce, višja. Glede na drevesno vrsto je najnižja pri bukvi (14 %), sledijo drugi trdi listavci (16 %), višja pa je pri plemenitih (20 %) in mehkih listavcih (31 %).

Preglednica 41/OM2: Objedenost gozdnega mladja po skupinah drevesnih vrstah v PE Bloke-Sodražica

Skupine DV	% DV v mladju		Objedenost po razredih mladja (%)								Objedenost (%)	
			15-30 cm		30-60 cm		60-100 cm		100-150 cm			
	GGO	PE	GGO	PE	GGO	PE	GGO	PE	GGO	PE	GGO	PE
Smreka	12	12	5	2	2	2					4	2
Jelka	14	6	30	32	100	50					42	34
Bukev	24	20	10	7	16	8	26	9	42	14	14	8
Hrast	0	0		31		33						31
Pl. listavci	44	53	16	36	20	39	62	56	67	54	20	38
Dr. t. listavci	5	8	7	23	26	45	36	54		27	16	32
M. listavci	1	1	25	26	38	54	33	40			31	40
Skupaj	100	100	12	24	17	23	36	24	38	19	16	24

Objedenost mladja se izraža v deležu mladja višine od 16 do 150 cm.

OPIS STANJA GOZDOV

V gozdnem mladju PE Bloke-Sodražica je v višini od 0 do 150 cm največ plemenitih listavcev, manj je buke in smreke. Skupaj tvorijo 85 %. Do višine 15 cm 60 % mladja predstavljajo plemeniti listavci, z okoli desetino pa so prisotne smreka, jelka in bukev. Višje kot je mladje, manj pestra je drevesna sestava, tako je v mladju višjem od 100 cm skoraj polovica buke, četrtna smreke, jelke ni (že nad 60 cm), plemenitih listavcev pa je le še 16 %. Obseg trdih listavcev se od najnižjega do najvišjega razreda podvoji.

Na mladju GGO je v višini od 0 do 150 cm tudi največ plemenitih listavcev (manj kot polovica), manj je buke (četrtna), smreke je enako kot na celotni PE, kar veliko pa je jelke (14 %). Do višine 15 cm 40 % mladja predstavljajo plemeniti listavci, kar 34 % pa jelka. Buke je »samo« 17 %, smreke pa je za slabo desetino. Do najvišjega razreda mladja se tudi na GGO stanje bistveno spremeni, torej poslabša. Jelka izgine (že pri višini nad 60 cm), ostanejo samo še bukev (44 %), plemeniti (31 %) in trdi listavci (20 %). Tudi smreke je zelo malo (3 %).

Zakovitosti po drevesnih vrstah so si zelo podobne, ne glede na to ali spremljamo stanje na celi PE ali zgolj na tistem delu, ki se navezuje na GGO. V nizkem mladju je bolj pestro, višje kot je, več je buke. Za drevesne vrste, ki so prisotne z izjemno nizkim deležem v mladju (do 10 %), ni možno ugotoviti pravih zakonitosti.

Med vsemi drevesnimi vrstami je najmanj objedena smreka, najbolj pa jelka, ostale drevesne vrste so vmes, obstajajo manjša odstopanja med celotno PE in delom, ki se nahaja v GGO. Za postojnsko območje je stanje objedenosti sledeče: smreka 4 %, bukev 14 %, drugi trdi listavci 16 %, plemeniti listavci 20 %, mehki listavci 31 % in jelka 42 %.

Bolj kot sama stopnja objedenosti mladja, kaže negativen vpliv rastlinojede parkljaste divjadi na procese pomlajevanja drevesna sestava mladovja po višinskih kategorijah. V najnižji kategoriji (do 15 cm) predstavlja pomladek jelke tretjinski delež oziroma okoli 10.400 mladik jelke/ha. Ta delež je zelo ugoden napram deležu jelke, ki ga predpisujemo v pomladitvenem cilju za gozdove v GGE Racna gora. To nakazuje, da je pomladitveni potencial teh gozdov še vedno bogat. V višjih razredih mladovja delež jelke (in tudi drugih, za objedanje priljubljenih drevesnih vrst) skokovito pada. Tako pade delež jelke v mladju višine nad 15 cm na en odstotek, nad 30 cm na pol odstotka, nad 60 cm pa je več ni. Pomlajevanje vseh vrst je dokaj uspešno, vendar je zaradi še vedno preštevilčne divjadi preraščanje v goščo oteženo, oziroma pri jelki popolnoma onemogočeno.

Naslednja preglednica prikazuje kakšna je bila objedenost v obdobju od leta 2000 dalje. Podatki niso primerljivi med seboj, ker so bili zajeti na drugih ploskvah in tudi v drugem obsegu (2000 in 2004 na 5 ploskvah v GGE, 2017 na 18 ploskvah PE Bloke-Sodražica znotraj GGO Postojna).

Sama objedenost velikokrat ni najbolj merodajen podatek za prikaz stanja mladja. Nižja objedenost je velikokrat bolj posledica odsotnosti mladja v višjih razredih mladja (ni preraščanja), kot dejanskega ugodnega stanja.

V kolikor ne bo ukrepanja na tem področju, nas v prihodnosti čakajo skoraj čisti bukovi sestoji na vseh rastiščih. Višja skupna objedenost listavcev napram iglavcem je prav tako posledica odsotnosti iglavcev in ne toliko dejanske manjše objedenosti.

Preglednica 42: Pregled objedenosti mladja za vse drevesne vrste za GGE Racna gora

Razred mladja	Objedenost (%) 2000			Objedenost (%) 2004			Objedenost (%) 2017*		
	igl	list	sk	igl	list	sk	igl	list	sk
R0: do 15 cm	1	28	19	4	23	19	-	-	-
R1: 15 – 30 cm	5	52	49	7	52	50	8	13	13
R2: 30 – 60 cm	0	31	29	0	41	40	4	20	17
R3: 60 – 100 cm	0	10	10	0	28	28		43	36
R4: 100 – 150 cm								40	38
Skupaj 0-4	1	33	26	4	34	29	-	-	-
Skupaj 1-4	3	41	39	4	48	46	6	18	16

* Objedenost je bila popisana na drugih ploskvah in v večjem obsegu (PE Bloke-Sodražica, GGO).

OPIS STANJA GOZDOV

Preglednica spodaj kaže kakšna je objedenost po drevesnih vrstah. Tudi ti podatki niso primerljivi med seboj, ker so bili zajeti na drugih ploskvah in tudi v drugem obsegu (2000 in 2004 na 5 ploskvah v GGE, 2017 na 18 ploskvah PE Bloke-Sodražica znotraj GGO Postojna). Najnižja objedenost je bila, in še vedno je, pri smreki in bukvi, najvišja pa pri vseh ostalih listavcih in jelki. Jelka pred desetletjem in več ni bila zajeta v analizi, tako da je nemogoče ugotoviti sli se stanje izboljšuje ali slabša.

Preglednica 43: Pregled objedenosti mladja po drevesnih vrstah za GGE Racna gora

Drevesna vrsta	Objedenost (%) 2000	Objedenost (%) 2004	Objedenost (%) 2017*	
	GGE	GGE	GGO	PE
Smreka	3	4	4	2
Jelka			42	34
Bukev	8	6	14	8
Graden				31
Gorski javor	73	59	20	38
Gorski brest	78	79		
Mokovec	45	50	16	32
Jerebika	78	65	31	40
Skupaj	39	46	16	24

* Objedenost je bila popisana na drugih ploskvah in v večjem obsegu (PE Bloke-Sodražica, GGO).

Preglednica 44: Vrast drevesnih vrst v GGE preko meritvenega praga v GGE Racna gora v obdobju 2009-2019 (v drevesih/ha)

drevesna vrsta	dreves/ha	delež (%)
smreka	17,7	32
jelka	5,0	9
bukev	17,3	31
plemeniti listavci	1,2	2
drugi trdi listavci	14,4	26
mehki listavci	0,1	0
skupaj	55,7	100

Iz gornje preglednice je jasno razvidno, da zaradi preštevilne rastlinojede divjadi (objedanja mladja) v zadnjih 20 – 30 letih je drevesna sestava mladja, ki je uspelo prerasti meritveni prag povsem spremenjena in ni v skladu s pomladitvenimi cilji. Glede na to kakšna stopnja objedanja mladja je bila ugotovljena pri popisu objedanja 2017 lahko ugotovimo, da je rastlinojeda parkljasta divjad na območju GGE Racna gora še vedno preštevilna in neusklajena z zmožnostmi okolja ter odločilno negativno vpliva (zavira) naravno obnovo gozda.

V letu 2010 se je spremenila metodologija popisa objedenosti, prav tako se je spremenil tudi prikaz podatkov. Pomembnejše spremembe so:

- Objedenost se do 15 cm višine ne prikazuje več.
- Najvišji razred je razdeljen na dva razreda.
- Ni več prikaza po drevesnih vrstah, temveč samo po skupinah drevesnih vrst.
- Ostale tehnične spremembe so prikazane v spodnji preglednici:

Prej		Zdaj	
1. razred mladja	do 15 cm	(R0)	<15 cm
2. razred mladja	16-30 cm	R1	15-30 cm
3. razred mladja	31-60 cm	R2	30-60 cm
4. razred mladja	61-150 cm	R3	60-100 cm
		R4	100-150 cm
Skupaj 1-4		(Skupaj 0-4)	
Skupaj 2-4		Skupaj 1-4	

Oznake v oklepajih niso uradne, uporabljamo jih samo zaradi lažjega prikaza podatkov.

OPIS STANJA GOZDOV

Zaradi omenjenih sprememb so tudi preglednice nekoliko spremenjene in prilagojene novemu popisu objedenosti.

3.10 Odmrlo drevje

V prikaz so zajeti vsi gozdovi, kjer smo lesno zalogo ugotavljali na stalnih vzorčnih ploskvah, to je celotna površina GGE Racna gora, kar je 3.081,53 ha. Podatki prikazujejo število odmrlih dreves na hektar.

Preglednica 45/OD: Odmrlo drevje v GGE Racna gora

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	12,71	10,90	23,61	4,75	11,41	16,16	17,46	22,31	39,77	12,86
B (30-49 cm)	1,43	0,57	2,00	0,38	0,38	0,76	1,81	0,95	2,76	4,23
C (nad 50 cm)	0,19	0,06	0,25	0,00	0,00	0,00	0,19	0,06	0,25	0,72
Skupaj	14,33	11,53	25,86	5,13	11,79	16,92	19,46	23,32	42,78	17,81

V GGE Racna gora je povprečno v gozdovih 43 odmrlih dreves na hektar (oziroma 18 m³/ha), torej stoječih in ležečih dreves hkrati. Več je listavcev (55 %) v primerjavi z iglavci. Več je stoječega (60 %) kot ležečega drevja. Večji delež stoječega drevja je zaželen s stališča ohranjanja biotske pestrosti (možnosti gnezdenja ptičev duplarjev). V primerjavi s podatki izpred desetih let, je odmrlega drevja zdaj bistveno več. Ob zadnji meritvi je bilo na hektar 24 dreves, zdaj jih je pa 43 (skoraj še enkrat več!).

Po razširjenih debelinskih razredih je največ tanjšega drevja (93 %), sledi srednje debelo drevje (6 %), najmanj pa je najdebelejšega (1 %).

Tako pride eno odmrlo tanko drevo (10 – 29 cm premera) na 0,03 ha gozda, eno odmrlo srednje debelo drevo (30 – 49 cm premera) pride na 0,36 ha gozda, eno odmrlo debelo drevo (nad 50 cm premera) pa na 4,00 ha gozda. V povprečju pride tako eno odmrlo drevo na 0,02 ha gozda.

V splošnih usmeritvah, ki govorijo o minimalnem številu in debelinski strukturi odmrlega drevja, za potrebe ptic duplaric po sušicah v združbah jelke in bukve (J. Papež, M. Perušek, I. Kos), je ocenjeno potrebno število sušic na 1 ha sledeče: 3-6 sušic 3. in 4. debelinske stopnje, 0,2-0,5 sušic 5.-8. debelinske stopnje ter 0,04-0,12 sušice nad 8. debelinsko stopnjo. V drugih gozdnih združbah so potrebe po sušicah nižje. Iz tega sledi, da je za zagotavljanje biotske raznovrstnosti v GGE Racna gora dovolj odmrlega drevja in ni treba dodatno večanje števila odmrlih dreves.

V letu 2014 je bila v okviru pripravištva na OE izdelana strokovna naloga (Mihelič, 2014), v kateri se je analiziralo sečne ostanke in nadzemno panjevino na stalnih vzorčnih ploskvah. Les v nadzemnem delu panja se prav tako razkrajja po naravni poti in s tem opravlja vse funkcije, ki jih opravlja razkrajajoči les puščenih dreves. Rezultati so pokazali, da v sečnih ostankih, predvsem pa v panjevini, ostane okoli 5 % bruto posekane lesne mase. V GGE Racna gora je to v zadnjem desetletju okoli 9.300 m³ lesne mase. Če upoštevamo dejstvo, da se panji ohranijo približno tri desetletja, pa imamo trenutno na območju GGE Racna gora za okoli 16.600 m³ mrtve lesne mase (iz zadnjega obdobja še okoli 4.900 m³ in iz predzadnjega še okoli 2.400 m³), kar je približno 5,4 m³/ha odmrle lesne mase v vseh gozdovih.

Na SVP je bilo izmerjenih 17,8 m³/ha odmrlega drevja. V gozdovih, kjer so bile opravljene te meritve, je lesna zaloga 330,3 m³/ha. To pomeni, da odmrlo drevje predstavlja 5,4 % lesne zaloge, kar je več kot zahteva Pravilnik o varstvu gozdov (3 %). Če tej vrednosti prištejemo še 5,4 m³/ha odmrlega drevja v nadzemnih delih panjev, ki predstavlja še dodatne 1,6 % sedanje lesne zaloge, vidimo, da je v GGE Racna gora v povprečju na hektar 23 m³ odmrle lesne mase, ki predstavlja 7,0 % lesne zaloge. Sem ni zajeta lesna masa iz ekocelic, kjer je gozd prepuščen naravnemu razvoju.

OPIS STANJA GOZDOV

Kvalifikacijske vrste, ki se nahajajo v GGE Racna gora in potrebujejo odmrlo lesno maso (stoječo, ležečo ali v obliki sečnih ostankov) so sledeče: mali sesalci (mali podkovnjak, širokouhi netopir, veliki navadni netopir, dolgokrili netopir), žuželke (bukov in alpski kozliček, rogač, kukuj), dvoživke (hribski urh, veliki pupek) ter ptice. Potrebe teh vrst so različne, nekatere potrebujejo stoječe drevje za svoja bivališča, drugim predstavlja lesna masa, oziroma v njej živeče živali, vir hrane, spet tretjim mesto za reprodukcijo.

Glede na to, da je bila enota zelo poškodovana v žledolomu 2014 in vetrolomu 2017 in da SVP kažejo, da je v enoti veliko odmrlega drevja, za potrebe še dodatnega odmrlega drevja ne načrtujemo nobenih dodatnih ukrepov.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi v GGE

Preglednica 46: Posek v GGE Racna gora v obdobju 1955 - 2018 v bruto m³

Leto	Družbeni gozd			Zasebni gozd			Skupaj		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
ΣΣ 1955-1967	5.447	513	5.960	83.313	10.686	93.999	88.760	11.199	99.959
1968	380	0	380	4.304	664	4.968	4.684	664	5.348
1969	1.445	492	1.937	3.982	612	4.594	5.427	1.104	6.531
1970	3.353	433	3.786	3.842	980	4.822	7.195	1.413	8.608
1971	3.039	412	3.451	4.011	570	4.581	7.050	982	8.032
1972	2.852	334	3.186	5.052	427	5.479	7.904	761	8.665
1973	3.513	918	4.431	7.867	1.260	9.127	11.380	2.178	13.558
1974	2.480	1.131	3.611	3.594	1.661	5.255	6.074	2.792	8.866
1975	1.142	656	1.798	5.251	757	6.008	6.393	1.413	7.806
1976	20	0	20	4.755	1.269	6.024	4.775	1.269	6.044
1977	2.975	775	3.750	5.464	1.654	7.118	8.439	2.429	10.868
1978	1.456	485	1.941	4.183	1.125	5.308	5.639	1.610	7.249
ΣΣ 1968-1978	22.655	5.636	28.291	52.305	10.979	63.284	74.960	16.615	91.575
1979	249	27	276	2.709	847	3.556	2.958	874	3.832
1980	1.017	64	1.081	3.167	963	4.130	4.184	1.027	5.211
1981	153	14	167	3.082	996	4.078	3.235	1.010	4.245
1982	975	30	1.005	2.837	1.183	4.020	3.812	1.213	5.025
1983	2.096	497	2.593	3.421	1.179	4.600	5.517	1.676	7.193
1984	187	45	232	3.755	955	4.710	3.942	1.000	4.942
1985	1.376	147	1.523	3.477	961	4.438	4.853	1.108	5.961
1986	2.288	115	2.403	3.978	864	4.842	6.266	979	7.245
1987	1.189	79	1.268	3.988	592	4.580	5.177	671	5.848
1988	483	299	782	3.631	884	4.515	4.114	1.183	5.297
ΣΣ 1979-1988	10.013	1.317	11.330	34.045	9.424	43.469	44.058	10.741	54.799
1989	0	9	9	4.509	793	5.302	4.509	802	5.311
1990	9	9	18	3.929	723	4.652	3.938	732	4.670
1991	0	0	0	4.606	878	5.484	4.606	878	5.484
1992	33	10	43	3.463	771	4.234	3.496	781	4.277
1993	26	0	26	2.086	712	2.798	2.112	712	2.824
1994	38	1	39	4.398	1.161	5.559	4.436	1.162	5.598
1995	58	3	61	3.868	616	4.484	3.926	619	4.545
1996	137	7	144	4.139	1.160	5.299	4.276	1.167	5.443
1997	43	0	43	4.584	640	5.224	4.627	640	5.267
1998	0	0	0	3.843	1.226	5.069	3.843	1.226	5.069
ΣΣ 1989-1998	344	39	383	39.425	8.680	48.105	39.769	8.719	48.488
1999	59	1	60	5.441	1.391	6.832	5.500	1.392	6.892
2000	97	2	99	6.402	2.694	9.096	6.499	2.696	9.195
2001	0	0	0	6.554	2.250	8.804	6.554	2.250	8.804
2002	0	0	0	7.805	2.248	10.053	7.805	2.248	10.053
2003	266	29	295	6.958	1.864	8.822	7.224	1.893	9.117
2004	278	13	291	7.921	1.600	9.521	8.199	1.613	9.812
2005	39	0	39	7.072	1.769	8.841	7.111	1.769	8.880
2006	44	1	45	9.449	2.317	11.766	9.493	2.318	11.811
2007	196	99	295	9.506	1.743	11.249	9.702	1.842	11.544
2008	111	0	111	9.107	2.471	11.578	9.218	2.471	11.689
ΣΣ 1999-2008	1.090	145	1.235	76.215	20.347	96.562	77.305	20.492	97.797

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Leto	Družbeni gozd			Zasebni gozd			Skupaj		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
2009	881	110	991	6.834	2.478	9.312	7.715	2.588	10.303
2010	30	0	30	7.853	2.212	10.065	7.883	2.212	10.095
2011	968	129	1.097	8.821	3.075	11.896	9.789	3.204	12.993
2012	0	0	0	11.077	3.473	14.550	11.077	3.473	14.550
2013	1.237	246	1.483	12.815	3.649	16.464	14.052	3.895	17.947
2014	0	0	0	21.744	13.589	35.333	21.744	13.589	35.333
2015	169	2	171	14.720	10.303	25.023	14.889	10.305	25.194
2016	1.762	223	1.985	12.516	4.290	16.806	14.278	4.513	18.791
2017*	103	0	103	12.240	3.704	15.944	12.343	3.704	16.047
2018	573	3	576	21.786	1.617	23.403	22.359	1.620	23.979
Σ 2009-2018	5.723	713	6.436	130.406	48.390	178.796	136.129	49.103	185.232
Σ 1955-2018	45.272	8.363	53.635	415.709	108.506	524.215	460.981	116.869	577.850

2017* - prikazan posek skupaj z neizkoriščenim drevjem, ki je ostalo v gozdu po ujmi, skupno 903 m³ lesa

Za GGE Racna gora imamo podatke od leta 1955 dalje. Za prvo obdobje so podatki zajeti iz indeksa gozdnih posestnikov, za čas od leta 1968 dalje pa iz načrtov, tako da imamo skupaj podatke za 64 let (1955-1967 ter 1968-2018). V tem času se je v povprečju na leto posekalo 7.203 m³ iglavcev in 1.826 m³ listavcev, oziroma 2,34 m³ iglavcev/ha in 0,59 m³ listavcev/ha, kar je skupaj 2,93 m³/ha ali 9.029 m³ na leto.

Gozdarji v GGE Racna gora skozi čas

- Leta 1949 je bila organizirana gozdarska služba za zasebne gozdove na področju Loške doline, znotraj katere sta delovala dva logarja **Ivan Plos** in **Martin Nelec**.
- Leta 1951 pride dodatna pomoč, pridružijo se **Janez Gregorič** iz Nadleska, **Franč Kovač** iz Iga vasi in **Rafael Kovač** iz Palčja. Njihove prve zadolžitve so: pregled lesnih zalog, odkazilo in nadzor gozdov.
- Leta 1963 GG Postojna prevzame tudi zasebni sektor, ustanovljena sta dva revirja: revir Poljane in revir Dane. Oba sta del gospodarskega obrata Snežnik.
- Že od leta 1954 opravlja na področju revirja Poljane delo revirnega gozdarja **Franč Kordiš**, po domače Hosta. Revir Poljane obsega naslednje katastrske občine: Kozarišče, Vrh, Babna Polica, Babno Polje, Iga vas, Pudob, Poljane, Vrhnika, Viševke.
- Leta 1965 pride do reorganizacije revirja. Katastrske občine Babno Polje, Babna Polica, Vrh, Kozarišče in Iga vas tvorijo nov revir Babno Polje, ki ga kmalu preimenujejo v Požarje. Delo revirnega gozdarja prevzame **Konrad Čadež**. Katastrske občine Poljane, Vrhnika in Viševke ostanejo v revirju Poljane, kjer kot delovodja deluje **Rado Pavlin**.
- Iz revirja Dane se priključijo še katastrske občine Knežja Njiva, Lož in Stari trg, mesto delovodje pa prevzame **Miro Plos**.
- Leta 1966 na delovnem mestu revirnega gozdarja Franca Kordiša zamenja **Darij Zapušek**.
- Leta 1967 iz revirja odide delovodja Rado Pavlin, ker ni več potrebe po dveh delovodjih. Skrb za prevzem posekanega lesa in ostalih del v celem revirju prevzame Miro Plos.
- Leta 1975 Darij Zapušek zapusti revir in odide na delovno mesto vodje mehaniziranega skladišča na Marofu. Mesto revirnega gozdarja prevzame **Božidar Vengust**.
- V letu 1977 je prišlo v vodstvu revirja do sprememb na mestu delovodje. Miro Plos, ki je vrsto let opravljal to delo, je bil zaradi kadrovskega pomanjkanja premeščen na centralno skladišče lesa »Meles« Marof. Na njegovo mesto pa je prišel delovodja **Anton Mohar** iz Retij.
- V kadrovski zasedbi revirja je prišlo do spremembe v letu 1988, ko se je upokojil Anton Mohar, kot manipulant pa ga je zamenjal **Jože Sterle** (Zgrabnov) iz Iga vasi.
- V letu 1989 je prišlo do zamenjave revirnih vodij, 26. februarja je dosedanji revirni gozdar Božidar Vengust odšel v revir Menišja v Cerknico. Revir Racna gora pa je zasedel **Franč Zapušek**, ki je prišel iz Temeljne organizacije kooperantov (TOK) iz Cerknice.
- V letu 1990 je iz revirja odšel Jože Sterle (Zgrabnov), ki je bil zaposlen kot delovodja.
- V letu 1991 je prišlo do velikih kadrovskega sprememb, tako na nivoju revirnih vodij kot tudi na nivoju vodij poslovnih enot in delovne organizacije. S 1. julijem se je prejšnja delovna organizacija poizkusno razdelila na dve organizaciji: na javno službo in izvajalsko organizacijo. Tem spremembam so botrovali na novo nastale razmere v gozdarstvu. Vodja izvajalske organizacije je postal **Fortunat Kotnik**, ki je prišel iz TOK Cerknica, vodja poizkusne javne službe pa je postal **Frenk Kovač**. Vodja sektorja za gojenje gozdnih vrst je postal **Jože Strle** iz Babnega Polja. Istega dne je prevzel mesto revirnega vodje **Matjaž Komac** iz Cerknice, dosedanji revirni gozdar Franč Zapušek pa je odšel na mesto vodje delovišča v novo nastali izvajalski organizaciji. Odkup lesa v

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

zasebnem sektorju je vršil **Ivan Strle** iz Kozarišč, po njegovem odhodu v pokoj pa je to delovno mesto prevzel Jože Sterle (Zgrabnov).

- V letu 1993 je prišlo do sprememb na nivoju krajevne enote. Jožeta Strleta je na mestu vodje sektorja za gojenje gozdov zamenjal **Adolf Trebec** iz Rakeka. Pri odkupu lesa v zasebnem sektorju je tudi prišlo do spremembe, saj se je v Starem trgu ustanovila Kmetijsko gozdarska zadruga Loška dolina. Njen direktor je postal **Franc Truden** iz Nadleska, odkupovalci pa so bili **Robert Bavdek** iz Žilc, **Jože Modic** iz Velikih Blok in Jože Sterle (Zgrabnov). Administracijo sta vodili **Boža Bavec** in **Irma Mlakar**.
- V letu 1994 v revirju Racna gora ni bilo kadrovskih sprememb, prišlo pa je do sprememb na nivoju delovne organizacije. S 1. majem je prišlo do končne razdružitve: nastala je nova izvajalska organizacija, ki je ohranila staro ime (Gozdno gospodarstvo Postojna), njen direktor je postal Frenk Kovač, vodje PE pa je ostal Fortunat Kotnik. Revirni gozdarji so postali javni uslužbenci Zavoda za gozdove Slovenije s sedežem v Ljubljani. Vodja KE Stari trg je postal **Franc Vesel** iz Cerknice.
- V letu 2000 je spet prišlo do sprememb na nivoju KE. Dosedanjega vodjo KE Stari trg Franca Vesela je zamenjal **Janez Škerbec** iz Dan.
- V letu 2011 se je zgodila kadrovska sprememba, ko se je revirni gozdar Matjaž Komac preselil na KE Cerknica, kjer je prevzel revir Slivnica. Mesto revirnega gozdarja GGE Racna gora je prevzel **Rajko Troha** iz Babnega Polja.

Mejniki v gospodarjenju z gozdovi v GGE Racna gora (povzeto po prejšnjih načrtih)

- Stoletja nazaj so bili gozdovi v Loški dolini last snežniških veleposestnikov. V lažje dostopnih gozdnih predelih so imeli tamkajšnji prebivalci servitutne pravice do paše, drv in stelje. Dolgo časa gozdovi niso imeli nobene vrednosti, saj so se v njih odvijali paša, lov, nabiranje kresilne gobe in oglarjenje. Šele z južno železnico je les pridobil na pomenu.
- Leta 1859 odpravijo servitutne pravice, zato snežniški gospodje zaokrožijo svojo posest na višjih legah, predele, ki so bližje vasem pa dajo kmetom v trajno last. Tako tudi gozdovi GGE Racna gora postanejo lastnina lokalnega prebivalstva.
- Gospodarjenje v teh gozdovih se je pričelo nekako 150 let nazaj (z južno železnico), prevladoval pa je prebiralni način gospodarjenja-v smislu iztrebljanja manj kvalitetne bukve na račun močno zaželenih in cenjenih iglavcev. Z oglarjenjem je bilo tudi mnogo lažje spravljati surovino iz gozda, saj je oglje lažje od lesa.
- Po odpravi servitutov so kmetje gozdove, ki so bili v njihovi lasti (s tem tudi bližje naseljem), izkrčili za potrebe pašništva. Izkrčene površine so morali ohranjati v obstoječem stanju s stalnim vzdrževanjem (čiščenje, požiganje).
- Zadnje stoletje, ko živinoreja izgublja na pomenu, se tudi spreminja odnos do gozda in način gospodarjenja. Na izkrčene površine se postopoma vrača gozd.

Današnje stanje gozdov v GGE Racna gora, je zato predvsem odraz preteklega gospodarjenja s kmetijskimi površinami na tem območju. Okoli leta 1870 je gozd pokrival le najvišje ležeče in hkrati najbolj odmaknjeno področje GGE. To nam zelo nazorno prikazuje karta iz GGN za Racna gora za obdobje 1968-1978. Z gozdom so bila porasla le tla, kjer prevladujejo sestoji na rastišču *Omphalodo-Fagetum* (*typicum*, *mercurialetosum* in *asaretosum*). Tudi znotraj strnjenih gozdov je bilo veliko pašnih oziroma košenih površin. Z leti se je gozd selil vedno nižje, kar je bila logična posledica opuščanja kmetovanja in vedno manjšega števila prebivalstva.

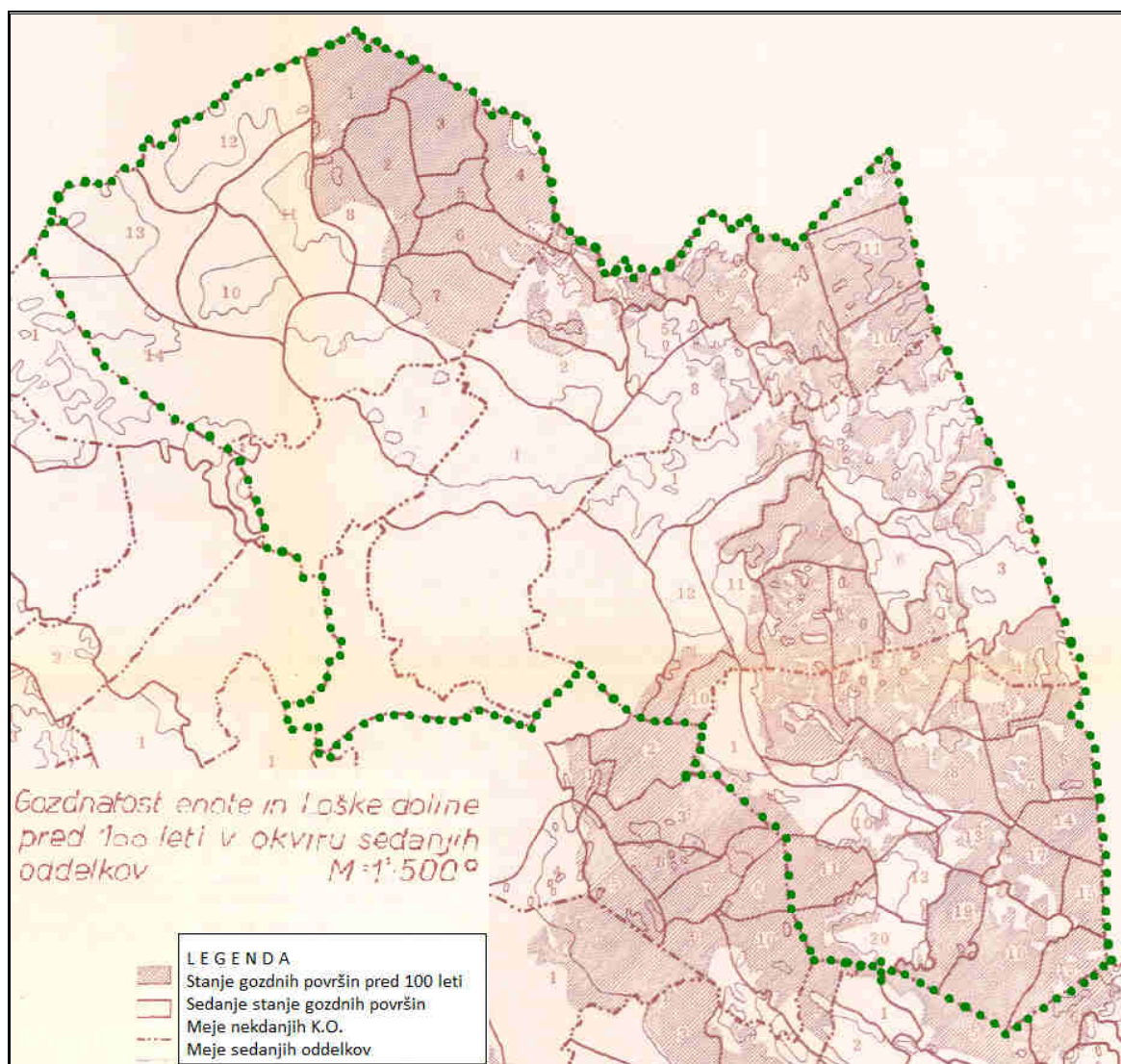
Manj kot sto let kasneje je bil gozd, poleg dosedanjih višje ležečih predelov, prisoten tudi na območju današnjega RGR 117-Bukovi gozdovi na rastišču *Hacquetio-Fagetum* var. *g. Ruscus hypoglossum* in RGR 123-Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču *Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum orni*. Takrat verjetno v bolj sukcesivnem stadiju. Kmetijstvo in potreba po paši sta upadala, zato je gozd silil še nižje.

Prejšnji sukcesivni gozdovi so se približali bolj klimaksnem stadiju. Pod njimi se je razvil nov pas gozda, ki sega prav do nižin. Danes zajema RGR 417-Gozdove rdečega bora na rastišču *Hacquetio-Fagetum* var. *g. Ruscus hypoglossum*. Po naravni poti, bi se tukaj sukcesija pričela z različnim stadijem, odvisno od tal. Variante so cer in leska, črni in beli gaber z lesko, črni gaber z lesko ter rdeči bor in smreka. Prevladujoči je slednji. Danes gozda ni na izključno nižinskem delu GGE, ker se je zgolj tam ohranilo kmetijstvo. Za to območje ugodne razmere za kmetovanje bodo ohranile kmetijsko krajino bolj ali manj v takem obsegu.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Dinamika sečenj je predstavljena v naslednjem grafikonu za vse gozdove v GGE Racna gora ne glede na lastništvo, ki se je tekom zgodovine močno spremenilo. Prikazani so podatki od leta 1968 dalje, ker starejših podatkov nimamo zbranih posebej po letih, temveč le skupaj za celotno obdobje. Videti je povečan obseg sečenj po letu 1965, ko je bilo veliko polomij po viharju. Sledi bolj umirjeno obdobje, ki traja nekako do preloma tisočletja, nato pa je zopet opazen povišan obseg sečnje v gozdovih GGE Racna gora. Najnižja intenziteta je opazna leta 1993, ki je posledica reforme gozdarstva. Leta 2014 se je zgodil uničujoč žledolom, ki je povzročil divji skok v količini posekanega lesa, ki se zavleče še v naslednja leta, vendar v nekoliko manjšem obsegu. V letu 2017 gozdove GGE Racna gora doleti še vetrolom, ki se kaže kot zadnji maksimum v grafu (sanacija v letu 2018).

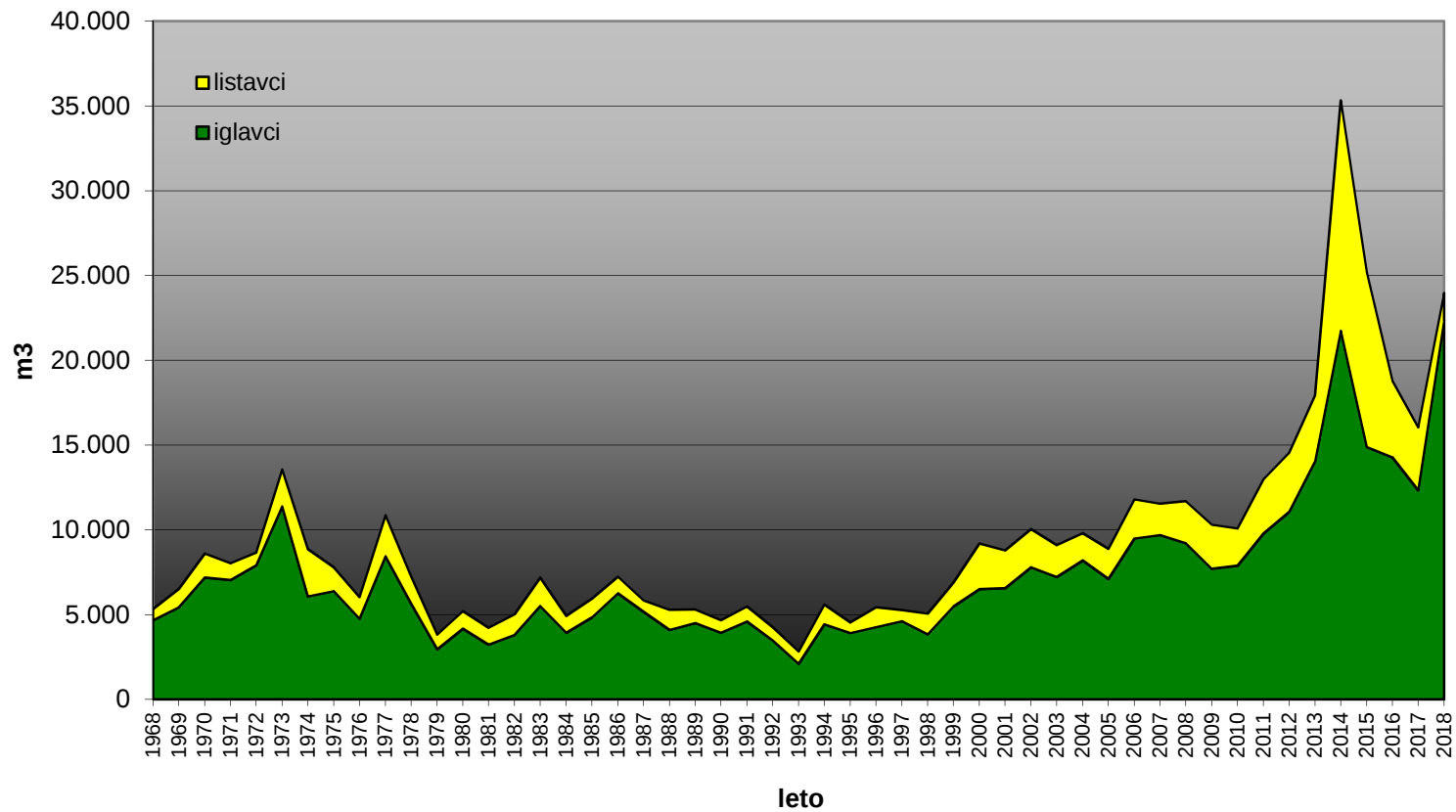
Od leta 1968, odkar imamo zanesljive podatke, se je v GGE Racna gora posekalo več kot pol milijona kubičnih metrov lesa (577.850 m³). Razmerje med iglavci in listavci je veliko bolj v prid prvim (80 % proti 20 %).

Slika 3: Gozdnatost GGE Racna gora pred 50 in 150 leti (iz načrta za obdobje 1968-1977)

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 3: Dinamika sečenj za obdobje 1968 do 2018 za GGE Racna gora

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

V preteklem desetletju je bila realizacija poseka prvih pet let približno v obsegu dveh tretjin od načrtovanega najvišjega možnega poseka. Februarja 2014 se je zgodil žledolom, posledično pa se je obseg sečnje močno povečal za leta 2014, 2015 in 2016. V letu 2017 je vrednost poseka nekoliko upadla in dosegla vrednost letnega etata. Vendar je konec leta enoto prizadel vetrolom in posledično je bil obseg sečenj v letu 2018 zopet povišan. Realizacija poseka glede na načrt je bila skupno 90 %, pri iglavcih nekoliko višja od načrtovanega poseka (94 %), pri listavcih pa nekoliko nižja (80 %). Primerjava s podatki iz stalnih vzorčnih ploskev pokaže večja odstopanja. Pri iglavcih je realizacija še višja (109 %), pri listavcih še nekoliko nižja (76 %), skupno pa zelo blizu načrtovane (99 %). Kljub temu, je ta razlika ob 5 % tveganju v mejah zaupanja.

Stalne vzorčne ploskve so pokazale, da je bilo posekanega 6,62 m³/ha z odklonom zaupanja ± 0,47 m³/ha. Intervalna ocena poseka po SVP znaša od 6,15 m³/ha do 7,09 m³/ha. Uradna evidenca poseka znaša 6,66 m³/ha, kar je znotraj intervala zaupanja, torej je evidenca poseka vodena korektno in natančno.

Preglednica 47/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Ureditveno obdobje 2008-2017	Načrtovani posek	Realizacija poseka po tekočih evidencah		Realizacija poseka po podatkih iz SVP	
		m ³	m ³	%	m ³	%
Vsi gozdovi	Iglavci	144.906	136.129	94	157.466	109
	Listavci	61.240	49.103	80	46.531	76
	Skupaj	206.146	185.232	90	203.997	99
	m ³ /ha/leto	6,66	6,01	90	6,62	99

4.2.1.1 Posek po RGR in primerjava z načrtovanim

V naslednji preglednici je prikazana realizacija poseka za GGE Racna gora za dve obdobji nazaj, torej za posek v času od 1999 do 2008. Zaradi večje preglednosti smo v tabeli uporabili šifro, ki je bila v tistem obdobju v uporabi (odebeljeno), zraven smo v oklepaju zaradi večje preglednosti navedli aktualno šifro RGR in pa sedanje poimenovanje gozdnih združb. Šifre RGR se v tem obdobju niso spremenile.

Kot je videti, je bila realizacija poseka povprečna (gledano za zasebne gozdove, sicer nekoliko slabša), saj je skupno 68 %. Pri listavcih je bila še nižja (38 %), pri iglavcih pa je bila kar zadovoljiva (85 %).

Seveda, v nižjo razčlenbo kot se spuščamo, večja so odstopanja. Tako je bila na nivoju RGR najnižja realizacija v RGR 123, kjer je obseg poseka četrtski glede na načrt. Prav tako je bila zelo nizka realizacija tudi v RGR 117 (tretjina). Po drugi strani pa je bila realizacija najvišja v RGR 401 (91 %), zelo visoka je bila tudi v RGR 407 in 504 (80 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

**Preglednica 48/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 1999 do 2008 v GGE
Racna gora**

RGR		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m³	m³	%	%
1999 – 2008					
GR 117 (RGR 117) Bukovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. <i>geogr. Ruscus hypoglossum</i>	Iglavci	4.552	2.120	46,6	1,5
	Listavci	11.510	2.844	24,7	1,9
	Skupaj	16.062	4.964	30,9	3,4
GR 123 (RGR 123) Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču <i>Ostryo carpinifoliae-Fraxinetum orni</i>	Iglavci	6.802	2.841	41,8	2,0
	Listavci	9.700	1.130	11,6	0,8
	Skupaj	16.502	3.971	24,1	2,7
GR 401 (RGR 401) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	Iglavci	11.197	10.800	96,5	7,5
	Listavci	1.696	988	58,3	0,7
	Skupaj	12.893	11.788	91,4	8,1
GR 407 (RGR 407) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	Iglavci	31.207	31.063	99,5	21,4
	Listavci	19.902	9.778	49,1	6,8
	Skupaj	51.109	40.841	79,9	28,2
GR 417 (RGR 417) Gozdovi rd. bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. <i>geogr. Ruscus hypoglossum</i>	Iglavci	9.116	6.532	71,7	4,5
	Listavci	3.548	1.286	36,2	0,9
	Skupaj	12.664	7.818	61,7	5,4
GR 504 (RGR 504) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	Iglavci	28.263	23.949	84,7	16,5
	Listavci	7.286	4.466	61,3	3,1
	Skupaj	35.549	28.415	79,9	19,6
Skupaj 1999-2008	Iglavci	91.137	77.305	84,8	53,4
	Listavci	53.642	20.492	38,2	14,2
	Skupaj	144.779	97.797	67,5	67,5

Zaradi večje preglednosti smo v tabeli uporabili sedanje poimenovanje rastišč.

V naslednji preglednici je prikazana realizacija poseka v zadnjem ureditvenem obdobju. Ta je le za nekaj več kot 20.000 m³ nižja od načrtovane. To je seveda posledica sanacije žledoloma, podlubnikov in vetroloma v letih od 2014 do 2018. Skupno do načrtovanega poseka manjka 10 %, pri iglavcih nekaj manj (6 %), medtem ko pri listavcih nekaj več (20 %).

Po RGR je realizacija močno povezana s stopnjo poškodovanosti po žledolomu, vetrolomu in razvoju podlubnikov. Najmanj so poškodovani dalje ležeči gozdovi RGR 407 in RGR 504, nekoliko bolj gozdovi RGR 117, RGR 123 in RGR 401, najbolj pa gozdovi RGR 417. V slednjem je realizacija za 70 % višja od načrtovanega poseka.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 49/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih od 2009 do 2018 v GGE Racna gora

RGR		Načrtovani posek	Realiziran posek	Realizacija sečnje	Skupna realizacija možnega poseka
		m³	m³	%	%
2009 – 2018					
RGR 117 (RGR 117) Bukovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. <i>geogr. Ruscus hypoglossum</i>	Iglavci	6.596	8.176	124,0	4,4
	Listavci	14.469	13.303	91,9	7,2
	Skupaj	21.065	21.479	102,0	11,6
RGR 123 (RGR 123) Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču <i>Ostryo carpinifoliae-Fraxinetum orni</i>	Iglavci	8.034	11.385	141,7	6,1
	Listavci	9.473	8.083	85,3	4,4
	Skupaj	17.507	19.468	111,2	10,5
RGR 401 (RGR 401) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	Iglavci	13.601	16.658	122,5	9,0
	Listavci	2.337	2.615	111,9	1,4
	Skupaj	15.938	19.273	120,9	10,4
RGR 407 (RGR 407) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	Iglavci	64.006	44.586	69,7	24,1
	Listavci	20.361	13.610	66,8	7,3
	Skupaj	84.367	58.196	69,0	31,4
RGR 417 (RGR 417) Gozdovi rd. bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. <i>geogr. Ruscus hypoglossum</i>	Iglavci	11.230	18.453	164,3	10,0
	Listavci	2.274	4.485	197,2	2,4
	Skupaj	13.504	22.938	169,9	12,4
RGR 504 (RGR 504) Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	Iglavci	41.439	36.871	89,0	19,9
	Listavci	12.326	7.007	56,9	3,8
	Skupaj	53.765	43.878	81,6	23,7
Skupaj 2009-2018	Iglavci	144.906	136.129	93,9	73,5
	Listavci	61.240	49.103	80,2	26,5
	Skupaj	206.146	185.232	89,9	100,0

Realizacija poseka po lastniških kategorijah kaže veliko razhajanje med zasebnimi gozdovi, kjer je realizacija 92 %, državnimi gozdovi, kjer je 55 % in gozdovi lokalnih skupnosti, kjer je 68 %. Velika nihanja so posledica majhnega obsega državnih gozdov in gozdov lokalnih skupnosti (skupaj nekoliko manj kot 110 ha).

Povprečno posekano drevo v GGE Racna gora ima 0,79 m³. V zasebnih gozdovih je nekoliko večje, v državnih in gozdovih lokalnih skupnosti pa manjše. Povprečno drevo iglavcev je večje kot povprečno drevo listavcev ne glede na lastništvo gozdov.

Preglednica 50/D-PL1: Realizacija poseka po lastniških kategorijah v GGE Racna gora

Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lok. skupnosti		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovan - m ³	136.851	57.845	194.696	6.982	3.092	10.074	1.073	303	1.376
Izveden - m ³	130.406	48.390	178.796	4.892	613	5.505	831	100	931
Realizacija - %	95,3	83,7	91,8	70,1	19,8	54,6	77,4	33,0	67,7
Povp. drevo - m ³	1,19	0,43	0,80	0,70	0,38	0,64	0,63	0,37	0,58

4.2.1.2 Posek po vrstah sečenj

Med vrstami sečnje prevladuje sanitarni posek (46 %), veliko je tudi poseka oslabelega drevja (15 %), kar je posledica sanacije žledoloma, vetroloma in obsežnejše gradacije lubadarja. Med rednimi sečnjami je največ pomladitvene sečnje (19 %), sledi ji prebiralna (17 %), najmanj pa je redčenj (1 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Za manj kot odstotek je bilo še poseka za infrastrukturo in drugo, poseka na panj, krčitev, nedovoljenega poseka in drugega.

Po sektorju lastništva je slika v zasebnih gozdovih identična. V državnih gozdovih je sanitarne sečnje še več (50 %), prav tako prebiralne sečnje (25 %), po drugi strani pa je manj poseka oslabelega drevja (7 %) in pomladitvene sečnje (15 %). V gozdovih lokalne skupnosti je bistvena razlika znotraj negovalnega poseka, saj redčenj skoraj ni, prebiralne sečnje je manj, več pa je pomladitvenega poseka.

V GGE Racna gora v preteklem ureditvenem obdobju ni bilo poseka za umetno obnovo.

Preglednica 51/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah v GGE Racna gora

		Vrste poseka										% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek za umet. obnovo; na panj	Posek oslab. drevja	Sanitarni posek	Posek za gozd. infrastr. in drugo	Krčitve	Nedovoljeni posek	Ostalo (izven gozda)		
ZASEBNI GOZDOVI													
Iglavci	m³	1.502	18.591	27.980	0	23.064	58.266	820	53	0	130	22	84
	%	1,2	14,3	21,5	0,0	17,7	44,7	0,6	0,0	0,0	0,1		
Listavci	m³	1.002	16.188	2.175	68	3.600	24.206	1.036	86	9	20	15	62
	%	2,1	33,5	4,5	0,1	7,4	50,0	2,1	0,2	0,0	0,0		
Skupaj	m³	2.504	34.779	30.155	68	26.664	82.472	1.856	139	9	150	20	77
	%	1,4	19,5	16,9	0,0	14,9	46,1	1,0	0,1	0,0	0,1		
DRŽAVNI GOZDOVI													
Iglavci	m³	109	730	1.135	0	364	2.509	45	0	0	0	16	61
	%	2,2	14,9	23,2	0,0	7,4	51,3	0,9	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m³	20	110	230	0	26	226	1	0	0	0	4	15
	%	3,3	17,9	37,5	0,0	4,2	36,9	0,2	0,0	0,0	0,0		
Skupaj	m³	129	840	1.365	0	390	2.735	46	0	0	0	11	45
	%	2,3	15,3	24,8	0,0	7,1	49,7	0,8	0,0	0,0	0,0		
GOZDOVI LOKALNIH SKUPNOSTI													
Iglavci	m³	3	147	90	0	172	415	4	0	0	0	16	59
	%	0,4	17,7	10,8	0,0	20,7	49,9	0,5	0,0	0,0	0,0		
Listavci	m³	0	98	0	0	0	2	0	0	0	0	5	21
	%	0,0	98,0	0,0	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0		
Skupaj	m³	3	245	90	0	172	417	4	0	0	0	13	50
	%	0,3	26,3	9,7	0,0	18,5	44,8	0,4	0,0	0,0	0,0		
SKUPAJ GGE RACNA GORA													
Iglavci	m³	1.614	19.468	29.205	0	23.600	61.190	869	53	0	130	22	82
	%	1,2	14,3	21,5	0,0	17,3	45,0	0,6	0,0	0,0	0,1		
Listavci	m³	1.022	16.396	2.405	68	3.626	24.434	1.037	86	9	20	14	60
	%	2,1	33,4	4,9	0,1	7,4	49,8	2,1	0,2	0,0	0,0		
Skupaj	m³	2.636	35.864	31.610	68	27.226	85.624	1.906	139	9	150	19	75
	%	1,4	19,4	17,1	0,0	14,7	46,2	1,0	0,1	0,0	0,1		

4.2.1.3 Posek po skupinah drevesnih vrst

V skupni sečnji prevladujejo iglavci (74 %) pred listavci.

Z največjim deležem v poseku je zastopana jelka (40 %), nekoliko manj je smreke (27 %), še nekoliko manj pa bukve (19 %). Ostalih drevesnih vrst je manj: bori (7 %), drugi trdi (6 %) in plemeniti listavci (1 %), preostalih drevesnih vrst pa je manj kot odstotek. Pri skoraj vseh drevesnih vrstah je odstotek sečnje od lesne zaloge posamezne drevesne vrste visok, oziroma dovolj visok za gozdnogojitveno usmerjanje sestojev in potrebno nego gozdov. Od pomembnejših drevesnih vrst, je najvišji posek od lesne zaloge pri borih (44 %), nižji je pri smreki (23 %) in jelki (19 %), še nekoliko nižji pa pri bukvi (15 %). Največji posek od celotne lesne zaloge predstavljata jelka z 7 %, sledita smreka (5 %) in bukev (4 %).

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Preglednica 52/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v GGE Racna gora

Drevesna vrsta	Posek v m ³	% od poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	49.417	26,7	23,3	5,1
Jelka	73.240	39,5	19,3	7,5
Bori	13.471	7,3	43,8	1,4
Macesen	1	0,0	0,0	0,0
Bukev	35.418	19,1	15,1	3,7
Hrast	7	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	1.959	1,1	4,6	0,2
Drugi trdi listavci	10.918	5,9	16,5	1,1
Mehki listavci	801	0,4	18,2	0,1
SKUPAJ iglavci	136.139	73,5	21,9	14,0
SKUPAJ listavci	49.103	26,5	14,1	5,1
Skupaj	185.232	100,0	19,1	19,1

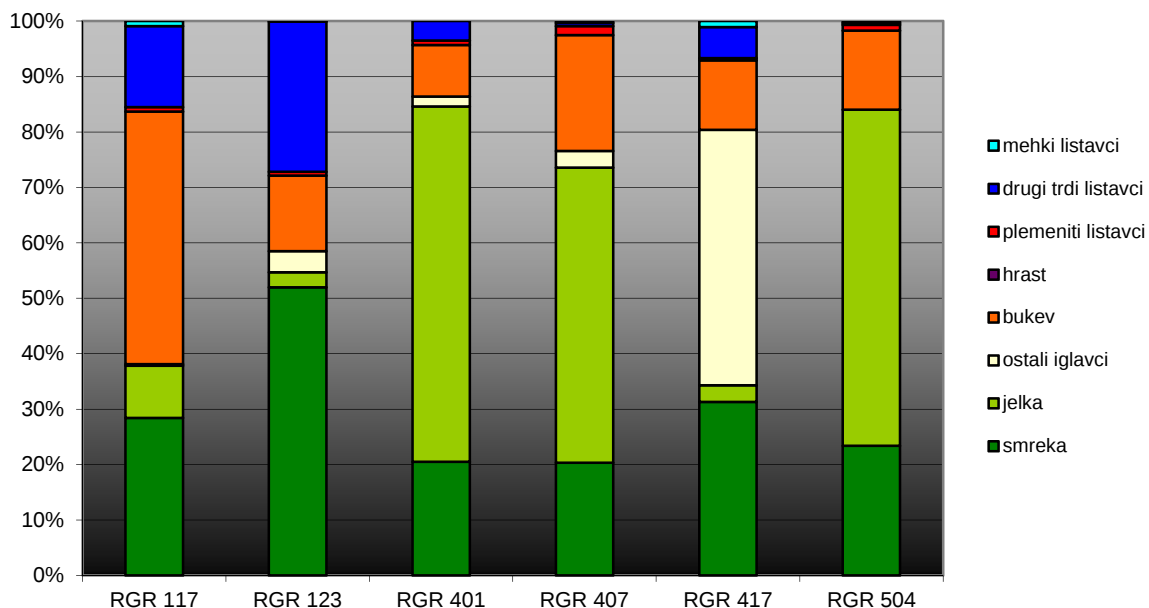
Preglednica 53: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po RGR v GGE Racna gora

Drevesna vrsta	Enota	RGR 117	RGR 123	RGR 401	RGR 407	RGR 417	RGR 504
Smreka	m ³	6.094	10.118	3.946	11.807	7.183	10.269
	%	28,4	52,0	20,5	20,3	31,3	23,4
Jelka	m ³	2.011	534	12.367	31.053	680	26.595
	%	9,4	2,7	64,1	53,3	3,0	60,6
Ostali iglavci	m ³	72	732	345	1.727	10.589	7
	%	0,3	3,8	1,8	3,0	46,1	0,0
Bukev	m ³	9.773	2.647	1.790	12.117	2.857	6.234
	%	45,6	13,6	9,3	20,9	12,5	14,3
Hrast	m ³	7	0	0	0	0	0
	%	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	m ³	175	130	159	950	91	454
	%	0,8	0,7	0,8	1,6	0,4	1,0
Drugi trdi listavci	m ³	3.144	5.281	666	353	1.286	188
	%	14,6	27,1	3,5	0,6	5,6	0,4
Mehki listavci	m ³	203	26	0	189	252	131
	%	0,9	0,1	0,0	0,3	1,1	0,3
Iglavci	m ³	8.177	11.384	16.658	44.587	18.452	36.871
	%	38,1	58,5	86,4	76,6	80,4	84,0
Listavci	m ³	13.302	8.084	2.615	13.609	4.486	7.007
	%	61,9	41,5	13,6	23,4	19,6	16,0
Skupaj	m ³	21.479	19.468	19.273	58.196	22.938	43.878
	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

V GGE Racna gora imamo en RGR bolj listnat (RGR 117), kjer predstavljajo listavci 62 % poseka, ostali RGR so bolj iglasti. V RGR 123 predstavlja smreka več kot polovico vsega poseka. V teh dveh RGR dokaj visok delež v poseku lesne zaloge predstavljajo drugi trdi listavci, kar je posebnost te enote. RGR 417 ima v poseku zelo visok delež borov (slaba polovica), saj prevladujejo tu borovi gozdovi. Preostali trije RGR (401, 407 in 504) so si med seboj dokaj podobni, saj v njih jelka, smreka in bukev skupaj predstavljajo več kot devet desetih vse posekane lesne mase.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Grafikon 4: Delež skupin drevesnih vrst v sečnji po RGR

4.2.1.4 Posek po debelinskih razredih

Preglednica 54: Posek po razširjenih debelinskih razredih po RGR v GGE Racna gora

Rastiščno gojitveni razredi		Razširjeni debelinski razredi (v % od LZ)			Skupaj	
		A	B	C	%	m ³ /ha
117	Iglavci	7	28	75	38	20,94
	Listavci	16	20	27	62	34,07
	Skupaj	13	23	42	100	55,01
123	Iglavci	22	37	30	58	23,65
	Listavci	13	14	34	42	16,79
	Skupaj	15	25	31	100	40,44
401	Iglavci	14	21	39	86	70,68
	Listavci	18	16	31	14	11,09
	Skupaj	15	20	39	100	81,77
407	Iglavci	7	13	30	77	43,53
	Listavci	10	11	22	23	13,29
	Skupaj	8	12	29	100	56,82
417	Iglavci	27	42	78	80	54,79
	Listavci	16	18	35	20	13,32
	Skupaj	23	34	66	100	68,11
504	Iglavci	9	16	36	84	58,87
	Listavci	9	9	20	16	11,19
	Skupaj	9	14	34	100	70,06
Skupaj	Iglavci	11	19	35	74	43,98
	Listavci	13	13	24	26	15,87
	Skupaj	12	17	22	100	59,85

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

Analiza je bila narejena po razširjenih debelinskih razredih (A-prvi debelinski razred, 10-30 cm; B-drugi debelinski razred, 30-50 cm; C-tretji debelinski razred, nad 50 cm).

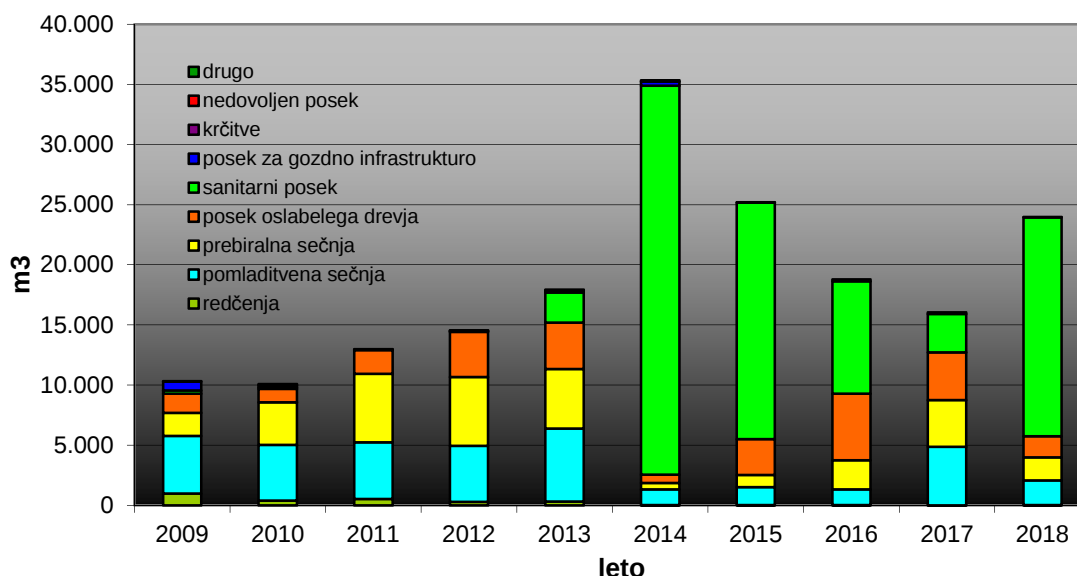
V poseku prevladujejo iglavci z 74 %, kar je za 5 % manj kot pred desetimi leti. Podatki po razširjenih debelinskih razredih kažejo, da v tem obdobju ni bilo izrazito več poseka v najdebelejšem razredu, ampak je ta bolj enakomerno razporejen. Razloge je iskati v večjem obsegu poškodb po žledolomu v mlajših in tanjših sestojih. Intenziteta sečnje je 60 m³/ha, kar je skoraj dvakrat toliko kot v prejšnjem obdobju. Po RGR je bila najnižja intenziteta sečnje v RGR 123 (40 m³/ha), najvišja pa v RGR 401 (82 m³/ha). V prejšnjem ureditvenem obdobju je bila intenziteta dokaj podobna, najnižja v toploljubnem RGR, najvišja pa v jelovo-bukovih.

Preglednica 55/PDR: Posek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	7,8	12,9	16,4	22,1	35,2	21,9	44,0
Listavci	13,8	12,4	12,2	14,4	23,8	14,1	15,9
Skupaj	11,0	12,7	14,7	19,7	33,2	19,1	59,9

Iz zgornje preglednice je zopet razvidno, da je delež poseka po debelinskih razredih dokaj enakomerno razporejen. Najvišji odstotek predstavljajo najdebelejša drevesa, kar je posledica velikega obsega pomladitvenih sečenj. Veliko pa je tudi poseka tanjšega drevja kot posledica sanacije žledoloma. Glede na skupno lesno zalogo je posekana dobra petina lesne zaloge iglavcev in ena sedmina lesne zaloge listavcev, skupno nekaj manj kot petina vse lesne mase.

Grafikon 5: Pregled poseka po vrstah sečnje in po letih ureditvenega obdobja

Od vseh vrst sečenj je največ sanitarne sečnje (skoraj polovica), zelo veliko je tudi poseka oslabelega drevja (15 %), oboje pa je posledica sanacije žledoloma, vetroloma in napada podlubnikov. Če analiziramo podatke prvih petih let, torej za obdobje pred žledolomom, vidimo da je močno prednjačila pomladitvena sečnja (38 %), sledili sta prebiralna sečnja (33 %) in posek oslabelega drevja (19 %). Rečenj je bilo malo, samo za dvajsetino, okoli dva odstotka pa je bilo poseka za gozdno infrastrukturo. Zanimivo, sanitarni posek je v teh letih predstavljal le 4 %.

Če pogledamo graf, ki prikazuje vrste sečenj v zadnjem ureditvenem obdobju, močno izstopa leto 2014, kjer predstavlja sanitarna sečnja 92 % vsega poseka. V letu 2015 je obseg poseka že nekoliko manjši, skoraj ves posek pa je zaradi oslabelega drevja in sanitarne sečnje. V naslednjih dveh letih se količina posekanega lesa počasi zmanjšuje, pojavljajo se pa tudi že oblike redne sečnje. Na letni

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

ravni je obseg še vedno večji kot je bil pred žledolomom. V letu 2017 enoto prizadene še vetrolom, zaradi katerega se v letu 2018 zopet poveča sanitarni in hkrati skupni posek, zmanjša pa obseg negovalnih sečenj. V prvih petih letih je razmerje med posameznimi vrstami sečenj bolj enakomerno razporejeno, obseg pa se je gibal nekje med 10.000 in 18.000 m³ na leto, postopno vsako leto več.

Po analizi poseka za obdobje med 2009 in 2013, oziroma za obdobje pred žledolomom, je bilo razmerje po vrstah sečnje naslednje: pomladitvena sečnja 38 %, prebiralna sečnja 33 %, posek oslabelega drevja 19 %, redčenja 4 %, sanitarna sečnja 4 % in posek za gozdno infrastrukturo 2 %. Krčitev, nedovoljenega poseka, poseka na panj in drugega ni bilo niti za odstotek.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

V GGE Racna gora je bila izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del dokaj nizka. Boljša je bila v zasebnih gozdovih, kot v državnih (ali gozdovih lokalnih skupnosti), vendar gre pri slednjih za majhne površine, ki tudi skupno na celo GGE ne vplivajo prav dosti.

Preglednica 56/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah in skupaj v GGE Racna gora

Vrsta del	enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrt	Izvedba	Indeks	Načrt	Izvedba	Indeks
Priprava sestoja	ha	122,85	22,09	18,0	7,50	2,65	35,3
Priprava tal	ha		7,59				
Sadnja	ha	10,99	7,39	67,2			
Obžetev	ha	21,98	1,30	5,9			
Nega mladja	ha	83,54	11,26	13,5	3,48	0,50	14,4
Nega gošče	ha	91,57	5,38	5,9	4,86	0,50	10,3
Nega letvenjaka	ha	49,18	0,40	0,8	1,48	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	53,87	3,15	5,8	1,58	1,10	69,6
Varstvo pred žuželkami	dni		31,24				
Zaščita s premazom	ha	34,20	9,74	28,5			
Zaščita s količenjem	kos		50,00				
Vzdrževanje travinj	ha	1.048,40	162,66	15,5			

Vrsta del	enota	Gozdovi lokalnih skup.			Skupaj		
		Načrt	Izvedba	Indeks	Načrt	Izvedba	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,95	0,00	0,0	131,30	24,74	18,8
Priprava tal	ha					7,59	
Sadnja	ha				10,99	7,39	67,2
Obžetev	ha				21,98	1,30	5,9
Nega mladja	ha	0,68	0,00	0,0	87,70	11,76	13,4
Nega gošče	ha	0,64	0,00	0,0	97,07	5,88	6,1
Nega letvenjaka	ha	0,37	0,00	0,0	51,03	0,40	0,8
Nega drogovnjaka	ha	1,91	0,00	0,0	57,36	4,25	7,4
Varstvo pred žuželkami	dni					31,24	
Zaščita s premazom	ha				34,20	9,74	28,5
Zaščita s količenjem	kos					50,00	
Vzdrževanje travinj	ha				1.048,40	162,66	15,5

V primerjavi s preteklim obdobjem, so bila skoraj vsa dela v zadnjem obdobju opravljena v manjšem obsegu. Realizacija je bila najboljša pri sadnji (67 %), mnogo nižja pri zaščiti s premazom (28 %), pripravi sestoja (19 %), vzdrževanju travinj (16 %) in negi mladja (13 %). Vse ostalo ni bilo izvedeno niti v obsegu desetine načrtovane vrednosti. Od del, ki niso bila opredeljena numerično, pa se jih je izvedlo, so bila varstvo pred žuželkami, zaščita s količenjem ter priprava tal.

Pri vzdrževanju travinj je prikazana le površina košenih površin. V tej preglednici nismo dodatno prikazali odvoza sena, ki pa predstavlja enako površino kot košnja.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Na novo se je zgradilo 9.957 m vlak, rekonstrukcija pa se ni izvedla nikjer. Podrobneje je stanje po letih prikazano spodaj.

vlake	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
novogradnja (m)	1.130	0	4.245	0	1.915	2.667	0	0	0	0
rekonstrukcija (m)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

V preteklem ureditvenem obdobju ni bilo zgrajenih novih gozdnih cest. Nastale pa so razlike v dolžini cest zaradi naslednjih dogodkov: napačna digitalizacija v preteklosti; popravki, ki so nastali zaradi boljših orodij; spremenjeni poteki tras; dodajanje ali izbris posameznih delov gozdnih cest (običajno iz enega revirja v drugega); razlike med izmerjenimi in grafičnimi dolžinami; preategorizacija (iz lokalnih v gozdne ceste ali obratno).

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na kreptvi funkcij gozdov

V GGE Racna gora so bile opravljene naslednje aktivnosti za krepitev funkcij gozdov:

- Evidentirani sta bili izjemni drevesi v gozdnem prostoru.
- Za zagotavljanje lovno-gospodarske in biotopske funkcije je bilo v desetih letih pokošenih skupno 162,66 ha lazov v gozdnem prostoru.
- Vzdrževanje gozdnega roba ni bilo posebej evidentirano je pa bilo opravljeno na nekaterih lazih v GGE.
- Z opisi sestojev je bilo izločenih 16 ekocelic, v katerih ni ukrepanja. To spada pod ukrep za krepitev biotopske funkcije.
- Za krepitev socialnih funkcij je bila vzdrževana klopca na Markovem hribu, izvedena je bila tudi vedutna sečnja na Križni gori.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor v obdobju 2009 – 2018

Preglednica 57/D-KRC: Krčitev gozdov v obdobju 2009-2018 v GGE Racna gora po namenu

Namen krčitev						Skupaj
Urbanizacija	Infrastruktura	Kmetijstvo	Rudarstvo	Energetika	Drugo	
ha	ha	ha	ha	ha	ha	ha
0,36	1,60	1,11	0,00	0,00	0,00	3,07

V GGE Racna gora je bilo evidentiranih 0,36 ha krčitev za urbanizacijo, 1,60 ha za infrastrukturo in 1,11 ha za kmetijstvo, torej skupaj 3,07 ha gozda. Sicer je bilo tudi dodatno še nekaj poseka, ki se je izvedel zaradi prometnic. Bil je vzdrževalnega značaja, saj so odstranjena drevesa motila funkcionalnost cest, pri tem pa ni šlo za osnivanje novih površin s spremenjeno namembnostjo. Nelegalnih krčitev ni bilo evidentiranih.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev v obdobju 2009 – 2018

Generalni cilji pri gospodarjenju z gozdovi v preteklem obdobju so bili:

- Doseči lesno zalogo in prirastek tako, da bi dosegli ciljno lesno zalogo 340 m³/ha v 20 letih, ter s tem tudi izboljšali izkoriščanje rastiščnega potenciala.
- Težiti k naravni drevesni sestavi gozdov na teh rastiščih.
- Izmenjano sestavo drevesnih vrst usmeriti k naravnejšim sestojem in s tem krepiti stabilnost in naravno mešanost sestojev.
- V raznomernih sestojih na ustreznih rastiščih ukrepati v smislu prebiralne nege gozda ter povečati delež raznomernih gozdov.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI

- Zagotoviti usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom.
- Izboljšati negovanost sestojev v mlajših razvojnih fazah.

Ocena doseganja ciljev:

- Lesna zaloga se je v zadnjem desetletju povečala za 17 m³/ha, kar je porast za 5 % glede na prejšnje stanje. Prirastek pa je padel za 1,11 m³/ha in je zdaj za 14 % nižji kot pred desetimi leti. Sedanja lesna zaloga predstavlja 97 % ciljne lesne zaloge iz leta 2009. Izkoriščenost rastiščnega potenciala se je glede na proizvodno sposobnost rastišča in tekoči prirastek zmanjšala iz 111 % na 92 %. To je predvsem posledica nižjega prirastka v tem obdobju. Izkoriščenost glede na dejansko stanje razvojnih faz, optimalno lesno zalogo in dejansko lesno zalogo pa se je povečala iz 95 % na 110 %.
- Naravno drevesno sestavo na teh rastiščih se je ohranjalo, saj ni bilo izvedenih kakšnih večjih saditev s smreko ali tujerodnimi drevesnimi vrstami. Sadnja se ni izvajala na velikih površinah, vendar zgolj v manjših jedrih in za večanje pestrosti, tako da tudi v prihodnje ni pričakovati bistveno drugačne podobe. Sestava drevesnih vrst je ostala glede na prejšnje stanje dokaj nespremenjena.
- Ohranjenost gozdov se je nekoliko spremenila. Zmanjšal se je delež ohranjenih gozdov, povečal pa delež spremenjenih in delno tudi močno spremenjenih gozdov. Smrekove kulture, ki so bile osnovane v preteklem času, bodo s časom in postopnim uvajanjem v čim bolj naravno obnovo tudi dosegle bolj naravno sestavo drevesnih vrst. Sestoji v bolj oddaljenih predelih imajo naravno sestavo že sedaj.
- Poseka v smislu prebiralne sečnje je bilo kar veliko (17 %), do nesrečnega žledoloma celo za tretjino (33 %). Uvajanje premene na silo ne prinaša zelenih rezultatov, saj je na bukovih rastiščih pri pomlajevanju bukev tako močna, da premaga vse ostale drevesne vrste. Z bukvijo pa se ne da tvoriti raznomerne in prebiralne zgradbe. Količina raznomernih gozdov se je v zadnjem obdobju zmanjšala, kar je posledica sušenja jelke vseh debelin in pomlajevanja gozdov z bukvijo (še posebej po svetlitvah, ki so posledice ujm). Raznomerna zgradba je prehodna oblika gozdov, ki počasi izginja (se spreminja v debeljake in sestoji v obnovi), ker se po naravni poti ne pojavljajo gradniki teh sestojev, kar so predvsem mlade jelke. Največ, kar lahko in tudi izvajamo, je to, da jelove kapnike ohranjamo in vključujemo v nove sestoji. Leta 2009 je bilo raznomernih gozdov 40 %, sedaj jih je 24 %.
- Usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom še vedno ni vzpostavljen, stanje pa se ves čas po malem slabša. Na to kaže pestrost drevesnih vrst v mladju po višinskih razredih, ki je z vsakim razredom slabša (se konča s prevladujočo bukvijo pri višini nad enim metrom) in pa tudi vrast preko meritvenega praga, ki je zelo borna (le bukev in smreka ter ostali trdi listavci).
- Negovanost sestojev v mlajših razvojnih fazah je bila opravljena komaj zadovoljivo, kar se kaže v dokaj slabi negovanosti gošč, letvenjakov in drogovnjakov, stanje pri mladju je nekoliko boljše.

Cilji so bili v preteklem desetletju dokaj primerno postavljeni. Gospodarjenje z gozdovi v preteklem obdobju v GGE Racna gora je bilo dobro. Do leta 2013 je bilo razmerje med vrstami sečenj kar zadovoljivo, nekoliko premalo je bilo redčenj in poseka v raznomernih gozdovih, preveč pa pomladitvenega poseka, vendar v mejah, ki so omogočale doseganje postavljenih ciljev. V začetku leta 2014 pa je območje GGE Racna gora močno prizadel žledolom, kateremu se je v naslednjem letu pridružila še gradacija lubadarja in ravnotežje se je porušilo. Svoje je dodal še vetrolom v letu 2017. So pa te naravne nesreče pripomogle k temu, da je bil skoraj dosežen najvišji možni posek. Gojitvena dela bi lahko bila opravljena v večjem obsegu, vsaj nega.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

5.1 Razvoj gozdnih fondov

5.1.1 Površina

Podatki za GGE Racna gora so zbrani iz dosedanjih načrtov, ki so napisani v obliki knjige. Za prvo ureditveno obdobje, kjer so evidence zabeležene na karticah, podatkov tukaj nismo upoštevali.

Preglednica 58: Spreminjanje gozdnih površin med leti 1968-2019 v GGE Racna gora

Obdobje	Zasebni gozdovi v ha	Ostali gozdovi v ha	Skupaj v ha
1968-1978	1.814,8	559,0	2.373,8
1979-1988	1.814,2	559,6	2.373,8
1989-1998	1.808,7	565,1	2.373,8
1999-2008	2.800,0	316,3	3.116,3
2009-2018	2.925,0	170,0	3.095,0
2019-2028	2.972,8	108,7	3.081,5

Prva tri desetletja je za GGE Racna gora veljalo, da je velika 2.374 ha, od tega so zasebni gozdovi predstavljali 76 % površine. Dvajset let nazaj so se zaraščajoče kmetijske površine pridružile gozdu in se je tako površina gozda povečala za dobrih 740 ha. Zaradi procesa vračanja gozdov prvotnim lastnikom se je povečal tudi odstotek zasebnih gozdov na 90 %. V preteklem ureditvenem obdobju se je površina zmanjšala za dobrih 20 ha. Danes je površina gozda še nekoliko nižja in znaša 3.082 ha (znižanje za 0,5 % oziroma 13,42 ha), vendar se je v primerjavi s preteklim obdobjem, delež zasebnih gozdov še nekoliko povečal in trenutno predstavlja 96 %. V prejšnjem in tem ureditvenem obdobju je sprememba v površini gozda posledica zaraščanja lazov in spremenjenega načina zajemanja podatkov (digitalizacija) ter usklajevanja mej po DKN. Pregled po preteklih ureditvenih obdobjih pokaže, da je z vsakim naslednjim obdobjem več zasebnih gozdov in manj ostalih (državnih, družbenih, občinskih, lokalnih skupnosti ...). Zasebni gozdovi so v začetku urejanja tega območja predstavljali 76 %, danes pa že 96 %.

5.1.2 Lesna zaloga, prirastek

Preglednica 59/GFR1: Razvoj gozdnih fondov GGE Racna gora v obdobju 1968-2019

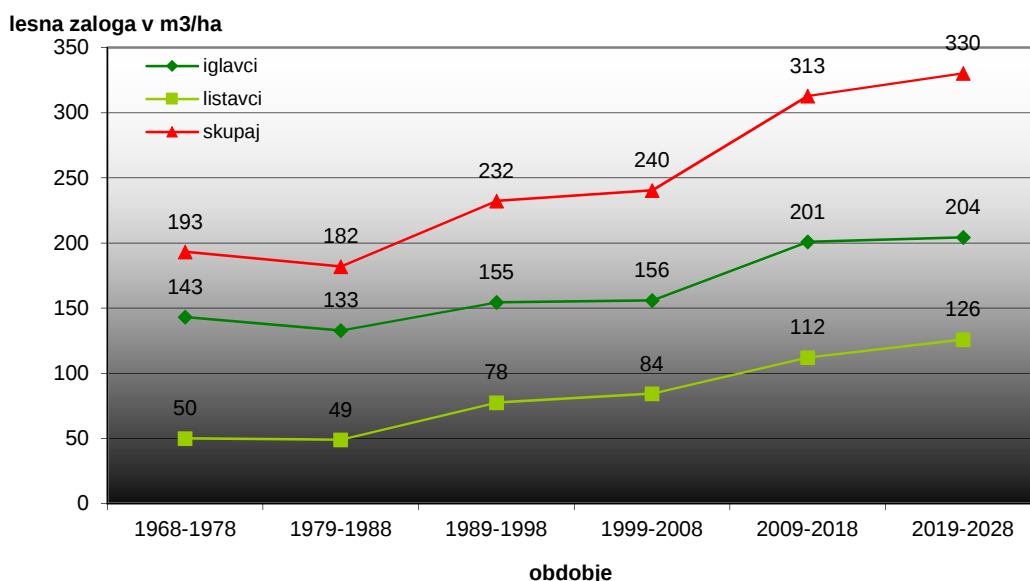
Obdobje	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha/leto)			Posek (m³/ha/leto)		
	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	143,3	50,0	193,3	4,52	1,41	5,93	2,72	0,58	3,30
1979-1988	132,9	49,1	182,0	3,79	2,10	5,89	1,62	0,40	2,02
1989-1998	154,6	77,7	232,3	3,51	1,59	5,10	1,64	0,42	2,06
1999-2008	156,0	84,4	240,4	4,48	3,42	7,90	2,48	0,66	3,14
2009-2018	200,8	112,2	313,0	5,33	2,65	7,98	4,39	1,59	5,98
2019-2028	204,3	126,0	330,3	4,58	2,20	6,78	4,57	2,12	6,69

v obdobju 2019-2028 je naveden možni posek

Iz predhodne preglednice in naslednjega grafikona je razvidno, da skupna lesna zaloga skozi obdobja raste. Lesna zaloga iglavcev tudi v grobem raste, vendar z vmesnim nihanjem navzdol in s počasnejšim tempom. Po drugi strani pa lesna zaloga listavcev krepko raste, oziroma se je v zadnjih petih desetletjih več kot podvojila.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Grafikon 6: Gibanje lesne zaloge za GGE Racna gora od leta 1968 dalje

Vrednost prirastka je tri desetletja padala, nato je dve desetletji rasla, trenutno pa je prirastek nižji kot je bil pred desetletjem.

Realizacija poseka je od začetka nekoliko padla, potem pa je začela rasti. V zadnjem obdobju se je skoraj podvojila, kar je seveda posledica sanacije naravnih nesreč. Predviden posek za sedanje ureditveno obdobje je 6,69 m³/ha/leto.

Spremembe v prikazanih podatkih o lesni zalogi in prirastku so poleg same rasti in upadanja teh parametrov, pogojene tudi z različnim zajemom podatkov (polna premerba, Bitterlichova metoda, SVP) in spremembo tarif skozi obdobja.

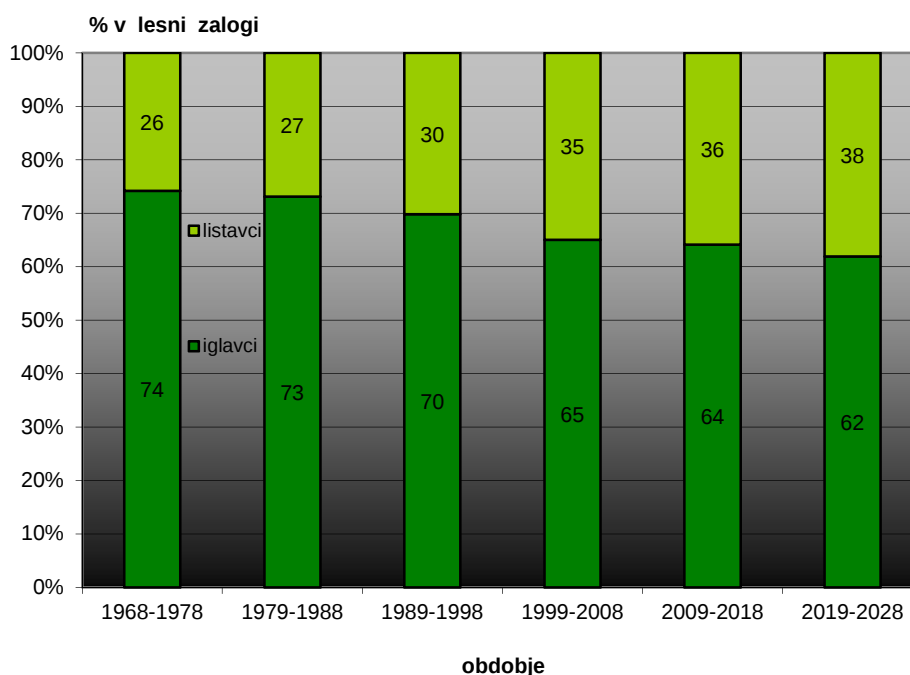
Preglednica 60/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 - 2019 v GGE Racna gora

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	D. tr. list.	M. list.	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	11,1	63,1	0,0	17,9	0,0	2,2	5,7	0,0	74,2	25,8	100,0
1979-1988	12,3	59,2	1,6	18,4	0,0	2,5	6,0	0,0	73,1	26,9	100,0
1989-1998	13,9	54,0	1,9	20,1	0,0	3,4	6,3	0,4	69,8	30,2	100,0
1999-2008	18,9	42,3	3,8	22,4	0,0	4,3	8,2	0,1	65,0	35,0	100,0
2009-2018	21,9	39,0	3,2	24,2	0,0	4,4	6,8	0,5	64,1	35,9	100,0
2019-2028	21,4	38,4	2,1	28,3	0,0	4,2	5,3	0,3	61,9	38,1	100,0

Od leta 1968 dalje konstantno pada delež jelke v lesni zalogi (se je skoraj prepolovil), na ta račun pa rastejo deleži vseh ostalih drevesnih vrst – bukke, smreke in plemenitih listavcev. V zadnjem obdobju se je zmanjšal delež ostalih iglavcev (predvsem borov), ki so bili močno poškodovani po ujmah (posekano kar 44 % lesne zaloge borov).

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Grafikon 7: Spreminjanje razmerja med iglavci in listavci v lesni zalogi v GGE Racna gora

V šestdesetletnem obdobju se delež iglavcev vseskozi niža.

Preglednica 61/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka (v %) v GGE Racna gora

	Lesna zaloga (%)						Prirastek (%)						Možni posek
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	70,0	82,3	92,9	110,2	120,8	101,8	60,2	78,8	86,0	99,1	102,3	85,9	97,7
Listavci	80,0	91,4	116,9	132,7	157,1	112,3	74,2	71,4	86,6	100,0	133,3	83,0	106,9
Skupaj	80,0	86,7	102,4	117,3	127,2	105,5	66,0	75,7	86,2	99,3	106,0	85,0	100,4

Indeksi razvoja kažejo, da se je v preteklem desetletju malenkost povečala lesna zaloga (za 5,5 %), pri iglavcih za nekoliko manj (1,8 %), pri listavcih pa nekoliko več (12,3 %). Pri iglavcih se je nekoliko povečal delež debelejšega in najdebelejšega drevja, pri listavcih pa delež srednje debelega in debelega drevja. Po debelinskih razredih se je lesna zaloga najbolj znižala pri najtanjšem drevju.

Prirastek je glede na prejšnje obdobje nižji za 15 %, pri iglavcih za 14 %, medtem ko pri listavcih za 17 %. Prirastek se je povsod povečal v najvišjem debelinskem razredu, zmanjšal pa v najnižjem.

Najvišji možni posek je skoraj identičen prejšnjemu, komaj nekaj večji je (0,4 %).

5.1.3 Kontrolni izračun lesne zaloge

Dejanska izmerjena lesna zaloga v letu 2019 za vse gozdove skupaj znaša 1.017.884 m³ in je za 2,3 % višja od pričakovane lesne zaloge izračunane na osnovi lesne zaloge v letu 2009, prirastka 2009-2018, evidentirane sečnje v obdobju 2009-2018, količine odmrlega drevja v obdobju 2009-2018 in ugotovljene količine vrasti v obdobju 2009-2018. V izračunu so upoštevane nove tarife katere smo uporabili pri izračunu lesne zaloge 2019.

Preglednica 62/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Racna gora

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	621.352	347.208	968.560
Vrast	3.482	4.068	7.550
Prirastek (iz preteklega obdobja)	165.020	82.040	247.060
Sečnje po evidenci	136.129	49.103	185.232
Propadlo drevje	27.302	15.623	42.925
Pričakovana zaloga	626.423	368.590	995.013
Ugotovljena zaloga	629.670	388.214	1.017.884
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	100,5	105,3	102,3
Razlika (v % na pričakovano LZ)	+0,5	+5,3	+2,3

Preglednica 63/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge v GGE Racna gora po starih tarifah

	Iglavci (m ³)	Listavci (m ³)	Skupaj (m ³)
LZ v prejšnjem ureditvenem obdobju	621.352	347.208	968.560
Vrast	3.482	4.068	7.550
Prirastek (iz preteklega obdobja)	165.020	82.040	247.060
Sečnje po evidenci	136.129	49.103	185.232
Propadlo drevje	27.302	15.623	42.925
Pričakovana zaloga	626.423	368.590	995.013
Ugotovljena zaloga po starih tarifah	597.015	365.212	962.227
% (dejanska LZ/pričakovana LZ)	95,3	99,1	96,7
Razlika (v % na pričakovano LZ)	-4,7	-0,9	-3,3

Kontrolni izračun v katerem smo upoštevali sedanjo površino gozda in stare tarife pokaže bistveno bolj natančno oceno lesne zaloge pri listavcih in manj natančno za iglavce kot izračun z novimi tarifami. Zaradi spremembe tarif na ravni GGE se je lesna zaloga iglavcev povečala za 5,5 %, lesna zaloga listavcev za 6,3 %, skupaj na ravni GGE pa za 5,8 %. Ta sprememba tarif in tudi sprememba površine gozdov v GGE Racna gora, le-ta se je med leti 2009 in 2018 zmanjšala za nekaj več kot 13 ha, nedvomno vpliva na izračun dejanske zaloge in tudi pričakovane zaloge.

Na splošno lahko ugotovimo, da kontrolni izračun potrjuje dejstvo, da je bila ocena prirastka 2009-2018 izvedena zelo korektno, prav tako je bila evidenca sečnje 2009-2018 opravljena zelo vestno in natančno.

V zadnjih desetih letih je vraslo 55,7 dreves/ha. Analiza vrasti po drevesnih vrstah kaže, da se bo v nekaj desetletjih drevesna sestava spremenila, saj je sestava vraslega drevja naslednja: smreka 32 %, bukev 31 %, ostali trdi listavci 26 %, jelka 9 %, plemeniti listavci 2 % in ostali listavci manj kot 1 %. Ti podatki kažejo na to, da se bodo dinarski gozdovi jelke in bukve spremenili v gozdove smreke in bukve z veliko količino trdih listavcev, v kolikor se stanje ne bo izboljšalo.

Na novo je vraslo 3.482 m³ iglavcev in 4.068 m³ listavcev, skupno torej 7.550 m³ lesa. Na letni ravni to pomeni 0,11 m³/ha iglavcev, 0,13 m³/ha listavcev, oziroma skupno 0,24 m³/ha. To predstavlja 0,7 % sedanje lese zaloge, kar pomeni da je vrast absolutno nekajkrat premajhna, da bi zagotavljala trajnost gozdov. Vrast je pet in pol krat nižja od količine odmrlega drevja v enakem obdobju.

V zadnjem obdobju je v gozdovih GGE Racna gora propadlo 27.302 m³ iglavcev, 15.623 m³ listavcev, skupno torej 42.925 m³ lesa. Na letni ravni to pomeni 0,89 m³/ha iglavcev, 0,51 m³/ha listavcev, oziroma skupno nekaj manj kot 1,40 m³/ha. Neizkoriščeno drevje je del odmrlega lesa, ki je ostalo v gozdu. Za GGE Racna gora to znaša 903 m³ (iglavci 322 m³, listavci 581 m³). Podatki o propadlem drevju so vzeti iz SVP in vsebujejo tudi odmrlo drevje, ki je odmrlo že prej, torej ni samo propadlo iz zadnjega obdobja. Ocena odmrlega drevja iz pred leta 2009 v sedanji evidenci je v obsegu tretjine do polovice vsega odmrlega drevja.

5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

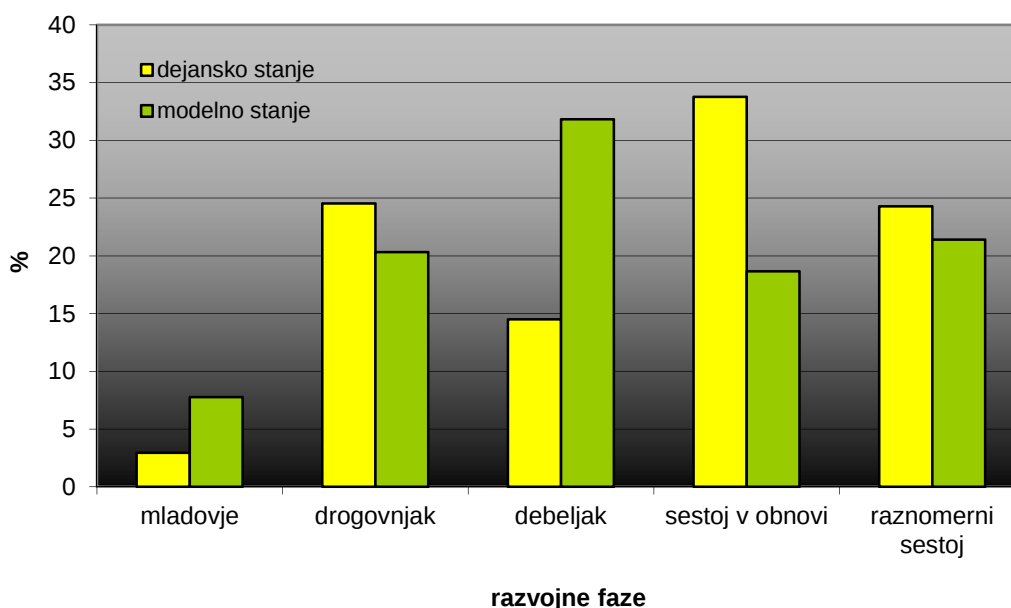
5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika debelinske strukture oz. razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Od vseh 3.081,53 ha gozdov v GGE Racna gora je 748,43 ha ali 24,3 % raznomernih sestojev, ostali sestoji so razvrščeni po razvojnih fazah.

Preglednica 64/D-SM: Delež razvojnih faz v GGE Racna gora in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	90,55	2,9	2,9	13	7,8	239,79	-4,84
Drogovnjak	755,75	24,5	24,5	35	20,3	626,25	+4,20
Debeljak	446,63	14,5	14,5	56	31,8	980,60	-17,33
Sestoj v obnovi	1.040,17	33,8	33,8	32	18,7	575,31	+15,09
Raznomerni	748,43	24,3	24,3	0	21,4	659,58	+2,88
Skupaj	3.081,53	100,0		136	100,0	3.081,53	0,00

Grafikon 8: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v GGE Racna gora

V gozdovih GGE Racna gora površina sestojev v razvojnih fazah odstopa od modelnega stanja. Manjše odstopanje je pri drogovnjakih in raznomernih sestojih, ki jih je nekoliko preveč. Mladovij in debeljakov zelo primanjkuje, po drugi strani imamo bistveno preveč sestojev v obnovi.

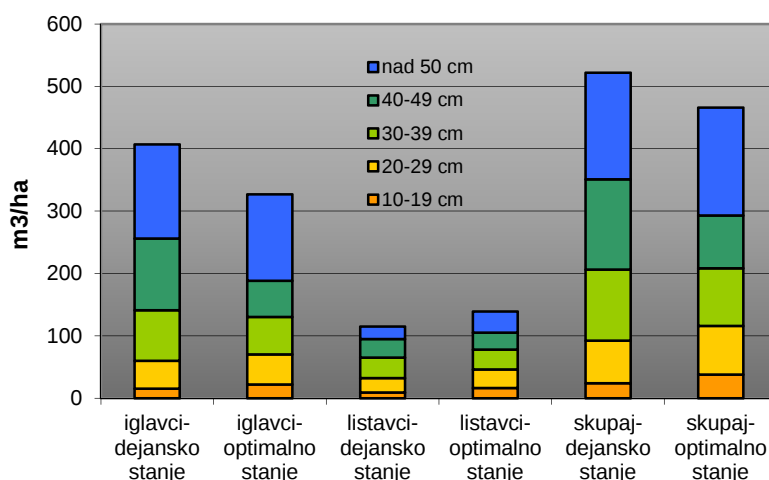
V GGE Racna gora nimamo nobenega RGR, kjer bi morali biti vsi gozdovi raznomerne zgradbe.

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture raznomernih gozdov GGE Racna gora kaže, da je dejanska lesna zaloga nekoliko višja od optimalne, prevelik delež je srednje debelega drevja,

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

medtem ko najtanjšega in najdebelejšega primanjkuje. Podobno velja za iglavce, pri listavcih pa je dejanska lesna zaloga napram optimalni prenizka, odstopanja po debelinskih razredih so pa enaka.

Grafikon 9: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture v GGE Racna gora

Preglednica 65: Primerjava dejanske in modelne debelinske strukture lesne zaloge za raznomerne sestoje v GGE Racna gora

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m³/ha				Listavci m³/ha				Skupaj m³/ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%
10-19 cm	15	4	22	7	9	8	16	11	24	4	38	8
20-29 cm	45	11	48	15	23	20	30	22	68	13	78	17
30-39 cm	81	20	60	18	33	28	32	23	114	22	92	20
40-49 cm	115	28	58	18	30	26	27	19	145	28	85	18
nad 50 cm	151	37	139	42	20	18	34	25	171	33	173	37
Skupaj	407	100	327	100	115	100	139	100	522	100	466	100

Ta primerjava je narejena za gozdove v GGE Racna gora, ki imajo raznomočno zgradbo in kjer v ciljnem stanju to zgradbo tudi predvidevamo. Nahajajo se v RGR 401, RGR 407 in RGR 504 na površini 748,43 ha ali 24,3 % površine gozdov te GGE. Prav tako v teh RGR predvidevamo raznomerne sestoje tudi v modelnem stanju. Ker v raznomočnih sestojih ni razvojnih faz, se trajnost gozdov preverja preko debelinske strukture lesne zaloge.

Modelno in s tem povezano ciljno debelinsko strukturo lesne zaloge za raznomerne gozdove smo določili na osnovi ciljne debelinske strukture lesne zaloge po območnih RGR iz GGN GGO Postojna 2011-2020, v katere se vključujejo gozdovi v RGR v GGE Racna gora, ki so opredeljeni kot raznomočni, in se jim trajnost preverja preko debelinske strukture lesne zaloge. Za nivo GGE pa smo kot model vzeli povprečje modelnih stanj debelinske strukture lesne zaloge po RGR.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

V preteklem obdobju se je zagotavljanje trajnosti ostalih funkcij gozdov izboljšalo, saj so se začela sistematično izvajati dela za krepitev biotske in lovno-gospodarske funkcije ter vseh prisotnih socialnih funkcij. Prav tako zaradi izvajanja gozdnogospodarskih del ali drugih posegov v prostor ni bila ogrožena nobena izmed ekoloških in socialnih funkcij gozdov.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni cilji

Ob upoštevanju večnamenske vloge gozdov v GGE Racna gora, stopnje poudarjenosti posameznih funkcij gozdov, splošnih gospodarskih razmer in posestne strukture teh gozdov, je gozdnogospodarski cilj sledeč:

- zagotoviti trajno pridobivanje lesa po količini in kvaliteti kot ga omogoča plodnost rastišč (proizvodni cilj),
- preko zagotavljanja dohodka od lesa in dela v gozdu zagotoviti socialno varnost lastnikom gozdov in delavcem v gozdu ter s tem ohraniti poselitev tega prostora (socialni cilj),
- ohranitev in izboljšanje delovanja ekoloških in socialnih funkcij gozdov ter ohranitev sonaravnega ravnovesja ter sonaravnega razvoja gozdov (večnamenskost gozda kot ekološki cilj).

Splošni cilji so:

- Znižati lesno zalogo, ter doseči ciljno lesno zalogo. Ciljna lesna zaloga v GGE Racna gora je 329 m³/ha, ki naj bi bila dosežena v ciljnem obdobju 22 let.
- Z ukrepi nege še izboljševati negovanost v mlajših razvojnih fazah.
- Ohranjati naravno drevesno sestavo oz. rastiščem ustrezno razmerje drevesnih vrst.
- Izboljšati oziroma približati se optimalnemu razmerju razvojnih faz oz. zgradb sestojev.
- Ohranjati delež gozdov z raznomerno zgradbo.
- Krepiti delovanje vseh funkcij gozdov, še posebej pa krepiti izjemno poudarjene in ovrednotene funkcije gozdov.
- Zagotavljati usklajen odnos med rastlinojedo divjadjo in gozdom.
- Uporabljati okolju prijazne tehnologije in strojne opreme, ter ustrezne načine izvajanja gozdnih del.
- Ohranjati ugodno stanje kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov v območju Natura 2000.
- Preprečevati poslabšanje ekološkega in kemijskega stanja voda oziroma ohranjati dobro stanje voda.
- Ohranjati vire pitne vode.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Splošne usmeritve za dosego prej navedenih ciljev so naslednje:

- Ohranjati dobro izkoriščenost rastiščnega potenciala.
- Pri obnovi gozdov izkoristiti naravni podmladek in nego matičnega sestoja.
- V obnovo uvajati prvenstveno slabše sestoje, kjer prevladuje nevitarno in nekvalitetno drevje. Obnova mora biti malopovršinska in postopna.
- Za zagotovitev možne obnove s plemenitimi listavci, je treba tam, kjer se obilno pojavi ustrezen podmladek, izvesti končni posek, ki obsega površino vsaj dveh višin drevja v odraslem sestoji.
- Obnova s sadnjo naj bo le v izjemnih primerih, tam kjer naravna obnova ni možna, ali kjer želimo izboljšati obstoječe stanje. Sadi naj se rastišču primerne drevesne vrste (bukev, smreka, jelka, plemeniti listavci).
- Ohraniti naravno drevesno sestavo gozdov, oziroma jo izboljšati v spremenjenih gozdovih.
- Izboljšati negovanost sestojev (z dovolj močnimi izbiralnimi redčenji), zlasti drogovnjakov, ter s tem povečati njihovo mehansko in biološko stabilnost.
- Izboljšati razmerje razvojnih faz. Primerjava med modelnim in dejanskim stanjem kaže, da v GGE Racna gora primanjkuje predvsem mladovja in debeljakov, preveč pa je sestojev v obnovi, nekoliko tudi drogovnjakov in raznomernih sestojev. Temu primerno je treba v sestojih v obnovi zaključevati z obnovo ter s tem povečati količino mladih sestojev.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Kjer so rastišča in zgradba sestojev primerna, ohraniti in oblikovati raznomerne sestoje. Ob previsoki lesni zalogi, je razvrstitev znotraj debelinskih razredov neustrezna, saj je preveč srednje debelega drevja.
- Ohranjati vitalne jelke vseh debelin ter z nego pospeševati vključevanje jelovih kapnikov v odrasel sestoj.
- V drogovnjakih, predvsem pa v debeljkih in sestojih v obnovi, kjer je debelinska in drevesna struktura zelo pestra in kjer je iz stališča rastišča to smotno, je treba s premenilnimi redčenji oblikovati raznomerne sestoje.
- Pri redni sečnji jelke upoštevati vitalnost, kvaliteto in debelino dreves tako, da se prvenstveno odstranjuje ne vitalna drevesa pred vitalnimi, nekvalitetna pred kvalitetnimi in debelejša pred tanjšimi. Kvalitetno drevo odrasle jelke je tisto, ki ima vsaj 8 m čistega debela brez vej.
- Redno izvajati sanitarne sečnje pri iglavcih. V primeru pojava smrekove lubadarke ukrepati takoj, drugače sanitarno sečnjo iglavcev (jelke) v najbolj izpostavljenih sestojih izvajati vsake dve leti, drugod pa vsake tri do štiri leta.
- Odpirati gozdove z gozdnimi prometnicami in to prvenstveno na prednostnih območjih za odpiranje gozdov z le-temi.
- Uskladiti razmerje med živalsko in rastlinsko komponento gozda.
- Posegi v populacije rastlinojede parkljaste divjadi morajo biti v takem obsegu, da se zagotovi njihova naravna spolna in starostna struktura, ki naj bo taka, da zagotavlja ohranitev populacij in hkrati omogoča naravno obnovo gozda.
- Kjer je divjadi preveč in je posledično obnova nemogoča, postaviti ograjo in s tem zaščititi mladje pred objedanjem.
- Za nemoteno bivanje prosto živčih živali je treba zagotoviti mirne predele, oziroma zimovališča, laze pa redno vzdrževati za zagotavljanje večjih prehranskih možnosti.
- Zaradi ohranjanja biotske pestrosti ptic duplarjev dosledno puščati v sestoju vse odmrlo drevje, katerega les nima več tehnične uporabne vrednosti in ne predstavlja več potencialne nevarnosti za razvoj podlubnikov.
- Treba je izobraževati lastnike gozdov, posebno na področju varnega dela, jim svetovati kako uspešnejše gospodariti z gozdom ter jim na splošno povečati zanimanje za delo v gozdu. Na ta način bo realizacija načrtovanega poseka višja, prav tako tudi obseg in kakovost gojitvenih del.
- Za zagotavljanje večnamenske vloge gozda upoštevati usmeritve, ki so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajevanje funkcij gozdov.
- Pri ekoloških funkcijah upoštevati karbonatno podlago (hidrološka funkcija) in posebno varstveno območje Natura 2000 (funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter Ekološko pomembno območje Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri.
- Na območju GGE Racna gora je tudi nekaj arheoloških najdišč, ki zahtevajo ustrezen način gospodarjenja, pa tudi precej naravnih vrednot, ki jih moramo ohranjati.
- V gozdovih, ki so bližje naseljem je treba upoštevati, da socialne funkcije pomembno vplivajo na način gospodarjenja.
- Za ekocelice (to so sestoji, v katerih se v zadnjih nekaj desetletjih zaradi ekstremnih terenskih, rastiščnih, sestojnih ali spravilnih razmer ni izvajalo sečnje in tudi v prihodnje ni pričakovati, da se bo v njih posegalo), se ne predvidi ukrepov.
- Na vodovarstvenih območjih upoštevati veljavne predpise s področja zavarovanja vodnih virov.
- Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je treba v skladu z veljavno zakonodajo s področja upravljanja z vodami pridobiti vodno soglasje.
- V skladu z veljavnimi predpisi s področja upravljanja z vodami je na:
 - o erozijskih območjih prepovedano krčenje tistih gozdnih sestojev, ki preprečujejo plazenje zemljišč in snežne odeje, uravnavajo odtočne razmere ali kako drugače varujejo nižje ležeča območja pred škodljivimi vplivi erozije;
 - o plazljivih območjih prepovedano krčenje in večja obnova gozdnih sestojev ter grmovne vegetacije, kar povzroča pospeševanje plazenja zemljišč;
 - o plazovitem območju prepovedano krčenje gozdov, izravnavanje terena ter preusmerjanje snežnih plazov iz ustaljenih naravnih poti na porasla, labilna ali drugače ogrožena zemljišča;
 - o poplavnem območju prepovedano izvajati vse dejavnosti in vse posege v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda. Ohraniti je treba obstoječe retenzijske površine, vse ureditve pa načrtovati tako, da se poplavna varnost ne bo poslabšala.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Krepitev funkcij gozdov se bo izvajala skupaj z izvedbo načrtovanih gozdnogojitvenih del, zato ukrepov v glavnem ne navajamo ločeno. Pravilna in dosledna izvedba načrtovanih gozdnogojitvenih del in del za krepitev lovno-gospodarske funkcije zagotavlja tudi optimalno stanje gozda za opravljanje vseh ostalih funkcij gozdov.

6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

Ohranjeni gozdovi najboljše opravljajo funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, zato je za varovanje tal najprimernejša stalna zastrtost z gozdno vegetacijo. S tem je zadrževanje prsti pred odnašanjem po pobočju optimalno zagotovljeno. Prisotnost vegetacije omogoča tudi vpijanje in zadrževanje vode v tleh.

- V gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije naj se izvaja čim manj gozdnogospodarskih ukrepov, zgradba naj bo primerna rastišču, obnova pa naj se izvaja na majhnih površinah.
- V gozdovih, kjer je varovalna funkcija poudarjena na drugi stopnji, naj bo gospodarjenje z gozdovi malopovršinsko in v nizki intenziteti.

Smernice za vzdrževanje hidrološke funkcije

Gozdna vegetacija opravlja hidrološko funkcijo s tem, ko večja zadrževalno sposobnost tal za vodo, izravnava in blaži odtok vode ob padavinskih maksimumih, izboljšuje kakovost in čistost podtalnice. Režim gospodarjenja je za hidrološko funkcijo podoben kot za varovalno-ukrepi naj bodo malopovršinski, zgradba sestojev primerna rastišču, obnova pa čim bolj naravna.

- Ob vodnih virih naj se pušča obvodno rastje, ki najboljše opravlja hidrološko funkcijo.
- V neposredni okolici podzemnih vhodov in vodnih virov naj bo visok delež starega drevja, prepuščenega naravnemu razvoju.
- Spravilo gozdnih sortimentov ne sme potekati preko kaluž, sečni ostanki pa morajo biti ob zaključku sečnje odstranjeni iz vseh strug, jarkov, kalov, kaluž in vodnih virov.
- V skladu s pravilnikom o varstvu gozdov (Ur. l. RS 114/09) je treba zagotoviti ustrezen odmik solnic od kaluž na razdaljo najmanj 50 metrov.
- Kraške izvire je treba redno čistiti in vzdrževati.
- Gozdne prometnice je treba posebej skrbno načrtovati na območjih s prvo stopnjo poudarjenosti hidrološke funkcije, kar pomeni, da se v bližini jam, brezen, kaluž in izvirov na razdalji vsaj 50 metrov ne gradi gozdnih prometnic.
- Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda. Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Posegi na vodno in priobalno zemljišče v skladu s 37. členom Zakona o vodah niso dovoljeni, razen naštetih izjem.
- Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu z Zakonom o vodah, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.
- Na vodnem in priobalnem zemljišču so prepovedane dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki bi lahko imeli škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča, ogrozili stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč, zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda, ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja, onemogoči obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.
- Na območju gozdov s poudarjeno hidrološko funkcije prve stopnje je treba upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. l. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 1. in 2. vodovarstvene cone.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Na območju gozdov s poudarjeno 2. stopnjo hidrološke funkcije pa omejitve in pogoje je treba upoštevati omejitve in pogoje iz Pravilnika o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Ur. L. RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) na območju 3. vodovarstvene cone.
- Treba je sodelovati z vodarji in upravnimi organi pri nadzoru virov pitne vode in drugih posegih v varovana, ogrožena in varstvena območja (vodna in priobalna zemljišča, erozijska, plazljiva, plazovita, poplavna območja, vodovarstvena območja).

Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti

S funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti krepimo naravno pestrost v gozdnem prostoru. Poleg vrst, ki prevladujejo, je treba posebno pozornost nameniti manjšinskim drevesnim vrstam, življenjskim prostorom in pristožnim živalim.

- Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in pestrosti življenja vseh živalskih vrst je treba vzdrževati manjšinske ekosisteme v gozdnem prostoru (lazi, kaluže, ekocelice, kraški izviri).
- Laze je treba kositi in z ustreznim posekom, vsaj enkrat v ureditvenem obdobju, vzdrževati njihov gozdni rob. Vlačenju lesa po lazih se je treba izogibati, prepovedano je puščanje sečnih ostankov na lazih.
- Pri odkazilu v okolici kaluž (radij 50 m) je treba v okviru možnosti upoštevati želje lovcev. Pri sami sečnji pa je treba zahtevati tak gozdni red, ki ne bo oslabil funkcije kaluže (prepovedano zametavanje s sečnimi ostanki, vlačenje lesa čez kalužo ...).
- Ekocelice so sestoji, v katerih ne načrtujemo gozdnogospodarskih ukrepov. Na podlagi gozdnogojitvenega načrta se lahko za ureditveno obdobje tega GGN izločijo dodatne ekocelice. Za ekocelice naj se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli, sušice ali katero drugo z vidika izkoriščanja lesa nezanemljivo drevje.
- V okolici naravnega zatočišča (radij kroga manjšega od 300 m) naj se v času poleganja mladičev (od decembra do aprila) ne izvaja sečnje. V razdalji vsaj 200 m od naravnega zatočišča naj se ne gradi vlak.
- Za splošno krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti naj se v gozdu pušča večje število plodonosnih in minoritetnih drevesnih vrst in debelejša odmrlo drevje, ki ni nevarno za gradacijo škodljivih žuželk. Vzdržuje naj se tudi plodonosne grmovne vrste na gozdnem robu.

Splošne usmeritve za načrtovanje in izvajanje dejavnosti v Natura 2000 območjih (za gozdove) – v čim večji možni meri naj se:

- ohranja naravna razširjenost habitatnih tipov in habitatnih rastlinskih in živalskih vrst;
- ohranja ustrezne lastnosti abiotičnih in biotičnih sestavin habitatnih tipov, njihove specifične strukture ter naravne procese ali ustrezno rabo;
- ohranja ali izboljšuje kakovost habitatov rastlinskih in živalskih vrst, zlasti delov habitatov, ki so bistveni za najpomembnejše življenjske faze kot so zlasti mesta za razmnoževanje, skupinsko prenočevanje, prezimovanje, selitev in prehranjevanje živali;
- ohranja povezanost habitatov populacij rastlinskih in živalskih vrst in omogoča posebno povezanost, če je le-ta prekinjena.

Čas izvajanja posegov, opravljanja dejavnosti ter drugih ravnanj se kar najbolj prilagodi življenjskim ciklom živali in rastlin tako, da se:

- živalim prilagodi tako, da poseganje oziroma opravljanje dejavnosti ne, ali v čim manjši možni meri, sovpada z obdobji, ko potrebujejo mir oziroma se ne morejo umakniti, zlasti v času razmnoževalnih aktivnosti, vzrejanja mladičev, razvoja negibljivih ali slabo gibljivih razvojnih oblik ter prezimovanja;
- rastlinam prilagodi tako, da se omogoči semenenje, naravno nasemenitev ali druge oblike razmnoževanja.

Pri izvajanju posegov in dejavnosti, ki so načrtovane iz gornjih dveh odstavkov, se izvedejo vsi možni tehnični ukrepi tako, da je neugoden vpliv na habitatne tipe, rastline in živali ter njihove habitate čim manjši.

Na Natura območja se ne vnaša tujerodnih živalskih in rastlinskih vrst ter gensko spremenjenih organizmov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti v posebnih varstvenih območjih (območja Natura 2000) je treba za kvalificirane živalske vrste (sesalci: navadni ris, volk, rjavi medved, širokouhi/mulasti netopir, mali podkovnjak, veliki navadni netopir, dolgokrili netopir; dvoživke: človeška ribica, hribski urh, veliki pupek; žuželke: alpski kozliček, bukov kozliček, črtasti medvedek, rogač, škrlatni kukuj in jame, ki niso odprte za javnost ter Ilirski bukovi gozdovi v čim večji meri upoštevati sledeče usmeritve:

- Ohranja naj se rastišču primerna drevesna sestava gozdnih združb, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih pa naj se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primerne drevesne sestave.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Vzdržuje naj se najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Ohranja naj se 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- Ohranjajo in vzdržujejo naj se travnate površine (lazi, jase) znotraj gozdnega prostora. Preko njih naj se ne gradi novih gozdnih prometnic. (Ukrep: 611 – vzdrževanje pasišč v gozdu).
- Ohranja naj se vrstno pester in strukturiran gozdni rob.
- Obnova gozdov naj se ne izvaja s sadnjo tujerodnih in rastišču neprimernih vrst.
- Spodbuja naj se naravno pomlajevanje, s sadnjo naj se kvečjemu vzpostavlja naravno sestavo gozdnih združb.
- Ohranja naj se drevesa z dupli in poldupli, predvsem debelejšše bukve (habitatna drvesa: 1-2 drvesi debelejši od 30 cm/ha).
- Zaradi preštevilčne divjadi je oteženo pomlajevanje ključne drevesne vrste – jelke. Z gozdno-gospodarskimi in lovskoupravljaljskimi ukrepi naj se zagotovi izboljšanje pomlajevanje jelke.

Zgoraj naštetih varstvenih usmeritev veljajo tudi za ekološko pomembna območja (EPO Kočevsko, EPO Loško polje, EPO Notranjski trikotnik, EPO Mrzla jama pri Ložu in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri).

Podrobnejše usmeritve naravne vrednote zunaj gozdnega prostora:

- 1387 Žagarjev graben: Ohranja naj se obvodno vegetacijo. V neposredni bližini bajerja (25 m) naj se ne gradi nove gozdarske infrastrukture (prometnice in ostali objekti).
- 8118 Koča vas – lipa 2: Lipo in njeno rastišče naj se ohranja. Ob predhodni pridobitvi strokovnega mnenja je zaželeno čiščenje zarasti (posek robinij) na rastišču.

Podrobne usmeritve za ekocelice, odmrlo lesno maso, habitatno drevje:

- Ohranja naj se 3 % od celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera. GGE je bila v letu 2014 močno prizadeta po žledu in v 2017 po vetru, zato se pričakuje, da bo mrtve mase bistveno več od 3 %. Poškodovana drevesa vsebujejo tudi sušeče se dele pomembne za hrošče in detle, ki pa se ne vključijo v popis odmrlega drevja.
- Znotraj GGE Racna gora ni gozdnih rezervatov in varovalnih gozdov. S tem načrtom je bilo znotraj Natura 2000 območij izločenih 17,04 ha ekocelic (20,66 ha znotraj GGE). Predlagamo, da se status ekocelic ohranja.
- Ohranjajo naj se drevesa z dupli in poldupli, predvsem debelejšše bukve (habitatno drevje).

Podrobne usmeritve za netopirje, hribskega urha, velikega pupka:

- V gozdu in gozdnem robu naj se ohranja majhne vodne in močvirne biotope kot so mlake, luže in kaluže (predlagan ukrep: 612 – vzdrževanje vodnih virov v gozdu). V njihovo neposredno bližino naj se ne postavlja solnic. Obstoječe solnice naj se odstrani.
- Pri sečnji naj se drevesa usmerjeno podira stran od vodnih teles.
- Pri spravilu lesa naj se v vodna telesa ne posega, vanje naj se ne odlaga sečnih ostankov.
- Vodnih kotanj, ki so ponekod prisotne ob vlakih, naj se ne zasipava.
- Predlagamo ureditev oziroma vzdrževanje vodnega vira ob vlaku v oddelku B03 (koordinate: Y 464234, X 61714).

Podrobne usmeritve za jame:

- Ob vhodih v jame ter v neposredni oklici jamskih vhodov (ena drevesna višina, 30 m) naj se ohranja raznomerna struktura gozdov.
- Na površini nad znanimi jamskimi prostori naj se ne gradi gozdnih prometnic. Če je to potrebno, naj se jih načrtuje v sodelovanju z ZRSVN.
- Zaželeno je uporaba biološko razgradljivih olj.
- V kolikor se ugotovi povečan obisk jame oziroma nabiranje jamskih živali, naj se obvesti ZRSVN.

Podrobne usmeritve za medveda, volka in risa:

- Z gozdom in krajino naj se upravlja v skladu s strategijami in akcijskimi načrti, ki obravnavajo velike zveri.
- V razdalji najmanj 200 m od aktivnih medvedjih brlogov, se v obdobju 15. 12. do 30. 4. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.
- V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. 4. do 31. 5. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.
- V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. 6. do 31. 8. dela v gozdu ne izvajajo. Vzpostavijo naj se mirne cone.

Podrobne usmeritve za bukovega in alpskega kozlička:

- Bukov les posekan med 15. 5. do 15. 8. naj se odpelje iz gozda čimprej.
- Napotki za upravljanje oziroma vzdrževanje vodnih virov:
- Veliki pupek: Mlaka mora biti vseskozi osončena, različno globoka (najgloblji del več kot 1 m), vsebovati mora vodno rastlinje, brežine morajo biti položne.
- Hribski urh: Mlaka, luža, kaluža mora biti osončena, do 30 cm globoka, zaželeno so vodne rastline.

GGE Racna gora je večji del znotraj območja Natura 2000. Za divjega petelina, triprstega in belohrbtega detla ni izločena nobena notranja cona, zato smo za te vrste izločili mirno cono, ki se nahaja v oddelkih B14, B15, B16, B17 in B18. Ukrepov za te vrste nimamo, ker za to ni pravne podlage. Dokler ne bo zagotovljena pravna podlaga, veljajo v mirni coni zgolj priporočila:

- Vzdržuje naj se najmanj 50 % sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).
- Zagotavlja naj se višji delež iglavcev (pospeševanje v mladovju, pri redčenjih). Vitalne jelove semenjake naj se ohranja. Skrbi naj se za naravno pomlajevanje jelke.
- Ohranja naj se 3 – 5 % celotne lesne zaloge mrtvih, odmirajočih dreves in sušic, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera.
- V GGE prevladujejo zasebni gozdovi, polovica vseh gozdov je v lasti malih posestnikov (do 5 ha). Znotraj GGE se nahajajo posamezna zemljišča v državni lasti. V dogovoru z upravljalcem državnih gozdov naj se določene sestoj prepusti naravnemu razvoju (ekocelice brez ukrepanja).
- V polmeru 400 m (razdalja se prilagodi terenu) okoli znanih rastišč divjega petelina naj se oblikujejo mirne cone, v katerih naj se vsaj v času od 1. 4. do 30. 7. ne izvaja sečnje in spravila lesa ter gradnje gozdnih prometnic. V primeru poznavanja lokacije rastišč, naj se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt, omejitve iz usmeritve pa se upoštevajo v načrtovalni oz. gojitveni enoti, kjer je stanišče locirano.
- Kjer sestojne razmere dopuščajo, naj se zagotavlja gozd s pestro zeliščno in grmovno vegetacijo s prisotnostjo plodonosnih drevesnih vrst (skupine lesk, jerebika). Obvezen je prisoten delež skupin iglavcev. Usmeritev je še posebej pomembna na obrobju gozdov, kjer gozd prehaja v jase in laze preko goste podrasti z zastopanostjo drevesnih, grmovnih in zeliščnih vrst (ohranjajo naj se skupine lesk, brez, jelš in drugih plodonosnih vrst na skupni površini vsaj 0,5 – 1,0 ha).
- Vzdržuje naj se skupine različno starih skupin iglavcev, predvsem v fazi drogovnjaka.
- Stare skupine lesk naj se obnavlja.
- Vsi prej naštet ukrepi se evidentirajo kot vzdrževanje grmišč in gozdnega roba.

Smernice za vzdrževanje klimatske funkcije

Smernice, ki veljajo za klimatsko funkcijo se skladajo s smernicami za ostale tri ekološke funkcije gozda.

6.2.2.2 Usmeritve za krepitev socialnih funkcij gozdov**Smernice za vzdrževanje higiensko-zdravstvene funkcije**

Vsi gozdovi opravljajo s svojo prisotnostjo higiensko-zdravstveno funkcijo. Najboljše jo opravljajo, če so v čim bolj naravnem stanju.

Smernice za vzdrževanje rekreacijske, turistične, poučne in estetske funkcije

Območja s poudarjenimi funkcijami se nahajajo na območju evropske pešpoti E6, slovenske kolesarske transverzale, Velike Krpanove poti, planinskih poti, na bolj obiskanih rekreacijskih območjih kot so izvir Velikega Obrha, Križna gora, Loški grad, Ulaka, točkovno pa še v okolici koč, kapelice Grič, izjemnih dreves ter objektih kulturne dediščine. Tako kot za mnogo drugih funkcij tudi za te štiri velja, da jih gozdovi opravljajo najbolje, če so le-ti naravni in ohranjeni ter imajo razgibano strukturo, saj so le taki privlačni za obiskovalce.

Rekreacija za gozd pomeni obremenitev.

- Zaradi tega je treba v takih gozdovih preudarno gospodariti.
- Delo v gozdu (v smislu delovišč) je treba označiti ter ga opraviti čim prej.
- Obisk mora biti pravilno usmerjen, naravno je treba varovati, ob večjih skupinah obiskovalcev pa je treba zagotoviti tudi parkirna mesta v zadostnem obsegu.

Smernice za vzdrževanje raziskovalne funkcije

Da bi okrepili raziskovalno vlogo gozdov je treba izdelati nabor vsebin, ki bi lahko bile predmet strokovnih, diplomskih in drugih raziskovalnih del.

- Treba je nadaljevati s stalnim spremljanjem razvoja sestojev v obstoječih rezervatih.
- Prav tako je treba sodelovati z raziskovalci iz Biotehniške fakultete in Gozdarskega inštituta Slovenije.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja naravnih vrednot

Zavod Republike Slovenije za varstvo narave navaja sledeče usmeritve za varstvo navedenih vrednot:

Vsa ZO (nahajajo se zunaj gozdnega prostora)

- Veljajo varstveni režimi navedeni v Odloku o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Uradni list RS, št. 2/92).

NV 1232V Loško polje

- Usmeritve niso potrebne.

NV 2444 Skadulca

- Preko izvirnega območja na koncu zatrepne doline naj se ne gradi in pripravlja novih gozdnih prometnic.
- V skladu z 8. členom Pravilnika o izvajanju sečnje, ravnanju s sečnimi ostanki, spravilu in zlaganju gozdnih lesnih sortimentov (Uradni list RS, št. 55/94, 95/04, 110/08 in 83/13) naj se sečni ostanki ne odlagajo v strugo potoka in izvire.
- Na izvirnem območju naj se ne skladišči lesa.

NV 2930 Veliki Obrh

- Ohranja naj se obvodno vegetacijo.
- Morebitna sečnja v obrežnem pasu naj se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem (33. člen Zakona o divjadi in lovstvu).

NV jame

Upošteva naj se varstveni režim v jami, naveden v 18. členu Zakona o varstvu podzemnih jam. Na vplivnem območju jame (na površju nad znanimi rovi jame, naj se upošteva naslednje usmeritve:

- Izvaja se takšne vrste gradenj, da se ne poškoduje podzemeljske naravne vrednote.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- Vibracij zaradi eksplozij ali iz drugih virov se ne povzroča.
- Vegetacijsko odejo vključno z njenim odstranjevanjem, se spreminja le v takšnem obsegu, da se ne ali bistveno ne spremenijo kakovostne (kemične) in količinske lastnosti pronicajoče vode.
- Odpadkov in drugega materiala, vključno z odpadnim izkopnim ali gradbenim materialom, se ne odlaga ali skladišči na naravni vrednoti.
- Nevarnih snovi, kot so nafta in naftni derivati, kemikalije in podobne snovi, se ne pretovarja in skladišči.

Na območju pričakovanih naravnih vrednot (območje karbonatnih kamnin) se je treba v primeru najdbe mineralov, fosilov in jam, brezen in površinskih naravnih vrednot ravnati po 74. členu ZON, ki pravi, da vsak, ki odkrije del narave, za katerega domneva, da ima lastnosti jame ali del jame, je dolžan o tem obvestiti Inštitut za raziskovanje krasi Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU (8. in 9. člen ZVPJ).

Smernice za izjemna drevesa

- Vej, debel, drevesne skorje in korenin se ne lomi, seka, obsekava ali drugače poškoduje, razen če gre za sanacijske ukrepe na drevesu.
- Življenjske razmere na rastišču se ohranja nespremenjene, zato se ne odstranjuje zemlje, razkriva korenin, zasipava debela ali rastišča oz. površine nad koreninami, s hojo, vožnjo ali kako drugače ne tepta tal, ne poplavlja rastišča, spreminja višine podtalnice, kislosti oziroma alkalnosti tal, spušča škodljivih tekočin ali plinastih snovi na rastišče ter ne odlaga odpadkov.
- Podlago se na rastišču utrjuje le tako, da se omogoči zadostno zračnost in vodoprepustnost tal nad koreninskim sistemom.
- Na rastišče se praviloma ne postavlja objektov ali naprav.
- Na deblo, korenine in veje dreves se ne obeša, pritruje ali postavlja tujih teles, kot so plakati, obvestila, svetilke, nosilci žičnih vodov, table, omarice, antene in podobno.

Smernice za vzdrževanje funkcije varovanja kulturne dediščine

V neposredni okolici objektov kulturne dediščine (pregled objektov kulturne dediščine v poglavju 2.2 in vrisani objekti v karti funkcij) je vsa gozdnogospodarska dela treba načrtovati in izvajati tako, da ne pride do poškodb objektov. Pred morebitnimi posegi v prostor v premeru 50 m okrog objektov kulturne dediščine je treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine OE Ljubljana.

Arheološko najdišče (nerazglašeni objekti)

ID 538 Podlož – Arheološko najdišče Križna gora
ID 697 Stari trg pri Ložu – Arheološko najdišče Ulaka
ID 10.928 Dolenje Poljane – Arheološko najdišče Zgornje Poljane
ID 10.941 Lož – Arheološko območje Križni vrh
ID 10.942 Lož – Arheološko najdišče Lož
ID 10.943 Lož – Arheološko območje Stražnice
ID 10.944 Markovec – Rimska naselbina Koča vas
ID 10.945 Markovec – Arheološko območje Gmajna
ID 10.946 Markovec – Gradišče Markov hrib
ID 10.954 Nadlesk – Rimski kohortni kastel
ID 10.984 Vrhnika pri Ložu – Arheološko območje Kolačnik
ID 20.796 Stari trg pri Ložu – Arheološko najdišče Tekavča jama

V območjih **arheoloških najdišč** veljajo naslednja splošna varstvena priporočila:

- spodbujanje trajnostne uporabe arheoloških najdišč, to je uporabe arheoloških najdišč na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja arheoloških najdišč, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev arheoloških najdišč za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene arheoloških najdišč,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena arheoloških najdišč ter njihove materialne substance,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- dovoljeni so posegi v arheološka najdišča, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev arheoloških najdišč ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.

V območjih arheoloških najdišč zakon predpisuje:

- upoštevanje arheoloških najdišč v postopkih priprave in sprejemanja planov,
- presojo vplivov na arheološka najdišča na podlagi predpisov o varstvu okolja,
- upoštevanje smernic in mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov,
- upoštevanje ohranitve arheoloških najdišč v prostorskih aktih in v prostorskih ukrepih, izdanih na podlagi predpisov o urejanju prostora,
- prepoved odstranitve arheološkega najdišča.

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. **Prepovedano** je predvsem:

- odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, **graditi gozdne vlake**,
- poglobljati morsko dno in dna vodotokov ter jezer,
- ribariti z globinsko vlečno mrežo in se sidrati,
- gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in
- postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.

Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštete posege:

- če ni možno najti drugih rešitev ali
- če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

Za zagotavljanje varstva arheoloških ostalin veljajo naslednja splošna varstvena priporočila:

- ZVKDS je skladno s predpisi s področja varstva KD treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki gradbenih del obvesti pristojno OE ZVKDS vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.
- Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto ZVKDS, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odloči za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

Posegi v zemeljske plasti so zlasti gradnja vlak in gozdnih cest ter odstranitev dreves s koreninskim spletom. V kolikor bodo taka dela predvidena v varovalnih območjih, je zanje glede na določila Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l.RS št.7/99) treba pridobiti kulturnovarstvene pogoje ter kulturnovarstveno soglasje k izvedbenim projektom s strani ZVKDS, OE Ljubljana. V kolikor bi dela v gozdnem prostoru posegala v ostale evidentirane enote kulturne dediščine je prav tako treba v postopke izdelave izvedbene dokumentacije pravočasno vključiti ZVKDS, OE Ljubljana.

Območje dediščine (nerazglašeni objekti); stavbna in naselbinska dediščina, kulturna krajina, vrtnoarhitekturna, memorialna in druga dediščina

ID 417 Lož – Razvaline gradu

ID 2.322 Podlož – Cerkev sv. Križa na Križni gori

ID 2.332 Dolenje Poljane – Cerkev sv. Andreja v Zgornjih Poljanah

ID 16.274 Podlož – Kapelice križevega pota na Križni gori

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

ID 16.286 Cerknica – Kulturna krajina Cerkniškega jezera

ID 17.146 Vrhnika pri Ložu – Spominsko znamenje ustanovitvi Rakovške čete

ID 3.007.829 Stari trg pri Ložu – Grobnica padlim v NOV na Ulaki – vplivno območje

V **območjih dediščine** veljajo naslednja splošna varstvena priporočila:

- spodbujanje trajnostne uporabe dediščine, to je uporabe dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- spodbujanje vzdržnega razvoja dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev dediščine za prihodnje generacije,
- spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene dediščine,
- ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena dediščine ter njene materialne substance,
- dovoljeni so posegi v dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane vrednote,
- dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.

V območjih dediščine zakon predpisuje:

- takšno ravnanje z dediščino, ki zagotavlja čim večjo ohranitev njenih kulturnih vrednot za prihodnost,
- upoštevanje varstvenega režima ter drugih meril in pogojev za izvedbo posegov v prostor za dediščino v postopkih priprave in sprejemanja prostorskih aktov.
- presojo vplivov na dediščino na podlagi predpisov o varstvu okolja,
- upoštevanje smernic in mnenj v postopkih priprave prostorskih aktov,
- upoštevanje ohranitve dediščine v prostorskih aktih in v prostorskih ukrepih, izdanih na podlagi predpisov o urejanju prostora,
- prepoved odstranitve (rušenja) dediščine.

Območje stavbne dediščine (razvaline gradu Lož, cerkev sv. Križa, cerkev sv. Andreja, kapelice križevega pota)

V območjih **stavbne dediščine** velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli),
- funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora,
- sestavine in pritikline,
- stavbno pohištvo in notranja oprema,
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin in lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin),
- pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- celovitost dediščine v prostoru in
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Območje kulturne krajine (kulturna krajina Cerkniškega jezera)

V območjih **kulturne krajine** in zgodovinske krajine velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
- značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- tradicionalna raba zemljišč (sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini),
- tipologija krajinskih sestavin in tradicionalnega stavbarstva (kozolci, znamenja, zidanice),
- odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- avtentičnost lokacije pomembnih zgodovinskih dogodkov,

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

- preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi in
- zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

Območje memorialne dediščine (spomeniki NOB)

V območjih **memorialne dediščine** velja dodatni pravni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- avtentičnost lokacije,
- fizična pojavnost objekta,
- vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov

Smernice za vzdrževanje lesno proizvodne funkcije

Za krepitev lesno proizvodne funkcije gozdov je treba dosledno izvršiti načrtovane ukrepe in smernice iz tega načrta.

Smernice za vzdrževanje funkcije pridobivanja drugih gozdnih dobrin

Spodbuja naj se ugodno stanje medonosnih drevesnih vrst, predvsem lipe, češnje, gorskega javorja in jelke.

Smernice za vzdrževanje lovno gospodarske funkcije

Za krepitev te funkcije je treba sodelovanje z lovskimi organizacijami pri izdelavi lovskogojitvenih načrtov. Uskladiti je treba odnos med živalmi in gozdom, da je zadovoljena prehranska kapaciteta okolja in omogočeno nemoteno pomlajevanje. Slednjega se preverja s popisom objedenosti mladja. Prehransko kapaciteto se zagotovi s košnjo lazov in pasišč, ohranjanjem gozdnega roba in plodonosnih drevesnih vrst ter vzdrževanjem grmišč, tako da so poganjki grmov nizko ležeči in mladi ter s tem lahko dostopni rastlinojedim živalim.

Konkretna smernice glede na vrsto objekta so naslednje:

- Lazi: obvezno vzdrževanje s košnjo; vsakih 4-6 let postopno sproščanje gozdnega roba; prepoved vlačjenja preko lazov; prepoved puščanja sečnih ostankov na lazih.
- Kaluže: prepoved zametavanja s sečnimi ostanki in drugim materialom; izogibanje pri gradnji gozdnih komunikacij.
- Krmne njive: zagotavljanje ustreznih svetlobnih razmer; prepoved vlačjenja preko objekta; prepoved puščanja sečnih ostankov na njivah.
- Zimovališča: izogibanje gozdnim delom med januarjem in marcem; ne pospeševati premene grmišč; sečnjo jelke načrtovati v pozni jeseni.
- Medvedji brlogi: sečnja v oddelku naj se ne izvaja med začetkom decembra in koncem aprila; gradnja gozdne infrastrukture naj se ne izvaja bližje kot 100 m od brloga; pred načrtovanjem del posvet z vodjem odseka za gozdne živali in lovstvo.
- Krmišča, AK (avtomatska krmišča), seniki, silosi: ohranjanje začetnega stanja, preprečevanje zaraščanja v neposredni okolici krmišča.
- Preže: zagotavljanje ustreznega vidnega polja.
- Grmišče: redno vzdrževanje.
- Rukališče: izogibanje gozdnim delom med sredino septembra in začetkom oktobra.

6.2.2.4 Usmeritve za uskladitev funkcij gozdov

V velikem delu GGE Racna gora je vsaj na drugi stopnji poudarjenih več funkcij, kar v nekaterih primerih lahko pomeni večjo ali manjšo stopnjo konfliktnosti interesov oziroma usmeritev. Do tega lahko v največ primerih prihaja v gozdovih, kjer so hkrati na prvi stopnji poudarjene dve ali celo vse tri skupine funkcij.

V izogib konfliktom zaradi različnih interesov uporabnikov prostora je treba funkcije gozdov usklajevati tako, da se upošteva oziroma usmerja časovno in prostorsko razporeditev posameznih dejavnosti. V

znatni meri je to nakazano še v usmeritvah za posamezne funkcije, na primer, da se gozdnogospodarska dela izvaja v času, ko je v gozdovih manj obiskovalcev oziroma, da se obiskovalce usmerja v gozdove, ki so manj občutljivi glede motenj za prosto živeče živali.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali je smiselno upoštevati usmeritve, ki so navedene v poglavju 6.2.2 Usmeritve za krepitev in usklajitev funkcij gozdov, natančneje v 6.2.2.1 Usmeritve za krepitev ekoloških funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti) ter v poglavju 6.2.2.3 Usmeritve za krepitev proizvodnih funkcij gozdov (podpoglavje Smernice za vzdrževanje lovnogospodarske funkcije), kjer so navedene natančne usmeritve. Prav tako je v poglavju 2.1 Ekološke funkcije v preglednici 17 naveden opis habitatnega tipa (ali vrste), kjer so opisane ekološke zahteve za vsako vrsto posebej.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Na območju GGE Racna gora ni varovalnih gozdov in gozdov s posebnim namenom.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Za GGE Racna gora je na nivoju KE Stari trg izdelan Načrt varstva gozdov pred požari. Gozdov z zelo veliko in veliko ogroženostjo ni, v enoti sta opredeljeni majhna in srednja požarna ogroženost. Glavne usmeritve so predvsem:

- usmerjanje vrstne sestave in strukture z ukrepi nege in obnove za povečevanja odpornosti gozdov na požare,
- izobraževanje javnosti o nevarnosti požarov,
- izvajanje preventivnih ukrepov,
- opremljanje gozdov z opozorilnimi tablam,
- sodelovanje s pristojnimi službami, ipd.

V gozdu je prepovedano kuriti, razen na urejenih kuriščih in zaradi zatiranja podlubnikov. Za obdobje, ko je za neko območje razglašena velika ali zelo velika požarna ogroženost, je v naravnem okolju prepovedano kuriti ali uporabljati odprt ogenj ter puščati ali odmetavati goreče ali druge predmete in snovi, ki lahko zanetijo požar.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi objekti

V GGE Racna gora ni semenskih sestojev, zato niso potrebne posebne smernice iz tega področja.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela, gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Tehnologija dela mora biti prilagojena rastiščnim razmeram. Strojna mehanizacija za delo v gozdu mora biti takšna, da ne pusti trajnih posledic na gozdnih tleh in gozdnem rastju.

Najbolj pogosto uporabljeno sredstvo pri sečnji bo motorna žaga, saj prevladujejo v GGE Racna gora taki tereni, za katere je sečnja z motorno žago najbolj primerna. Predvidena je izdelava mnogokratnikov. Izvedba strojne sečnje je možna, trenutno pa ni nikjer načrtovana.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Tako kot pri sečnji, se tudi pri spravilu način dela najbrž ne bo prav dosti spremenil, zato se bo pri spravilu še naprej večinoma uporabljal traktor. Priporočljivo je uporabljati gozdarske traktorje kolesnike. Tudi za spravilo je priporočljiva metoda večkratnikov. Pri izjemno dolgih razdaljah vlačjenja (spravilna razdalja nad 600 m) naj se vlačenje zamenja z izvozom lesa s traktorskimi polprikolicami. Posebno pozornost je treba nameniti občutljivim tlom, kjer naj spravilo poteka le v suhem vremenu ali pa v zimskem času, ko zemlja zmrzne. Spravilo s težkimi modernimi stroji ni nikjer načrtovano, vendar je taka izvedba možna.

Zaradi ohranjanja plodnosti rastišč in varovalne funkcije gozdov naj bo iznos lesne biomase omejen. Še posebej je pomembno, da po sečnji v gozdu ostajajo vsi sečni ostanki - panji in veje v gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti varovalne funkcije in pri redčenjih. Panjev ni dovoljeno ruvati v nobenem primeru. Iznos sečnih ostankov je mogoče izvajati samo v sestojih, kjer varovalna funkcija ni poudarjena na 1. stopnji in pri končnih posekih ali sanacijah ujm, ko sečni ostanki lahko predstavljajo gojitveni in varstveni problem. Iste smernice za iznos sečnih ostankov veljajo tudi za strojno sečnjo.

Strojna sečnja in spravilo nista v tem trenutku nikjer predvidena. Priporočljivo je, da se strojna sečnja opravlja tam, kjer so prvenstveno ustrezni talni in sestojni pogoji ob naslednjih omejitvah in pogojih:

- Strojno sečnjo je možno izvesti samo v sestojih, kjer je nosilnost tal dovolj visoka in ne prihaja do pretirane poškodbe tal (suha ali zmrznjena tla) in ne prihaja do pretiranih poškodb na stoječem drevju zato je bolj priporočljivo obdobje izven vegetacije.
- Strojno sečnjo se prvenstveno izvaja v čistih sestojih iglavcev, oziroma tudi v sestojih listavcev, vendar pri listavcih le v sestojih do razvojne faze drogovnjaka (kjer napade pri sečnji les slabše kvalitete).
- Kjer stroj lahko sam opravi vse faze sečnje in izdelave sortimentov (podiranje, klešččenje in krojenje) se strojna sečnja lahko opravi v vseh sestojih, ne glede na delež in prostorski red pomlajenih površin v teh sestojih.
- Kjer je potreben kombiniran način dela (sečnjo opravi sekač, klešččenje in krojenje pa stroj), se strojna sečnja lahko opravlja le v nepomlajenih sestojih, oziroma v malo pomlajenih sestojih s strogim prostorskim redom (krošnja posekanega drevesa obvezno pade iz mladja na nepomlajeno površino).
- Veje pri strojni sečnji je treba zlagati na nepomlajene površine, na pomlajenih površinah pa obvezno na sečne in pravilne poti.
- Vsa drevesa listavcev z najkvalitetnejšimi sortimenti (F, L) je treba krojiti na klasičen način (ne s strojem).
- Zaradi manjših poškodb na stoječem drevju, naj se, zaradi izvoza lesa iz delovišča s forwarderjem ali podobnim strojem, sortimenti krojijo na 4 m.
- V sestojih, ki so primerni za strojno sečnjo in kjer (če) se bo le-ta izvajala, je predhodno treba dograditi ali adaptirati sistem pravih poti, da bodo prilagojene tej tehnologiji.
- Pri izdelavi sekancev mora v gozdu ostati najmanj 20 % biomase sečnih ostankov, v kar je vključen tudi koreninski sistem.
- Strojna sečnja in spravilo nista dovoljena v raznomernih gozdovih.

Vzdrževanje gozdnih prometnic mora biti redno in takoj po večjih nalivih. Prevoz po gozdnih cestah naj se, če je le mogoče, ne vrši na razmočenih cestiščih. Na ceste naj se napelje le primerno droben material, ki se ga ustrezno utrdi in zravna z grederjem. Cevne prepuste je treba redno čistiti.

V GGE Racna gora ni predelov v katerih je prepovedana izgradnja gozdnih vlak zaradi prevelike občutljivosti gozdnega ekosistema. Gozdne vlake naj se načrtuje z gozdnogojitvenimi načrti. Potreben je nadzor nad kakovostjo izvedenih del. Pri novogradnjah in rekonstrukcijah je priporočljiva večja uporaba bagra in udarnega kladiva (čelni odkop) in manjša uporaba eksplozivnih sredstev.

Pri načrtovanju gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je treba v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37. členu. Pri načrtovanju poteka trase je treba predvideti čim manjše število prečkanj vodotokov. Na delih kjer trasa poteka vzporedno z vodotokom naj le-ta ne posega na priobalno zemljišče, manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer so prostorske možnosti omejene vendar na tak način, da ne bo poslabšana obstoječa stabilnost brežin vodotokov. Na takih območjih so posegi dovoljeni le v kolikor bodo zagotovljeni zaščitni ukrepi, s katerimi se prepreči negativne vplive na stanje površinskih in podzemnih voda.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del mora investitor oz. izvajalec del pridobiti ustrezne načrte in elaborate skladno z zakonodajo s področja upravljanja z vodami.

V kolikor trasa gozdne prometnice posega na poplavno območje je treba upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja, pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje.

Pri pripravi projektne dokumentacije za pridobitev vodnega soglasja za gradnjo gozdnih prometnic in izvedbo gozdarskih del je treba:

- v kolikor trasa posega na erozijsko ali plazljivo območje, izdelati elaborat iz katerega bo razvidna obstoječa stabilnost ter erozijska ogroženost s predvidenimi preventivnimi ukrepi;
- v projektu za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti tekstualno in grafično ustrezno prikazan potek trase, z vrisanimi vodotoki ter prikazanimi priobalnimi pasovi;
- dokumentacija mora vsebovati tudi značilne prereze (profile) ter oblikovanje trase gozdne prometnice in terena;
- obdelati in ustrezno prikazati odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območja gozdne prometnice in načrtovati poseg tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer, ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih;
- morebitno prečkanje grap ali strug nestalnih vodotokov (mulda, prepust ipd.) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba predložiti hidravlični izračun prevodnosti visokih voda;
- odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazovito ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah;
- odlaganje odpadnega gradbenega, rušitvenega in izkopnega materiala na priobalna in vodna zemljišča, na brežine in v pretočne profile vodotokov ter na nestabilna ali mesta, kjer bi lahko prišlo do splazitve ali erodiranja, ni dovoljeno.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

Pri presoji posegov v gozdove je treba upoštevati stopnjo poudarjenosti funkcij gozdov in krajinski tip gozda, kjer se poseg v prostor namerava izvršiti. Upoštevati moramo naslednje:

- Vsi posegi v gozd in gozdni prostor se morajo izvesti tako, da se pogoji za gospodarjenje z okoliškimi gozdovi po izvedenem posegu ne poslabšajo.
- Novo zgrajeni objekti morajo od novo nastalega gozdnega roba biti odmaknjeni najmanj eno drevesno višino (cca 25 m), na pobočjih ustrezno več, objekti zgrajeni v nivoju terena pa morajo biti odmaknjeni od gozdnega roba vsaj 2 m.
- V večnamenskih gozdovih s prvo stopnjo poudarjenosti ekoloških ali socialnih funkcij, se posegi v gozd dovolijo le v izjemnih primerih, ko so nujni in zanje ni druge možnosti.
- V gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami se posegi dovolijo v primerih, ko gre za objekte, ki dopolnjujejo načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- Gradnja čebelnjakov in lop v gozdu in gozdnem prostoru ni dovoljena. Te pomožne objekte naj se gradi v kmetijski krajini na negozdnem zemljišču, v neposredni bližini ureditvenega območja naselja.
- Vsak novozgrajen objekt (stavba) mora biti od gozdnega roba odmaknjen vsaj eno drevesno višino (cca. 25 metrov).

Poseg v gozd in gozdni prostor mora biti usklajen z veljavno urbanistično dokumentacijo, z veljavnim gozdnogospodarskim načrtom, z zakonskimi in podzakonskimi akti in predpisi s področja gozdarstva ter drugih področij, ki zadevajo splošne in posamezne vidike prostorske problematike.

Po vsakem posegu v gozd in gozdni prostor je treba vzpostaviti v okoliških gozdovih tako stanje, da bo omogočeno nemoteno gospodarjenje s temi gozdovi.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

V nenaseljeni gozdni krajini strnjenih gozdov na področju Rane gore naj se ne izvajajo posegi zaradi infrastrukture, urbanizacije, turizma in kmetijstva, ki bi kakorkoli razvrednotili prvobitnost kompleksa strnjenih gozdov. Povsem nesprejemljivi so posegi, ki bi imeli za posledico krčitev gozdov v tem prostoru. V tem območju naj se izvajajo le posegi v gozdove, ki so povezani z gozdarstvom (gradnja gozdnih cest in vlak) in posegi, ki izboljšujejo biotsko pestrost gozdnega prostora (vzdrževanje in oblikovanje lazov v gozdu in vodnih površin).

Pri posegih v prostor je treba upoštevati usmeritve in ukrepe, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/2016).

Načrtovanje novih posegov oziroma objektov na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1. in 2. Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS št. 98/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih posegov ne povečajo obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je treba skupaj z načrtovanjem gradnje, načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Čez GGE Rana gora poteka javna cesta Stari trg – Babno Polje (z odcepom, ki pelje do vasi ob Velikem Obrhu ter odcepom, ki pelje proti Podložu in Sveti Ani). Vse omenjene ceste je treba obsekovati.

Območja daljnovodov je potrebno redno vzdrževati, da rastje ne ovira funkcionalnosti objektov. S preseki, nastalimi pod daljnovodi, se hkrati ustvarjajo grmišča, ki so pomembna za prehranjevanje prosto živčih živali. Priporočljiva je obhodnja vsaj na pet let.

V obori naj se obstoječi gozd, ki je vključen v oboro praviloma ne krči, oziroma naj se ohranja sedanje stanje. Obseg dreves naj bo čim večji.

Ostalih gozdnih zemljišč ni.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Na osnovi stanja sestojev, razvojnih trendov in postavljenih gozdnogojitvenih ciljev, je za gospodarjenje z gozdovi v GGE Rana gora postavljena naslednja zgornja višina poseka:

Preglednica 66: Možni posek po sektorjih lastništva v GGE Rana gora

	Državni gozdovi		Zasebni gozdovi		G. lok. skupnosti		Skupaj GGE		
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³ /ha
Iglavci	4.561	71	136.003	68	394	83	140.958	68	45,7
Listavci	1.835	29	63.265	32	78	17	65.178	32	21,2
Skupaj	6.396	100	199.268	100	472	100	206.136	100	66,9

Najvišji načrtovani možni posek v GGE Rana gora za obdobje 2019-2028 je 206.136 m³, oziroma 66,9 m³/ha. 68 % možnega poseka predstavljajo iglavci, 32 % pa listavci. Ker je zasebnih gozdov največ, je tudi največji delež poseka predviden v njih, torej 97 %. Preostali 3 % poseka bodo v državnih gozdnih (3 %) in gozdnih lokalnih skupnosti (manj kot 1 %).

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Načrtovani možni posek predstavlja 20 % lesne zaloge, oziroma 99 % prirastka. Glede na drevesno sestavo, je možni posek večji pri iglavcih kot pri listavcih. Delež poseka glede na lesno zalogo je največji v RGR 407, RGR 417 in RGR 504 (21 % LZ), glede na prirastek pa v RGR 407 (108 % PR). Najnižji glede na lesno zalogo je v RGR 401 (18 % LZ), glede na prirastek pa v RGR 123 (78 % PR).

Preglednica 67: Možni posek po RGR v GGE Racna gora

RGR	10 letni možni posek			Delež možnega poseka					
				% od lesne zaloge			% od prirastka		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
117	9.629	12.270	21.899	23	17	19	72	99	85
123	8.142	7.581	15.723	24	15	19	78	78	78
401	11.859	1.098	12.957	20	9	18	98	46	90
407	64.536	22.439	86.975	22	17	21	110	104	108
417	10.202	4.208	14.410	23	17	21	84	94	87
504	36.590	17.582	54.172	23	18	21	106	103	105
Skupaj	140.958	65.178	206.136	22	17	20	100	96	99

Po vrstah poseka je predvideno največ pomladitvenih sečenj (skoraj polovica), za skoraj tretjino je prebiralne sečnje, petino predstavljajo redčenja, sanitarne sečnje in poseka oslabelega drevja je zelo malo, za odstotek. Pri iglavcih je pomladitvene sečnje in redčenj malenkost manj, nekaj več pa je prebiralnega poseka. Pri listavcih je seveda ravno obratno, več je pomladitvene sečnje in redčenj, manj pa prebiralnega poseka. V desetih letih se predvideva posek 20 % lesne zaloge, oziroma 99 % prirastka. Razmerje med iglavci in listavci je v prid prvim (68 %).

Preglednica 68/MPVP: Možni posek po vrstah poseka (v m³) v GGE Racna gora

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	25.655	61.852	52.516	0	0	935	140.958	22	100
	%	18	44	37	0	0	1	68		
Listavci	m³	16.175	36.603	11.094	0	0	1.306	65.178	17	96
	%	25	56	17	0	0	2	32		
Skupaj	m³	41.830	98.455	63.610	0	0	2.241	206.136	20	99
	%	20	48	31	0	0	1	100		

Možni posek po lastniških kategorijah je pri zasebnih gozdovih zelo podoben možnemu poseku GGE, oziroma so odstopanja minimalna. V državnih gozdovih je predvidenih več pomladitvenih sečenj, manj pa prebiralne sečnje. V gozdovih lokalnih skupnosti je predvidenih je več redčenj in manj prebiralne sečnje. Intenziteta sečenj glede na lesno zalogo je v vseh sektorjih lastništva enaka, glede na prirastek pa je v državnih gozdovih malenkost višja, pri gozdovih lokalnih skupnosti pa nižja. V vseh gozdovih, ne glede na lastništvo, ne predvidevamo poseka na panj in poseka za umetno obnovo.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 69/MPVP: Možni posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (v m³) v GGE Racna gora

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m³	25.030	58.945	51.106	0	0	922	136.003	22	100
	%	18	43	38	0	0	1	68		
Listavci	m³	15.455	35.740	10.812	0	0	1.258	63.265	17	97
	%	24	57	17	0	0	2	32		
Skupaj	m³	40.485	94.685	61.918	0	0	2.180	199.268	20	99
	%	20	48	31	0	0	1	100		
Državni gozdovi										
Iglavci	m³	491	2.732	1.326	0	0	12	4.561	24	109
	%	11	60	29	0	0	0	71		
Listavci	m³	709	802	278	0	0	46	1.835	15	83
	%	39	44	15	0	0	2	29		
Skupaj	m³	1.200	3.534	1.604	0	0	58	6.396	20	100
	%	19	55	25	0	0	1	100		
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Iglavci	m³	134	175	84	0	0	1	394	21	90
	%	34	45	21	0	0	0	83		
Listavci	m³	11	61	4	0	0	2	78	15	80
	%	14	78	5	0	0	3	17		
Skupaj	m³	145	236	88	0	0	3	472	20	88
	%	31	50	18	0	0	1	100		

Preglednica 70: Primerjava možnega poseka z nekaterimi parametri v GGE Racna gora

m ³			Odnos možnega poseka 2019-2028 (%)		
Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Lesna zaloga 2019					
629.670	388.214	1.017.884	22,4	16,8	20,3
Prirastek 2019					
14.105	6.775	20.880	99,9	96,2	98,7
Načrtovani možni posek 2009-2018					
144.906	61.240	206.146	97,3	106,4	100,0
Realiziran posek 2009-2018					
136.129	49.103	185.232	103,5	132,7	111,3

Načrtovani možni posek se glede na prejšnje obdobje ni spremenil (100,0 %, oziroma 10 m³ razlike), glede na realizacijo v prejšnjem obdobju pa je za 11 % višji.

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Tako možni posek kot tudi potrebe po gozdnogojitvenih in varstvenih delih, so načrtovane tako, da bi lahko dosegli postavljene gozdnogojitvene cilje.

Za doseg postavljenih ciljev načrtujemo sledeča gozdnogojitvena dela:

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 71/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v GGE Racna gora

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	187,13	187,13	2	374
Priprava tal	ha	5,00	5,00	10	50
Sadnja	ha	5,00	5,00	10	50
Obžetev	ha	5,00	15,00	2	30
Zaščita s premazom	ha	5,00	15,00	1,5	22
Nega mladja	ha	9,56	9,56	4	38
Nega gošče	ha	158,54	158,54	4	634
Nega letvenjaka	ha	71,55	71,55	5	358
Nega drogovnjaka	ha	24,19	24,19	2	48
Vzdrževanje travinj	ha	109,86	1.098,60	1	1099
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	44,00	220,00	0,250 / kos	55
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.056,00	1.056,00	-	42
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00	0,125 / m'	100
Vzdrževanje ograje	m	800,00	2.400,00	0,020 / m'	48
Ostalo varstvo	dnin	-	-	-	100

Za vsa navedena gojitvena in varstvena dela ter dela na vzdrževanju habitatov predvidevamo porabo 3.000 dnin, največ za dela za vzdrževanje habitatov (40 %) in nego gozda (36 %), manj za obnovo gozda (21 %), najmanj pa za varstvena dela (3 %).

Pomlajevanje v GGE Racna gora ni problematično, zato predvidevamo, da se bodo večinoma gozdovi obnavljali po naravni poti. Sadnja je predvidena tam, kjer je bilo zaradi žledoloma in vetroloma opustošenje največje. Sadilo se bo smreko, ki jo bo treba zaščititi s premazom (Kemakol ali Trico). Bukev se po naravni poti zelo dobro pomlajuje, zato ne predvidevamo sadnje le-te. Postavitev ograje za zaščito mladja pred objedanjem predvidevamo v oddelku D03 na površini 3,20 ha in v dolžini 800 metrov. Ograjo bo potrebno v prihodnjem desetletju vzdrževati, skupno trikrat. Ograjo je treba ustrezno označiti, da se prepreči zaletavanje prostoživečih živali in ptic v ograje. Zaščita s tulci ali količenjem ni priporočljiva.

Varstvo pred žuželkami smo opredelili kot ostalo varstvo in mu namenili 100 dnin.

V nego habitatov prosto živečih živali smo vključili vzdrževanje travinj, ki jih tu ni malo. Kaluže in kraške izvire, ki so na tem območju redki, bi bilo treba očistiti in jih v prihodnje ohranjati v takem stanju. Za večanje biotske pestrosti, smo na območju ekocelic pustili naravni razvoj biotopov.

Preglednica 72/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

	Enota	Zasebni g.	Državni g.	G.lok.skup.	Skupaj
Priprava sestoja	ha	178,02	8,45	0,66	187,13
Priprava tal	ha	5,00	0,00	0,00	5,00
Sadnja	ha	5,00	0,00	0,00	5,00
Obžetev	ha	15,00	0,00	0,00	15,00
Zaščita s premazom	ha	15,00	0,00	0,00	15,00
Nega mladja	ha	9,56	0,00	0,00	9,56
Nega gošče	ha	151,99	6,09	0,46	158,54
Nega letvenjaka	ha	70,27	1,26	0,02	71,55
Nega drogovnjaka	ha	23,85	0,34	0,00	24,19
Vzdrževanje travinj	ha	1.075,60	23,00	0,00	1.098,60
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	220,00	0,00	0,00	220,00
Naravni razvoj biotopov	m ³	1.023,00	33,00	0,00	1.056,00
Zaščita z ograjo	m	800,00	0,00	0,00	800,00
Vzdrževanje ograje	m	2.400,00	0,00	0,00	2.400,00

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Pregled po oblikah lastništva kaže, da večji del gojitvenih del pade v zasebne gozdove, malenkost pa v ostale.

Preglednica 73: Potrebe po materialu za gojitvena in varstvena dela v gozdovih GGE Racna gora

	Površina ukrepa	Poraba na enoto	Skupni obseg materiala
Sadike smreke	5,00 ha	2.000 kom/ha	10.000 kom
Kemakol ali Trico	5,00 ha	15 kg/ha	75 kg

Za gojitvena in varstvena dela v večnamenskih gozdovih predvidevamo 10.000 kom sadik smreke ter 75 kg premaza za zaščito.

6.3.3 Ukrepi za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali

Okvirni obseg del za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali je naveden že v prejšnjem poglavju. Tukaj prikazujemo natančne podatke za predvideno vzdrževanje gozdnih lazov.

Preglednica 74: Površine predvidene za košnjo in vzdrževanje gozdnih lazov

Katastrska občina	Odseki	Krajevno ime	Površina (ha)
Vrhnika	D09	Adolfov laz	0,73
Vrhnika	D07	Almajerjev laz	0,23
Vrhnika	D06	Anžetov laz	1,10
Poljane	B12, B13	Bajerski laz	1,10
Lož	A13	Bajtarjev laz	0,04
Vrhnika	D08	Bizarjev laz	0,33
Poljane	B03, B08	Borovščak	0,98
Lož	A13	Delci	0,17
Vrhnika	D07	Dolgi laz	0,75
Vrhnika	D01b	Draga	1,94
Poljane	B18	Drlev laz	0,85
Poljane	B18	Hostov laz	1,69
Lož	A14	Hribarjev laz	0,15
Lož	A14	Hrušica	0,90
Vrhnika	D04	Jelenji vrh	2,80
Poljane	B20	Jelovec	2,27
Lož	A13	Kavec	0,11
Vrhnika	D03	Kavka	1,59
Vrhnika	D01b	Kenc	0,22
Lož	A13	Knavsov laz	1,13
Knežja Njiva	C01b	Kneška vrata	0,23
Vrhnika	D01a, D11	Kočevska dolina	1,43
Vrhnika	D02	Kolačnik	1,65
Knežja Njiva	C04, C05	Konjske loke	0,46
Lož	A14	Kopavnik	3,27
Poljane	B05, B17, B18	Korletov laz	4,73
Lož	A11	Kotna ograda	0,45
Lož	A12b	Križna gora	1,18
Knežja Njiva	C01a	Laški	0,31
Knežja Njiva	C08	Lepi dolec	0,66
Knežja Njiva	C08	Leševje	1,72
Poljane	B01, B09	Meje	1,05
Poljane	B17	Mežnarjeva dolina	0,45

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Katastrska občina	Odseki	Krajevno ime	Površina (ha)
Poljane	B18	Mežnarov laz	2,79
Lož	A13	Musovka	1,01
Vrhnika	D12	Nad Vrhniko	1,08
Vrhnika	D02, D03, D06	Novi lazi pri lovski koči Urška	2,41
Knežja Njiva, Stari trg	C01a, C08, E01	Ograde	1,27
Lož	A11, A12b	Ograde pri Podložu	0,16
Poljane, Vrhnika	B03, D03	Okolišave doline	3,34
Vrhnika	D02	Okolišev laz	1,32
Poljane	B06	Okoliševcevec	3,30
Knežja Njiva	C04	Pakišov laz	0,30
Lož	A01c, A08a	Petrovec	0,42
Poljane	B17	Pod Petičkom	0,25
Poljane	B08, B13	Pod Volčjim hribom	0,51
Poljane	B02	Podreber	0,14
Poljane	B04, B08	Pogoreli grič	1,55
Poljane	B01, B09, B10	Porobek	4,25
Lož	A11	Pri kapeli Grič	0,70
Lož	A11	Pri Mrzli jami	0,09
Lož	A14	Pri Ulaki	1,51
Vrhnika	D11	Race	0,78
Poljane	B01, B10	Ravni lazi	6,38
Knežja Njiva	C02a, C08	Ravnica	2,37
Knežja Njiva	C02a, C05	Rebrice	1,58
Knežja Njiva	C08	Repe	0,35
Lož	A09	Rependol	2,19
Poljane	B08	Repni laz	1,16
Poljane	B01	Škarice	3,18
Lož	A10	Škratovec	0,12
Vrhnika	D08	Slanetove plehe	0,20
Knežja Njiva	C03	Slemec	1,06
Knežja Njiva, Vrhnika	C07, C11, D02	Smrekovec	0,84
Vrhnika	D09	Štalni laz	0,67
Knežja Njiva	C08	Tlake	1,48
Vrhnika	D02, D03, D06	Uršlji lazi	5,53
Lož	A08a	Vodice	0,42
Lož	A14	Za Špleho	0,17
Poljane	B01	Zahrib	0,06
Knežja Njiva, Vrhnika	C09, D01a, D02	Zajavorji	4,98
Knežja Njiva	C02b	Zalake	0,32
Lož	A07a, A08a	Zavodice	2,44
Poljane	B12, B20	Zgornje Poljane	6,62
Knežja Njiva	C06	Županšček	3,89

Za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali predvidevamo v GGE Racna gora košnjo 75 lazov, ki so ponekod sestavljeni iz manjših ločenih enot in imajo skupno površino 109,86 ha. Košnja je predvidena enkrat letno, tako da se bo v desetih letih pokosilo 1.098,60 ha travnatih površin, za kar je predvidenih 1.099 dnin.

6.3.4 Ukrepi za izboljšanje ostalih funkcij gozdov

Večina ukrepov za izboljšanje delovanja ekoloških funkcij, predvsem varovalne funkcije gozda je že integralno vgrajena v predvidena gozdnogojitvena dela in dela za vzdrževanje habitatov prosto živečih divjih živali. Posebej načrtujemo le nekaj del za vzdrževanje ostalih funkcij gozdov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Preglednica 75/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov v GGE Racna gora

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Enota	Obseg
Biotopska funkcija	Vzdrževanje gozdnega roba	dnin	10
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje poti dediščine Loške doline	dnin	10
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje poti na Križno goro	dnin	5
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje križevega pota na Križno goro	dnin	10
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje poti in markacij na Zgornje Poljane	dnin	5
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje poti in markacij na Racno goro	dnin	5
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje poti in markacij E6	dnin	10
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Posek grmovja okoli cerkve sv. Andreja	dnin	10
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje vedute na Križni gori (sv. Križ)	dnin	20
Rekreacijska, turistična in estetska funkcija	Vzdrževanje okolice Loškega gradu	dnin	10
Skupaj			95

Za krepitev ostalih funkcij gozdov je predvidenih 95 dnin, ki so namenjene vzdrževanju gozdnega roba, poti, markacij ter vzdrževanju okolice objektov kulturne dediščine (cerkvi sv. Andreja in sv. Križa, Loški grad).

Vzdrževanja travinj so predvidena že z načrtovanimi gojitvenimi in varstvenimi deli v prejšnjem poglavju in jih zato tu ne navajamo še enkrat.

6.3.5 Graditev gozdnih prometnic

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest po ON so naslednji oddelki (odseki), oziroma večinoma le njihovi deli: A03, A04, A05 (a), A14, B01, B02, B03, B04, B05, B06, B07, B08, B09, B10, B11, B12, B13, B14, B16, B17, B18, B19, B20, C08, C09, C10, C11, C12, D01 (a, b), D03, D04, D05, D06, D07, D08, D09, D10, D11, D12, E02. Glede na pravilno razdaljo, možni posek in intenzivnost gospodarjenja se v prednostna območja za gradnjo gozdnih cest uvrščajo poleg nekaterih prej naštetih oddelkov (odsekov) še: A01 (a), A02 (a), A09 in C06.

Neodprtih površin v večnamenskih gozdovih GGE Racna gora je za 360 ha. Sem so zajeti le deli nekaterih odsekov, nikjer pa odseki v celoti: A01 (a, b, c), A02 (a, b, c), A03, A05 (a, b), A06, A07 (a, b), A08 (a, b), A09, A10, A11, A12 (a, b), A13, A14, B01, B02, B03, B04, B05, B06, B07, B08, B09, B10, B11, B12, B13, B14, B15, B16, B17, B18, B19, B20, C01 (a), C02 (b), C03, C04, C05, C06, C07, C08, C09, C10, C11, C12, D01 (a, b), D02, D03, D04, D05, D06, D07, D08, D09, D11, D12, E01, E02. Glede na naklon, delež odprtosti in možni posek se v prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak ne uvrščajo poleg nekaterih prej naštetih oddelkov (odsekov) nobeni drugi, saj so skoraj vsi oddelki (odseki) zajeti v prednostna območja za gradnjo vlak glede na stanje na terenu.

Prednostno območje za gradnjo protipožarnih presek zaradi povečanja požarne varnosti gozdov v GGE Racna gora sta odseka A09 in D12.

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

V GGE Racna gora se gozdni prostor razteza na 78 % površine. Kmetijske krajine je malo, nahaja se v osrednjem delu enote in predstavlja severni del Loške doline. To je tudi najnižje ležeče ravninsko območje te GGE. Preostali del negozdnih površin se nahaja v gozdnati krajini, okoli vasi Knežja Njiva, Dolenje Poljane in Zgornje Poljane ter na travnatih površinah območja Strmce.

Posamično gozdno drevje zunaj naselij je prisotno v dveh oblikah. Ena oblika predstavlja obvodno drevnino ob vodotokih Veliki Obrh, Brežiček, Viševski Brežiček in Skadulca, ki se nahajajo v Loški dolini. Druga oblika so posamezna drevesa, skupine drevja ali drevoredi ob traktorskih poteh in na njivah kot mejniki kmetijskih parcel ali zgolj kot drevesa namenjena počitku v senci.

Obvodna drevnina naj se ohranja ob vseh vodotokih. Predstavlja življenjski prostor živalim in rastlinam, ki žive ob vodi ali v njej, saj nudi senco in hrano, slednjo v obliki odpadlega listja. Obvodno drevnino je smiselno obnavljati. Priporočljiva je obnova na krajših razdaljah, vsekakor ne na obeh bregovih hkrati in ne v spomladanskem času, ko je obdobje gnezdenja ptic (od 1. marca do 1. avgusta). Sestava drevesnih vrst naj bo čimbolj pestra.

Tudi preostalo drevje oziroma skupine dreves skušamo ohranjati v obstoječem stanju. Z njim nudimo pticam in tudi drugim živalim počivališče, bivališče in hrano. Ker so drevesa vir hrane, je za večjo izbiro le-te priporočljiva bolj pestra drevesna sestava. Kjer pa se pasejo konji in govedo, ta ista drevesa v poletnih mesecih nudijo domačim živalim zavetje pred močnim soncem in s tem opravljajo še dodatno funkcijo.

V kmetijski krajini se nahajajo tudi tri geomorfološke podzemne naravne vrednote, okoli katerih je zaželeno puščati naravno vegetacijo in ne graditi novih prometnic (Nuca, Podložki udor in Podložki udor 2). Enako velja za občasne izvire (Guranji, Dulanji in Poddulanji studenec).

Posebno estetsko in biotopsko vrednost imajo plodonosne drevesne in grmovne vrste, zato jih je potrebno v krajini ohranjati.

Ravno obratno pa na območju zaraščanja kmetijske krajine ali negozdnega prostora v gozdnati krajini ni zaželen pojav večanja ali ohranjanja drevnine izven naselij. V teh predelih je posek zaželen.

Pred posekom teh dreves priporočamo, da se lastnik posvetuje z revirnim gozdarjem.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE RACNA GORA

V GGE Racna gora je možno pridobivati les v vseh gozdovih. Smoter načrtnega in racionalnega gospodarjenja z gozdom je zagotovitev usklajenosti med stroški, povezanimi z gospodarjenjem, in prodajno vrednostjo posekanega lesa. Pri izračunu prihodka smo možni posek pretvorili v neto količine, in glede na možni posek, ta pri iglavcih znaša skupaj 119.814 m³ neto (faktor neto/bruto je 0,85) in pri listavcih 57.356 m³ neto (faktor neto/bruto je 0,88). Tako skupna neto količina lesa možnega poseka znaša 177.170 m³.

Preglednica 76/EP1: Prikaz prihodka od lesa (v €)

	Skupaj GGE	
	Skupaj	za 1 m ³
Možni posek (bruto m ³)	206.136	-
Možni posek (neto m ³)	177.170	-
Vrednost lesa na KC	10.610.000	59,88
Strošek poseka in spravila	3.721.000	21,00
Razlika	6.880.000	38,88

Zaradi izredno majhne površine državnih gozdov in gozdov lokalnih skupnosti je ekonomski izračun narejen za vse gozdove GGE skupaj.

Prihodek od lesa je izračunan na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka po drevesnih vrstah ter glede na pričakovane sortimente, ki jih bomo pridobili s sečnjo v GGE Racna gora. Povprečna vrednost gozdnih lesnih sortimentov na kamionski cesti (KC) je podana glede na stanje na trgu v aprilu 2019 (smreka 64,00 €/m³, jelka 60,00 €/m³, ostali iglavci (bori) 45,00 €/m³, bukev 61,00 €/m³, plemeniti listavci 68,00 €/m³ in ostali listavci 55,00 €/m³). Pri oblikovanju povprečne prodajne cene na KC v GGE smo upoštevali pričakovano sestavo sečnje po drevesnih vrstah glede na povprečno posekano drevo v preteklem obdobju (iglavci 1,2 m³, listavci 0,4 m³).

Stroški gospodarjenja z gozdom zajemajo stroške sečnje in spravila lesa, stroške za krepitev funkcij gozdov, gojenja in varstva gozdov ter vzdrževanja gozdnih prometnic. Novogradnje gozdnih prometnic in protipožarnih objektov niso bile zajete v ekonomsko presojo. Stroški po postavkah so sledeči: ročna gojitvena dela 145 €/Ndan, sečnja in gojitvena dela z motorno žago 160 €/Ndan, spravilo lesa in košnja travnikov traktor 275 €/Ndan. Vzdrževanja gozdnih cest smo ovrednotili tako, da smo upoštevali obseg sredstev, ki so bila zbrana iz pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest v letu 2018 in dejanski obseg sredstev, porabljenih pri vzdrževanju gozdnih cest v letu 2018 v GGE Racna gora.

Za stroške sečnje smo upoštevali povprečno posekano drevo 1,2 m³ za iglavce in 0,4 m³ za listavce, niz 1, dodatki + 20 % za popoln gozdni red pri iglavcih. Za spravilo smo upoštevali srednje ugodne razmere za zbiranje lesa in 20 m razdaljo zbiranja, ter povprečno pravilno razdaljo 600 m navzdol + 10 % dodatkov za vlačenje zaradi protivzponov. K predvidenim spodbudam spadajo material za gojenje in varstvo gozdov in delež sredstev, ki jih financirata država in Evropska skupnost za gojenje in varstvo gozdov. Spodbude za vzdrževanje gozdnih cest je razlika med porabljenimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest in s pristojbinami zbranimi sredstvi za vzdrževanje gozdnih cest.

Vrednost lesa na kamionski cesti v GGE Racna gora je v aprilu 2019 znašala 59,88 €/neto m³. Ta vrednost je relativno visoka predvsem zaradi kvalitetnih iglavcev (smreke in jelke) in tudi listavcev (plemeniti listavci).

Stroški predstavljajo 40,8 % cene lesa na kamionski cesti. Dohodek skupaj s spodbudami znaša slabi dve tretjini (62,3 %) vrednosti lesa na kamionski cesti, kar je 37,33 €/neto m³. Navedena razmerja kažejo na izjemno ugodno razmerje med stroški in čistim dohodkom od lesa.

EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE RACNA GORA

Preglednica 77/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v GGE Racna gora

	Skupaj (€)	€/neto m ³	Delež od cene na KC (%)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	10.610.000	59,88	100,0
Stroški sečnje in spravila	3.721.000	21,00	35,1
Stroški gojenja in varstva gozdov	485.000	2,74	4,6
gojenje in varstvo gozdov	297.000	1,68	2,8
krepitev funkcij gozdov	188.000	1,06	1,8
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	119.000	0,67	1,1
vzdrževanje gozdnih cest	88.000	0,50	0,8
vzdrževanje vlak	31.000	0,17	0,3
Stroški skupaj	4.325.000	24,41	40,8
Dohodek	6.285.000	35,47	59,2
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	286.000	1,61	2,7
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	42.000	0,25	0,4
Skupaj predvidene spodbude	328.000	1,86	3,1
Stroški-spodbude	3.997.000	22,55	37,7
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	6.613.000	37,33	62,3

Ekonomsko presojo iz preteklega načrta smo primerjali z ekonomsko presojo v tem načrtu in to tako, da smo zneske iz ekonomske presoje iz preteklega načrta (datum izdelave 1. 5. 2009), revalorizirali na stanje v aprilu (8. 4.) 2019. Rezultati primerjave so navedeni v spodnji preglednici.

Preglednica 78: Primerjava med ekonomsko presojo v prejšnjem in tem načrtu

	Stanje 1. 5. 2009 (€/neto m ³)	Revalorizacija 8. 4. 2019 (€/neto m ³)	Stanje 8. 4. 2019 (€/neto m ³)
Prihodek (vrednost lesa na kamionski cesti)	52,78	59,22	59,88
Stroški sečnje in spravila	20,19	22,66	21,00
Stroški gojenja in varstva gozdov	1,35	1,51	2,74
gojenje in varstvo gozdov	0,86	0,96	1,68
krepitev funkcij gozdov	0,49	0,55	1,06
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic	0,42	0,47	0,67
vzdrževanje gozdnih cest	0,42	0,47	0,50
vzdrževanje vlak	-	-	0,17
Stroški skupaj	21,96	24,64	24,41
Dohodek	30,82	34,58	35,47
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov	0,54	0,60	1,61
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih cest	0,14	0,16	0,25
Skupaj predvidene spodbude	0,68	0,76	1,86
Stroški-spodbude	21,28	23,88	22,55
Dohodek (brez stroškov)+spodbude	31,50	35,34	37,33

Iz gornje preglednice je razvidno, da je gospodarski učinek gospodarjenja z gozdovi v GGE Racna gora v tem načrtu malenkost boljši kot v preteklem načrtu, saj je ostanek dohodka večji kot je ta revaloriziran znesek v preteklem obdobju. Na tak rezultat je predvsem vplivalo realno večje povečanje vrednosti lesa na panju in realno znižanje stroškov sečnje in spravila lesa. Stroški gojitvenih in varstvenih del in stroški vzdrževanja gozdnih prometnic pa so se realno zelo povečali. Prav tako so se realno povečale predvidene spodbude za gojenje in varstvo gozdov in tudi spodbude za vzdrževanje gozdnih cest.

V tem ekonomskem izračunu je upoštevana predvidena vzpodbuda za ukrep 653 (naravni razvoj biotopov) v vrednosti 20 €/m³. Predpisan ukrep 653 je znotraj ekocelice predviden v višini 20 % od LZ (1.056 m³), kar predstavlja znesek 21.120 €. Ta les je predviden za naravni razpad v gozdu. Vendar

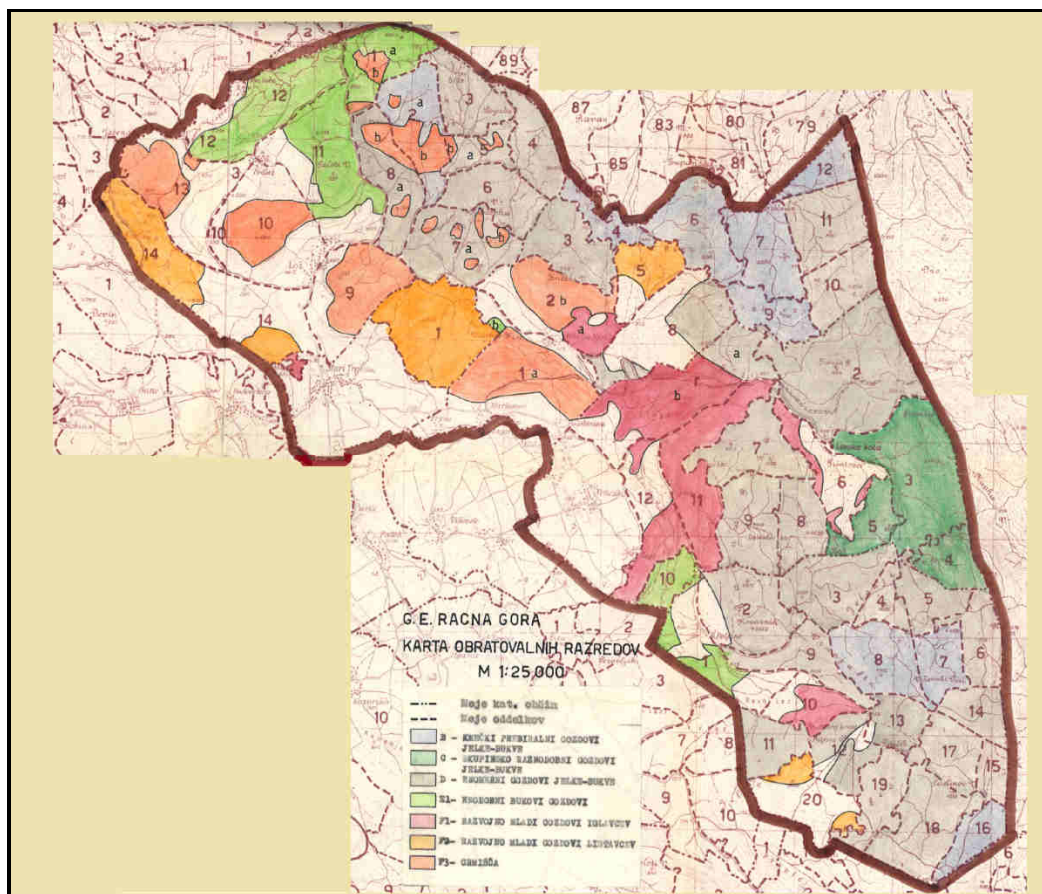
EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI V GGE RACNA GORA

glede na predpisano minimalno količino lesa, ki je namenjen naravnemu razpadu po Pravilniku o varstvu gozdov (3 % od lesne zaloge), bi morali tako vsako desetletje v gospodarskih gozdovih prepustiti 1,5 % lesne zaloge gozdov naravnemu razkroju, ob dejstvu, da tako odmrlo drevo opravlja svojo funkcijo 20 let. Da bi zadostili tem predpisom bi morali v GGE Racna gora v tem desetletju v gospodarskih gozdovih prepustiti naravnemu razpadu okrog 15.300 m³ lesa (13.100 m³ neto), kar predstavlja 7,4 % v tem desetletju predvidenega možnega poseka. Vrednost tega lesa na panju, po zgoraj prikazani ekonomski oceni, bi znašala okrog 489.000 €. To je znesek, ki je malo višji od predvidenih stroškov za gojenje in varstvo gozdov v GGE Racna gora oziroma več kot 5,5 krat višji kot znaša predvideni strošek vzdrževanje gozdnih cest v GGE Racna gora v tem desetletju.

9 RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščno gojitvenih razredov

Za GGE Racna gora obstajajo RGR že od ureditvenega obdobja 1968-1978 dalje, vendar tedaj pod nazivom obratovalni razredi (bilo jih je sedem). Že v naslednjem obdobju so se spremenili in močno približali današnjemu stanju (šest gospodarskih razredov). Od leta 1999 dalje pa je stanje že enako današnjemu, drugačni so le nazivi (prej gospodarski razred, zdaj rastiščno gojitveni razred).

Slika 4: Delitev na obratovalne razrede v obdobju 1968-1977

Preglednica 79: RGR v GGE Racna gora in povezava z območnimi RGR

Šifra RGR GGO	Šifra RGR GGE	Ime RGR	Površina (ha)	Delež (%)
09	117	Bukovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> v.g. <i>Ruscus hypoglossum</i>	388,33	12,61
13	123	Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču <i>Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum orn</i>	475,10	15,42
01	401	Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	236,23	7,66
02	407	Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	1.022,44	33,18
14	417	Gozdovi rdečega bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> v.g. <i>Ruscus hypoglossum</i>	333,59	10,82
01	504	Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	625,84	20,31

Povprečna proizvodna sposobnost rastišč (PSR) je v GGE Racna gora 7,36 m³/ha.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Povprečno proizvodno sposobnost rastišč (PSR), smo izračunali na osnovi stanja gozdnih združb na nivoju GGE, ker imamo le na tem nivoju podatke o dejanskem razmerju skupin drevesnih vrst za posamezno rastišče. Podatke o PSR po skupinah drevesnih vrst, smo dobili iz računalniške baze ZGS, kjer je PSR navedena po skupinah drevesnih vrst in po skupinah rastišč.

Preglednica 80/D-KGR: Gospodarske kategorije gozdov in RGR ter njihova vegetacijska sestava v GGE Racna gora

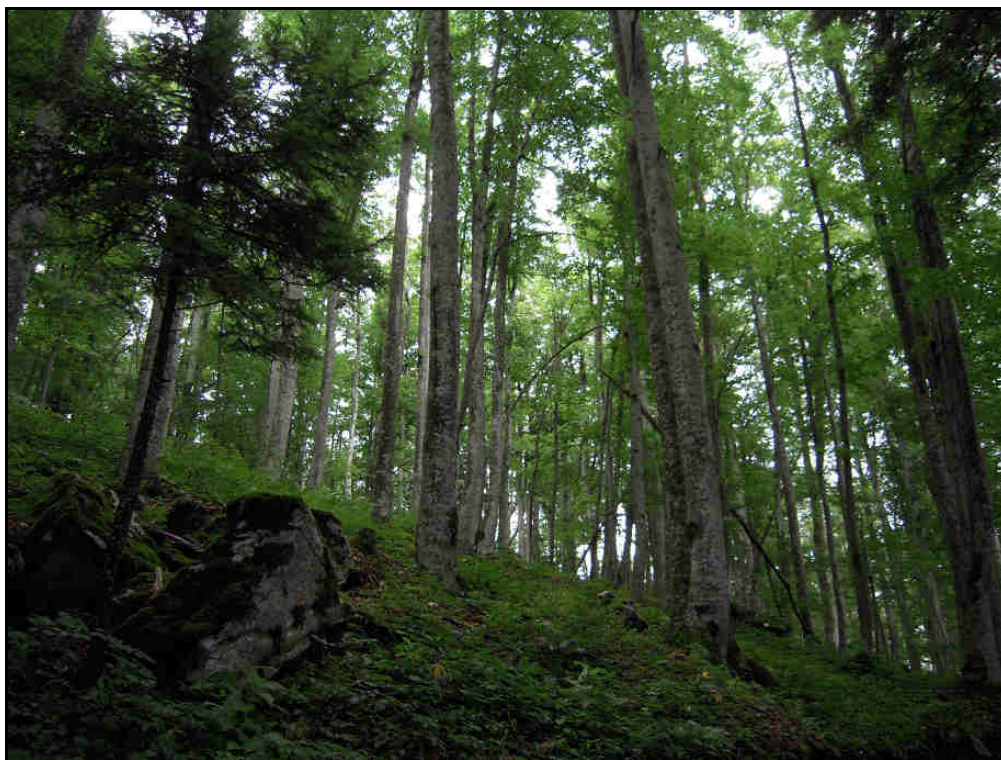
Kat. gozdov in RGR	Gozdne združbe (delež znotraj RGR)	Površina (ha)	% (v GGE)	PSR-m ³ /ha
117-Bukovi gozdovi na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. geogr. <i>Ruscus hypoglossum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (92,3 %)	358,68		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (1,0 %)	3,96		2,75
	63100-Predinarsko gorsko bukovje (0,5 %)	1,83		8,13
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. toriln. (0,3 %)	1,09		8,83
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (3,2 %)	12,27		6,75
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (2,7 %)	10,50		8,77
Skupaj RGR 117		388,33	12,61	7,37
123-Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču <i>Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum omi</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (68,5 %)	325,54		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (25,4 %)	120,73		2,75
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (0,9 %)	4,10		6,75
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (5,2 %)	24,73		8,77
Skupaj RGR 123		475,10	15,42	6,28
401-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum asaretosum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (7,3 %)	17,13		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (1,6 %)	3,71		2,75
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golščem (1,4 %)	3,41		6,75
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (89,7 %)	211,98		8,77
Skupaj RGR 401		236,23	7,66	8,55
407-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum mercurialetosum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (3,9 %)	40,06		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (0,2 %)	2,41		2,75
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. toriln. (18,1 %)	185,03		8,83
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golšč. (73,8 %)	753,38		6,75
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planin. (1,9 %)	19,88		6,77
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (2,1 %)	21,68		8,77
Skupaj RGR 407		1.022,44	33,18	7,19
417-Gozdovi rdečega bora na rastišču <i>Hacquetio-Fagetum</i> var. geogr. <i>Ruscus hypoglossum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (77,9 %)	259,91		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (1,4 %)	4,74		2,75
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. toriln. (6,3 %)	20,89		8,83
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golšč. (14,3 %)	47,57		6,75
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planin. (0,1 %)	0,48		6,77
Skupaj RGR 417		333,59	10,82	7,32
504-Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču <i>Omphalodo-Fagetum typicum</i>	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (0,3 %)	1,62		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (0,3 %)	2,06		2,75
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. toriln. (59,0 %)	369,46		8,83
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golšč. (36,4 %)	227,57		6,75
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planin. (1,5 %)	9,20		6,77
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (2,5 %)	15,93		8,77
Skupaj RGR 504		625,84	20,31	8,02
Skupaj večnamenski gozdovi Vsi gozdovi v GGE Racna gora	55100-Predinarsko-dinarsko podgorsko buk. (32,5 %)	1.002,94		7,39
	56300-Alpsko-predalpski gozd termofilnih list. (4,5 %)	137,61		2,75
	63100-Predinarsko gorsko bukovje (0,1 %)	1,83		8,13
	64112-Dinarsko jelovo bukovje obl. s sp. toriln. (18,7 %)	576,47		8,83
	64113-Dinarsko jelovo bukovje obl. s tr. golšč. (34,0 %)	1.048,30		6,75
	64116-Dinarsko jelovo bukovje obl. z g. planin. (1,0 %)	29,56		6,77
	64130-Dinarsko jelovo bukovje obl. s srobotom (9,2 %)	284,82		8,77
Skupaj večnamenski gozdovi – vsi gozdovi v GGE Racna gora		3.081,53	100,00	7,36

GGE Racna gora večji del pokriva območje Natura 2000: Notranjski trikotnik (SI 3000232) in Kočevsko (SI 3000263). V enoti je prisoten gozdni habitatni tip HT (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Aremonio-Fagion)), ki ga uvrščamo v vse RGR, saj se v vseh pojavljajo dinarska jelova ali podgorska bukova.

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Bukovi gozdovi na rastišču *Hacquetio-Fagetum varietas geograficus Ruscus hypoglossum* (117)

RGR 117 je velik 388,33 ha in zavzema 12,61 % površine GGE Racna gora. Po oblikah lastništva so tu večinoma zasebni gozdovi (98 %).

Slika 5: Bukovi sestoji v RGR 117 (oddelek B20)

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Območje RGR 117 je bilo še pred dobrim stoletjem in pol večinoma neporaslo z gozdno vegetacijo, saj so bile na tem območju pašne površine. Ti gozdovi pretežno niso zelo oddaljeni od naselij. Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, nekaj odstotkov pa je tudi takih, ki so raznomerne zgradbe.

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na zelo skalovitem terenu ter na rastišču *Ostryo-Fraxinetum*, na drugi stopnji pa na bolj skalovitem terenu in tam, kjer je naklon večji od 15 stopinj, matična podlaga pa je erodibilna. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen na ožjem občinskem vodovarstvenem območju in okoli jam in izvira, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Racna gora občinsko vodovarstveno območje nižjega reda (razen tam, kjer je višjega). Točkovno je druga stopnja poudarjenosti tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji na lazih, ekocelici,

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

prehodih za prostoživeče živali in v okolici jam, izvira in kaluž, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Racna gora v območju EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in večji del tudi v območju Natura 2000. Dodatno so na drugi stopnji poudarjenosti biotopske funkcije še NV območje Veliki Obrh, območje zimovališča ter grmišča pod daljnovodi. Klimatska funkcija se nahaja v okolici naselij (skupaj s higiensko-zdravstveno, ki je prisotna okoli večjih naselij). Rekreativna funkcija je poudarjena na Ulaki okoli grobnice padlim v NOB in na območju Križne gore (ki je hkrati arheološko območje), prav tako pa se nahaja okoli rekreativskih poti (slovenska kolesarska transverzala, planinske poti, Velika Krpanova pot) ter v okolici kapelice Grič. Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na poleg prej omenjenih objektih še na arheološkem najdišču Ulaka, rimski naselbini Koča vas, arheološkem najdišču Zgornje Poljane ter na kulturni krajini Cerkniškega jezera. Funkcija varovanja naravnih vrednot se nahaja na že prej omenjenih naravnih vrednotah, v tem primeru jamah in območju Veliki Obrh ter območju Loško Polje. Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena na prvi stopnji čez večji del RGR 117, razen na območju ekocelice, kjer je na tretji. Na območju stalnih čebelnjakov in pašnih mest je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih proizvodov, na lazih, grmiščih, ob kalužah in krmiščih pa je poudarjena lovno-gospodarska funkcija.

9.2.1.1 Stanje gozdov v RGR 117

9.2.1.1.1 Rastišče v RGR 117

V RGR 117 je skoraj čez celotno površino prisotno podgorsko bukovje (92 %). Na odstotku površine se pojavlja gozd toploljubnih listavcev, na polovici odstotka gorsko bukovje, preostala površina pa porašča jelovo bukovje v treh oblikah: največ je oblike s trpežnim golšcem, nekaj manj je oblike s srobotom, najmanj pa oblike s spomladansko torilnico. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,37 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 90 %, glede na PSR pa tudi 90 %.

Preglednica 81/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 117

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	358,68	92,3	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	3,96	1,0	2,75
63100	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	1,83	0,5	8,13
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblike s spomladansko torilnico</i>	1,09	0,3	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblike s trpežnim golšcem</i>	12,27	3,2	6,75
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblike s srobotom</i>	10,50	2,7	8,77
Skupaj		388,33	100,0	7,37

9.2.1.1.2 Stanje sestojev v RGR 117

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga v RGR 117 je 294 m³/ha, prevladujejo listavci s skoraj dvema tretjinama deleža napram iglavcem. Letni prirastek znaša 6,64 m³/ha in je razporejen skoraj enakomerno med iglavce in listavce. Razmerje po debelinskih razredih kaže na dokaj podobno in s tem enakomerno razporeditev za iglavce, listavce in vse skupaj. Iglavci so v povprečju celo tanjši, kar ni prav pogosto.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 82/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 117

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	9,9	29,1	27,7	21,9	11,4	106,4	36,2	3,44	51,8
Listavci	10,7	21,9	25,4	29,3	12,7	187,2	63,8	3,20	48,2
Skupaj	10,4	24,5	26,3	26,6	12,2	293,6	100,0	6,64	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje bukev (49 %), nekaj več je še smreke (29 %), medtem ko je drugih drevesnih vrst bistveno manj: drugi trdi listavci 12 %, jelka 7 %, plemeniti listavci 3 %, z nekaj manj kot odstotkom pa so prisotni še bori in mehki listavci.

Preglednica 83/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 117

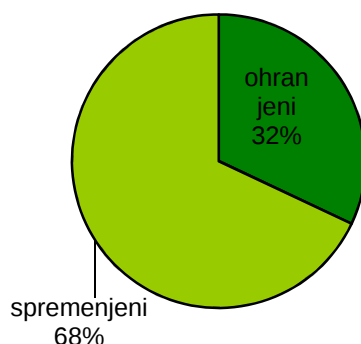
	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	86	19	1	142	9	36	1
	%	29	7	0	49	3	12	0
Ciljno stanje	m ³ /ha	94	29	2	153	9	25	1
	%	30	9	1	49	3	8	0

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Dve tretjini gozdov v RGR 117 je spremenjenih, tretjina pa je ohranjenih. Spremenjeni so predvsem smrekove kulture, ki so bile osnovane zaradi slabšega naravnega pomlajevanja.

Grafikon 10: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 117

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 117 prevladujejo drogovnjaki (33 %) in debeljaki (32 %), veliko je tudi sestojev v obnovi (27 %), malo je raznomernih sestojev (4 %) in mladovij (3 %). Podmladek se pojavlja na 73 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa povsod drugod, več v debeljakih, manj v drogovnjakih in raznomernih sestojih. Najboljša zasnova podmladka je v raznomernih sestojih, ker je povsod bogata in v debeljakih (92 % bogata), nekoliko slabša je v sestojih v obnovi (67 % bogata, 24 % dobra), najslabša pa je v drogovnjakih (75 % dobra, 16 % pomanjkljiva). Lesna zaloga je 294 m³/ha, najvišja je v debeljakih (415 m³/ha) in raznomernih sestojih (409 m³/ha), potem je vedno nižja od sestojev v obnovi (279 m³/ha) do drogovnjakov (204 m³/ha) in mladovij.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 84/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 117

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	12,88	3,3							0	0,0
Drogovnjak	129,44	33,4	7,60	5,9	8,7	74,9	16,4	0,0	204	23,5
Debeljak	124,77	32,1	13,41	10,7	92,2	7,8	0,0	0,0	415	17,6
Sestoj v obnovi	105,54	27,2	51,54	48,8	67,3	23,9	8,8	0,0	279	35,4
Raznomerno (ps-šp)	15,70	4,0	0,85	5,4	100,0	0,0	0,0	0,0	409	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	388,33	100,0	73,40	18,9					294	6,4

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V sestavi podmladka močno prevladuje bukev (50 %), nekaj več je še smreke (20 %), manj pa drugih trdih (15 %) in plemenitih (12 %) listavcev. Jelke je v pomladku samo 2 %, mehkih listavcev pa 1 %.

Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 117

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	12,88	3,3	59,0	16,6	24,4	0,0	40,1	52,6	7,3	0,0	54,3	24,0	10,6	11,1
Drogovnjak	129,44	33,4	4,2	69,0	26,8	0,0	26,6	44,2	29,2	0,0	36,8	55,8	6,5	0,9
Debeljak	124,77	32,1					98,3	1,7	0,0	0,0	17,4	60,2	22,4	0,0
Sestoj v obnovi	105,54	27,2					60,4	38,0	1,6	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	15,70	4,0					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionir. g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	388,33	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 117 je največ drogovnjakov, ki pokrivajo tretjino površine. Prevladujeta dobra (69 %) in pomanjkljiva (27 %) zasnova. Pomanjkljivo negovanih je 44 %, nenegovanih 29 % in ustrezno negovanih 27 % drogovnjakov. Sklep je pretežno normalen (56 %), nekaj je tesnega (37 %) in rahlega (6 %), v poškodovanih sestojih pa tudi vrzelastega do pretrganega (1 %).

Za tretjino je tudi debeljakov (32 %), ki so večinoma pravilno negovani (98 %), sklep pa je pretežno normalen (60 %), kar nekaj pa je tudi rahlega (23 %) in tesnega (17 %).

Sledijo jim sestoji v obnovi, ki jih je za dobro četrtino. Večinoma so ustrezno negovani (60 %), manj je pomanjkljivo negovanih (38 %).

Zelo malo (4 %) je raznomernih sestojev, ki so vsi ustrezno negovani.

Najmanj je mladovja, ki pokriva 3 % površine. Zasnova je večinoma bogata (59 %) in pomanjkljiva (24 %), negovanost pomanjkljiva (53 %) in ustrezna (40 %), sklep pa je v vseh oblikah: tesen (54 %), normalen (24 %), rahel (11 %) in vrzelast do pretrgan (11 %).

Kakovost drevja

Največ drevja je dobre kakovosti (47 %), sledi ji prav dobra kakovost (35 %), vseh ostalih je bistveno manj. Med vsemi drevesnimi vrstami najboljšo kakovost dosegajo plemeniti listavci, kjer je kar tretjina drevja odlične kakovosti. Žal je vzorec plemenitih listavcev zelo majhen (6 dreves). Odlično kakovost

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

dosega tudi bukev (2 %). Pri iglavcih je prav dobre kakovosti največ pri jelki, saj je kot takih opredeljenih več kot pol dreves. Najslabše kakovosti so drugi trdi listavci.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost v RGR 117 je 11,0 % in je največja med vsemi RGR te enote. Velika večina je poškodb vej (9,4 %), kar je posledica žledoloma. Bistveno manj je poškodb debela in korenčnika (1,1 %) ter osutosti (0,5 %).

9.2.1.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Gojitvena dela so bila izvedena zelo slabo, še najboljše košnja lazov, v obsegu zgolj 11 %. Ostala dela si sledijo po realizaciji tako: nega gošče 10 %, priprava sestoja 8 %, nega mladja in nega letvenjaka 4 %, ostala dela pa niso bila opravljena.

Preglednica 86/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 117

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	14,48	1,10	7,6
Sadnja	ha	0,40	0,00	0,0
Obžetev	ha	0,80	0,00	0,0
Nega mladja	ha	8,52	0,34	4,0
Nega gošče	ha	11,78	1,14	9,7
Nega letvenjaka	ha	5,75	0,20	3,5
Nega drogovnjaka	ha	8,68	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	1,20	0,00	0,0
Vzdrževanje travinj	ha	202,30	21,42	10,6

Preglednica 87/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 117

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	6.596	8.176	124	39
Listavci	14.469	13.303	92	63
Skupaj	21.065	21.479	102	102

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 117 realiziran v malenkost večjem obsegu kot je bil načrtovan. Pri iglavcih je bil presežen za 24 %, pri listavcih pa ni bil dosežen (92 %), skupno je presegel načrtovano vrednost za 2 %.

9.2.1.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 117

9.2.1.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 117

Preglednica 88/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 117 v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	261,42	24,6	93,6	118,2	0,76	2,70	3,46	0,63	1,26	1,89
1979-1988	261,42	27,5	105,5	133,0	1,15	4,79	5,94	0,47	0,92	1,39
1989-1998	261,42	47,2	137,3	184,5	1,55	3,23	4,78	0,63	0,77	1,40
1999-2008	388,16	58,1	146,6	204,7	2,04	6,06	8,10	0,55	0,73	1,28
2009-2018	390,46	91,8	179,0	270,8	3,44	4,27	7,71	2,09	3,41	5,50
2019-2028	388,33	106,4	187,2	293,6	3,44	3,20	6,64	2,48	3,16	5,64

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Površina RGR 117 se je v obdobju 1999-2008 močno povečala, saj so v gozdne površine vključili tudi vse površine, ki so se zarasle s pionirskim gozdom na opuščenih pašnikih. Od takrat dalje se površina gozda minimalno veča, v tem obdobju pa se je celo nekoliko zmanjšala. Delno se površine še vedno zaraščajo, delno pa je to posledica drugačnega zajema podatkov. Lesna zaloga ima tendenco rasti in trenutno znaša skupaj 293 m³/ha. Letni prirastek skozi obdobja niha, v zadnjih treh desetletjih pa nekoliko upada, sploh je to vidno pri listavcih, kajti pri iglavcih ima trend rasti. Skupno ima sedaj vrednost 6,64 m³/ha. Realizacija poseka je do zadnjega obdobja padala, s prejšnjim pa se je obrnila v pozitivno smer in narasla za več kot štiri krat. To je seveda posledica sanacije žledoloma.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 5,64 m³/ha.

9.2.1.3.2 Drevesna sestava v RGR 117

Preglednica 89/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	O. t. list.	Meh. list.
1968-1978	13,4	7,4	0,0	56,5	0,0	2,1	20,6	0,0
1979-1988	9,7	10,5	0,4	56,9	0,0	2,6	19,9	0,0
1989-1998	13,4	11,2	0,7	47,5	0,3	3,9	22,3	0,7
1999-2008	22,4	5,8	0,2	41,1	0,1	4,9	25,0	0,5
2009-2018	26,1	7,4	0,4	46,3	0,0	3,7	15,2	0,9
2019-2028	29,4	6,5	0,3	48,3	0,0	3,0	12,1	0,4

V lesni zalogi se najbolj intenzivno povečuje delež smreke, v zadnjih dveh desetletjih tudi bukke. Delež jelke upada, prav tako tudi delež drugih trdih listavcev. Ostale drevesne vrste so v majhnem, a dokaj stalnem obsegu.

9.2.1.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 117

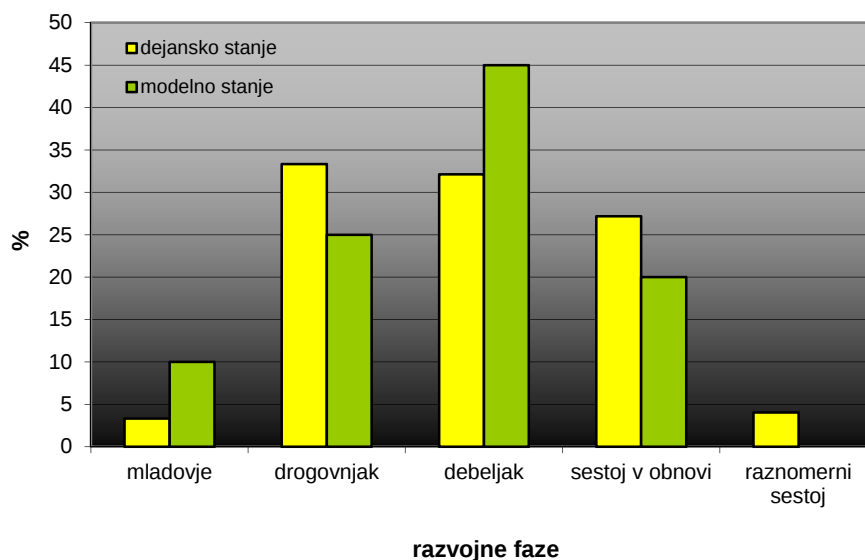
Preglednica 90/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 117 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	12,88	3,3	3,3	13	10,0	38,83	-6,68
Drogovnjak	129,44	33,4	33,4	33	25,0	97,08	+8,33
Debeljak	124,77	32,1	32,1	58	45,0	174,75	-12,87
Sestoj v obnovi	105,54	27,2	27,2	26	20,0	77,67	+7,18
Raznomerni	15,7	4,0	4,0	0	0,0	0,00	+4,04
Skupaj	388,33	100,0		130	100,0	388,33	0,00

Glede na modelno stanje je v RGR 117 preveč drogovnjakov in sestojev v obnovi, po drugi strani pa primanjkuje mladovij in debeljakov. Imamo tudi malenkost raznomernih sestojev, ki pa jih model ne predvideva. Za približanje dejanskega stanja modelnemu moramo starejšim drogovnjakom z ustrezno nego pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, v sestojih v obnovi pa zaključiti z obnovo, tam kjer je to možno in na ta način pridobiti mlajše razvojne faze, ki nam jih primanjkuje. Raznomerne gozdove ohranjamo, kjer so že prisotni.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Grafikon 11: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 117

9.2.1.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 117

9.2.1.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 117

Za skupinsko raznodobne gozdove: velikopovršinsko raznodoben (enomenen) bukov gozd (49 %) s posamično do skupinsko primesjo smreke (30 %), ostalih iglavcev (10 %), plemenitih listavcev (3 %) in ostalih listavcev (8 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1/A2 (F/L).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi in raznomerni sestoji	Skupaj
%	10	30	35	25	100
m ³ /ha	50	250	430	330	313

9.2.1.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 117

So sledeče:

- Gozdnogojitven sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, kjer so gozdovi razvrščeni v razvojne faze, oziroma prebiralno gospodarjenje v raznomernih gozdovih.
- Proizvodna doba je 130 let, pomladitvena doba pa 20 let.
- Končna lesna zaloga je 600 m³/ha, optimalna v raznomernih pa 340 m³/ha (končni premer pri iglavcih je 70 cm, pri listavcih pa 50 cm).
- Načrtuje se naravna obnova in obnova s sadnjo, slednja predvsem v luknjah, ki so nastale po sanaciji žledoloma ter vetroloma oziroma pustošenju lubadarja.
- V mladovjih in drogovnjakih izvajati načrtovano nego.
- Pri negi naravnega mladovja damo poudarek negi gošče in negi letvenjaka na račun nege mladja.
- Oblikovati skupinsko zmes in pospeševati jelko, graden in plemenite listavce kjer prevladuje bukev.
- Ohranjati tanjša jelova drevesa, kapnike vključevati v odrasel sestoj.
- V letvenjaki izvajati izbiralno redčenje, pri listavcih pospešujemo gorski javor in bukev, pri iglavcih pa vitalno jelko.
- V tanjših drogovnjakih (kjer so nosilci sestoja debeli do 20 cm), se načrtuje tudi nega drogovnjaka kot gojitven ukrep.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje (20-25 % LZ) v korist plemenitih listavcev.
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje (10-20 % LZ) v korist plemenitih listavcev – 67 % drogovnjakov.
- V vseh ostalih drogovnjakih ni ukrepanja, oziroma samo sanitarna sečnja – 32 % drogovnjakov.
- V debeljakih se v obnovo uvaja debeljake, kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 55 cm pri iglavcih (40 cm pri borih) in 45 cm pri listavcih in prevladuje slaba kvaliteta lesa, oziroma je sklep sestoja vrzelast ali pretrgan (25-35 % LZ), pri čemer je treba v sestojih iglavcev paziti na to, da je prisoten dovolj velik delež listavcev, ki so semenjaki – 15 % debeljakov.
- V vitalnih debeljakih redčenja (do 15 % LZ) – 81 % debeljakov.
- V manj vitalnih debeljakih sanitarna sečnja (do 10 % LZ) – 4 % debeljakov.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (100 % LZ).
- V sestojih v obnovi z dobro zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (nad 50 % LZ) – 12 % sestojev v obnovi.
- V sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka zmerno nadaljevati z obnovo (20-50 % LZ) – 82 % sestojev v obnovi.
- Izjemoma je lahko v sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka možni posek tudi manjši od 20 % LZ, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj, ne pa matični sestoj – 6 % sestojev v obnovi.
- V vseh sestojih v obnovi načrtovati pripravo sestoja za naravno nasemenitev glede na zastrtost podmladka in tudi ustrezno nego podmladka, če je le ta dovolj dobre zasnove.
- V vitalnih raznomernih sestojih negovalna sečnja (do 20 % LZ) – 100 % raznomernih sestojev.
- V manj vitalnih raznomernih sestojih sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V raznomernih sestojih je v vseh primerih treba upoštevati tudi debelinsko strukturo sestojev in če primanjkuje tanjših dreves je treba pospeševati naravno obnovo gozda, če primanjkuje srednje debelih dreves je treba pospeševati oblikovanje sestojev, če pa primanjkuje debelih dreves je treba pospeševati akumulacijo sestojev.
- V vseh raznomernih in prebiralnih sestojih načrtovati ustrezno nego prebiralnega gozda glede na stanje podmladka.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Pri sečnji jelke se prvenstveno odstranjuje nevitale osebke pred vitalnimi, nekvalitetne pred kvalitetnimi in debelejšje pred tanjšimi.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 3 – 4 leta.

9.2.1.4.3 Ukrepi v RGR 117

Preglednica 91/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 117

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	36	64	100
-ciljno (%)	40	60	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	106	188	294
-ciljna (m ³ /ha)	125	188	313
Letni prirastek (m ³ /ha)	3,44	3,20	6,64
Možni posek (m ³)	9.629	12.270	21.899
Možni posek (m ³ /ha/leto)	2,48	3,16	5,64
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	23,3	16,9	19,2
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	72,2	98,8	85,0
Izravnalna doba (let)	20		

S predvideno možno sečnjo 21.899 m³, intenziteto 19,2 % na lesno zalogo in intenziteto 85,0 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 92/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 117

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	5.038	3.361	1.059	0	0	171	9.629	23	72
	%	52	35	11	0	0	2	44		
Listavci	m³	5.035	6.791	144	0	0	300	12.270	17	99
	%	41	56	1	0	0	2	56		
Skupaj	m³	10.073	10.152	1.203	0	0	471	21.899	19	85
	%	46	46	6	0	0	2	100		

Možni posek v RGR 117 znaša 21.899 m³. Iglavcev je v poseku 44 %, dobra polovica sečnje iglavcev je namenjena redčenjem, tretjina pomladitvi, desetina prebiralnem poseku, preostalo pa sanitarni sečnji. Listavcev je v poseku 56 %, več kot polovica možnega poseka je namenjena pomladitvi, nekaj manj redčenjem in najmanj sanitarni sečnji, medtem ko prebiralne skoraj ni. V skupnem poseku sta obseg redčenj in sanitarne sečnje v enakem, zelo velikem obsegu, zelo malo je predvidene prebiralne sečnje, še manj sanitarne.

Preglednica 93/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 117

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	25,02	25,02	2	50
Nega gošče	ha	18,99	18,99	4	76
Nega letvenjaka	ha	6,81	6,81	5	34
Nega drogovnjaka	ha	4,01	4,01	2	8
Vzdrževanje travinj	ha	22,29	222,90	1	223
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	8,00	40,00	0,250 / kos	10
Naravni razvoj biotopov	m ³	20,00	20,00	-	1

Za gojitvena dela v RGR 117 predvidevamo večji del dnin za vzdrževanje habitatov (234), manj za negovalna dela (118), najmanj pa za obnovo (50).

9.2.2 Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču *Ostryo carpinifoliae-Fraxinetum orni* (123)

RGR 123 je velik 475,10 ha in zavzema 15,42 % površine GGE Racna gora. Po oblikah lastništva so tu večinoma zasebni gozdovi (96 %). Gre za prostorsko razbito enoto, saj so termofilni gozdovi prisotni le na najbolj neprijaznih območjih – na grebenih, vrhovih in pobočjih, kjer klimaksni gozdovi ne uspevajo.

Pred sto petdesetimi leti na površini RGR 123 ni bilo gozdov, saj so bili izkrčeni zaradi pašnih površin. Z opuščanjem pašništva so se te površine zarasle predvsem z najmanj zahtevnimi drevesnimi vrstami, ki dobro prenašajo toploto (črni gaber, mali jesen). Na manj ostrih rastiščih sta se naselili tudi smreka in bukev.

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na rastišču *Ostryo-Fraxinetum*, na drugi stopnji pa na bolj skalovitem terenu in tam, kjer je naklon večji od 15 stopinj, matična podlaga pa je erodibilna. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli jam in izvirov, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Racna gora občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Točkovno je druga stopnja

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

poudarjenosti tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji na lazih, prehodih za prostoživeče živali, brlogu in v okolici jam, izvirov in kaluž, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Racna gora v območju EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in večji del tudi v območju Natura 2000. Dodatno so na drugi stopnji poudarjenosti biotopske funkcije še območje zimovališča ter grmišča pod daljnovodi. Klimatska funkcija se nahaja v okolici naselij (skupaj s higiensko-zdravstveno, ki je prisotna okoli večjih naselij). Rekreatijska funkcija je poudarjena na območju Križne gore in Loškega gradu (ki sta hkrati arheološki območji), prav tako pa se nahaja okoli rekreacijskih poti (evropska pešpot E6, slovenska kolesarska transverzala, planinske poti, Velika Krpanova pot). Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na poleg prej omenjenih objektih še na arheološkem najdišču Tekavča jama, arheološkem območju Križni vrh, gradišču Markov hrib, arheološkem območju Gmajna, pa tudi v okolici cerkve sv. Križa na Križni gori, kapelic križevega pota na Križni gori, razvalin gradu Lož ter na območju kulturne krajine Cerkniškega jezera. Funkcija varovanja naravnih vrednot se nahaja na že prej omenjenih naravnih vrednotah, v tem primeru jamah. Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena na prvi stopnji čez ves RGR 123. Na območju stalnih čebelnjakov in pašnih mest je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih proizvodov, na lazih grmiščih, ob kalužah in krmiščih pa je poudarjena lovnogospodarska funkcija.

Slika 6: Toploljubni gozdovi črnega gabra v RGR 123 (odsek C02b)

9.2.2.1 Stanje gozdov v RGR 123

9.2.2.1.1 Rastišče v RGR 123

Preglednica 94/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 123

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	325,54	68,5	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	120,73	25,4	2,75
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem</i>	4,10	0,9	6,75
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	24,73	5,2	8,77
Skupaj		475,10	100,0	6,28

V RGR 123 prevladuje podgorsko bukovje, ki pokriva dve tretjini površine, za četrtino je gozdov toploljubnih listavcev, preostalo površino pa pokrivajo jelova bukovja: več je oblike s srobotom, manj pa oblike s trpežnim golšcem. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 6,28 m³/ha, kar je

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

najmanj med vsemi RGR. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 106 %, glede na PSR pa 68 %, kar je tudi najmanj v tej enoti.

9.2.2.1.2 Stanje sestojev v RGR 123

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 95/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 123

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	9,7	18,0	27,6	27,1	17,6	70,3	39,5	2,21	51,9
Listavci	20,7	31,2	30,7	11,6	5,8	107,7	60,5	2,04	48,1
Skupaj	16,3	26,0	29,5	17,7	10,5	178,0	100,0	4,25	100,0

Lesna zaloga v RGR 123 je 178 m³/ha in je najnižja v enoti, prevladujejo listavci (60 %). Letni prirastek znaša 4,25 m³/ha in je razporejen precej enakomerno med iglavce in listavce (nekoliko bolj v prid iglavcem). Tudi prirastek RGR 123 je najnižji v GGE. Razmerje po debelinskih razredih kaže na to, da so iglavci v povprečju debelejši od listavcev, skupna razporeditev pa je dokaj ugodna.

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje smreka (37 %), skoraj toliko je tudi drugih trdih listavcev (35 %), nekoliko manj je bukve (22 %). Ostalih drevesnih vrst je zelo malo: jelka in plemeniti listavci 2 %, bori in mehki listavci 1 %.

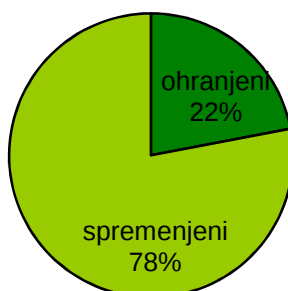
Preglednica 96/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 123

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	64	4	2	40	4	63	1
	%	37	2	1	22	2	35	1
Ciljno stanje	m ³ /ha	69	4	2	46	4	60	2
	%	37	2	1	25	2	32	1

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 12: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 123

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Večina gozdov v RGR 123 je spremenjenih (78 %), manjši del pa je ohranjenih. Spremenjeni so predvsem smrekove kulture, ki so bile osnovane zaradi slabšega naravnega pomlajevanja.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 97/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 123

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	16,28	3,4							0	0,0
Drogovnjak	260,19	54,8	17,51	6,7	13,6	69,5	16,9	0,0	140	19,1
Debeljak	61,57	13,0	5,40	8,8	76,3	23,7	0,0	0,0	384	40,4
Sestoj v obnovi	132,74	27,9	55,56	41,9	10,2	84,3	5,5	0,0	174	29,1
Raznomerno (ps-šp)	4,32	0,9	0,24	5,6	87,5	12,5	0,0	0,0	344	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	475,10	100,0	78,71	16,6					178	7,0

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 123 prevladujejo drogovnjaki (55 %), veliko je tudi sestojev v obnovi (28 %), debeljakov je že nekoliko manj (13 %), še manj je mladovij (3 %), najmanj pa raznomernih sestojev (1 %). Podmladek se pojavlja na 79 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa povsod drugod in to v podobnem deležu. Najboljša zasnova podmladka je v raznomernih sestojih (88 % bogata) in debeljaki (76 % bogata), nekoliko slabša je v sestojih v obnovi (84 % dobra, 10 % bogata), najslabša pa je v drogovnjakih (69 % dobra, 17 % pomanjkljiva in 14 % bogata). Lesna zaloga je 178 m³/ha, najvišja je v debeljaki (384 m³/ha), potem je vedno nižja od raznomernih sestojev (344 m³/ha) do sestojev v obnovi (174 m³/ha), drogovnjakov (140 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka močno prevladujejo drugi trdi listavci (38 %) in smreka (34 %), z manjšim obsegom so prisotni še bukev (16 %), plemeniti listavci (8 %), mehki listavci (2 %), bori (1 %) in jelka (1 %).

Preglednica 98/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 123

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	16,28	3,4	4,6	89,3	6,1	0,0	23,7	76,3	0,0	0,0	57,0	19,3	23,7	0,0
Drogovnjak	260,19	54,8	3,0	44,2	52,8	0,0	23,8	38,2	38,0	0,0	24,1	69,9	2,7	3,3
Debeljak	61,57	13,0					97,4	2,6	0,0	0,0	47,2	52,8	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	132,74	27,9					36,1	55,8	8,1	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	4,32	0,9					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	475,10	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 123 prevladujejo drogovnjaki, ki jih je več kot polovica. V njih prevladujeta pomanjkljiva (53 %) in dobra (44 %) zasnova. Pomanjkljivo negovanih drogovnjakov je 38 %, prav tako tudi nenegovanih, ustrezno negovanih pa le 24 %. Pretežno je sklep normalen (70 %), nekaj je tesnega (24 %) in rahlega (3 %), v poškodovanih sestojih pa tudi vrzelastega do pretrganega (3 %).

Sledijo jim sestoji v obnovi, ki jih je za dobro četrtno. Pretežno so pomanjkljivo negovani (56 %), nekaj je tudi ustrezno negovanih (36 %) in nenegovanih (8 %).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Debeljakov je manj (13 %), večinoma so pravilno negovani (97 %), sklep pa je le normalen (53 %) in tesen (47 %).

Mladovje pokriva 3 % površine. Zasnova je večinoma dobra (89 %), negovanost pretežno pomanjkljiva (76 %), sklep pa je pretežno tesen (57 %), nekoliko tudi rahel (24 %), ostalo pa normalen.

Najmanj je raznomernih sestojev, ki so vsi ustrezno negovani.

Kakovost drevja

Največ drevja je dobre kakovosti (47 %), sledi ji prav dobra kakovost (29 %), njej pa zadovoljiva (19 %). Med vsemi drevesnimi vrstami najboljšo kakovost dosega jelka, ki je vsa prav dobre kakovosti, vendar je v vzorcu ni veliko (7 dreves). Boljše kakovosti so še bukev in plemeniti listavci, ostale drevesne vrste pa imajo slabšo kakovost. Najslabše kakovosti so drugi trdi listavci.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost v RGR 123 je 9,6 %. Velika večina je poškodb vej (7,6 %), kar je posledica žledoloma. Bistveno manj je poškodb debla in koreninika (1,2 %) ter osutosti (0,8 %).

9.2.2.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 99/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 123

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	21,38	8,79	41,1
Priprava tal	ha		3,20	
Sadnja	ha	2,20	3,20	145,5
Obžetev	ha	4,40	0,40	9,1
Nega mladja	ha	25,09	2,00	8,0
Nega gošče	ha	20,58	0,20	1,0
Nega letvenjaka	ha	7,33	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	4,41	1,65	37,4
Zaščita s premazom	ha	6,80	5,00	73,5
Vzdrževanje travinj	ha	24,80	15,12	61,0
Varstvo pred žuželkami	dni		18,38	

Gojitvena dela so bila izvedena dokaj slabo. Presežen je bil obseg sadnje, realizacija je bila najvišja pri zaščiti s premazom (74 %) in košnji lazov (61 %), manj kot polovična izvedba je bila pri pripravi sestoja (41 %) in negi drogovnjaka (37 %), drugod pa je bila še nižja: obžetev (9 %), nega mladja (8 %) in nega gošče (1 %). Letvenjakov se ni negovalo. Na dobrih 3 ha je bila izvedena priprava tal za sadnjo, za varstvo pred žuželkami je bilo porabljenih 18,38 dni.

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 123 realiziran v večjem obsegu kot je bil načrtovan. Pri iglavcih je bil presežen za 42 %, pri listavcih pa ni bil dosežen (85 %). Skupno je bila realizacija poseka za 11 % višja od načrtovane vrednosti. To je posledica sanacije žledoloma in tudi sanacije gradacije lubadarja.

Preglednica 100/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 123

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	8.034	11.385	142	65
Listavci	9.473	8.083	85	46
Skupaj	17.507	19.468	111	111

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.2.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 123

9.2.2.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 123

Preglednica 101/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 123 v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	393,44	11,7	33,7	45,4	0,32	0,76	1,08	0,13	0,14	0,27
1979-1988	393,44	9,2	37,1	46,3	0,37	1,62	1,99	0,13	0,07	0,20
1989-1998	393,44	11,1	43,3	54,4	0,37	1,14	1,51	0,19	0,05	0,24
1999-2008	483,13	55,5	86,6	142,1	1,93	4,00	5,93	0,59	0,23	0,82
2009-2018	481,43	75,6	118,1	193,7	2,42	2,89	5,31	2,36	1,68	4,04
2019-2028	475,10	70,3	107,7	178,0	2,21	2,04	4,25	1,71	1,60	3,31

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 123 se je v obdobju 1999-2008 močno povečala, saj so v gozdne površine vključili tudi vse površine, ki so se zarasle s pionirskim gozdom na opuščeni pašnikih. Od takrat dalje se površina gozda minimalno manjša. Delno se gozdni rob spreminja, delno pa je to posledica drugačnega zajema podatkov. Lesna zaloga ima tendenco rasti, v zadnjem obdobju pa se je zmanjšala za 8 % in trenutno znaša skupaj 178 m³/ha. Letni prirastek skozi obdobja niha, v zadnjih treh desetletjih pa nekoliko upada, sploh je to vidno pri listavcih, kajti pri iglavcih ima trend rasti (z izjemo zadnjega obdobja). Skupno ima sedaj vrednost 4,25 m³/ha. Realizacija poseka je do zadnjega obdobja počasi rasla, s prejšnjim pa je močno poskočila in je pet krat višja glede na predhodno ureditveno obdobje. To je seveda posledica sanacije žledoloma.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 3,31 m³/ha.

9.2.2.3.2 Drevesna sestava v RGR 123

Preglednica 102/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	O. t. list.	Meh. list.
1968-1978	20,6	1,5	0,0	10,8	0,0	0,0	67,1	0,0
1979-1988	19,8	0,6	0,0	4,9	0,0	0,0	74,7	0,0
1989-1998	18,7	1,0	0,6	9,0	0,0	0,0	70,7	0,0
1999-2008	33,0	2,2	3,8	15,5	0,1	0,3	45,0	0,1
2009-2018	33,1	3,3	2,7	16,2	0,0	2,4	41,3	1,0
2019-2028	36,3	2,0	1,2	22,4	0,0	2,3	35,0	0,8

V lesni zalogi se najbolj intenzivno povečujeta deleža smreke in v zadnjem obdobju tudi bukve. Nekoliko so se znižale vrednosti ostalih iglavcev, kar precej pa je manjši obseg drugih trdih listavcev. Ostale drevesne vrste so pretežno enakomerno zastopane.

9.2.2.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 123

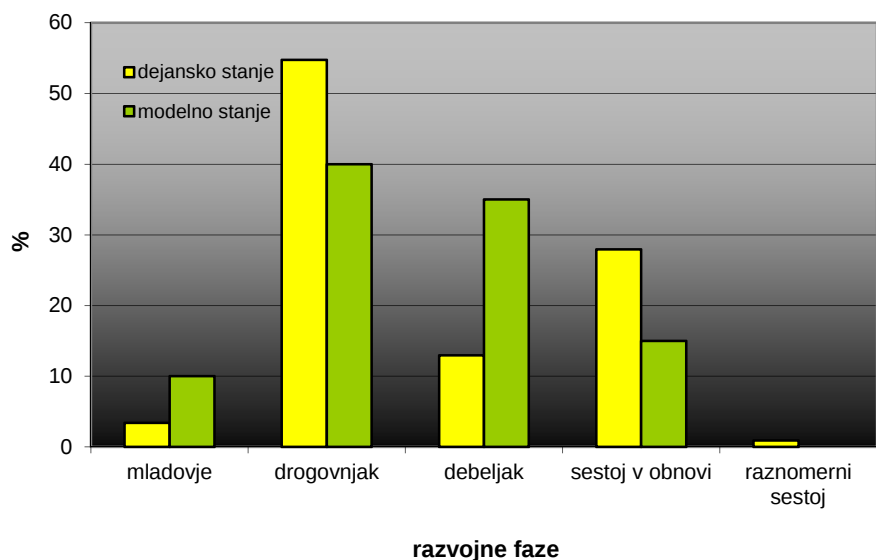
Glede na modelno stanje je v RGR 123 preveč drogovnjakov in sestojev v obnovi, po drugi strani pa primanjkuje mladovij in debeljakov. Imamo tudi malenkost raznomernih sestojev, ki pa jih model ne predvideva. Za približanje dejanskega stanja modelnemu moramo starejšim drogovnjakom z ustrezno nego pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, v sestojih v obnovi pa zaključiti z obnovo, tam kjer je to možno in na ta način pridobiti mlajše razvojne faze, ki nam jih primanjkuje. Raznomerne gozdove ohranjamo, kjer so že prisotni.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 103/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 123 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	16,28	3,4	3,4	13	10,0	47,51	-6,57
Drogovnjak	260,19	54,8	54,8	51	40,0	190,03	+14,76
Debeljak	61,57	13,0	13,0	46	35,0	166,29	-22,04
Sestoj v obnovi	132,74	27,9	27,9	20	15,0	71,27	+12,94
Raznomerni	4,32	0,9	0,9	0	0,0	0,00	+0,91
Skupaj	475,10	100,0		130	100,0	475,10	0,00

Grafikon 13: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 123

9.2.2.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 123

9.2.2.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 123

Za skupinsko raznodobne gozdove: velikopovršinsko raznodoben (enomenen) gozd drugih trdih listavcev (32 %) in bukve (25 %) s posamično do skupinsko primesjo smreke (37 %), ostalih iglavcev (3 %), plemenitih listavcev (2 %) in ostalih listavcev (1 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih C (ŽII), pri borih drogovci, pri listavcih C/D (ŽII/drva).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 10 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi in raznomerni sestoji	Skupaj
%	4	53	13	30	100
m ³ /ha	50	160	370	175	187

9.2.2.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 123

So sledeče:

- Gozdnogojitven sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, kjer so gozdovi razvrščeni v razvojne faze oziroma prebiralno gospodarjenje v raznomernih gozdovih, v sestojih čistih termofilnih listavcev tudi panjevsko gospodarjenje.
- Proizvodna doba je 130 let, pomladitvena doba pa 20 let. V sestojih s panjevskim gospodarjenjem proizvodna doba 30 – 40 let.
- Končna lesna zaloga je 250 m³/ha, optimalna v raznomernih pa 340 m³/ha (končni premer pri iglavcih je 70 cm, pri listavcih pa 50 cm).
- Načrtuje se naravna obnova in obnova s sadnjo, slednja predvsem v luknjah, ki so nastale po sanaciji žledoloma ter vetroloma oziroma pustošenju lubadarja. V gozdovih termofilnih listavcev je lahko osnovna oblika obnove gozda tudi panjevska sečnja.
- V mladovjih ukrepati le na boljših rastiščih, kjer lahko vzgojimo kvalitetnejši les listavcev (bukev, plemeniti listavci, smreka), v ostalih mladovjih se z nego ne ukrepa.
- Oblikovati skupinsko zmes in pospeševati bukev, hraste in plemenite listavce, kjer uspeva, pa tudi jelko.
- Ohranjati tanjša jelova drevesa, kapnike vključevati v odrasel sestoj.
- V letvenjaki izvajati izbiralno redčenje, pri listavcih pospešujemo bukev, hraste in plemenite listavce, pri iglavcih pa vitalno jelko.
- V tanjših drogovnjaki (kjer so nosilci sestoj debeli do 20 cm), se načrtuje tudi nega drogovnjaka kot gojitven ukrep.
- V drogovnjaki s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje (20-25 % LZ) v korist bukve.
- V drogovnjaki z normalnim in rahlim sklepom zmerno izbiralno redčenje (10-15 % LZ) v korist bukve – 49 % drogovnjakov.
- V od ujm močno poškodovanih drogovnjaki uvajanje v obnovo – 2 % drogovnjakov.
- V vseh ostalih drogovnjaki ni ukrepanja, oziroma samo sanitarna sečnja – 49 % drogovnjakov.
- V debeljaki se v obnovo uvaja sestoj na boljših delih rastišč, ki so presegli končno lesno zalogo, pri čemer je treba v sestoj termofilnih listavcev paziti na to, da je prisoten dovolj velik delež listavcev, ki so semenjaki (bukev in plemeniti listavci) – 3 % debeljakov.
- V vitalnih debeljaki redčenja (do 20 % LZ) – 97 % debeljakov.
- V manj vitalnih debeljaki sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V sestoj v obnovi z bogato zasnovi zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (100 % LZ).
- V sestoj v obnovi z dobro zasnovi pospešeno nadaljevati z obnovo (nad 50 % LZ) – 1 % sestoj v obnovi.
- V sestoj v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovi podmladka zmerno nadaljevati z obnovo (20-50 % LZ) – 91 % sestoj v obnovi.
- Izjemoma je lahko v sestoj v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovi podmladka možni posek tudi manjši od 20 % LZ, če je sklep matičnega sestoj tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj, ne pa matični sestoj – 8 % sestoj v obnovi.
- V vseh sestoj v obnovi načrtovati pripravo sestoj za naravno nasemenitev glede na zastrtost podmladka in tudi ustrezno nego podmladka, če je le ta dovolj dobre zasnove.
- Na slabših delih rastišč panjevska sečnja, na najslabših pa prepustimo sestoj naravnemu razvoju.
- V vitalnih raznomernih sestoj negovalna sečnja (do 20 % LZ) – 100 % raznomernih sestoj.
- V manj vitalnih raznomernih sestoj sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V raznomernih sestoj je v vseh primerih treba upoštevati tudi debelinsko strukturo sestoj in če primanjkuje tanjših dreves je treba pospeševati naravno obnovo gozda, če primanjkuje srednje debelih dreves je treba pospeševati oblikovanje sestoj, če pa primanjkuje debelih dreves je treba pospeševati akumulacijo sestoj.
- V vseh raznomernih in prebiralnih sestoj načrtovati ustrezno nego prebiralnega gozda glede na stanje podmladka.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Pri sečnji jelke se prvenstveno odstranjuje ne vitalne osebk pred vitalnimi, nekvalitetne pred kvalitetnimi in debelejš pred tanjšimi.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoj.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki, še posebej tam, kjer gre za nižinske smrekove gozdove.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 3 – 4 leta.

9.2.2.4.3 Ukrepi v RGR 123

Preglednica 104/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 123

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	40	60	100
-ciljno (%)	40	60	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	70	108	178
-ciljna (m ³ /ha)	75	112	187
Letni prirastek (m ³ /ha)	2,21	2,04	4,25
Možni posek (m ³)	8.142	7.581	15.723
Možni posek (m ³ /ha/leto)	1,71	1,60	3,31
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	24,4	14,8	18,6
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	77,7	78,1	77,9
Izravnalna doba (let)	10		

S predvideno možno sečnjo 15.723 m³, intenziteto 18,6 % na lesno zalogo in intenziteto 77,9 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 105/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 123

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	3.812	3.927	191	0	0	212	8.142	24	78
	%	47	48	2	0	0	3	52		
Listavci	m³	3.211	3.722	49	0	0	599	7.581	15	78
	%	42	49	1	0	0	8	48		
Skupaj	m³	7.023	7.649	240	0	0	811	15.723	19	78
	%	45	49	1	0	0	5	100		

Možni posek v RGR 123 znaša 15.723 m³. Nekaj več kot polovico predstavljajo iglavci. Po vrstah sečnje med iglavci in listavci ni bistvene razlike, saj je polovica vse sečnje namenjena pomladitvenemu poseku, nekaj manj redčenjem, malenkost pa še sanitarni sečnji in prebiralnem poseku.

Za gojitvena dela v RGR 123 predvidevamo večji del dnin za negovalna dela (115), nekaj manj za obnovo (92), še manj pa za vzdrževanje habitatov (83).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 106/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 123

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	30,85	30,85	2	62
Priprava tal	ha	1,00	1,00	10	10
Sadnja	ha	1,00	1,00	10	10
Obžetev	ha	1,00	3,00	2	6
Zaščita s premazom	ha	1,00	3,00	1,5	4
Nega mladja	ha	4,40	4,40	4	18
Nega gošče	ha	10,58	10,58	4	42
Nega letvenjaka	ha	10,61	10,61	5	53
Nega drogovnjaka	ha	0,82	0,82	2	2
Vzdrževanje travinj	ha	7,78	77,80	1	78
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	4,00	20,00	0,250 / kos	5

9.2.3 Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum* (401)

RGR 401 je velik 236,23 ha in zavzema 7,66 % površine GGE Racna gora. Je najmanjši RGR te GGE. Po oblikah lastništva so tu večinoma zasebni gozdovi (93 %), kar nekaj pa je tudi državnih (5 %).

Slika 7: Opustošenje po vetrolomu v RGR 401 (odsek A07a)

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so precej oddaljeni od naselij. Tvorijo zaključeno celoto na severu enote (vzhodni del k.o. Lož). Pred stoletjem in pol so to območje že poraščali gozdovi, torej površina ni bila izkrčena za potrebe pašništva. Večina teh gozdov je skupinsko raznodobnih, čeprav je kar velik del tudi raznomernih (pred ujmani jih je bilo veliko več, pravzaprav so prevladovali).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na rastišču *Ostryo-Fraxinetum*, na drugi stopnji pa na bolj skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen okoli izvira, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Racna gora občinsko vodovarstveno območje nižjega reda. Točkovno je druga stopnja poudarjenosti tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji na lazih, ekocelicah, prehodih za prostoživeče živali in v okolici izvira in kaluž, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Racna gora v območju EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in večji del tudi v območju Natura 2000. Klimatska funkcija se nahaja v okolici naselij (skupaj s higiensko-zdravstveno). Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na arheološkem območju Stražnice. Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena na prvi stopnji čez ves RGR 401. Na lazih, ob kalužah in krmiščih pa je poudarjena lovno-gospodarska funkcija.

9.2.3.1 Stanje gozdov v RGR 401

9.2.3.1.1 Rastišče v RGR 401

Preglednica 107/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 401

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	17,13	7,3	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	3,71	1,6	2,75
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	3,41	1,4	6,75
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	211,98	89,7	8,77
Skupaj		236,23	100,0	8,55

V RGR 401 je močno prevladujoča združba jelovo bukovje, oblika s srobotom (90 %). Preostalo površino pokrivajo še podgorsko bukovje (7 %), gozd toploljubnih listavcev (2 %) in dinarsko bukovje oblike s trpežnim golščem (1 %). Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,55 m³/ha, kar je največ v tej GGE. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 91 %, glede na PSR pa 71 %.

9.2.3.1.2 Stanje sestojev v RGR 401

Zgradba gozda

Tu so večinoma prisotni skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, dobra petina je tudi sestojev z raznomerno zgradbo.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 108/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 401

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	2,9	9,7	20,9	36,7	29,8	254,4	82,8	5,10	83,4
Listavci	13,6	25,0	26,9	26,9	7,6	52,8	17,2	1,01	16,6
Skupaj	4,8	12,3	21,9	35,1	25,9	307,2	100,0	6,11	100,0

Lesna zaloga v RGR 401 je 307 m³/ha. Iglavcev (83 %) je veliko več kot listavcev (17 %). Letni prirastek znaša 6,11 m³/ha in je enako razporejen kot lesna zaloga. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno, še bolj izrazito pa pri iglavcih, razmerje nekoliko manj ugodno, saj prevladuje debelejša drevesja. Pri iglavcih tako drevesje nad 40 cm premera predstavlja kar dve tretjini celotne lesne mase. Pri listavcih je razporeditev bolj ugodna z maksimumom v tretjem in četrtem debelinskem razredu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 109/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 401

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Pl. list.	D. t. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	58	194	2	34	10	9
	%	19	63	1	11	3	3
Ciljno stanje	m ³ /ha	58	195	3	45	13	6
	%	18	61	1	14	4	2

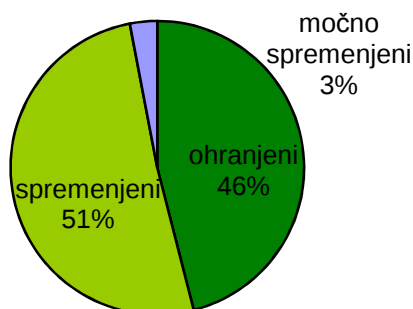
V lesni zalogi močno prevladuje jelka (63 %), manj je smreke (19 %) in bukke (11 %), ostalih drevesnih vrst je še manj: plemeniti listavci 3 %, drugi trdi listavci 3 % in bori 1 %. V sledeh se pojavljajo tudi mehki listavci

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Polovica gozdov v RGR 401 je spremenjenih, nekaj manj je ohranjenih, pojavljajo se pa tudi močno spremenjeni. Močno spremenjeni gozdovi so predvsem gozdovi, ki so po sestavi skoraj čisti jelovi, kar za ta rastišča ni ustrezna drevesna sestava (jelke več kot 90 % v lesni zalogi).

Grafikon 14: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 401

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 110/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 401

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	8,80	3,7							0	0,0
Drogovnjak	29,52	12,5	2,56	8,7	49,6	30,9	19,5	0,0	162	228,5
Debeljak	33,26	14,1	2,64	7,9	73,1	26,9	0,0	0,0	336	16,7
Sestoj v obnovi	112,55	47,6	56,23	50,0	91,6	8,4	0,0	0,0	277	17,9
Raznomerno (ps-šp)	52,10	22,1	6,95	13,3	100,0	0,0	0,0	0,0	489	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	236,23	100,0	68,38	28,9					307	6,0

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 401 je skoraj polovica sestojev v obnovi, dobra petina je raznomernih sestojev, za sedmino je debeljakov in za osmino drogovnjakov, nekaj malega je še mladovij (4 %). Podmladek se pojavlja na 68 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa v raznomernih sestojih, drogovnjakih in debeljakih. Zasnova podmladka je najboljša v raznomernih sestojih (100 % bogata), malo slabša je v sestojih v obnovi (91 % bogata, ostalo dobra) in debeljakih (73 % bogata, ostalo dobra), najslabša je v drogovnjakih (50 % bogata, 31 % dobra, 8 % pomanjkljiva). Lesna zaloga je 307 m³/ha, najvišja je

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

v raznomernih sestojih (489 m³/ha), že nekoliko nižja v debeljaki (336 m³/ha), potem pa je vedno nižja od sestojev v obnovi (277 m³/ha) do drogovnjakov (162 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (42 %), bistveno manj je smreke (25 %), še manj pa plemenitih (15 %) in trdih listavcev (12 %) ter borov (1 %). Zaskrblijujoče je dejstvo, da je jelke, gradnice teh gozdov, v pomladku RGR 401 samo 4 %.

Preglednica 111/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 401

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	8,80	3,7	11,8	72,7	15,5	0,0	57,2	42,8	0,0	0,0	71,4	9,0	4,2	15,4
Drogovnjak	29,52	12,5	8,2	58,0	33,8	0,0	34,1	32,1	33,8	0,0	30,4	69,6	0,0	0,0
Debeljak	33,26	14,1					92,9	7,1	0,0	0,0	32,4	63,7	2,9	1,0
Sestoj v obnovi	112,55	47,6					92,9	7,1	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	52,10	22,1					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	236,23	100,0												

Opomba: šifre za zasnovu, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 401 je največ sestojev v obnovi (48 %). Večinoma so ustrezno negovani (93 %).

Sledijo raznomerni sestoji (22 %), ki so vsi ustrezno negovani.

Debeljakov je 14 % in so tudi večinoma ustrezno negovani (93 %). V njih prevladuje normalen sklep (64 %), veliko je tudi tesnega (32 %), manj rahlega (3 %), pojavlja pa se tudi vrzelast do pretrgan kot posledica ujm.

Drogovnjaki pokrivajo 12 % površine. Zasnova je večinoma dobra (58 %), sledita pomanjkljiva (34 %) in bogata (8 %). Sestoji so v tretjini primerov ustrezno negovani, v tretjini pomanjkljivo, v tretjini primerov pa sploh niso. Največ je normalnega sklepa (70 %), preostali je tesen.

Mladovje pokriva 4 % površine. Zasnova je večinoma dobra (73 %), nekaj je tudi pomanjkljive (15 %) in bogate (12 %). Mladovja so pravilno (57 %) ali pomanjkljivo negovana (43 %). Prevladuje tesen sklep (71 %), sledi vrzelast do pretrgan (15 %), manj pa je normalnega (9 %) in rahlega (4 %).

Kakovost drevja

Večina drevja je prav dobre kakovosti (61 %), sledi ji dobra kakovost (31 %). Odlične kakovosti je zelo malo (1 %), dosegajo jo pa iglavci. Najboljšo kakovost v povprečju dosegajo plemeniti listavci, ki imajo 90 % drevja prav dobre kakovosti, pri jelki pa so v najvišjih dveh razredih kar tri četrtine vseh ocenjenih dreves. Po drugi strani ima bukev edina drevje najslabše kakovosti, pri drugih trdih listavcih pa je večina drevja zgolj zadovoljive kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih dreves je v RGR 401 8,3 %. Velika večina je poškodb vej (5,4 %), kar je posledica žledoloma. Manj je poškodb debla in koreničnika (2,2 %) ter osutosti (0,7 %).

9.2.3.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Gojitvena dela so izvedena zelo slabo, saj je najvišja realizacija med vsemi gojitvenimi deli komaj malo večja od tretjine načrtovane vrednosti. Ta je dosežena pri zaščiti s premazom, drugod je še slabše: obžetev 26 %, košnja lazov 21 %, sadnja 18 %, nega mladja 10 %, nega gošče 9 % in

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

priprava sestoja 4 %. Nega letvenjaka in nega drogovnjaka nista bili izvedeni. Na četrtini ha se je izvedla tudi priprava tal za sadnjo.

Preglednica 112/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 401

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	16,62	0,60	3,6
Priprava tal	ha		0,25	
Sadnja	ha	1,35	0,25	18,5
Obžetev	ha	2,70	0,70	25,9
Nega mladja	ha	16,71	1,70	10,2
Nega gošče	ha	11,34	1,00	8,8
Nega letvenjaka	ha	5,45	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	5,33	0,00	0,0
Zaščita s premazom	ha	4,20	1,50	35,7
Vzdrževanje travinj	ha	34,10	7,20	21,1

Preglednica 113/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 401

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	13.601	16.658	122	105
Listavci	2.337	2.615	112	16
Skupaj	15.938	19.273	121	121

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 401 presežen za 21 %, več pri iglavcih (22 %), manj pri listavcih (12 %). To je posledica sanacije ujm.

9.2.3.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 401

9.2.3.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 401

Preglednica 114/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 401 v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha/leto)			Posek (m³/ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	220,94	179,0	27,7	206,7	5,96	0,89	6,85	3,80	0,24	4,04
1979-1988	220,94	180,5	27,2	207,7	5,02	1,24	6,26	2,08	0,15	2,23
1989-1998	220,94	210,2	40,5	250,7	4,59	0,97	5,56	2,34	0,13	2,47
1999-2008	236,51	248,4	42,4	290,8	6,30	1,82	8,12	4,57	0,42	4,99
2009-2018	235,71	281,6	61,3	342,9	6,27	1,59	7,86	7,07	1,11	8,18
2019-2028	236,23	254,4	52,8	307,2	5,10	1,01	6,11	5,02	0,46	5,48

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 401 se je od leta 1968 povečala bolj malo, saj gre za gozdove, ki se nahajajo v osrčju gozdnate krajine, kjer je proces zaraščanja možen le na lazih in senožetih. V zadnjih dveh obdobjih je površina gozda nekoliko zanihala, predvsem zaradi drugačnega zajema podatkov (pri padcu v prejšnjem ureditvenem obdobju gre predvsem za izločanje javnih cest iz gozda). V tem obdobju je spet malenkost višja in znaša trenutno 236,23 ha. Lesna zaloga je do zadnjega obdobja rasla, s tem pa se je znižala in znaša 307 m³/ha. Letni prirastek je skozi obdobja bolj nihaval, zdaj pa že par desetletij pada in ima trenutno vrednost 6,11 m³/ha. Realizacija poseka ima na dolgi rok obliko rasti, glede na predhodno obdobje se je povečala skoraj za dve tretjini.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 5,48 m³/ha.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.3.3.2 Drevesna sestava v RGR 401

Preglednica 115/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
1968-1978	11,3	77,7	0,0	7,0	1,2	2,8	0,0
1979-1988	11,7	75,0	0,3	8,5	2,1	2,4	0,0
1989-1998	14,9	67,9	1,1	8,9	2,8	4,3	0,1
1999-2008	14,8	69,9	0,7	11,2	1,0	2,4	0,0
2009-2018	17,1	64,3	0,8	11,6	3,4	2,8	0,0
2019-2028	18,8	63,3	0,8	11,1	3,1	2,9	0,0

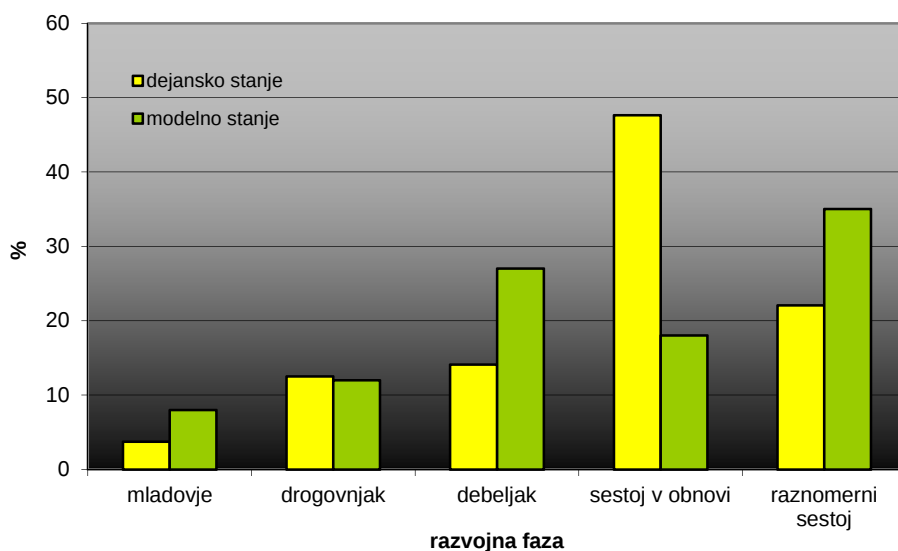
V lesni zalogi počasi jelko zamenjujeta smreka in bukev, ki ju je vsakič nekoliko več. Raste tudi odstotek plemenitih listavcev v lesni zalogi. Ostalih iglavcev je okoli 1 %, ostalih trdih listavcev pa okoli 3 % in ti odstotki so konstantni.

9.2.3.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 401

Preglednica 116/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 401 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	8,80	3,7	3,7	17	8,0	18,90	-4,27
Drogovnjak	29,52	12,5	12,5	25	12,0	28,35	+0,50
Debeljak	33,26	14,1	14,1	56	27,0	63,78	-12,92
Sestoj v obnovi	112,55	47,6	47,6	37	18,0	42,52	+29,64
Raznomerni	52,10	22,1	22,1	0	35,0	82,68	-12,95
Skupaj	236,23	100,0		135	100,0	236,23	0,00

Grafikon 15: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 401

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

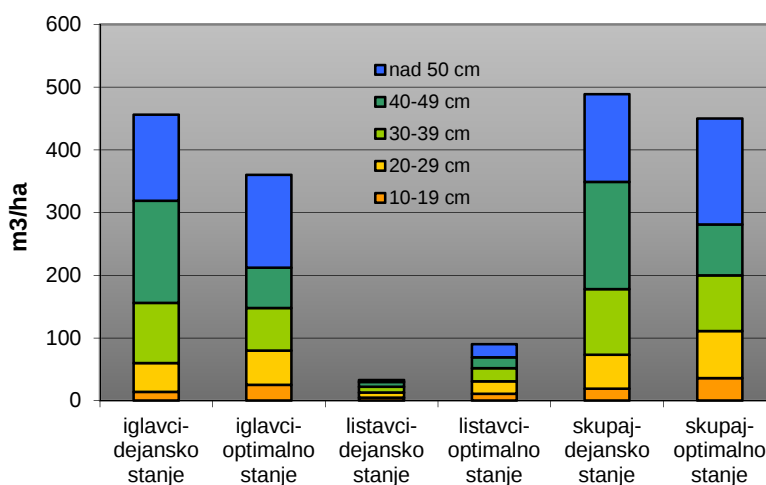
Glede na modelno stanje je v RGR 401 mnogo preveč sestojev v obnovi (ki so posledica ujm), primanjkuje pa mladovij, debeljakov in raznomernih sestojev. Pri drogovnjakih ni večjega odstopanja. Za približanje dejanskega stanja modelnemu je treba pri sestojih v obnovi čim prej zaključiti z obnovo, da pridobimo mlajše razvojne faze, ki jih primanjkuje. Starejšim drogovnjakom moramo z ustreznega pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, ki jih prav tako primanjkuje. Debeljakov ne uvajamo v obnovo, če ni nujno potrebno.

Preglednica 117: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 401

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m ³ /ha				Listavci m ³ /ha				Skupaj m ³ /ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%	m ³	%
10-19 cm	14	3	25	7	5	14	11	12	19	4	36	8
20-29 cm	46	10	55	15	8	25	20	22	54	11	75	17
30-39 cm	96	21	68	19	9	27	21	24	105	21	89	21
40-49 cm	163	36	64	18	8	26	17	19	171	35	81	18
nad 50 cm	137	30	148	41	3	8	21	23	140	29	169	36
Skupaj	456	100	360	100	33	100	90	100	489	100	450	100

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoe v RGR 401 kaže, da je dejanska lesna zaloga nekoliko višja od optimalne, prevelik delež je srednje debelega drevja, medtem ko najtanjšega in najdebelejšega primanjkuje. Podobno velja za iglavce, pri listavcih pa je dejanska lesna zaloga napram optimalni močno prenizka, primanjkuje pa najdebelejšega drevja, medtem ko je drevja med 40 in 50 cm v prsnem premeru preveč.

Grafikon 16: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 401

9.2.3.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 401

9.2.3.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 401

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke (61 %), bukve (14 %) in smreke (18 %) s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (4 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1/A2 (F/L).

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (61 %), bukve (14 %), smreke (18 %) in plemenitih listavcev (4 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1/A2 (F/L).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	5	12	14	49	20	100
m ³ /ha	50	200	400	300	450	320

Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih:

		10-29 cm	30-49 cm	nad 50 cm	Skupaj
Iglavci	%	22	37	41	100
	m ³ /ha	80	132	148	360
Listavci	%	34	43	23	100
	m ³ /ha	31	38	21	90
Skupaj	%	26	38	36	100
	m ³ /ha	111	170	169	450

9.2.3.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 401

So sledeče:

- Gozdnogojitven sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, kjer so gozdovi razvrščeni v razvojne faze, oziroma prebiralno gospodarjenje v raznomernih gozdovih.
- Proizvodna doba je 135 let, pomladitvena doba pa 25 let.
- Končna lesna zaloga je 630 m³/ha, optimalna v raznomernih pa 351 m³/ha (končni premer pri iglavcih je 85 cm, pri listavcih pa 65 cm).
- Načrtuje se naravna obnova in obnova s sadnjo, slednja bolj v smislu večanja vrstne pestrosti.
- V mladovjih in drogovnjakih izvajati načrtovano nego.
- Pri negi naravnega mladovja damo poudarek negi gošče in negi letvenjaka na račun nege mladja.
- Oblikovati skupinsko zmes in pospeševati jelko in plemenite listavce kjer prevladuje bukev.
- Ohranjati tanjša jelova drevesa, kapnike vključevati v odrasel sestoj.
- V letvenjaki izvajati izbiralno redčenje, pri listavcih pospešujemo gorski javor in bukev, pri iglavcih pa vitalno jelko.
- V tanjših drogovnjakih (kjer so nosilci sestoja debeli do 20 cm), se načrtuje tudi nega drogovnjaka kot gojitven ukrep.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbiralno redčenje (20-25 % LZ) v korist bukve.
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom izbiralno redčenje (10-25 % LZ) v korist plemenitih listavcev in jelke – 63 % drogovnjakov.
- V drogovnjakih s pretrganim sklepom brez ukrepanja ali samo šibka sanitarna sečnja (do 10 % LZ) in po potrebi priprava sestoja za naravno nasemenitev, kjer ni več možno doseči končne lesne zaloge – 25 % drogovnjakov.
- V vseh ostalih drogovnjakih ni ukrepanja – 12 % drogovnjakov (ekocelice).
- V debeljakih se v obnovo uvaja debeljake, kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih in prevladuje slaba kvaliteta lesa, oziroma je sklep sestoja vrzelast ali pretrgan (25-35 % LZ), pri čemer je treba v sestojih iglavcev paziti na to, da je prisoten dovolj velik delež listavcev, ki so semenjaki – 8 % debeljakov.
- V vitalnih debeljakih redčenja (do 20 % LZ) – 85 % debeljakov.
- V manj vitalnih debeljakih sanitarna sečnja (do 10 % LZ) – 7 % debeljakov.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (100 % LZ).
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (nad 50 % LZ).
- V sestojih v obnovi z dobro ali pomanjkljivo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (20-50 % LZ) – 100 % sestojev v obnovi.
- Izjemoma je lahko v sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka možni posek tudi manjši od 20 % LZ, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj, ne pa matični sestoj.
- V vseh sestojih v obnovi načrtovati pripravo sestoja za naravno nasemenitev glede na zastrtost podmladka in tudi ustrezno nego podmladka, če je le ta dovolj dobre zasnove.
- V vitalnih raznomernih sestojih negovalna sečnja (do 20 % LZ) – 100 % raznomernih sestojev.
- V manj vitalnih raznomernih sestojih sanitarna sečnja (do 10 % LZ).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V raznomernih sestojih je v vseh primerih treba upoštevati tudi debelinsko strukturo sestojev in če primanjkuje tanjših dreves je treba pospeševati naravno obnovo gozda, če primanjkuje srednje debelih dreves je treba pospeševati oblikovanje sestojev, če pa primanjkuje debelih dreves je treba pospeševati akumulacijo sestojev.
- V vseh raznomernih in prebiralnih sestojih načrtovati ustrezno nego prebiralnega gozda glede na stanje podmladka.
- Pri vseh ukrepih ohraniti in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Pri sečnji jelke se prvenstveno odstranjuje nevitale osebke pred vitalnimi, nekvalitetne pred kvalitetnimi in debelejšje pred tanjšimi.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsakih 4 – 5 let.

9.2.3.4.3 Ukrepi v RGR 401

Preglednica 118/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 401

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	83	17	100
-ciljno (%)	80	20	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	254	53	307
-ciljna (m ³ /ha)	256	64	320
Letni prirastek (m ³ /ha)	5,10	1,01	6,11
Možni posek (m ³)	11.859	1.098	12.957
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,02	0,46	5,48
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	19,7	8,8	17,9
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	98,5	45,9	89,8
Izravnalna doba (let)	20		

S predvideno možno sečnjo 12.957 m³, intenziteto 17,9 % na lesno zalogo in intenziteto 89,8 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

Možni posek v RGR 401 znaša 12.957 m³. Iglavcev je v poseku več kot devet desetih. Za iglavce in skupno je predvidene največ pomladitvene sečnje (okoli 60 %), za več kot četrtino je prebiralne sečnje, preostalo je predvideno za redčenja. Pri listavcih je pomladitvene sečnje več, za okoli dve tretjini celotnega poseka, prav tako je več redčenj, ki jih je za petino, prebiralnega poseka pa je manj kot skupno, za nekaj manj kot desetino.

Preglednica 119/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 401

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	1.437	7.068	3.316	0	0	38	11.859	20	98
	%	12	60	28	0	0	0	92		
Listavci	m³	227	750	103	0	0	18	1.098	9	46
	%	21	68	9	0	0	2	8		
Skupaj	m³	1.664	7.818	3.419	0	0	56	12.957	18	90
	%	13	61	26	0	0	0	100		

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 120/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 401

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	15,15	15,15	2	30
Nega gošče	ha	16,73	16,73	4	67
Nega letvenjaka	ha	7,89	7,89	5	39
Nega drogovnjaka	ha	1,36	1,36	2	3
Vzdrževanje travinj	ha	3,25	32,50	1	32
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	6,00	30,00	0,250 / kos	8
Naravni razvoj biotopov	m ³	83,00	83,00	-	3

Za gojitvena dela v RGR 401 predvidevamo več kot polovico dnin za nego (109), skoraj četrtno za nego habitatov (43) in ostalo za obnovo gozda (30).

9.2.4 Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum mercurialetosum* (407)

RGR 407 je velik 1.022,44 ha in zavzema 33,18 % površine GGE Racna gora. To je največji RGR v tej GGE. Po oblikah lastništva so tu večinoma zasebni gozdovi (98 %).

Slika 8: Na težko prehodnem terenu RGR 407 se v gošči pojavlja tudi jelka (Volčji hrib)

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so večinoma precej oddaljeni od naselij (razen okoli Zgornjih Poljan), zato v njih velja, da so nekatere površine že od nekdaj porasle z gozdom, nekatere pa so nekoč služile pašništvu, vendar so opuščene že več desetletij (velja predvsem za gozdove okoli Zgornjih Poljan, območje Strmce in območja, kjer so se ohranili lazi). Večina teh gozdov je skupinsko raznodobnih, čeprav je kar velik del tudi raznomernih (pred ujmani jih je bilo veliko več, pravzaprav so prevladovali).

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na zelo skalovitem terenu, na rastišču *Ostryo-Fraxinetum* ter tam, kjer je naklon večji od 35 stopinj, matična podlaga pa je kompaktna, na drugi

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

stopnji pa na bolj skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen na ožjem občinskem vodovarstvenem območju in okoli jam, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Racna gora občinsko vodovarstveno območje nižjega reda (razen tam, kjer je višjega). Točkovno je druga stopnja poudarjenosti tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji na lazih, ekocelicah, prehodih za prostoživeče živali, mirni coni za divjega petelina, triprstega in belohrbtega detla in v okolici jam, brlogov in kaluž, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Racna gora v območju EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in večji del tudi v območju Natura 2000. Dodatno so na drugi stopnji poudarjenosti biotopske funkcije še območje zimovališča ter grmišča pod daljnovodi. Klimatska funkcija se nahaja v okolici naselij. Rekreativna funkcija je poudarjena v okolici koč, okoli vasi Zgornje Poljane, prav tako pa se nahaja okoli rekreacijskih poti (evropska pešpot E6, slovenska kolesarska transverzala, planinske poti, Velika Krpanova pot). Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na arheološkem območju Gmajna, arheološkem najdišču Zgornje Poljane in okoli cerkve sv. Andreja v Zgornjih Poljanah. Funkcija varovanja naravnih vrednot se nahaja na že prej omenjenih naravnih vrednotah, v tem primeru jamah ter na izjemnih drevesih. Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena na prvi stopnji čez večji del RGR 407, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji. Na območju stalnih čebeljakov in pašnih mest je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih proizvodov, na lazih, grmiščih, ob kalužah in krmiščih pa je poudarjena lovno-gospodarska funkcija.

9.2.4.1 Stanje gozdov v RGR 407

9.2.4.1.1 Rastišče v RGR 407

Preglednica 121/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 407

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	40,06	3,9	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	2,41	0,2	2,75
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	185,03	18,1	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	753,38	73,8	6,75
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom</i>	19,88	1,9	6,77
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	21,68	2,1	8,77
Skupaj		1.022,44	100,0	7,19

V RGR 407 je močno prevladujoča združba jelovo bukovje, ki se pojavlja v štirih oblikah. Skoraj tri četrtine celotnega RGR pokriva oblika s trpežnim golščem, nekaj manj kot petino pokriva oblika s spomladansko torilnico, bistveno manj pa je oblike s srobotom in oblike z gozdnim planinščkom (vsaka 2 %). Od drugih združb se pojavljata še podgorsko bukovje (4 %) in gozd toploljubnih listavcev (manj kot odstotek). Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,19 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 124 % (največ v GGE), glede na PSR pa 109 % (tudi največ v GGE).

9.2.4.1.2 Stanje sestojev v RGR 407

Zgradba gozda

Tu so večinoma prisotni skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, kar 40 % je tudi sestojev z raznomerno zgradbo.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga v RGR 407 je 412 m³/ha in je najvišja v enoti. Iglavcev (69 %) je več kot listavcev (31 %). Letni prirastek znaša 7,84 m³/ha, razporejen je še nekoliko bolj v prid iglavcem (73 % proti 27 %). Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno, še bolj izrazito pa pri iglavcih, razmerje nekoliko manj ugodno, saj prevladuje najdebelejše drevje. Tako kar dve tretjini lesne mase iglavcev predstavlja drevje, debelejše od 40 cm. Pri listavcih je razporeditev bolj ugodna z maksimumom v tretjem debelinskem razredu.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 122/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 407

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	4,2	9,6	18,7	26,2	41,3	284,5	69,1	5,72	73,0
Listavci	6,8	19,8	29,4	25,4	18,6	127,4	30,9	2,12	27,0
Skupaj	5,0	12,8	22,0	26,0	34,2	411,9	100,0	7,84	100,0

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 123/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 407

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	74	204	7	106	18	2	1
	%	18	49	2	26	4	1	0
Ciljno stanje	m ³ /ha	71	192	4	105	16	4	1
	%	18	49	1	27	4	1	0

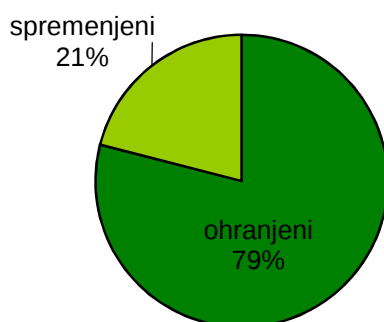
V lesni zalogi prevladuje jelka (49 %), manj je bukke (26 %), še nekoliko manj pa smreke (18 %). Z nekaj odstotki so prisotne še ostale drevesne vrste: plemeniti listavci (4 %), bori (2 %) in drugi trdi listavci (1 %). V sledeh se pojavljajo tudi mehki listavci.

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Večina gozdov v RGR 407 je ohranjena (79 %), preostali gozdovi pa so spremenjeni (21 %). Spremenjeni gozdovi so predvsem smrekove kulture, ki so bile osnovane zaradi slabšega naravnega pomlajevanja.

Grafikon 17: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 407

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 407 je največ raznomernih sestojev (40 %), za tretjino je sestojev v obnovi, drogovnjakov je 13 %, desetina je debeljakov, najmanj je mladovij (3 %). Podmladek se pojavlja na 227 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa v raznomernih sestojih, debeljaki in drogovnjaki. Zasnova podmladka je najboljša v raznomernih sestojih (99 % bogata), malo slabša je v debeljaki (89 % bogata, ostalo dobra) in sestojih v obnovi (85 % bogata, ostalo dobra), najslabša je v drogovnjaki (69 % dobra, 27 % bogata). Lesna zaloga je 412 m³/ha, najvišja je v raznomernih sestojih (535

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

m³/ha), nekoliko nižja v debeljakih (456 m³/ha), potem pa je vedno nižja od sestojev v obnovi (339 m³/ha) do drogovnjakov (268 m³/ha) in mladovij.

Preglednica 124/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 407

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	29,50	2,9							0	0,0
Drogovnjak	128,47	12,6	6,13	4,8	27,1	69,0	3,9	0,0	268	26,7
Debeljak	111,20	10,9	8,67	7,8	89,4	10,6	0,0	0,0	456	8,2
Sestoj v obnovi	340,28	33,3	177,03	52,0	85,1	14,9	0,0	0,0	339	16,9
Raznomerno (ps-šp)	412,99	40,3	35,27	8,5	99,0	1,0	0,0	0,0	535	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	1.022,44	100,0	227,10	22,2					412	3,6

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V sestavi podmladka prevladuje bukev (50 %), bistveno manj je smreke (24 %), še manj pa plemenitih (16 %), trdih (3 %) in mehkih listavcev (2 %) ter borov (1 %). Zaskrbnjuje je dejstvo, da je jelke, gradnice teh gozdov, v pomladku RGR 407 le 4 %.

Preglednica 125/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 407

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	29,50	2,9	63,1	32,3	4,6	0,0	16,7	78,7	4,6	0,0	78,6	16,7	0,1	4,6
Drogovnjak	128,47	12,6	8,4	77,4	14,2	0,0	35,2	56,9	7,9	0,0	48,2	45,9	5,2	0,7
Debeljak	111,20	10,9					87,7	12,3	0,0	0,0	32,6	60,0	7,1	0,3
Sestoj v obnovi	340,28	33,3					71,2	26,9	1,9	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	412,99	40,3					98,5	0,1	1,4	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	1.022,44	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

V RGR 407 je največ raznomernih sestojev (40 %), ki so večinoma ustrezno negovani (99 %).

Sledijo sestoji v obnovi (33 %). Prevladuje ustrezna negovanost (71%), manj je pomanjkljivo negovanih (27 %) sestojev v obnovi.

Drogovnjaki pokrivajo 13 % površine. Zasnova je večinoma dobra (77 %), sledita pomanjkljiva (14 %) in bogata (8 %). Sestoji so v več kot polovici primerov pomanjkljivo negovani (57 %), veliko je tudi ustrezno negovanih (35 %), najmanj pa je takih, ki sploh niso (8 %). Največ je tesnega (48 %) in normalnega sklepa (46 %), bistveno manj pa rahlega (5 %) in vrzelastega do pretrganega (1 %).

Na desetini površine so prisotni tudi debeljaki (11 %), ki so tudi večinoma ustrezno negovani (88 %). V njih prevladuje normalen sklep (60 %), veliko je tudi tesnega (33 %), manj rahlega (7 %), pojavlja pa se tudi vrzelast do pretrgan sklep kot posledica ujm.

Mladovje pokriva 3 % površine. Zasnova je večinoma bogata (63 %), nekaj je tudi dobre (32 %) in pomanjkljive (5 %). Mladovja so večinoma pomanjkljivo (79 %) ali pravilno negovana (17 %). Prevladuje tesen sklep (78 %), nekaj je tudi normalnega (17 %), najmanj pa vrzelastega do pretrganega (5 %) in rahlega (manj kot odstotek).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Kakovost drevja

Večina drevja je prav dobre kakovosti (51 %), sledi ji dobra kakovost (41 %). Odlične kakovosti je zelo malo (1 %), dosegajo jo vse pomembnejše drevesne vrste, v največjem obsegu (9 %) pa plemeniti listavci. Ravno jelka in plemeniti listavci so tudi vrste, ki dosegajo v povprečju najboljšo kakovost (skoraj dve tretjini vseh dreves imajo oceno odlično ali prav dobro). Na drugi strani pa je najslabša kakovost pri bukvi, smreki, borih in drugih trdih listavcih.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih dreves je v RGR 407 5,4 %, kar je najmanj v GGE. Večina je poškodb debela in koreninika (2,9 %), manj je poškodb vej (1,6 %) ter osutosti (0,9 %).

9.2.4.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 126/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 407

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	32,66	1,60	4,9
Priprava tal	ha		1,00	
Sadnja	ha	4,10	1,00	24,4
Obžetev	ha	8,20	0,00	0,0
Nega mladja	ha	12,32	2,57	20,9
Nega gošče	ha	21,76	1,24	5,7
Nega letvenjaka	ha	13,83	0,20	1,4
Nega drogovnjaka	ha	18,91	0,60	3,2
Zaščita s premazom	ha	13,20	1,00	7,6
Vzdrževanje travinj	ha	458,20	79,42	17,3

Gojitvena dela so izvedena zelo slabo, saj je najvišja realizacija med vsemi gojitvenimi deli komaj v obsegu četrtnine načrtovane vrednosti. Ta je dosežena pri sadnji (24 %), drugod je še slabše: nega mladja 21 %, košnja lazov 17 %, zaščita s premazom 8 %, nega gošče 6 %, priprava sestoja 5 %, nega drogovnjaka 3 %, nega letvenjaka 1 %. Obžetev ni bila izvedena. Na enem ha se je izvedla tudi priprava tal za sadnjo.

Preglednica 127/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 407

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	64.006	44.586	70	53
Listavci	20.361	13.610	67	16
Skupaj	84.367	58.196	69	69

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 407 realiziran v obsegu 69 % načrtovanega. To je tudi najslabša realizacija v GGE Racna gora. Stopnja realizacije je bila dokaj podobna med iglavci (70 %), listavci (67 %) in skupno (69 %).

9.2.4.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 407

9.2.4.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 407

Površina RGR 407 se je z drugačnim načinom zajemanja v obdobju 1999-2008 povečala za četrtno, od takrat dalje pa se minimalno zmanjšuje. To je večinoma posledica izločanja različnih kategorij rabe prostora znotraj gozdnega prostora (ceste, daljnovodi in podobno). Trenutno površina gozda znaša 1.022,44 ha. Lesna zaloga je skozi različna obdobja nihala, v zadnjem času predvsem rasla in trenutno znaša 412 m³/ha. Letni prirastek je tudi nekoliko nihal, imel nekaj dalj časa trend rasti in ima trenutno vrednost 7,84 m³/ha. Realizacija poseka ima na dolgi rok obliko rasti, glede na predhodno obdobje se je povečala skoraj za polovico.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 8,51 m³/ha.

Preglednica 128/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 407 v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	782,04	214,3	62,5	276,8	6,63	1,73	8,36	3,90	0,81	4,71
1979-1988	782,04	192,8	52,5	245,3	5,52	2,04	7,56	1,95	0,49	2,44
1989-1998	782,04	217,2	109,5	326,7	4,59	1,72	6,31	2,21	0,50	2,71
1999-2008	1.031,77	202,7	84,4	287,1	5,37	3,08	8,45	3,01	0,95	3,96
2009-2018	1.024,29	256,4	109,8	366,2	6,27	2,52	8,79	4,35	1,33	5,68
2019-2028	1.022,44	284,5	127,4	411,9	5,72	2,12	7,84	6,32	2,19	8,51

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

9.2.4.3.2 Drevesna sestava v RGR 407

Preglednica 129/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
1968-1978	8,7	68,8	0,0	18,5	2,7	1,3	0,0
1979-1988	12,0	66,3	0,2	17,4	3,0	1,0	0,1
1989-1998	12,7	60,9	0,4	20,3	3,9	1,2	0,6
1999-2008	16,2	52,8	1,6	23,6	5,3	0,4	0,1
2009-2018	19,0	49,4	1,6	24,3	4,8	0,6	0,3
2019-2028	18,0	49,4	1,6	25,6	4,5	0,6	0,3

V lesni zalogi so se od leta 1968 odstotki smreke več kot podvojili, bukke narasli za več kot tretjino, jelke pa posledično močno zmanjšali. Plemeniti listavci so stalno prisotni z nekaj odstotki, podobno tudi bori, drugi trdi in mehki listavci pa so prisotni v sledih.

9.2.4.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 407

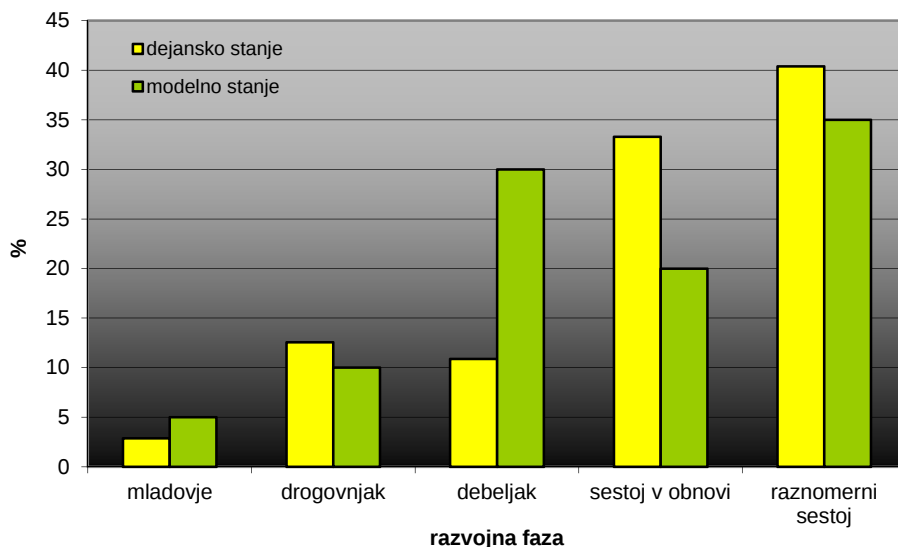
Preglednica 130/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 407 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	29,50	2,9	2,9	11	5,0	51,12	-2,11
Drogovnjak	128,47	12,6	12,6	22	10,0	102,24	+2,57
Debeljak	111,20	10,9	10,9	67	30,0	306,74	-19,13
Sestoj v obnovi	340,28	33,3	33,3	45	20,0	204,49	+13,28
Raznomerni	412,99	40,3	40,3	0	35,0	357,85	5,39
Skupaj	1.022,44	100,0		145	100,0	1.022,44	0,00

Glede na modelno stanje je v RGR 407 preveč sestojev v obnovi, nekoliko tudi drogovnjakov in raznomernih sestojev, močno primanjkuje debeljakov, delno tudi mladovij. Za približanje dejanskega stanja modelnemu je treba pri sestojih v obnovi čim prej zaključiti z obnovo, da pridobimo mlajše razvojne faze, ki jih primanjkuje. Starejšim drogovnjakom moramo z ustrezno nego pomagati, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, ki jih prav tako primanjkuje. Debeljakov ne uvajamo v obnovo, če ni nujno potrebno.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

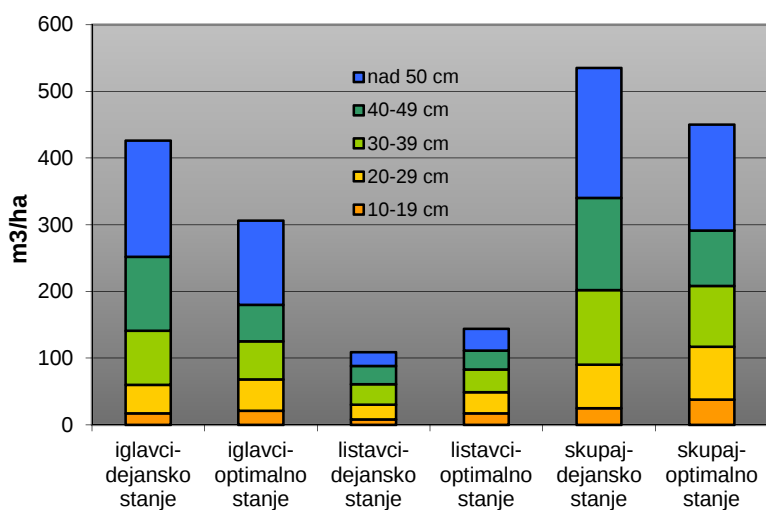
Grafikon 18: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 407

Preglednica 131: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 407

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m³/ha				Listavci m³/ha				Skupaj m³/ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%
10-19 cm	17	4	21	7	8	7	17	12	25	5	38	8
20-29 cm	43	10	47	15	22	20	32	22	65	12	79	17
30-39 cm	81	19	57	19	31	29	34	24	112	21	91	20
40-49 cm	111	26	55	18	27	25	28	19	138	26	83	18
nad 50 cm	174	41	126	41	21	19	33	23	195	36	159	37
Skupaj	426	100	306	100	109	100	144	100	535	100	450	100

Grafikon 19: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 407

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 407 kaže, da je dejanska lesna zaloga nekoliko višja od optimalne, prevelik delež je srednje debelega drevja, medtem ko najtanjšega primanjkuje. Podobno velja za iglavce, pri listavcih pa je dejanska lesna zaloga napram optimalni prenizka, prevelik delež je srednje debelega drevja, medtem ko najtanjšega in najdebelejšega primanjkuje.

9.2.4.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 407

9.2.4.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 407

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke (49 %), bukve (27 %) in smreke (18 %) s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (4 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1 (L).

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (49 %), bukve (27 %), smreke (18 %) in plemenitih listavcev (4 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1 (L).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 30 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	5	10	20	25	40	100
m ³ /ha	60	250	500	340	450	393

Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih:

		10-29 cm	30-49 cm	nad 50 cm	Skupaj
Iglavci	%	22	37	41	100
	m ³ /ha	68	112	126	306
Listavci	%	34	43	23	100
	m ³ /ha	49	62	33	144
Skupaj	%	25	38	37	100
	m ³ /ha	117	174	159	450

9.2.4.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 407

So sledeče:

- Gozdnogojitven sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, kjer so gozdovi razvrščeni v razvojne faze, oziroma prebiralno gospodarjenje v raznomernih gozdovih.
- Proizvodna doba je 145 let, pomladitvena doba pa 30 let.
- Končna lesna zaloga je 600 m³/ha, optimalna v raznomernih pa 340 m³/ha (končni premer pri iglavcih je 80 cm, pri listavcih pa 60 cm).
- Načrtuje se naravna obnova in obnova s sadnjo, slednja bolj v smislu večanja vrstne pestrosti.
- V mladovjih in drogovnjakih izvajati načrtovano nego.
- Pri negi naravnega mladovja damo poudarek negi gošče in negi letvenjaka na račun nege mladja.
- Oblikovati skupinsko zmes in pospeševati jelko in plemenite listavce kjer prevladuje bukev.
- Ohranjati tanjša jelova drevesa, kapnike vključevati v odrasel sestoj.
- V letvenjaki izvajati izbirno redčenje, pri listavcih pospešujemo gorski javor in bukev, pri iglavcih pa vitalno jelko.
- V tanjših drogovnjakih (kjer so nosilci sestoj debeli do 20 cm), se načrtuje tudi nega drogovnjaka kot gojitven ukrep.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbirno redčenje (20-25 % LZ) v korist bukve.
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom izbirno redčenje (10-25 % LZ) v korist plemenitih listavcev in jelke – 87 % drogovnjakov.
- V drogovnjakih s pretrganim sklepom brez ukrepanja ali samo šibka sanitarna sečnja (do 10 % LZ) in po potrebi priprava sestoj za naravno nasemenitev, kjer ni več možno doseči končne lesne zaloge – 8 % drogovnjakov.
- V od ujm močno poškodovanih drogovnjakih uvajanje v obnovo – 4 % drogovnjakov.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V vseh ostalih drogovnjakih ni ukrepanja – 1 % drogovnjakov (ekocelice).
- V debeljaki se v obnovo uvaja debeljake, kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 50 cm pri iglavcih in 40 cm pri listavcih in prevladuje slaba kvaliteta lesa, oziroma je sklep sestoja vrzelast ali pretrgan (25-35 % LZ), pri čemer je treba v sestojih iglavcev paziti na to, da je prisoten dovolj velik delež listavcev, ki so semenjaki – 6 % debeljakov.
- V vitalnih debeljaki redčenja (do 20 % LZ) – 90 % debeljakov.
- V manj vitalnih debeljaki sanitarna sečnja (do 10 % LZ) – 4 % debeljakov.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovi zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (100 % LZ).
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovi pospešeno nadaljevati z obnovo (nad 50 % LZ) – 17 % sestojev v obnovi.
- V sestojih v obnovi z dobro ali pomanjkljivo zasnovi zmerno nadaljevati z obnovo (20-50 % LZ) – 83 % sestojev v obnovi.
- Izjemoma je lahko v sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovi podmladka možni posek tudi manjši od 20 % LZ, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj, ne pa matični sesto.
- V vseh sestojih v obnovi načrtovati pripravo sestoja za naravno nasemenitev glede na zastrtost podmladka in tudi ustrezno nego podmladka, če je le ta dovolj dobre zasnove.
- V vitalnih raznomernih sestojih negovalna sečnja (do 20 % LZ) – 98 % raznomernih sestojev.
- V manj vitalnih raznomernih sestojih sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V raznomernih sestojih je v vseh primerih treba upoštevati tudi debelinsko strukturo sestojev in če primanjkuje tanjših dreves je treba pospeševati naravno obnovo gozda, če primanjkuje srednje debelih dreves je treba pospeševati oblikovanje sestojev, če pa primanjkuje debelih dreves je treba pospeševati akumulacijo sestojev.
- V vseh raznomernih in prebiralnih sestojih načrtovati ustrezno nego prebiralnega gozda glede na stanje podmladka.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sesto.
- Pri sečnji jelke se prvenstveno odstranjuje ne vitalne osebke pred vitalnimi, nekvalitetne pred kvalitetnimi in debelejšje pred tanjšimi.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 2 – 3 leta.

9.2.4.4.3 Ukrepi v RGR 407

S predvideno možno sečnjo 86.975 m³, intenziteto 20,7 % na lesno zalogo in intenziteto 108,5 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 132/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 407

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	69	31	100
-ciljno (%)	68	32	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	285	127	412
-ciljna (m ³ /ha)	267	126	393
Letni prirastek (m ³ /ha)	5,72	2,12	7,84
Možni posek (m ³)	64.536	22.439	86.975
Možni posek (m ³ /ha/leto)	6,32	2,19	8,51
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	22,2	17,2	20,7
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	110,3	103,6	108,5
Izravnalna doba (let)	30		

Možni posek v RGR 407 znaša 86.975 m³, iglavcev je v poseku tri četrtine. Večji del poseka je predvidenega za pomladitveni (44 %) in prebiralni posek (43 %), bistveno manj za redčenja (13 %). Pri iglavcih je razporeditev med vrstami sečenj dokaj podobna (več prebiralnega poseka in manj

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

pomladitvenega), pri listavcih pa prevladuje pomladitveni posek (62 %), prebiralnega je manj (23 %), nekoliko več pa je redčenj (15 %).

Preglednica 133/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 407

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	8.227	24.454	31.685	0	0	170	64.536	22	110
	%	13	38	49	0	0	0	74		
Listavci	m³	3.339	13.844	5.175	0	0	81	22.439	17	104
	%	15	62	23	0	0	0	26		
Skupaj	m³	11.566	38.298	36.860	0	0	251	86.975	21	108
	%	13	44	43	0	0	0	100		

Preglednica 134/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 407

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	49,74	49,74	2	99
Nega mladja	ha	0,02	0,02	1,5	0
Nega gošče	ha	46,85	46,85	4	187
Nega letvenjaka	ha	28,91	28,91	5	145
Nega drogovnjaka	ha	7,10	7,10	2	14
Zaščita mladja z ograjo	m	800,00	800,00	0,125 / m'	100
Vzdrževanje ograje	m	800,00	2.400,00	0,020 / m'	48
Vzdrževanje travinj	ha	45,75	457,50	1	458
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	12,00	60,00	0,250 / kos	15
Naravni razvoj biotopov	m ³	529,00	529,00	-	21

Za gojitvena dela v RGR 407 predvidevamo skoraj polovico dnin za nego habitatov (494), slabo tretjino za nego (346) in več kot petino za obnovo (247).

9.2.5 Gozdovi rdečega bora na rastišču *Hacquetio-Fagetum varietas geographicus Ruscus hypoglossum* (417)

RGR 417 je velik 333,59 ha in zavzema 10,82 % površine GGE Racna gora. Po oblikah lastništva so tu večinoma zasebni gozdovi (92 %), kar nekaj pa je tudi državnih (8 %).

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Območje RGR 417 je bilo od vseh površin GGE Racna gora najkasneje poraslo z gozdom. V času nastanka prvega načrta se je tem gozdovom reklo razvojno mladi gozdovi iglavcev, saj so se ravnno začeli razvijati na opuščeni pašni površini, ki so se nahajale najbolj stran od naselij. Večina teh gozdov je skupinsko raznodobnih, majhen del pa je tudi raznomernih (velja za tiste otoke klimaksnega gozda, ki niso bili nikdar izkrčeni za potrebe pašništva). Večina gozdov je skupinsko raznodobnih, nekaj odstotkov pa je tudi takih, ki so raznomerne zgradbe.

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na zelo skalovitem terenu ter na rastišču *Ostryo-Fraxinetum*, na drugi stopnji pa na bolj skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen na ožjem občinskem vodovarstvenem območju in okoli jam in izvirov, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Racna gora občinsko vodovarstveno območje nižjega reda (razen tam, kjer je višjega). Točkovno je druga stopnja poudarjenosti tudi v okolici kaluže. Biotopska funkcija je poudarjena na

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

prvi stopnji na lazih, prehodih za prostoživeče živali in v okolici jam, izvirov in kaluže, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Racna gora v območju EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in večji del tudi v območju Natura 2000. Dodatno so na drugi stopnji poudarjenosti biotopske funkcije še NV območje Veliki Obrh in NV območje Skadulca, območje zimovališča ter grmišča pod daljnovodi. Klimatska funkcija se nahaja v okolici naselij (skupaj s higiensko-zdravstveno, ki je prisotna okoli večjih naselij). Rekreatijska funkcija je poudarjena na Ulaki okoli grobnice padlim v NOB, prav tako pa se nahaja okoli rekreacijskih poti (evropska pešpot E6, slovenska kolesarska transverzala, planinske poti, Velika Krpanova pot) ter v okolici izvira Velikega Obrha. Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na poleg prej omenjenem objektu še na arheološkem najdišču Ulaka, rimskem kohornem kastelu, gradišču Markov hrib, arheološkem območju Gmajna ter v okolici spominskega znamenja ustanovitvi Rakovške čete. Funkcija varovanja naravnih vrednot se nahaja na že prej omenjenih naravnih vrednotah, v tem primeru jamah in območjih Veliki Obrh ter Skadulca, kot tudi na območju Loško Polje. Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena na prvi stopnji čez ves RGR 417. Na območju stalnih čebelnjakov in pašnih mest je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih proizvodov, na lazih, grmiščih, ob kaluži in krmiščih pa je poudarjena lovnogospodarska funkcija.

Slika 9: Skozi gozdove RGR 417 vodijo številne rekreacijske poti (oddelek D12)

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.1 Stanje gozdov v RGR 417

9.2.5.1.1 Rastišče v RGR 417

V RGR 417 je prevladujoča gozdna združba podgorsko bukovje, saj pokriva več kot tri četrtine površine (78 %). Jelovo bukovje se pojavlja v treh oblikah: s trpežnim golščem na 14 %, s spomladansko torilnico na 6 % in z gozdnim planinščkom na manj kot odstotku površine. Skalovite grebene porašča gozd toploljubnih listavcev na okoli odstotku površine. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 7,32 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 83 % (najmanj v GGE), glede na PSR pa 68 % (tudi najmanj v GGE).

Preglednica 135/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 417

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	259,91	77,9	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	4,74	1,4	2,75
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	20,89	6,3	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	47,57	14,3	6,75
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom</i>	0,48	0,1	6,77
Skupaj		333,59	100,0	7,32

9.2.5.1.2 Stanje sestojev v RGR 417

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, nekaj malega je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Lesna zaloga v RGR 417 je 209 m³/ha, prevladujejo iglavci, ki jih je za slabi dve tretjini lesne zaloge. Letni prirastek znaša 4,98 m³/ha in je razporejen še nekoliko bolj v prid iglavcem (73 %). Razmerje po debelinskih razredih kaže na dokaj podobno in s tem enakomerno razporeditev za iglavce, listavce in vse skupaj.

Preglednica 136/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 417

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	%	m³/ha	%
Iglavci	9,9	16,4	34,4	23,5	15,8	133,3	63,7	3,63	72,9
Listavci	10,3	19,8	37,6	18,5	13,8	76,0	36,3	1,35	27,1
Skupaj	10,0	17,6	35,7	21,7	15,0	209,3	100,0	4,98	100,0

Razmerje drevesnih vrst

V lesni zalogi prevladuje smreka (41 %), veliko je tudi bukke (25 %) in borov (19 %), medtem ko je drugih drevesnih vrst bistveno manj: plemeniti listavci 5 %, drugi trdi listavci 4 %, jelka 4 %, z nekaj manj kot odstotkom pa so prisotni še mehki listavci.

Preglednica 137/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 417

	Enota	Smreka	Jelka	Bori	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	86	8	39	52	10	12	2
	%	41	4	19	25	5	5	1
Ciljno stanje	m ³ /ha	91	11	42	56	11	9	2
	%	41	5	19	25	5	4	1

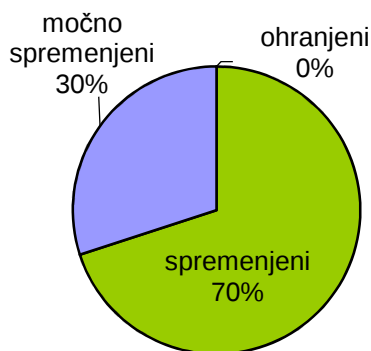
RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

V RGR 417 ni ohranjenih gozdov, saj so vsi spremenjeni (70 %) ali močno spremenjeni (30 %). Gre za razvojno mlade gozdove iglavcev, ki so nastali z zaraščanjem pašnih površin (na bukovih rastiščih).

Grafikon 20: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov v RGR 417

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Preglednica 138/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 417

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	5,20	1,6							0	0,0
Drogovnjak	131,23	39,3	13,60	10,4	17,9	50,9	31,2	0,0	179	40,8
Debeljak	58,16	17,4	6,88	11,8	80,1	19,9	0,0	0,0	327	21,6
Sestoj v obnovi	132,35	39,7	71,48	54,0	42,7	57,3	0,0	0,0	190	29,2
Raznomerno (ps-šp)	6,65	2,0	0,42	6,3	100,0	0,0	0,0	0,0	327	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	333,59	100,0	92,38	27,7					209	7,5

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 417 prevladujejo sestoji v obnovi (40 %) in drogovnjaki (39 %), veliko je tudi debeljakov (17 %), medtem ko je raznomernih sestojev in mladovij zelo malo (vsak 2 %). Podmladek se pojavlja na 92 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, manj pa povsod drugod in to v podobnem deležu. Najboljša zasnova podmladka je v raznomernih sestojih (100 % bogata) in debeljakih (80 % bogata), nekoliko slabša je v sestojih v obnovi (57 % dobra, 43 % bogata), najslabša pa je v drogovnjakih (51 % dobra, 31 % pomanjkljiva in le 18 % bogata). Lesna zaloga je 209 m³/ha, najvišja je v raznomernih sestojih in debeljakih (v obeh 327 m³/ha), potem je vedno nižja od sestojev v obnovi (190 m³/ha), do drogovnjakov (179 m³/ha) in mladovij.

V sestavi podmladka prevladuje smreka (42 %), sledijo bukev (23 %) in drugi trdi listavci (17 %), zelo visok delež dosežajo tudi plemeniti listavci (13 %), ostalih drevesnih vrst pa je manj: mehki listavci (2 %), bori (2 %) in jelka (1 %).

V RGR 417 prevladujejo sestoji v obnovi (40 %), ki so ustrezno (60 %) ali pomanjkljivo (40 %) negovani.

Drogovnjakov je nekoliko manj, prevladujeta dobra (54 %) in pomanjkljiva (40 %) zasnova. Pomanjkljivo negovanih je 56 %, nenegovanih 34 % in ustrezno negovanih 10 % drogovnjakov. Sklep

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

je pretežno tesen (41 %) in normalen (33 %), nekaj je rahlega (22 %), v poškodovanih sestojih pa tudi vrzelastega do pretrganega (4 %).

Sledijo jim debeljaki (17 %), ki so večinoma pravilno negovani (83 %), sklep pa je večinoma tesen (60 %) in normalen (31 %).

Zelo malo je raznomernih sestojev, ki so vsi ustrezno negovani.

Najmanj je mladovja (2 %). Zasnova mladovja je dobra (81 %) in bogata (19 %), negovanost ustrezna (54 %) in pomanjkljiva (46 %), sklep pa je tesen (53 %) in vrzelast do pretrgan (47 %).

Preglednica 139/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 417

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	5,20	1,6	19,0	81,0	0,0	0,0	54,0	46,0	0,0	0,0	53,3	0,0	0,0	46,7
Drogovnjak	131,23	39,3	5,9	53,9	40,2	0,0	9,5	56,2	34,3	0,0	41,0	33,4	21,5	4,1
Debeljak	58,16	17,4					83,4	16,6	0,0	0,0	60,2	30,9	8,9	0,0
Sestoj v obnovi	132,35	39,7					59,8	40,2	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	6,65	2,0					100,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionir. g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	333,59	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

Kakovost drevja

Največ drevja je dobre kakovosti (54 %), sledita ji prav dobra (22 %) in zadovoljiva kakovost (20 %). Med vsemi drevesnimi vrstami najboljšo kakovost dosega jelka, kjer je kar 14 % drevja odlične kakovosti. Žal je vzorec majhen, saj obsega le 7 dreves. Ima pa jelka tudi največ drevja prav dobre kakovosti, tako da je v povprečju najkvalitetnejša vrsta v RGR 417. Najslabše kakovosti so drugi trdi in mehki listavci.

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost v RGR 417 je 7,4 %. Velika večina je poškodb vej (5,9 %), kar je posledica žledoloma. Bistveno manj je poškodb debla in korenčnika (1,1 %) ter osutosti (0,4 %).

9.2.5.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Gojitvena dela so izvedena zelo slabo. Sadnja je bila realizirana v celoti, priprava sestoj na slabi polovici, ostalo pa je bilo opravljeno v minimalnem obsegu: nega mladja 15 %, nega drogovnjaka 9 %, zaščita s premazom 6 %, nega gošče 5 %, košnja lazov 4 %. Obžetev in nega letvenjaka nista bili opravljene. Narejena je bila še priprava tal za sadnjo (1,20 ha), zaščita s tulci (50 kos), 5,20 dnin pa je bilo porabljenih za varstvo pred žuželkami.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 140/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 417

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	14,03	6,80	48,5
Priprava tal	ha		1,20	
Sadnja	ha	1,20	1,20	100,0
Obžetev	ha	2,40	0,00	0,0
Nega mladja	ha	13,72	2,05	14,9
Nega gošče	ha	16,90	0,90	5,3
Nega letvenjaka	ha	6,30	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	12,42	1,10	8,9
Zaščita s premazom	ha	3,20	0,20	6,3
Vzdrževanje travinj	ha	135,10	4,68	3,5
Varstvo pred žuželkami	dni		5,20	
Zaščita s količenjem ali tulci	kos		50,00	

Preglednica 141/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 417

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	11.230	18.453	164	137
Listavci	2.274	4.485	197	33
Skupaj	13.504	22.938	170	170

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 417 realiziran v večjem obsegu kot je bil načrtovan, največ v enoti. Pri iglavcih je bil presežen za 64 %, pri listavcih skoraj za še enkrat toliko kot je bilo načrtovano, skupaj pa za 70 %. To je posledica sanacije žledoloma, v manjši meri tudi sanacije gradacije lubadarja. Borovi sestoji so bili namreč močno poškodovani v ujmah.

9.2.5.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 417

9.2.5.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 417

Preglednica 142/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 417 v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	171,85	50,9	21,4	72,3	1,67	0,79	2,46	0,77	0,25	1,02
1979-1988	171,85	77,6	33,6	111,2	1,68	1,79	3,47	0,69	0,24	0,93
1989-1998	171,85	84,6	25,2	109,8	2,92	0,72	3,64	1,21	0,27	1,48
1999-2008	345,03	107,7	56,9	164,6	4,29	2,68	6,97	1,90	0,37	2,27
2009-2018	336,79	136,5	73,3	209,8	5,39	1,82	7,21	5,48	1,33	6,81
2019-2028	333,59	133,3	76,0	209,3	3,63	1,35	4,98	3,06	1,26	4,32

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 417 se je od leta 1968 povečala za še enkrat, lesna zaloga pa skoraj za dvakrat. Površina se v bistvu v zadnjem času celo nekoliko manjša, kar je predvsem posledica drugačnega obravnavanja podatkov in trenutno znaša 333,59 ha. Lesna zaloga se je od prejšnjega ureditvenega obdobja malenkost zmanjšala, predvsem na račun borov, ki se jih je v velikem obsegu posekalo zaradi poškodb po ujmah. Letni prirastek je od leta 1968 vseskozi rasel, v tem obdobju pa je močno padel (skoraj za polovico) in ima sedaj vrednost 4,98 m³/ha. Realizacija poseka se je do zadnjega obdobja počasi večala, v zadnjem obdobju pa je natanko trikrat tolikšna kot je bila v predhodnem obdobju. To je seveda posledica sanacije žledoloma.

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 4,32 m³/ha.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.5.3.2 Drevesna sestava v RGR 417

Preglednica 143/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	O. t. list.	Meh. list.
1968-1978	56,3	9,5	0,0	16,2	0,0	18,0	0,0
1979-1988	28,3	9,7	31,6	20,4	0,5	9,5	0,0
1989-1998	28,9	4,9	42,2	13,9	0,6	9,4	0,1
1999-2008	26,9	2,6	36,0	17,2	4,5	12,5	0,3
2009-2018	32,5	2,9	29,6	19,7	5,7	7,9	1,7
2019-2028	41,2	3,7	18,8	25,0	4,8	5,6	0,9

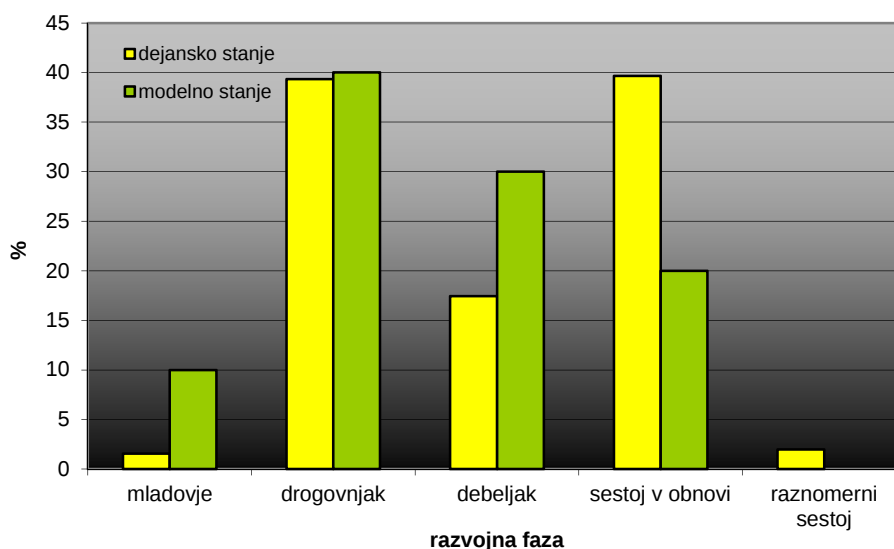
V lesni zalogi se najbolj povečuje delež buke, kar je za to rastišče edino prav. Povečuje se tudi delež smreke, ki v veliki meri nadomešča bor po naravni poti. Delež jelke je v zadnjih obdobjih dokaj konstanten, podobno velja za plemenite listavce. Zmanjšujeta pa se tudi deleža drugih trdih in mehkih listavcev.

9.2.5.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 417

Preglednica 144/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 417 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	
Mladovje	5,20	1,6	1,6	13	10,0	33,36	-8,44
Drogovnjak	131,23	39,3	39,3	52	40,0	133,43	-0,65
Debeljak	58,16	17,4	17,4	39	30,0	100,08	-12,57
Sestoj v obnovi	132,35	39,7	39,7	26	20,0	66,72	+19,67
Raznomerni	6,65	2,0	2,0	0	0,0	0,00	+1,99
Skupaj	333,59	100,0		130	100,0	333,59	0,00

Grafikon 21: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 417

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Glede na modelno stanje je v RGR 417 preveč sestojev v obnovi, primanjkuje pa mladovij in debeljakov. Obseg drogovnjakov je zadovoljiv glede na modelno stanje. Imamo tudi malenkost raznomernih sestojev, ki pa jih model ne predvideva. Za približanje dejanskega stanja modelnemu je treba pri sestojih v obnovi čim prej zaključiti z obnovo, da pridobimo mlajše razvojne faze, ki jih primanjkuje. Starejšim drogovnjakom moramo z ustreznega pomoči, da čim prej dosežejo fazo debeljakov, ki jih prav tako primanjkuje. Debeljakov ne uvajamo v obnovo, če ni nujno potrebno. Raznomerne gozdove ohranjamo, kjer so že prisotni.

9.2.5.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 417

9.2.5.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 417

Za skupinsko raznodobne gozdove: velikopovršinsko raznodoben (enomenen) gozd smreke (41 %) s posamično do skupinsko primesjo ostalih iglavcev (24 %), bukke (25 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1/A2 (F/L).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi in raznomerni sestoji	Skupaj
%	13	35	20	32	100
m ³ /ha	60	200	370	220	222

9.2.5.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 417

So sledeče:

- Gozdnogojitven sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, kjer so gozdovi razvrščeni v razvojne faze, oziroma prebiralno gospodarjenje v raznomernih gozdovih.
- Proizvodna doba je 130 let, pomladitvena doba pa 20 let.
- Končna lesna zaloga je 650 m³/ha, optimalna v raznomernih pa 340 m³/ha (končni premer pri iglavcih je 70 cm, pri listavcih pa 50 cm).
- Načrtuje se naravna obnova in obnova s sadnjo, slednja predvsem v luknjah, ki so nastale po sanaciji žledoloma ter vetroloma oziroma pustošenju lubadarja.
- V mladovij in drogovnjakih izvajati načrtovano nego.
- Pri negi naravnega mladovja damo poudarek negi gošče in negi letvenjaka na račun nege mladja.
- Oblikovati skupinsko zmes in pospeševati jelko, graden in plemenite listavce kjer prevladuje bukev.
- Ohranjati tanjša jelova drevesa, kapnike vključevati v odrasel sestoj.
- V letvenjakih izvajati izbirno redčenje, pri listavcih pospešujemo gorski javor in bukev, pri iglavcih pa vitalno jelko.
- V tanjših drogovnjakih (kjer so nosilci sestoja debeli do 20 cm), se načrtuje tudi nega drogovnjaka kot gojitven ukrep.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbirno redčenje (20-25 % LZ) v korist plemenitih listavcev.
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom zmerno izbirno redčenje (10-20 % LZ) v korist plemenitih listavcev – 51 % drogovnjakov.
- V od ujm močno poškodovanih drogovnjakih uvajanje v obnovo – 13 % drogovnjakov.
- V vseh ostalih drogovnjakih ni ukrepanja, oziroma samo sanitarna sečnja – 36 % drogovnjakov.
- V debeljakih se v obnovo uvaja debeljake, kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 50 cm pri iglavcih (35 cm pri borih) in 45 cm pri listavcih in prevladuje slaba kvaliteta lesa, oziroma je sklep sestoja vrzelast ali pretrgan (25-35 % LZ), pri čemer je treba v sestojih iglavcev paziti na to, da je prisoten dovolj velik delež listavcev, ki so semenjaki – 11 % debeljakov.
- V vitalnih debeljakih redčenja (do 15 % LZ) – 89 % debeljakov.
- V manj vitalnih debeljakih sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovno zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (100 % LZ).
- V sestojih v obnovi z dobro zasnovno pospešeno nadaljevati z obnovo (nad 50 % LZ) – 30 % sestojev v obnovi.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka zmerno nadaljevati z obnovo (20-50 % LZ) – 69 % sestojev v obnovi.
- Izjemoma je lahko v sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka možni posek tudi manjši od 20 % LZ, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj, ne pa matični sestoj – 1 % sestojev v obnovi.
- V vseh sestojih v obnovi načrtovati pripravo sestoja za naravno nasemenitev glede na zastrtost podmladka in tudi ustrezno nego podmladka, če je le ta dovolj dobre zasnove.
- V vitalnih raznomernih sestojih negovalna sečnja (do 20 % LZ) – 100 % raznomernih sestojev.
- V manj vitalnih raznomernih sestojih sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V raznomernih sestojih je v vseh primerih treba upoštevati tudi debelinsko strukturo sestojev in če primanjkuje tanjših dreves je treba pospeševati naravno obnovo gozda, če primanjkuje srednje debelih dreves je treba pospeševati oblikovanje sestojev, če pa primanjkuje debelih dreves je treba pospeševati akumulacijo sestojev.
- V vseh raznomernih in prebiralnih sestojih načrtovati ustrezno nego prebiralnega gozda glede na stanje podmladka.
- Pri vseh ukrepih ohraniti in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Pri sečnji jelke se prvenstveno odstranjuje nevitale osebke pred vitalnimi, nekvalitetne pred kvalitetnimi in debelejšje pred tanjšimi.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsake 3 – 4 leta.

9.2.5.4.3 Ukrepi v RGR 417

S predvideno možno sečnjo 14.410 m³, intenziteto 20,6 % na lesno zalogo in intenziteto 86,8 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

Preglednica 145/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 417

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	64	36	100
-ciljno (%)	65	35	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	133	76	209
-ciljna (m ³ /ha)	144	78	222
Letni prirastek (m ³ /ha)	3,63	1,35	4,98
Možni posek (m ³)	10.202	4.208	14.410
Možni posek (m ³ /ha/leto)	3,06	1,26	4,32
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	22,9	16,6	20,6
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	84,3	93,6	86,8
Izravnalna doba (let)	20		

Možni posek v RGR 417 znaša 14.410 m³. Iglavcev je v poseku za več kot dve tretjini. Posek je za iglavce in skupaj dokaj podoben, za slabi dve tretjini je predvidene pomladitvene sečnje, za tretjino je redčenje, minimalni obseg pa predstavljata še prebiralna in sanitarna sečnja. Pri listavcih, ki predstavljajo v poseku manj kot tretjino vse lesne mase, je dobra polovica poseka namenjena pomladitvi, malenkost manj redčenjem, medtem ko je za prebiralno in sanitarno sečnjo predviden minimalen obseg.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 146/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 417

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	3.350	6.522	176	0	0	154	10.202	23	84
	%	33	64	2	0	0	2	71		
Listavci	m³	1.756	2.237	95	0	0	120	4.208	17	94
	%	42	53	2	0	0	3	29		
Skupaj	m³	5.106	8.759	271	0	0	274	14.410	21	87
	%	35	61	2	0	0	2	100		

Preglednica 147/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 417

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	32,27	32,27	2	65
Priprava tal	ha	3,00	3,00	10	30
Sadnja	ha	3,00	3,00	10	30
Obžetev	ha	3,00	9,00	2	18
Zaščita s premazom	ha	3,00	9,00	1,5	14
Nega mladja	ha	3,00	3,00	4	12
Nega gošče	ha	26,61	26,61	4	106
Nega letvenjaka	ha	5,78	5,78	5	29
Nega drogovnjaka	ha	5,42	5,42	2	11
Vzdrževanje travinj	ha	12,94	129,40	1	129
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	3,00	15,00	0,250 / kos	4

Za gojitvena dela v RGR 417 predvidevamo večji del dnin za negovalna dela (158) in obnovo gozda (157), manjši del pa za vzdrževanje habitatov (133).

9.2.6 Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum typicum* (504)

RGR 504 je velik 625,84 ha in zavzema 20,31 % površine GGE Racna gora. Po oblikah lastništva so tu večinoma zasebni gozdovi (97 %).

Na celotni površini so prisotni večnamenski gozdovi. Ti gozdovi so večinoma precej oddaljeni od naselij. Nekatere površine so že od nekdaj porasle z gozdom, druge so nekoč služile pašništvu, vendar so opuščene že štirideset in več let (velja predvsem za gozdove bližje naseljem in tiste na bolj ravninskih predelih). Večina teh gozdov je skupinsko raznodobnih, čeprav je kar velik del tudi raznomernih (pred ujmani jih je bilo veliko več, pravzaprav so prevladovali).

Varovalna funkcija je na prvi stopnji poudarjena na zelo skalovitem terenu ter na rastišču *Ostryo-Fraxinetum*, na drugi stopnji pa na bolj skalovitem terenu. Hidrološka je čez vse poudarjena na drugi stopnji, razen na ožjem občinskem vodovarstvenem območju in okoli jame, kjer je na prvi. Drugo stopnjo določa kraški svet, ki pokriva celotno območje enote. To je tudi razlog, da je večji del območja GGE Racna gora občinsko vodovarstveno območje nižjega reda (razen tam, kjer je višjega). Točkovno je druga stopnja poudarjenosti tudi v okolici kaluž. Biotopska funkcija je poudarjena na prvi stopnji na lazih, ekocelicah, mirnih conah za divjega petelina, triprstega in belohrbtega detla, prehodih za prostoživeče živali in v okolici jame, brlogov in kaluž, na drugi pa na preostalem območju, saj je celotna GGE Racna gora v območju EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri in

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

večji del tudi v območju Natura 2000. Dodatno je na drugi stopnji poudarjenosti biotopske funkcije še območje zimovališča. Klimatska funkcija se nahaja v okolici naselij. Rekreativna funkcija je poudarjena v okolici koč, prav tako pa se nahaja okoli rekreacijskih poti (evropska pešpot E6, planinske poti, Velika Krpanova pot). Funkcija varovanja kulturne dediščine je poudarjena na arheološkem območju Stražnice in arheološkem območju Kolačnik. Funkcija varovanja naravnih vrednot se nahaja na že prej omenjeni naravni vrednoti, v tem primeru jami. Lesnoproizvodna funkcija je poudarjena na prvi stopnji čez večji del RGR 504, razen na območju ekocelic, kjer je na tretji. Na območju stalnih čebelnjakov in pašnih mest je poudarjena funkcija pridobivanja drugih gozdnih proizvodov, na lazih, ob kalužah in krmiščih pa je poudarjena lovnogospodarska funkcija.

Slika 10: V smrekovih kulturah RGR 504 je nastalo nekaj manjših lukenj (v ozadju Blošček)

9.2.6.1 Stanje gozdov v RGR 504

9.2.6.1.1 Rastišče v RGR 504

V RGR 504 je skoraj čez celotno površino prisotno dinarsko jelovo bukovje. Največ je oblike s spomladansko torilnico (59 %), sledi oblika s trpežnim golščem (36 %), manj je oblike s srobotom in oblike z gozdnim planinščkom (vsaka 2 %). Z manj kot odstotkom se mestoma pojavljata gozd toploljubnih listavcev in podgorsko bukovje. Proizvodna sposobnost rastišča je ocenjena na 8,02 m³/ha. Izkoriščenost rastiščnega potenciala glede na lesno zalogo je 122 %, glede na PSR pa 103 %.

Preglednica 148/D-GZ1: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost v RGR 504

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	1,62	0,3	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	2,06	0,3	2,75
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	369,46	59,0	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	227,57	36,4	6,75
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom</i>	9,20	1,5	6,77
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	15,93	2,5	8,77
Skupaj		625,84	100,0	8,02

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

9.2.6.1.2 Stanje sestojev v RGR 504

Zgradba gozda

Prevladujejo skupinsko raznodobni sestoji, razvrščeni po razvojnih fazah, veliko je tudi raznomernih gozdov.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 149/D-LZ: Lesna zaloga in njena struktura po debelinskih razredih, ter letni prirastek v RGR 504

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³ /ha	%
Iglavci	3,2	14,3	20,8	29,0	32,7	254,8	62,4	5,53	66,9
Listavci	7,7	19,8	26,7	29,0	16,8	153,8	37,6	2,73	33,1
Skupaj	4,9	16,4	23,0	28,9	26,8	408,6	100,0	8,26	100,0

Lesna zaloga v RGR 504 je 409 m³/ha. Iglavcev (62 %) je več kot listavcev (38 %). Letni prirastek znaša 8,26 m³/ha, je najvišji v GGE in je razporejen še nekoliko bolj v prid iglavcem, torej iglavci 67 %, listavci 33 %. Razmerje po debelinskih razredih kaže, da je skupno, še bolj izrazito pa pri iglavcih, razmerje neugodno, saj prevladuje najdebelejše drevje. Pri iglavcih je tako drevja nad 40 cm premera skoraj dve tretjini vse lesne mase. Pri listavcih je razporeditev bolj ugodna z viškom v četrtem debelinskem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 150/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah v RGR 504

	Enota	Smreka	Jelka	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
Dejansko stanje	m ³ /ha	57	198	128	22	3	1
	%	14	48	32	5	1	0
Ciljno stanje	m ³ /ha	56	193	127	20	4	1
	%	14	48	32	5	1	0

V lesni zalogi prevladuje jelka (48 %), sledi ji bukev (32 %), smreke (14 %) in plemenitih listavcev (5 %) je manj. V sledeh se pojavljajo tudi drugi trdi in mehki listavci.

Pri ciljnem stanju načrtujemo ohranitev sedanjega razmerja drevesnih vrst.

Ohranjenost gozdov

Vsi gozdovi v RGR 504 so ohranjeni.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

V RGR 504 prevladujejo raznomerni sestoji (41 %) in sestoji v obnovi (35 %), sledijo drogovnjaki (12 %) in debeljaki (9 %), najmanj je mladovij (3 %). Podmladek se pojavlja na 138 ha površine, največ ga je v sestojih v obnovi, bistveno manj ga je v debeljakih in raznomernih sestojih, medtem ko ga v drogovnjakih skoraj ni. Zasnova podmladka je najboljša v debeljakih, sestojih v obnovi in raznomernih sestojih (100 % bogata), slabša pa je v drogovnjakih (55 % dobra, 45 % bogata). Lesna zaloga je 409 m³/ha, najvišja je v raznomernih sestojih (514 m³/ha) in debeljakih (500 m³/ha), nižja je v sestojih v obnovi (364 m³/ha), najnižja pa v drogovnjakih (210 m³/ha) in mladovijih.

V sestavi podmladka prevladuje bukev (51 %), dosti je tudi smreke (25 %), nekoliko manj pa plemenitih listavcev (16 %). S tremi odstotki se pojavljajo mehki listavci, z enim pa drugi trdi listavci, medtem ko se bori pojavljajo le v sledeh. Zaskrbljujoče je dejstvo, da je jelke, gradnice teh gozdov, v pomladku RGR 504 le 4 %.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 151/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradb sestojev ter pomladka v RGR 504

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	17,89	2,9							0	0,0
Drogovnjak	76,90	12,3	3,07	4,0	45,0	55,0	0,0	0,0	210	28,1
Debeljak	57,67	9,2	5,40	9,4	100,0	0,0	0,0	0,0	500	10,1
Sestoj v obnovi	216,71	34,6	106,64	49,2	100,0	0,0	0,0	0,0	364	20,4
Raznomerno (ps-šp)	256,67	41,0	22,60	8,8	100,0	0,0	0,0	0,0	514	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	625,84	100,0	137,71	22,0					409	4,1

Opomba: V drogovnjaku in debeljaku lahko podmladek pokriva do 35 % površine

V RGR 504 prevladujejo raznomerni sestoji (41 %), ki so večinoma ustrezno negovani (98 %).

Sestojev v obnovi je za dobro tretjino in so vsi ustrezno (88 %) ali pomanjkljivo negovani (12 %).

Drogovnjaki pokrivajo 12 % površine. Zasnova je večinoma dobra (60 %), manj je pomanjkljive (34 %), najmanj pa bogate ter slabe (vsaka 3 %). Tretjina drogovnjakov je ustrezno negovanih, tretjina pomanjkljivo, tretjina pa jih sploh ni. Prevladujoči sklep je normalen (51 %), manj je tesnega (37 %) in vrzelastega do pretrganega (9 %), najmanj pa rahlega (3 %).

Debeljaki pokrivajo skoraj desetino površine. Večinoma so pravilno negovani (98 %), prevladujoči sklep je normalen (47 %) in tesen (43 %), pojavljajo se pa tudi debeljaki z rahlim ter vrzelastim do pretrganim sklepom.

Mladovje pokriva 3 % površine. Zasnova je večinoma bogata (55 %) in dobra (41 %). Negovanost je večinoma pomanjkljiva (60 %), kar nekaj pa je tudi ustrezne (33 %), sklep je prevladujoči tesen (53 %) in normalen (43 %).

Preglednica 152/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah oz. zgradbah sestojev v RGR 504

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	17,89	2,9	55,4	40,6	4,0	0,0	33,2	60,0	6,8	0,0	53,4	42,6	2,2	1,8
Drogovnjak	76,90	12,3	3,3	59,8	34,4	2,5	32,9	33,9	33,2	0,0	36,8	51,3	3,1	8,8
Debeljak	57,67	9,2					97,8	0,9	1,3	0,0	43,3	47,4	7,5	1,8
Sestoj v obnovi	216,71	34,6					87,6	12,4	0,0	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Raznomerni (p-š)	256,67	41,0					98,0	1,2	0,8	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	625,84	100,0												

Opomba: Šifre za zasnovo, negovanost in sklep so pojasnjene v poglavju 3.4

Kakovost drevja

Večina drevja je prav dobre kakovosti (55 %), sledi ji dobra kakovost (32 %). Odlične kakovosti je malo (3 %), dosejajo pa jo plemeniti listavci, bukev in malenkost tudi jelka. Najboljšo kakovost so v povprečju dosegli plemeniti listavci, ki imajo več kot dve tretjini drevja odlične in prav dobre kakovosti. Samo nekoliko slabše je pri jelki. Na drugi strani je najslabša kakovost pri smreki (22 % zadovoljive in slabe kakovosti), če ne upoštevamo drugih trdih listavcev, ki jih je zelo malo v vzorcu (dve drevesi).

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Poškodovanost sestojev

Poškodovanih dreves je v RGR 504 5,5 %, kar je zelo malo. Večina je poškodb debela in koreninika (3,3 %), manj je poškodb vej (1,1 %) ter osutosti (1,1 %).

9.2.6.2 Analiza preteklega gospodarjenja

Preglednica 153/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela v RGR 504

	Enota	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	32,13	5,85	18,2
Priprava tal	ha		1,94	
Sadnja	ha	1,74	1,74	100,0
Obžetev	ha	3,48	0,20	5,7
Nega mladja	ha	11,34	3,10	27,3
Nega gošče	ha	14,71	1,40	9,5
Nega letvenjaka	ha	12,37	0,00	0,0
Nega drogovnjaka	ha	7,61	0,90	11,8
Zaščita s premazom	ha	5,60	2,04	36,4
Vzdrževanje travinj	ha	193,90	34,82	18,0
Varstvo pred žuželkami	dni		7,66	

Gojitvena dela so izvedena slabo. Sadnja je bila realizirana v celoti, ostalo pa je bilo opravljeno v minimalnem obsegu: zaščita s premazom 36 %, nega mladja 27 %, priprava sestoja 18 %, košnja lazov 18 %, nega drogovnjaka 12 %, nega gošče 10 %, obžetev 5 %. Nega letvenjaka ni bila opravljena. Narejena je bila še priprava tal za sadnjo (1,94 ha), 7,66 dnin pa je bilo porabljenih za varstvo pred žuželkami.

Preglednica 154/D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	41.439	36.871	89	69
Listavci	12.326	7.007	57	13
Skupaj	53.765	43.878	82	82

Posek je bil v preteklem obdobju v RGR 504 realiziran v nekoliko manjšem obsegu glede na načrt. Bolje je bilo pri iglavcih (89 %) kot pri listavcih (57 %) ali skupaj (82 %).

9.2.6.3 Oris zakonitosti razvoja gozdov v RGR 504

9.2.6.3.1 Površina, lesna zaloga, prirastek in posek v RGR 504

Preglednica 155/GFR1: Razvoj gozdnih fondov v RGR 504 v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha/leto)			Posek (m ³ /ha/leto)		
		Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj	Igl.	List.	Skupaj
1968-1978	544,14	207,8	41,1	248,9	6,62	1,22	7,84	4,09	0,49	4,58
1979-1988	544,14	185,4	39,4	224,8	5,22	1,69	6,91	2,88	0,41	3,29
1989-1998	544,14	219,7	59,9	279,6	4,93	1,46	6,39	2,25	0,55	2,80
1999-2008	631,73	208,8	75,1	283,9	5,92	2,90	8,82	3,79	0,71	4,50
2009-2018	626,27	277,9	110,0	387,9	6,83	2,52	9,35	5,89	1,12	7,01
2019-2028	625,84	254,8	153,8	408,6	5,53	2,73	8,26	5,85	2,81	8,66

Opomba: v zadnjem obdobju je naveden možni posek

Površina RGR 504 se je z drugačnim načinom zajemanja v obdobju 1999-2008 nekoliko povečala, od takrat pa se spreminja minimalno, vseskozi se po malem manjša, kar je večinoma posledica

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

drugačnega obravnavanja podatkov. Trenutno znaša 625,84 ha. Lesna zaloga ima trend rasti in trenutno znaša 409 m³/ha. Tudi letni prirastek je vseskozi rasel, v primerjavi s predhodnim obdobjem pa je nekoliko padel in ima trenutno vrednost 8,26 m³/ha. Tudi realizacija poseka ima obliko rasti, glede na predhodno obdobje se je povečala za več kot polovico (veliko več pri listavcih).

V sedanjem ureditvenem obdobju načrtujemo letni možni posek v obsegu 8,66 m³/ha.

9.2.6.3.2 Drevesna sestava v RGR 504

Preglednica 156/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %) v obdobju 1968 – 2019

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
1968-1978	9,0	74,8	0,0	13,1	2,1	1,0	0,0
1979-1988	10,4	72,1	0,0	14,4	2,6	0,5	0,0
1989-1998	13,1	64,5	0,2	17,3	3,6	1,0	0,3
1999-2008	15,3	58,2	0,0	20,7	5,3	0,4	0,1
2009-2018	18,7	52,9	0,1	23,0	4,7	0,5	0,1
2019-2028	13,8	48,5	0,0	31,4	5,3	0,8	0,2

Od leta 1968 do danes se je delež jelke v lesni zalogi zmanjšal. Povečala pa sta se deleža smreke in bukke, nekoliko tudi plemenitih listavcev. V zadnjem obdobju je zaradi napada podlubnikov padel delež smreke iz 19 na 14 odstotkov v lesni zalogi. Bori, trdi in mehki listavci se ves čas pojavljajo le v sledeh.

9.2.6.3.3 Razvojne faze in zgradba sestojev v RGR 504

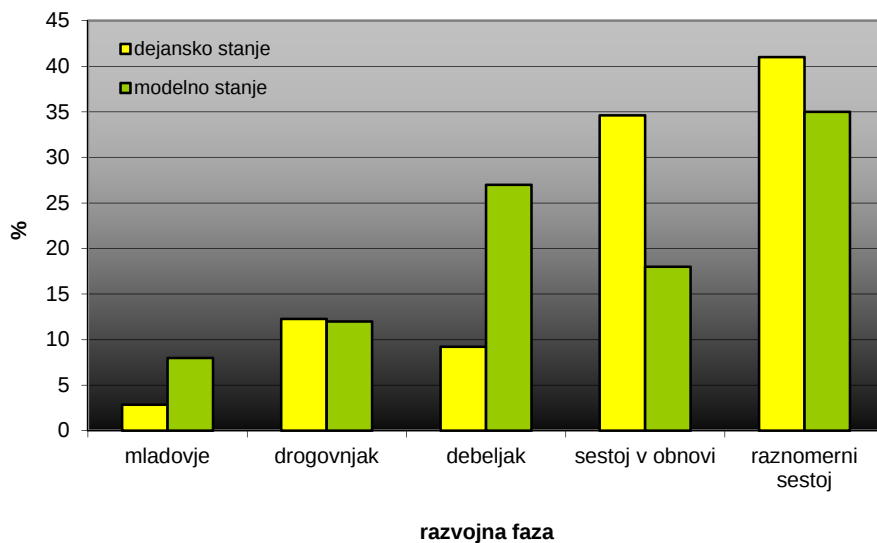
Preglednica 157/D-SM: Delež razvojnih faz v RGR 504 in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika
	Površina	Delež	Korigiran delež	Trajanje razvojne faze	Delež	Modelna površina	
	ha	%	%	let	%	ha	%
Mladovje	17,89	2,9	2,9	17	8,0	50,07	-5,14
Drogovnjak	76,90	12,3	12,3	25	12,0	75,10	+0,29
Debeljak	57,67	9,2	9,2	56	27,0	168,98	-17,79
Sestoj v obnovi	216,71	34,6	34,6	37	18,0	112,65	+16,63
Raznomerni	256,67	41,0	41,0	0	35,0	219,04	+6,01
Skupaj	625,84	100,0		135	100,0	625,84	0,00

Glede na modelno stanje je v RGR 504 preveč sestojev v obnovi, nekoliko tudi raznomernih sestojev, premalo pa je debeljakov in mladovij, medtem ko so drogovnjaki v ugodnem stanju glede na model. Raznomerna zgradba sestojev je prehodne oblike, zato bo zelo verjetno po naravni poti s časom teh sestojev manj in ni potrebe, da se jih trenutno spreminja s premeno. Raznomerne sestoje se ohranja na rastiščih, ki omogočajo tako zgradbo, oziroma je taka zgradba za ta rastišča optimalna. Zelo nujno je zaključevanje z obnovo v sestojih v obnovi, da se njihov obseg zmanjša, po drugi strani pa poveča delež mlajših razvojnih faz. Z nego in redčenji v drogovnjakih bomo dosegli čim hitrejše priraščanje teh sestojev in posledično preraščanje v naslednjo razvojno fazo. Debeljakov ne uvajamo v obnovo, če ni nujno potrebno.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

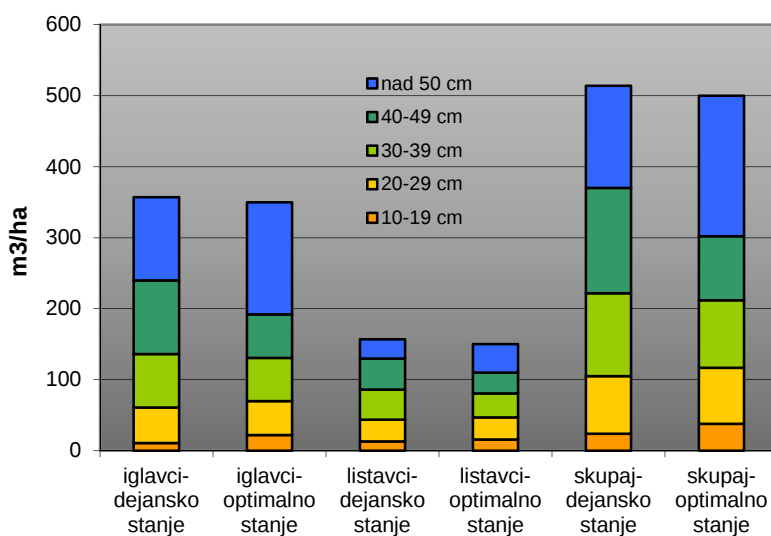
Grafikon 22: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah oziroma zgradbah sestojev v RGR 504

Preglednica 158: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture lesne zaloge za RGR 504

Razširjeni debelinski razredi	Iglavci m³/ha				Listavci m³/ha				Skupaj m³/ha			
	Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno		Dejansko		Optimalno	
	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%	m³	%
10-19 cm	11	3	22	6	13	8	16	10	24	5	38	8
20-29 cm	50	14	48	14	31	20	31	20	81	16	79	17
30-39 cm	75	21	61	18	42	27	34	22	117	23	95	21
40-49 cm	104	29	61	17	44	28	29	19	148	28	90	18
nad 50 cm	117	33	158	45	27	17	40	29	144	28	198	36
Skupaj	357	100	350	100	157	100	150	100	514	100	500	100

Grafikon 23: Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture v RGR 504

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Primerjava dejanske in optimalne debelinske strukture za raznomerne sestoje v RGR 504 kaže, da je dejanska lesna zaloga precej ugodna glede na optimalno, kar velja tudi ločeno za iglavce in listavce. Razporeditev po debelinskih razredih kaže, da je preveč srednje debelega drevja, premalo pa je najtanjšega in najdebelejšega. Tudi ta primerjava velja za iglavce, listavce in vse skupaj.

9.2.6.4 Cilj, usmeritve in ukrepi v RGR 504

9.2.6.4.1 Gozdnogojitveni cilji v RGR 504

Za skupinsko raznodobne gozdove: skupinsko mešani in skupinsko raznodobni gozdovi jelke (48 %), bukve (32 %) in smreke (14 %) s posamično do šopasto primesjo plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1/A2 (F/L).

Za raznomerne gozdove: posamezno do skupinsko raznomerni do prebiralni gozdovi jelke (48 %), bukve (32 %), smreke (14 %) in plemenitih listavcev (5 %). Ciljni sortimenti so pri iglavcih B (ŽI), pri listavcih A1/A2 (F/L).

Obdobje, v katerem nameravamo doseči ciljno stanje, je 20 let.

Ciljno razmerje razvojnih faz oziroma zgradb:

Cilj	Mladovje	Drogovnjak	Debeljak	Sestoj v obnovi	Raznomerni sestoji	Skupaj
%	5	10	12	33	40	100
m ³ /ha	60	220	450	370	500	401

Ciljno razmerje debelinske strukture v raznomernih gozdovih:

		10-29 cm	30-49 cm	nad 50 cm	Skupaj
Iglavci	%	20	35	45	100
	m ³ /ha	70	122	158	350
Listavci	%	30	41	29	100
	m ³ /ha	47	63	40	150
Skupaj	%	25	39	36	100
	m ³ /ha	117	185	198	500

9.2.6.4.2 Gozdnogojitvene usmeritve v RGR 504

So sledeče:

- Gozdnogojitven sistem je skupinsko postopno gospodarjenje, kjer so gozdovi razvrščeni v razvojne faze, oziroma prebiralno gospodarjenje v raznomernih gozdovih.
- Proizvodna doba je 135 let, pomladitvena doba pa 25 let.
- Končna lesna zaloga je 630 m³/ha, optimalna v raznomernih pa 351 m³/ha (končni premer pri iglavcih je 85 cm, pri listavcih pa 65 cm).
- Načrtuje se naravna obnova in obnova s sadnjo, slednja bolj v smislu večanja vrstne pestrosti.
- V mladovjih in drogovnjakih izvajati načrtovano nego.
- Pri negi naravnega mladovja damo poudarek negi gošče in negi letvenjaka na račun nege mladja.
- Oblikovati skupinsko zmes in pospeševati jelko in plemenite listavce kjer prevladuje bukev.
- Ohranjati tanjša jelova drevesa, kapnike vključevati v odrasel sestoj.
- V letvenjaki izvajati izbirno redčenje, pri listavcih pospešujemo gorski javor in bukev, pri iglavcih pa vitalno jelko.
- V tanjših drogovnjakih (kjer so nosilci sestoja debeli do 20 cm), se načrtuje tudi nega drogovnjaka kot gojitven ukrep.
- V drogovnjakih s tesnim sklepom močno izbirno redčenje (20-25 % LZ) v korist bukve.
- V drogovnjakih z normalnim in rahlim sklepom izbirno redčenje (10-25 % LZ) v korist plemenitih listavcev in jelke – 79 % drogovnjakov.
- V drogovnjakih s pretrganim sklepom brez ukrepanja ali samo šibka sanitarna sečnja (do 10 % LZ) in po potrebi priprava sestoja za naravno nasemenitev, kjer ni več možno doseči končne lesne zaloge – 14 % drogovnjakov.
- V od ujm močno poškodovanih drogovnjakih uvajanje v obnovo – 1 % drogovnjakov.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

- V luknjah po lubadarju obnova s sadnjo – 1 % drogovnjakov.
- V vseh ostalih drogovnjakih ni ukrepanja – 5 % drogovnjakov (ekocelice).
- V debeljakih se v obnovo uvaja debeljake, kjer povprečen premer nosilcev sestoja presega 55 cm pri iglavcih in 45 cm pri listavcih in prevladuje slaba kvaliteta lesa, oziroma je sklep sestoja vrzelast ali pretrgan (25-35 % LZ), pri čemer je treba v sestojih iglavcev paziti na to, da je prisoten dovolj velik delež listavcev, ki so semenjaki – 3 % debeljakov.
- V vitalnih debeljakih redčenja (do 20 % LZ) – 85 % debeljakov.
- V manj vitalnih debeljakih sanitarna sečnja (do 10 % LZ) – 10 % debeljakov.
- V luknjah po lubadarju obnova s sadnjo – 2 % debeljakov.
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo zaključiti z obnovo, pri čemer mora višina podmladka presegati 1 m (100 % LZ).
- V sestojih v obnovi z bogato zasnovo pospešeno nadaljevati z obnovo (nad 50 % LZ) – 5 % sestojev v obnovi.
- V sestojih v obnovi z dobro ali pomanjkljivo zasnovo zmerno nadaljevati z obnovo (20-50 % LZ) – 95 % sestojev v obnovi.
- Izjemoma je lahko v sestojih v obnovi s slabo ali pomanjkljivo zasnovo podmladka možni posek tudi manjši od 20 % LZ, če je sklep matičnega sestoja tako pretrgan, da razvoj podmladka ovira samo polnilni sloj, ne pa matični sesto.
- V vseh sestojih v obnovi načrtovati pripravo sestoja za naravno nasemenitev glede na zastrtost podmladka in tudi ustrezno nego podmladka, če je le ta dovolj dobre zasnove.
- V vitalnih raznomernih sestojih negovalna sečnja (do 20 % LZ) – 98 % raznomernih sestojev.
- V manj vitalnih raznomernih sestojih sanitarna sečnja (do 10 % LZ).
- V raznomernih sestojih je v vseh primerih treba upoštevati tudi debelinsko strukturo sestojev in če primanjkuje tanjših dreves je treba pospeševati naravno obnovo gozda, če primanjkuje srednje debelih dreves je treba pospeševati oblikovanje sestojev, če pa primanjkuje debelih dreves je treba pospeševati akumulacijo sestojev.
- V vseh raznomernih in prebiralnih sestojih načrtovati ustrezno nego prebiralnega gozda glede na stanje podmladka.
- Pri vseh ukrepih ohranjati in pospeševati vitalne jelove kapnike ter vitalne in kvalitetne tanjše jelke, da se lahko vrastejo v bodoč sestoj.
- Pri sečnji jelke se prvenstveno odstranjuje nevitale osebke pred vitalnimi, nekvalitetne pred kvalitetnimi in debelejšje pred tanjšimi.
- Upoštevati minoritetne drevesne vrste in jim omogočiti vraščanje v odrasle sestoje.
- Puščati odmrlo drevje, ki je tehnično neuporabno in ne predstavlja nevarnosti za razvoj podlubnikov ali bolezni.
- Sanitarno sečnjo izvajati takoj ob pojavu napadenih dreves s podlubniki.
- Pri oslabei jelki izvajati sanitarno sečnjo vsakih 4 – 5 let.

9.2.6.4.3 Ukrepi v RGR 504

Preglednica 159/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka v RGR 504

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje-dejansko (%)	62	38	100
-ciljno (%)	62	38	100
Lesna zaloga-dejanska (m ³ /ha)	255	154	409
-ciljna (m ³ /ha)	249	152	401
Letni prirastek (m ³ /ha)	5,53	2,73	8,26
Možni posek (m ³)	36.590	17.582	54.172
Možni posek (m ³ /ha/leto)	5,85	2,81	8,66
Intenziteta m.p. na lesno zalogo (%)	22,9	18,3	21,2
Intenziteta m.p. na prirastek (%)	105,8	102,9	104,8
Izravnalna doba (let)	20		

S predvideno možno sečnjo 54.172 m³, intenziteto 21,2 % na lesno zalogo in intenziteto 104,8 % na prirastek, je možno doseči zastavljen gozdnogojitveni cilj.

RASTIŠČNO GOJITVENI RAZREDI

Preglednica 160/MPVP: Možni posek po vrstah poseka v RGR 504

		Vrste poseka						Posek skupaj	% od LZ	% od PR
		Negovalni posek			Posek na panj	Posek za umetno obnovo	Posek oslabelega drevja in sanitarna sečnja			
Iglavci	m³	3.791	16.520	16.089	0	0	190	36.590	23	106
	%	10	45	44	0	0	1	68		
Listavci	m³	2.607	9.259	5.528	0	0	188	17.582	18	103
	%	15	53	31	0	0	1	32		
Skupaj	m³	6.398	25.779	21.617	0	0	378	54.172	21	105
	%	12	47	40	0	0	1	100		

Možni posek v RGR 504 znaša 54.172 m³. Iglavcev (68 %) je v poseku več od listavcev (32 %). Pri iglavcih je slaba polovica poseka namenjena pomladitveni sečnji, še nekoliko manj prebiralni sečnji in v desetini primerov redčenjem. Podobno velja za skupni posek. Pri listavcih pa več kot polovico predstavlja pomladitveni posek, slabo tretjino prebiralna sečnja, ostalo pa redčenja. Sanitarne sečnje je v vseh primerih zelo malo.

Preglednica 161/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela v RGR 504

Vrsta dela	Enota	Površina (ha)			
		dejanska	s ponovitvami	dnin/ha	skupaj dnin
Priprava sestoja	ha	34,10	34,10	2	68
Priprava tal	ha	1,00	1,00	10	10
Sadnja	ha	1,00	1,00	10	10
Obžetev	ha	1,00	3,00	2	6
Zaščita s premazom	ha	1,00	3,00	1,5	4
Nega mladja	ha	2,14	2,14	4	9
Nega gošče	ha	38,78	38,78	4	155
Nega letvenjaka	ha	11,55	11,55	5	58
Nega drogovnjaka	ha	5,48	5,48	2	11
Vzdrževanje travinj	ha	17,85	178,50	1	178
Vzdrževanje vodnih virov in kalov	kos	11,00	55,00	0,250 / kos	14
Naravni razvoj biotopov	m ³	424,00	424,00	-	17

Za gojitvena dela v RGR 504 predvidevamo največ dnin za nego (233), manj pa za nego habitatov (209) in obnovo gozda (98).

10 PROSTORSKI DEL NAČRTA

10.1 Stanje in razvoj gozdnih površin

Preglednica 162: Stanje gozdnih površin

	Površina (ha)	Delež (%)
Pretekli gozdnogospodarski načrt	3.094,95	100,0
Novo določene gozdne površine	23,36	0,8
Novo izločene gozdne površine	33,71	1,1
Izkrčene površine v preteklem obdobju	3,07	0,1
Skupna površina gozda novega načrta	3.081,53	99,6
Površine v zaraščanju	11,82	
Druga gozdna zemljišča	3,66	
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	118,78	

Gozdne površine iz preteklega načrta

V prejšnjem ureditvenem obdobju je bila površina gozda 3.094,95 ha. Opisi sestojev so bili izvedeni na osnovi posnetkov DOF, ki pa niso dosegali današnje natančnosti. Površina gozda se je v zadnjem obdobju zmanjšala. Razlike so nastale zaradi natančnejše določenega gozdnega roba, spremembah na gozdnih lazih (določene površine so se zarasle, določene pa so bile na novo vzpostavljene – posekano grmovje) in usklajevanja mej po DKN (minimalno).

Novo določene gozdne površine

Preglednica 163: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

Površina	ha	%
GGE Racna gora	4.126,04	100,00
Gozd	3.081,53	74,68
Ostala gozdna zemljišča	3,66	0,09
daljnovodi	2,20	0,05
obore	1,46	0,04
Ostala zemljišča v gozdnem prostoru	130,60	3,17
senožeti in lazi v gozdu (ekstenzivna paša)	109,86	2,67
zaraščajoče površine	11,82	0,29
infrastrukturni objekti	7,11	0,17
ostale površine znotraj gozda	1,81	0,04
Skupaj gozdni prostor	3.215,79	77,94
zaraščajoče površine	44,27	1,07
drugo	865,98	20,99
Negozdni prostor	910,25	22,06

Za novo določene površine gozda smo vzeli površino, ki je razlika med novim in starim stanjem gozda in znaša 13,42 ha, ki je tudi razlika med novo določenimi in novo izločenimi površinami gozda skupaj s krčivami.

Novo določeni gozdni prostor obsega 3.081,53 ha, kamor poleg gozda, ki po velikosti prevladuje, sodijo še ostala zemljišča v gozdnem prostoru (lazi v gozdu, zaraščajoče površine v gozdnem

PROSTORSKI DEL NAČRTA

prostoru, infrastrukturni objekti in ostale površine znotraj gozda) ter ostala gozdna zemljišča (daljnovodi in obore).

Zemljišča v zaraščanju, ki se ne bodo določila kot gozd

Po uradni evidenci dejanske rabe zemljišč, se v gozdnem prostoru nahaja 11,82 ha površin, ki se zaraščajo (nekošeni lazi), zunaj gozdnega prostora pa jih je še 44,27 ha. Skupno je tako v GGE Racna gora 56,09 ha površin v zaraščanju.

Površine, ki so bile v preteklem obdobju izkrčene

Za potrebe urbanizacije je bilo izkrčenih 0,36 ha, za potrebe infrastrukture 1,60 ha in za potrebe kmetijstva 1,11 ha gozda, torej je bilo skupaj izkrčenih 3,07 ha gozdov.

Spreminjanje gozdnih površin je prikazano na karti *Stanje in razvoj gozdnih površin*.

10.2 Večfunkcionalna območja

Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje

Karta prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolju prijazne socialne funkcije prav tako vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolju prijaznih funkcij imamo v GGE Racna gora funkcijo varovanja naravnih vrednot, funkcijo varovanja kulturne dediščine, higiensko-zdravstveno ter estetsko funkcijo.

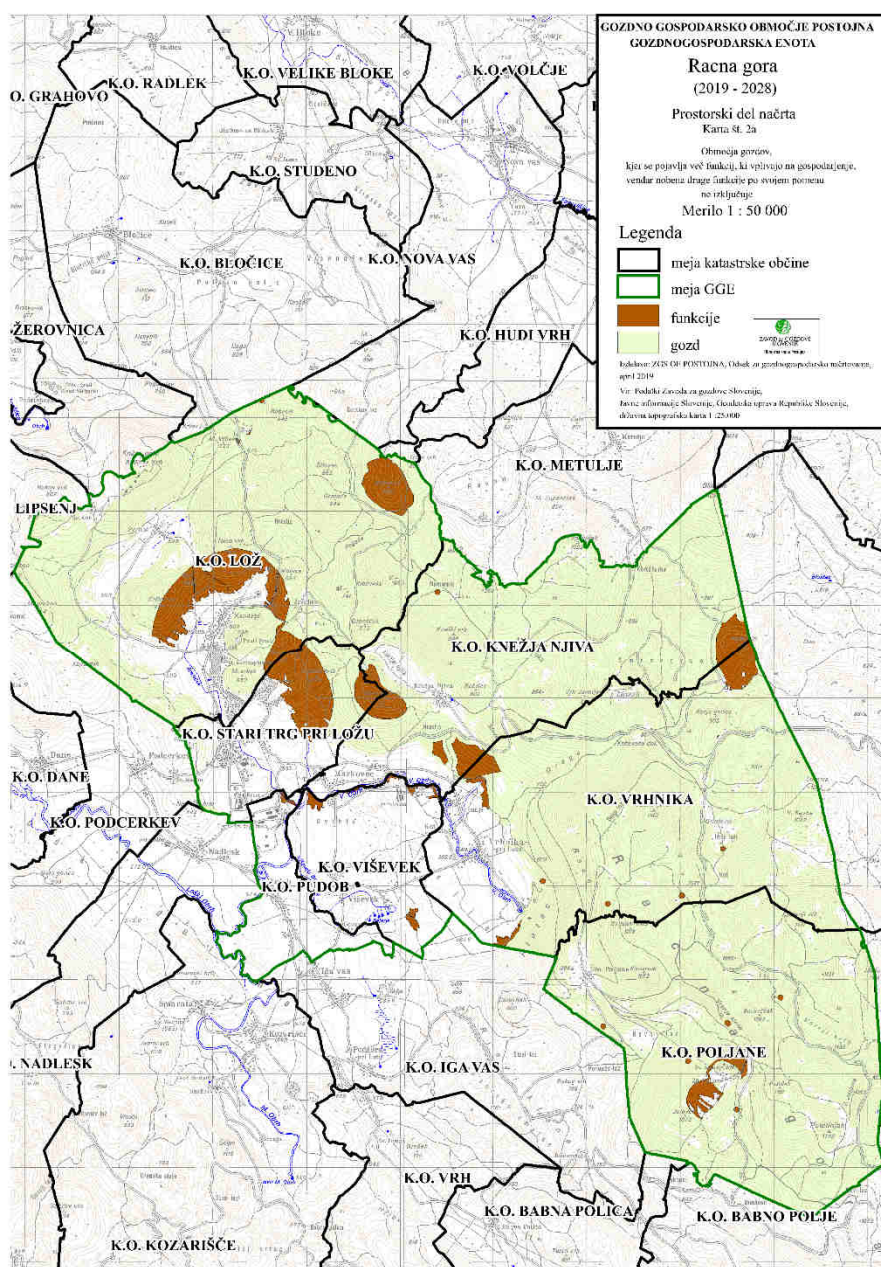
Od ekoloških funkcij imamo na celotni enoti prisotno hidrološko funkcijo, ki je zaradi karbonatne podlage povsod poudarjena na drugi stopnji, razen tam, kjer je zaradi lokalnih posebnosti poudarjena na prvi. Prav tako imamo na celotnem območju enote prisotno funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti, saj je zaradi območja EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri ter Natura 2000 vsa na drugi stopnji poudarjenosti. Posamezne funkcijske enote imajo biotopsko funkcijo poudarjeno na prvi stopnji. Varovalna funkcija se pojavlja na prvi in drugi stopnji, klimatska pa le na drugi.

Od okolju prijaznih socialnih funkcij je funkcija varovanja naravnih vrednot poudarjena na prvi stopnji na izjemnih drevesih, na drugi pa v okolici jam ter na ostalih naravnih vrednotah (Loško polje-del, Skadulca, Veliki Obrh-del). Funkcija varovanja kulturne dediščine je na prvi stopnji poudarjena na arheoloških območjih (Zgornje Poljane-del, Križni vrh, Stražnice, Gmajna-del, Markov hrib, Kolačnik, Tekavča jama) in rimski naselbini Koča vas, na drugi pa v okolici spominskega znamenja ustanovitve Rakovške čete. Estetska funkcija se nahaja na prvi stopnji na nadzemnih objektih kulturne dediščine (partizanski spomenik) in izjemnih drevesih. Vsi naštetih objekti so tisti, kjer ni zraven prisotna nobena okolje obremenjujoča funkcija.

Do prekrivanja teh dveh skupin funkcij prihaja povsod tam, kjer so poudarjene okolju prijazne funkcije (ni pa zraven še kakšne okolje obremenjujoče), vendar kljub prekrivanju nobena funkcija ni ogrožena. Takih površin gozda je 216,53 ha. Sem so zajeta tudi vplivna območja točkovnih in linijskih objektov.

Površina prekrivanja teh dveh območij je prikazana na karti *Območja gozdov, kjer se pojavlja več funkcij gozdov, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje*.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 2a: Večfunkcionalna območja

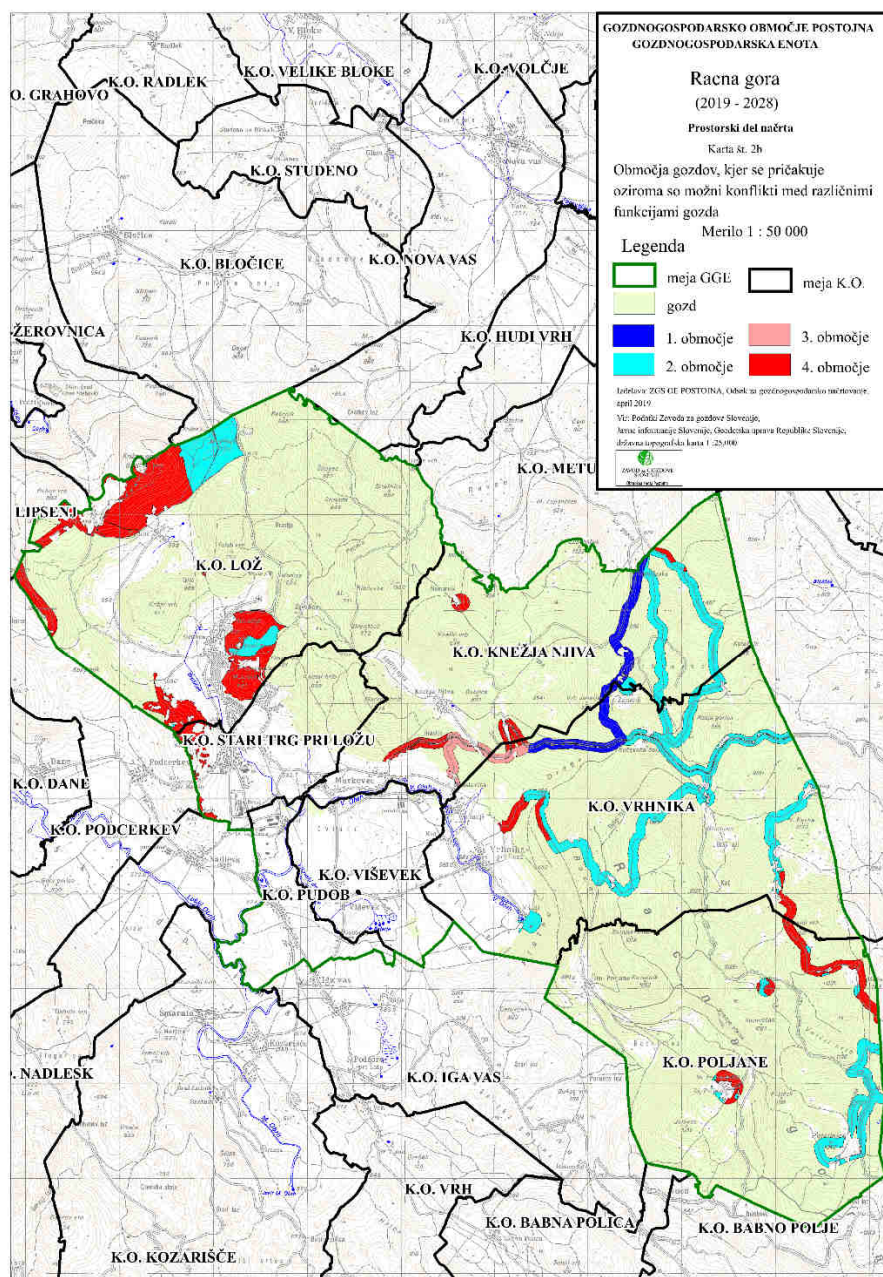
Območja gozdov, kjer se pričakuje oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

Karta prikazuje območja, kjer so na istem področju navzoče ekološke funkcije, ki so vsaj na drugi stopnji poudarjenosti ter okolje obremenjujoče socialne funkcije prav tako vsaj drugi stopnji poudarjenosti.

Ekološke funkcije so na celotnem območju gozdnega prostora prisotne vsaj na drugi stopnji poudarjenosti. Od okolje obremenjujočih funkcij imamo v GGE Racna gora turistično, rekreacijsko in poučno funkcijo. Imamo štiri kategorije območij, kjer se te funkcije prekrivajo:

PROSTORSKI DEL NAČRTA

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija.
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti.
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

Karta 2b: Območja gozdov, kjer so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Preglednica 164: Večfunkcionalna območja

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. območje	31,06	1,01
2. območje	184,73	6,00
3. območje	12,66	0,41
4. območje	161,29	5,23
Skupaj	389,74	12,65

Prvo večfunkcionalno območje se nahaja na vplivnem območju evropske pešpoti E6, ki poteka skozi ožje občinsko vodovarstveno območje, kjer je hidrološka funkcija poudarjena na prvi stopnji. To območje obsega 31,06 ha gozda.

Drugo območje (kjer so ekološke funkcije poudarjene na prvi stopnji, okolje obremenjujoče pa na drugi) obsega 184,73 ha površine gozdnega prostora. Gre za območja v bližini naselij, rekreacijska območja ter okolico lovskih koč, ki se prekrivajo s prehodi za prostoživeče živali, ožjim vodovarstvenim območjem, lazi in vplivnimi območji jam.

Tretje območje (kjer so ekološke funkcije poudarjene na drugi stopnji, okolje obremenjujoče pa na prvi) se nahaja na vplivnem območju evropske pešpoti E6, ki poteka skozi gozdove, kjer so ekološke funkcije poudarjene zgolj na drugi stopnji. To območje obsega 12,66 ha gozda.

Četrto območje (kjer so prisotne vsaj ena ekološka in ena okolje obremenjujoča socialna funkcija na drugi stopnji poudarjenosti) obsega 161,29 ha gozda. Gre za območja v bližini naselij, rekreacijska območja ter okolico lovskih koč in kapelice Grič ki so rekreacijska območja in se prekrivajo z ekološkimi funkcijami, ki so poudarjene na drugi stopnji.

Ta območja so prikazana na karti Območja gozdov, kjer se pričakuje, oziroma so možni konflikti med različnimi funkcijami gozdov.

10.3 Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi je določena po odsekih, pri čemer se je kot merilo upoštevala vsota števil, ki izraža povprečje letnega možnega in realiziranega poseka (oba v bruto m³/ha) ter povprečje dvakratnega obsega načrtovanih in realiziranih gojitvenih in varstvenih del v delovnih dneh/ha:

- zelo velika intenzivnost (vsota obeh števil presega število 9);
- velika intenzivnost (vsota števil je od 6 do vključno 9);
- srednja intenzivnost (vsota števil je od 3 do vključno 6);
- majhna intenzivnost (vsota števil je od 0 do vključno 3);
- gozdovi brez načrtovanih ukrepov.

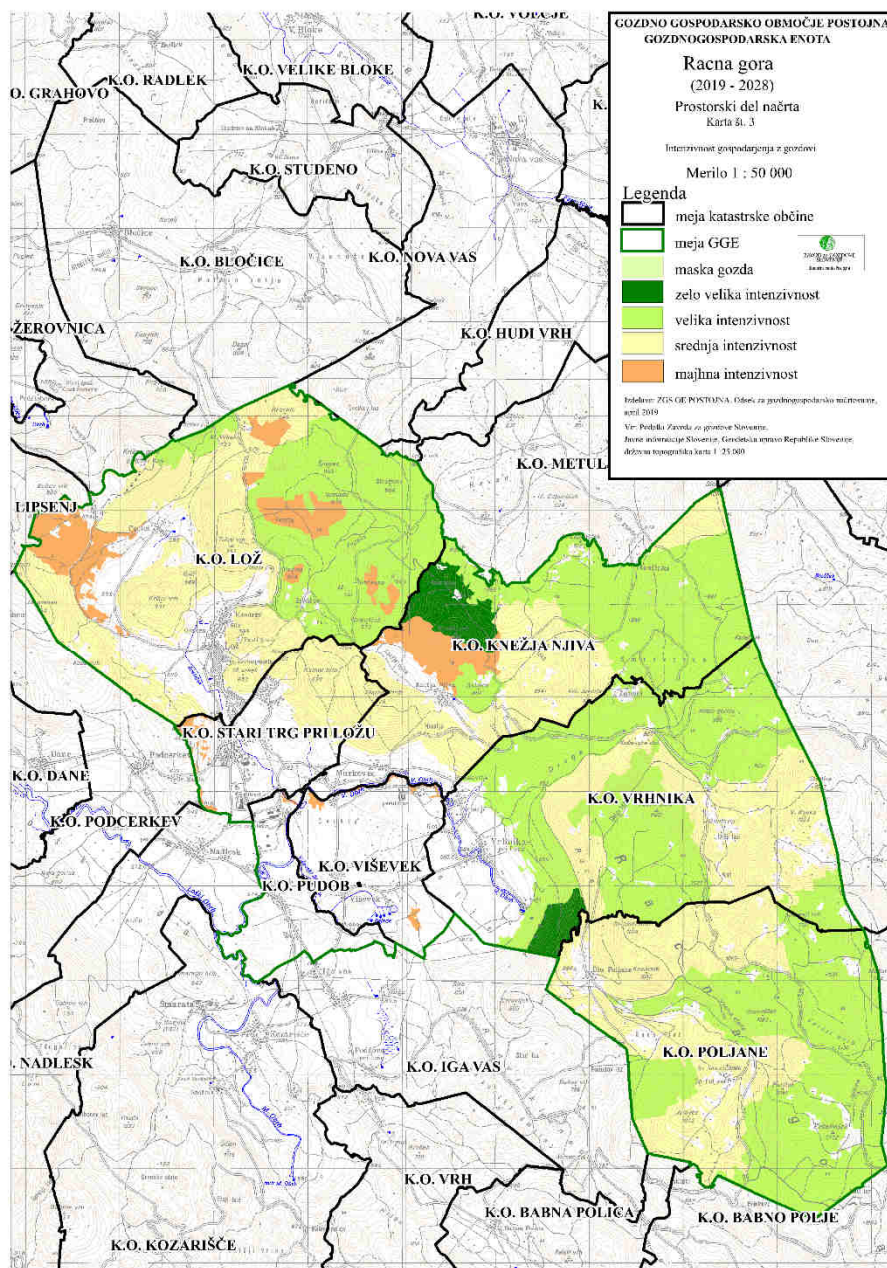
Preglednica 165: Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	75,50	2,45
Velika intenzivnost	1.566,09	50,82
Srednja intenzivnost	1.274,67	41,37
Majhna intenzivnost	165,27	5,36
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	0,00	0,0
Skupaj	3.081,53	100,0

V GGE Racna gora prevladuje velika intenzivnost gospodarjenja, ki pokriva 51 % površine. Nekoliko več je tudi gozdov s srednjo (41 %) intenzivnostjo gospodarjenja, medtem ko je majhne (5 %) in zelo velike intenzivnosti (2 %) zelo malo. Gozdov brez načrtovanih ukrepov ni.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Vsa območja so prikazana na karti *Intenzivnost gospodarjenja z gozdovi*.

Karta 3: Intenzivnost gospodarjenja z gozdom

10.4 Območja gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov

V GGE Racna gora nimamo gozdov s posebnim namenom in varovalnih gozdov.

10.5 Gozdovi za sanacijo

V letu 2014 je bilo po žledolomu poškodovanih okoli 50.000 m³ lesa. Gradacija lubadarja je nato v obdobju od 2014 do 2018 povzročila še za okoli 14.000 m³ škode. Vetrolom leta 2017 je podrl še naslednjih 18.000 m³ lesa, k sreči pa vetrolom leto dni kasneje v GGE Racna gora ni povzročil večje škode (500 m³). Do konca leta 2018 je bila sanirana vsa škoda, ki je nastala kot posledica ujm v zadnjih petih letih. Iz tega naslova trenutno ni nobenih gozdov, kjer bi bilo potrebno izvesti sanacijo, zato tudi nismo izdelali karte Gozdov za sanacijo. Podatki iz načrtov sanacij za pretekla obdobja so v tem obdobju že neažurni, kajti gozdovi so sanirani.

Stanja gozdov po standardnih kakovosti okolja in merilih občutljivosti, ranljivosti ali obremenjenosti okolja zaradi pomanjkanja meril ne prikazujemo.

10.6 Območja gozdov

Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali

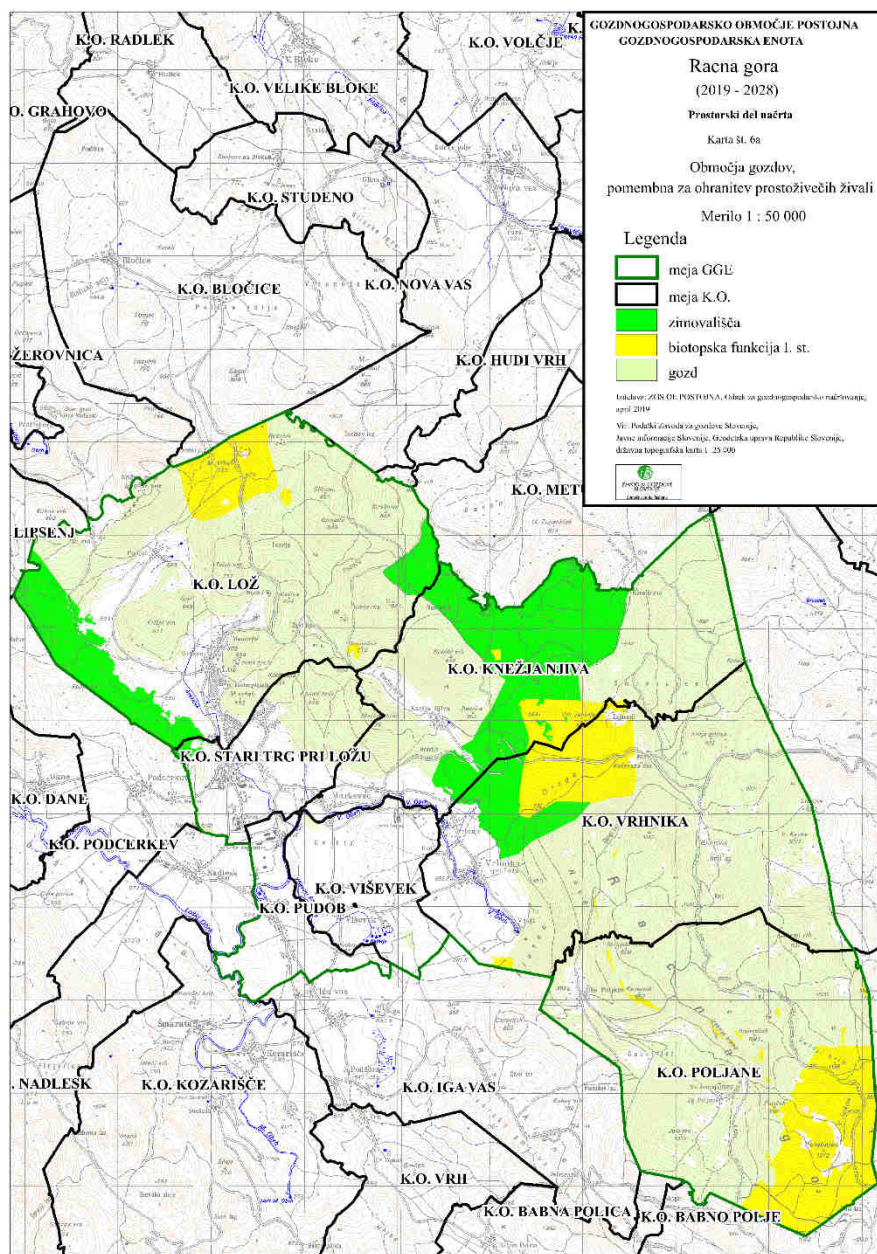
Območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali imajo funkcijo ohranjanja biotske raznovrstnosti poudarjeno na prvi stopnji. V gozdu so to ekocelice, mirna cona za divjega petelina, triprstega in belohrbtega detla ter prehodi za prostoživeče živali, točkovno pa so to še jame, kaluže, izviri in brlogi. Na drugi stopnji poudarjenosti je zajeto preostalo območje gozdov, saj ga v celoti prekriva EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, večji del pa tudi območje Natura 2000. Poleg tega so v GGE Racna gora prisotna tudi zimovališča. Skupno območja gozdov, pomembna za ohranitev prosto živečih živali, predstavljajo celotno površino GGE Racna gora.

Preglednica 166: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območje	Površina (ha)	Delež (%)
1. stopnja biotske funkcije	381,36	12,4
2. stopnja biotske funkcije	2.700,17	87,6
Skupaj	3.081,53	100,0

Obe območji sta prikazani na karti Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 6a: Območja gozdov, pomembna za ohranitev prostoživečih živali

Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Preglednica 167: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

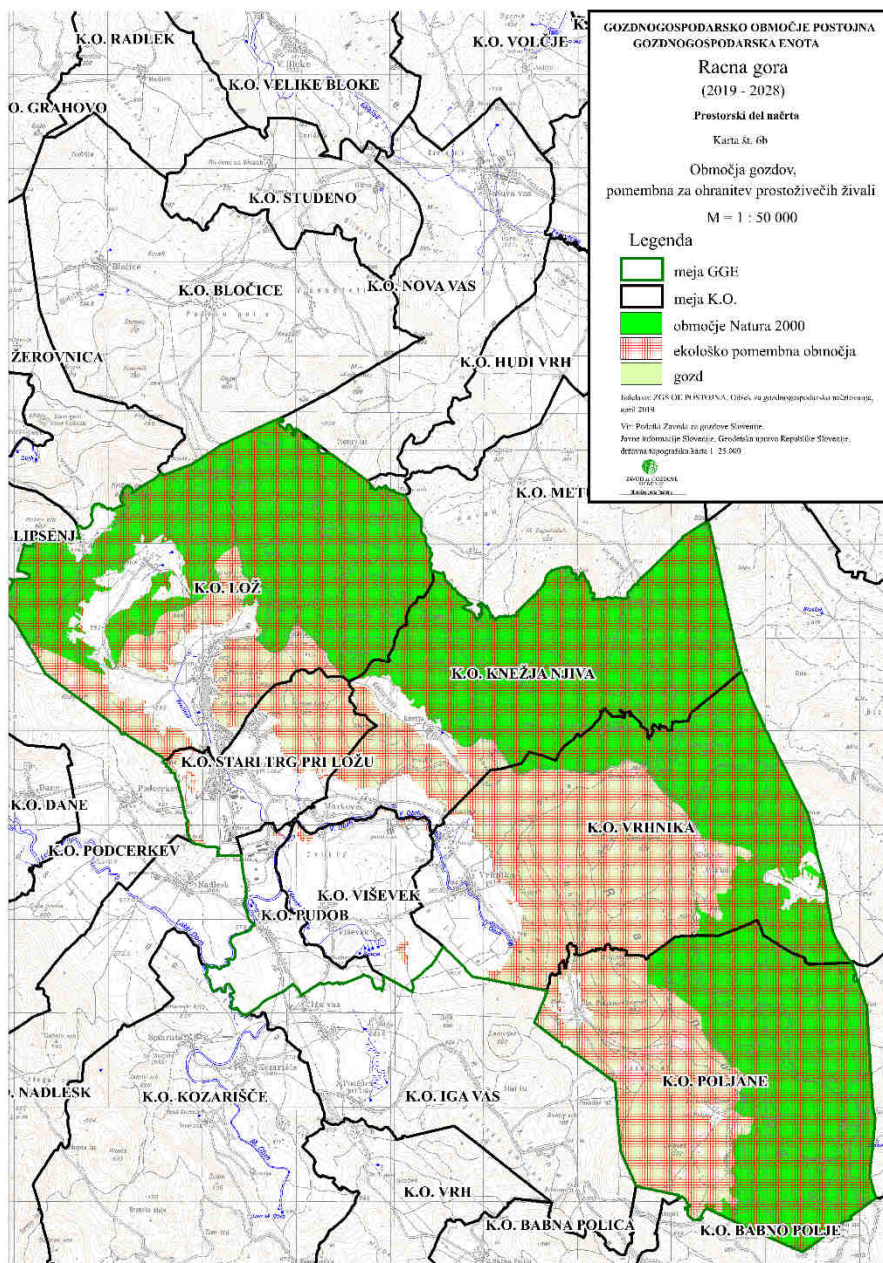
Območje	Površina (ha)	Delež (%)
Posebna varstvena območja (Natura 2000)	1.989,81	64,6
Ekološko pomembna območja	3.081,53	100,0

V posebna varstvena območja spada območje Natura 2000, ki zajema območje Notranjski trikotnik in območje Kočevsko. Natura 2000 pokriva 65 % GGE Racna gora. Znotraj območja Natura 2000 smo opredelili mirno cono za divjega petelina, triprstega in belohrbtega detla, ki obsega 174,25 ha.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Ekološko pomembna območja (EPO) v GGE Racna gora so EPO Kočevsko, EPO Notranjski trikotnik, EPO Loško polje, EPO Mrzla jama pri Ložu in EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri, ki pokrivajo celotno območje gozdov GGE Racna gora.

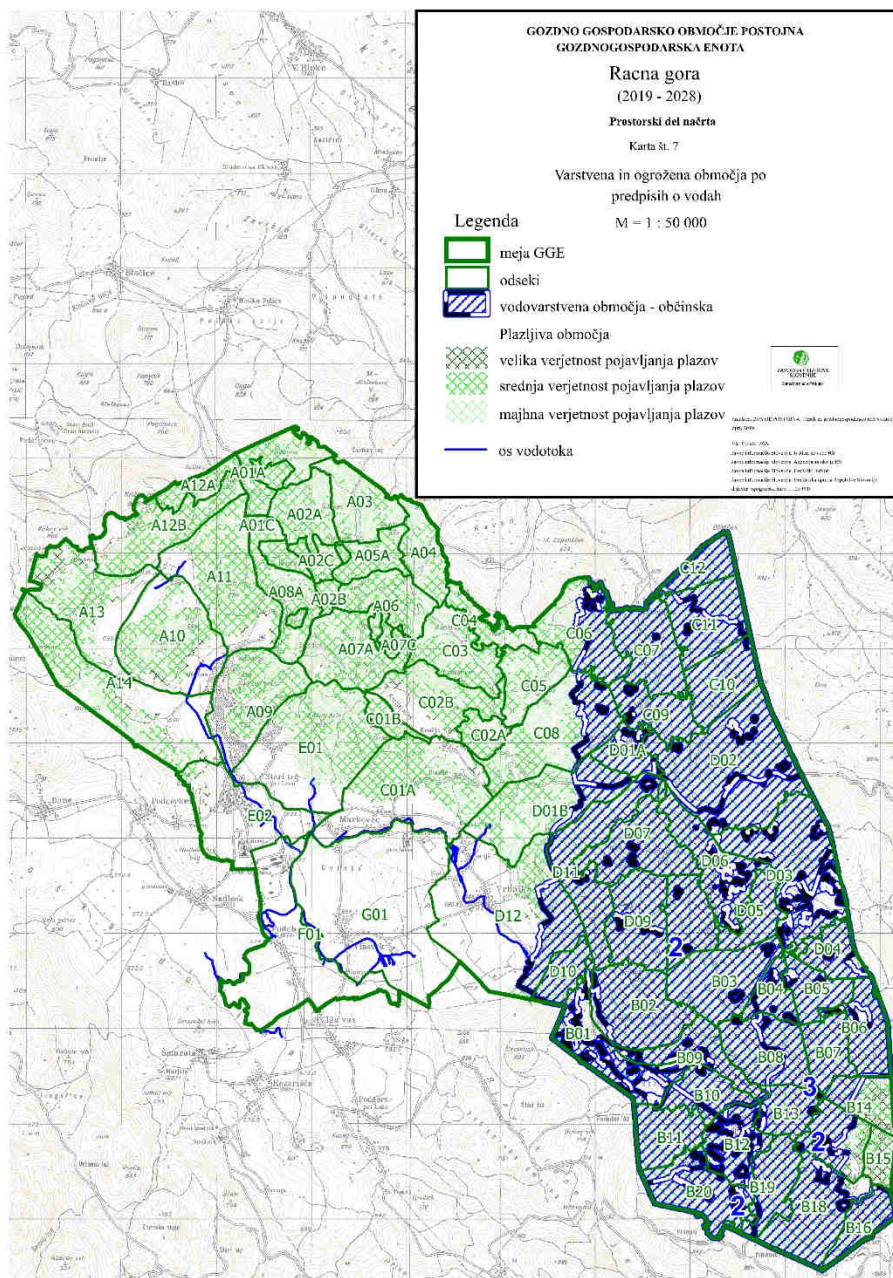
Območja gozdov, ki so pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti (območji EPO in Natura 2000) so prikazana na karti *Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti*.

Karta 6b: Območja gozdov, pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

10.7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah še niso natančno določena, zato je kartna podlaga zgolj informacija investitorju gradbenih del glede obveznosti izdelave natančnejših geomehanskih poročil, ki so podlaga za podrobnejše odločanje. Območja so prikazana na karti Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah.

Karta 7: Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

10.8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

Površine, kjer krčenje gozda ni dovoljeno

Te površine so gozdni rezervati, varovalni gozdovi ter gozdovi s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, kjer je gozd objekt razglasitve. V GGE Racna gora nimamo takih gozdov.

Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno

Za GGE Racna gora so površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dovoljeno naslednje:

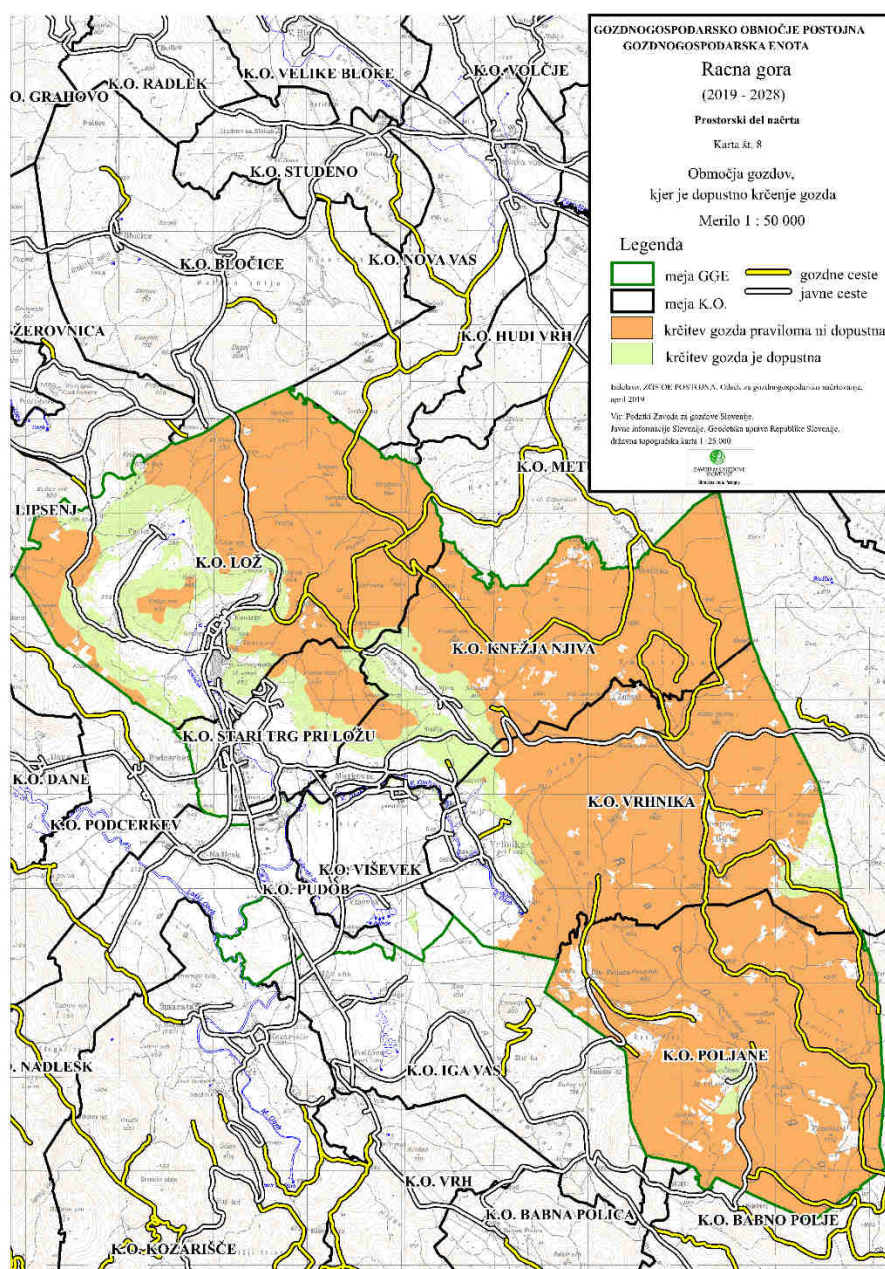
- gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
- sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine,
- gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave.

Takih gozdov je v GGE Racna gora 2.653,77 ha.

Poleg naštetih površin, se med površine, kjer krčenje praviloma ni dopustno, štejejo še gozdovi na območju gozdnih učnih poti, ohranjeni gozdovi znotraj območij gozdov s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi, ki so zavarovana po predpisih s področja ohranjanja narave in manjši gozdni predeli v kmetijski krajini, kjer je gozdnatost majhna, vendar takih površin v GGE Racna gora nimamo.

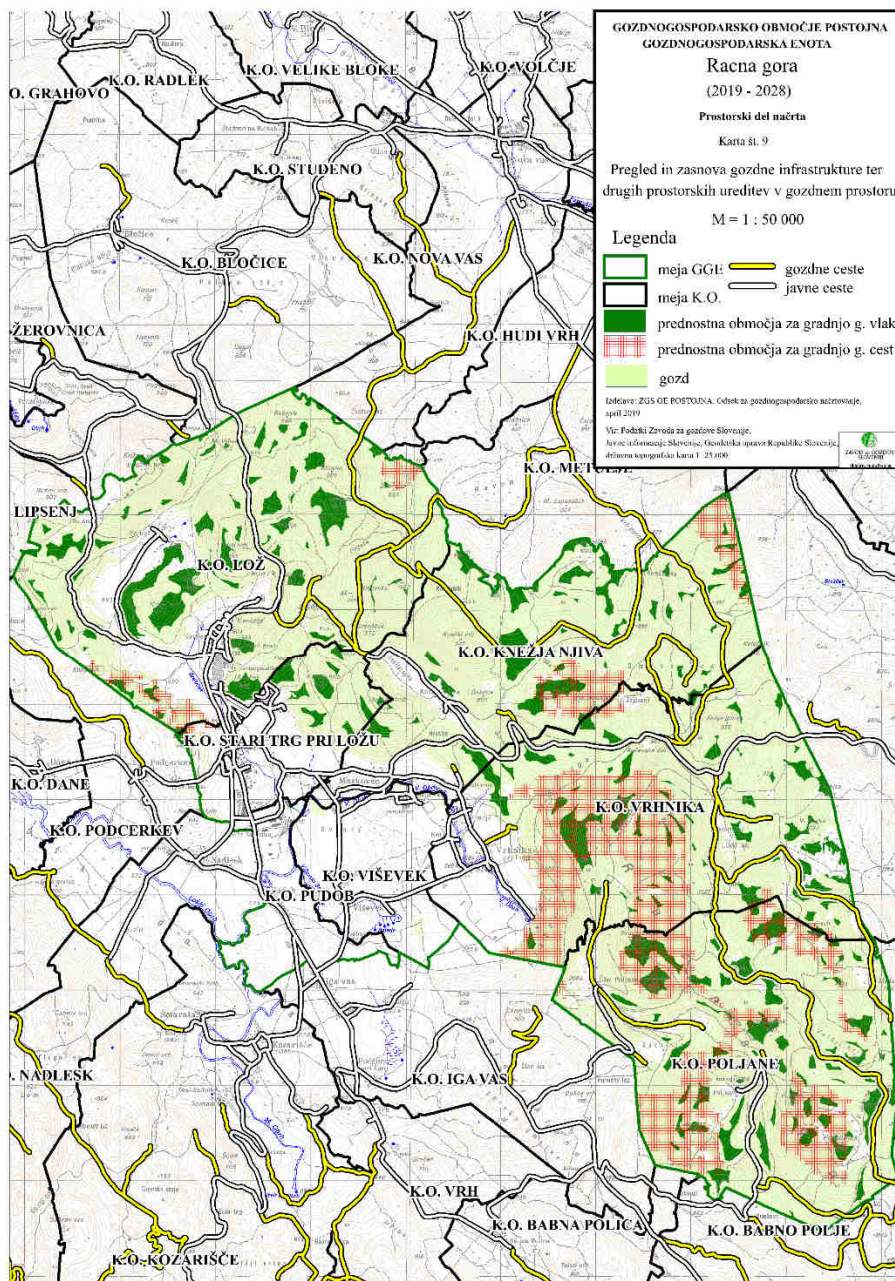
Območji, kjer krčenje gozda ni dovoljeno in kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno sta prikazani na karti Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda.

PROSTORSKI DEL NAČRTA

Karta 8: Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje gozda

10.9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Karta 9: Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Odprtost gozdov s prometnicami

V GGE Racna gora imamo 29,57 km gozdnih cest, od tega so vse produktivne. Gostota gozdnih cest za celotno enoto znaša 9,60 m/ha, gostota vseh cest pa je 13,45 m/ha.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest

Območja, ki so prednostna pri izgradnji gozdnih cest, morajo ustrezati naslednjim pogojem:

- pravilna razdalja večja od 600 m,
- možni posek večji od 4 m³/ha/leto,
- intenzivnost gospodarjenja mora biti vsaj srednja.

Tem kriterijem ustrezajo naslednji oddelki (odseki): A01 (a), A02 (a), A05 (a), A09, A14, B11, B20, C06, C08, D07. Ti odseki se delno ujemajo s prednostnimi območji iz ON. Poleg že naštetih odsekov, v prednostna območja po ON spadajo še: A03, A04, B01, B02, B03, B04, B05, B06, B07, B08, B09, B10, B12, B13, B14, B16, B17, B18, B19, C09, C10, C11, C12, D01 (a, b), D03, D04, D05, D06, D08, D09, D10, D11, D12, E02 – delno, noben v celoti.

Prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak

Odseki, ki ustrezajo spodaj naštetim zahtevam so prednostna območja za gradnjo gozdnih vlak:

- naklon manjši od 35 stopinj,
- delež odprtosti odseka manjši od 75 % in
- možni posek večji od 4 m³/ha/leto.

Tem kriterijem ustrezajo oddelki (odseki): A02 (a), A10, A11. Poleg omenjenih, ki ustrezajo naštetim kriterijem, pa sem sodijo še deli drugih oddelkov (odsekov): A01 (a, b, c), A02 (b, c), A03, A05 (a, b), A06, A07 (a, b), A08 (a, b), A09, A12 (a, b), A13, A14, B01, B02, B03, B04, B05, B06, B07, B08, B09, B10, B11, B12, B13, B14, B15, B16, B17, B18, B19, B20, C01 (a), C02 (b), C03, C04, C05, C06, C07, C08, C09, C10, C11, C12, D01 (a, b), D02, D03, D04, D05, D06, D07, D08, D09, D11, D12, E01, E02.

Prednostna območja so prikazana na karti *Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru.*

11 LITERATURA

- Biotska raznolikost gozdnate krajine, J.Papež, M.Perušek, I.Kos, ZGS, ZGDS, Ljubljana 1997
- Gradivo za izračun proizvodne sposobnosti rastišč za območne načrte 2001 – 2010, Ž. Veselič, D. Matijašič, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana 2001
- Gozdnogospodarski načrt GGE Racna gora od 1. 1. 1968 - 31. 12. 1978
- Gozdnogospodarski načrt GGE Racna gora od 1. 1. 1979 - 31. 12. 1988
- Gozdnogospodarski načrt GGE Racna gora od 1. 1. 1989 - 31. 12. 1998
- Gozdnogospodarski načrt GGE Racna gora od 1. 1. 1999 - 31. 12. 2008
- Gozdnogospodarski načrt GGE Racna gora od 1. 1. 2009 - 31. 12. 2018
- Gozdnogospodarski načrt za Postojnsko gozdnogospodarsko območje 2001 - 2010
- Gozdnogospodarski načrt za Postojnsko gozdnogospodarsko območje 2011 – 2020
- Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., 2012. Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Gozdarski vestnik 70 (4), s. 195-214
- Naravovarstvene smernice za GGE Racna gora, Zavod RS za varstvo narave, OE Ljubljana, 2018
- Smernice s področja varstva kulturne dediščine za GGN na področju GGE Racna gora, OE Ljubljana, 2018
- Protipožarni načrt za KE Stari trg, ZGS KE Stari trg, Stari trg 2000
- Pregled gozdnih združb in rastiščnogojitvenih tipov na območju G.E. Loška dolina, Biro za gozdarsko načrtovanje, Ljubljana, 1964
- Mihelič T., 2014. Sečni ostanki in panjevina v GGE Črni dol in Snežnik. Strokovna naloga. Zavod za gozdove Slovenije, OE Postojna, Odsek za gozdnogospodarsko načrtovanje, 38 str.
- Načrt sanacije gozdov poškodovanih v vetrolomu v decembru 2017. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, 2017
- Pravilnik o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo (Ur. l. RS št. 91/10)
- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS št. 114/09)
- Priročnik za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot. Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana, 2012
- Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur. l. RS št. 33/13)
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur. l. RS št. 88/05, 91/10)
- Zakon o gozdovih-ZG (Ur. l. RS št. 30/93 s kasnejšimi spremembami)
- Zakon o ohranjanju narave (Ur. l. RS št. 56/99 s kasnejšimi spremembami)
- Program razvoja gozdov v Sloveniji (Ur. l. RS 14/96 in Ur. l. RS 111/07).
- Snežnik in Schoenburški vladarji, zgodovina gospostva na Kranjskem, H. von Schollmayer-Lichtenberg, prevod J. Sterle, Gozdno gospodarstvo Postojna, Postojna, 1998.
- Statistični urad RS, 2019. www.stat.si.

12 NAČRT SO IZDELALI

Izmero na stalnih vzorčnih ploskvah so opravili:

Igor BIZJAK, univ. dipl. inž. gozd. s sodelavci

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd. s sodelavci

Opise sestojev je opravila:

Suzana VRHOVEC, univ. dipl. inž. gozd.

Pri kabinetnih delih so sodelovali:

mag. Špela KOBLAR HABIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Marko UDOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Vinko STERŽAJ, univ. dipl. inž. rač.

Frenk PRELEC, univ. dipl. inž. gozd.

Peter KRMA, univ. dipl. inž. gozd.

Adolf TREBEC, univ. dipl. inž. gozd.

Danimir ŽUNIČ, dipl. inž. gozd.

Janez ŠKERBEC, inž. gozd., vodja KE Stari trg

Rajko TROHA, inž. gozd., revirni gozdar

Suzana VRHOVEC, univ. dipl. inž. gozd.

Postojna, 29. 4. 2019

Načrt sestavila:
Suzana VRHOVEC, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov
OE Postojna
Marko UDOVIČ, univ. dipl. inž. gozd.

Vodja OE Postojna:
Anton SMREKAR, univ. dipl. inž. gozd.

Direktor Zavoda za gozdove Slovenije
Damjan ORAŽEM, univ. dipl. inž. gozd.

13 PRILOGE

Priloga I

- Obrazec E1 (tabelarni pregled za GGE)
- Obrazec E2 (tabelarni pregled za RGR)
- Obrazec E3 (tabelarni pregled za lastniške kategorije)
- Ostale priloge
 - Seznam tarif po odsekih
 - Seznam prirastnih nizov po RGR
 - Preglednica F1

Priloga II

- Obrazec E4 (tabelarni pregled za odseke)

PRILOGA I

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah (v ha)

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	2.972,83	100,38	8,32	3.081,53
Delež (%)	96,47	3,26	0,27	100,00

Preglednica F2: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi skupinami funkcij (v ha)

	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	E3S3	Skupaj
P0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P1	96,16	16,05	1.618,42	220,48	84,33	1.159,69	0,00	0,00	0,00	3.195,13
P2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P3	0,00	0,00	20,66	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20,66
Skupaj	96,16	16,05	1.639,08	220,48	84,33	1.159,69	0,00	0,00	0,00	3.215,79

Preglednica GF1: Gozdni fondi po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Kategorije gozdov in Gospodarski razred	Površina ha	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
		m³/ha			m³/ha			% od LZ			% na PR
		Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	Igl.	List.	Sk.	
RGR 117	388,33	106,4	187,2	293,6	3,44	3,20	6,64	23,3	16,9	19,2	85,0
RGR 123	475,10	70,3	107,7	178,0	2,21	2,04	4,25	24,4	14,8	18,6	77,9
RGR 401	236,23	254,4	52,8	307,2	5,10	1,01	6,11	19,7	8,8	17,9	89,8
RGR 407	1.022,44	284,5	127,4	411,9	5,72	2,12	7,84	22,2	17,2	20,7	108,5
RGR 417	333,59	133,3	76,0	209,3	3,63	1,35	4,98	22,9	16,6	20,6	86,8
RGR 504	625,84	254,8	153,8	408,6	5,53	2,73	8,26	22,9	18,3	21,2	104,8
VEČNAMENSKI GOZDOVI	3.081,53	204,3	126,0	330,3	4,58	2,20	6,78	22,4	16,8	20,3	98,7
Skupaj vsi gozdovi	3.081,53	204,3	126,0	330,3	4,58	2,20	6,78	22,4	16,8	20,3	98,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %	Srednji premer cm
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	90,55	2,9							0	0,0	0
Drogovnjak	755,75	24,5	50,47	6,7	19,4	62,4	18,2	0,0	187	12,5	18
Debeljak	446,63	14,5	42,40	9,5	87,4	12,6	0,0	0,0	414	5,7	28
Sestoj v obnovi	1.040,17	33,8	518,48	49,8	73,2	25,3	1,5	0,0	291	9,6	25
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0
Raznomerno (ps-šp)	748,43	24,3	66,33	8,9	99,4	0,6	0,0	0,0	519	0,0	0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	0
Panjevec	0,00	0,0							0	0,0	0
Grmičav gozd	0,00	0,0							0	0,0	0
Pionirski g. z grmišči	0,00	0,0							0	0,0	0
Skupaj	3.081,53	100,0	677,68	22,0					330	2,3	24

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	%	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
			1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	90,55	2,9	43,0	48,7	8,3	0,0	30,6	65,5	3,9	0,0	64,1	21,6	6,6	7,7
Drogovnjak	755,75	24,5	4,9	57,9	37,0	0,2	25,1	44,8	30,1	0,0	34,8	55,2	7,0	3,0
Debeljak	446,63	14,5					93,1	6,7	0,2	0,0	35,3	53,9	10,4	0,4
Sestoj v obnovi	1.040,17	33,8					69,9	28,3	1,8	0,0				
Dvoslojni sestoj	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0					
Raznomerni (p-š)	748,43	24,3					98,5	0,5	1,0	0,0				
Raznomerni (s-g)	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Panjevec	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Grmičav gozd	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Pionirski g. z grm.	0,00	0,0					0,0	0,0	0,0	0,0				
Skupaj	3.081,53	100,0												

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,4	16,5	24,9	24,8	27,4	21,4	70,7
Jelka	3,8	10,8	19,2	29,4	36,8	38,4	126,5
Bor	9,3	18,1	32,6	20,5	19,5	2,1	7,1
Ostali iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	7,8	20,5	29,1	26,7	15,9	28,3	93,5
Hrast	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	8,7	20,2	28,4	26,3	16,4	4,2	14,0
Dr. trdi listavci	22,7	30,2	26,4	13,8	6,9	5,3	17,4
Mehki listavci	12,9	22,6	29,8	21,2	13,5	0,3	1,1
Iglavci	4,9	13,0	21,6	27,5	33,0	61,9	204,3
Listavci	10,0	21,9	28,6	24,8	14,7	38,1	126,0
Skupaj	6,8	16,4	24,3	26,5	26,0	100,0	330,3

Preglednica LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,4	16,5	24,9	24,8	27,4	21,4	70,7
Jelka	3,8	10,8	19,2	29,4	36,8	38,4	126,5
Bor	9,3	18,1	32,6	20,5	19,5	2,1	7,1
Ostali iglavci	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	7,8	20,5	29,1	26,7	15,9	28,3	93,5
Hrast	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	8,7	20,2	28,4	26,3	16,4	4,2	14,0
Dr. trdi listavci	22,7	30,2	26,4	13,8	6,9	5,3	17,4
Mehki listavci	12,9	22,6	29,8	21,2	13,5	0,3	1,1
Iglavci	4,9	13,0	21,6	27,5	33,0	61,9	204,3
Listavci	10,0	21,9	28,6	24,8	14,7	38,1	126,0
Skupaj	6,8	16,4	24,3	26,5	26,0	100,0	330,3

PRILOGE Obrazec E1 – povzetek stanja in ukrepov na ravni GGE

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,53	0,93	1,12	1,10	0,90	67,6	4,58
Listavci	0,46	0,60	0,58	0,40	0,16	32,4	2,20
Skupaj	0,99	1,53	1,70	1,50	1,06	100,0	6,78

Preglednica PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove in gozdove s posebnim namenom z dovoljenimi ukrepi

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,53	0,93	1,12	1,10	0,90	67,6	4,58
Listavci	0,46	0,60	0,58	0,40	0,16	32,4	2,20
Skupaj	0,99	1,53	1,70	1,50	1,06	100,0	6,78

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	140.958	22,4											
Listavci	65.178	16,8											
Skupaj	206.136	20,3											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	187,13	187,13											
Priprava tal	ha	5,00	5,00											
Sadnja	ha	5,00	5,00											
Obžetev	ha	5,00	15,00											
Zaščita s premazom	ha	5,00	15,00											
Nega mladja	ha	9,56	9,56											
Nega gošče	ha	158,54	158,54											
Nega letvenjaka	ha	71,55	71,55											
Nega drogovnjaka	ha	24,19	24,19											
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00											
Vzdrževanje ograje	m	800,00	2.400,00											
Vzdrževanje travinj	ha	109,86	1.098,60											
Vzdrž. vodnih virov	kos	44,00	220,00											
Nar. razvoj biotopov	m ³	1.056,00	1.056,00											
Ostalo varstvo	dnin	100	100											

**RGR: Bukovi gozdovi na rastišču *Hacquetio-Fagetum*
varietas geografix Ruscus hypoglossum (117)**

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 117 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	379,84	7,81	0,68	388,33
Delež (%)	97,81	2,01	0,18	100,0

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 117

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	10,2	30,1	27,8	21,1	10,8	29,4	86,3
Jelka	8,3	23,3	27,3	26,5	14,6	6,5	19,1
Bor	16,2	43,7	28,0	7,4	4,7	0,3	1,0
Bukev	7,3	21,5	27,7	30,8	12,7	48,3	141,8
Pl. listavci	11,3	19,1	24,3	30,8	14,5	3,0	8,7
Dr. trdi listavci	24,0	24,4	17,0	22,7	11,9	12,1	35,6
Mehki listavci	21,0	20,4	18,5	26,7	13,4	0,4	1,1
Iglavci	9,9	29,1	27,7	21,9	11,4	36,2	106,4
Listavci	10,7	21,9	25,4	29,3	12,7	63,8	187,2
Skupaj	10,4	24,5	26,3	26,6	12,2	100,0	293,6

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 117

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,79	1,39	0,79	0,38	0,09	51,8	3,44
Listavci	0,62	0,90	0,80	0,70	0,18	48,2	3,20
Skupaj	1,41	2,29	1,59	1,08	0,27	100,0	6,64

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 117

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	358,68	92,3	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	3,96	1,0	2,75
63100	<i>Preddinarsko gorsko bukovje</i>	1,83	0,5	8,13
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	1,09	0,3	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	12,27	3,2	6,75
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	10,50	2,7	8,77
Skupaj		388,33	100,0	7,37

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (117)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 117

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	123,90	31,9	264,43	68,1	0,00	0,0	0,00	0,0	388,33	100,0
Skupaj	123,90	31,9	264,43	68,1	0,00	0,0	0,00	0,0	388,33	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 117

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	11,1	23,3	34,4	6,7	20,0	26,7	17,8	43,3	61,1	21,8
B (30-49 cm)	0,6	1,1	1,7	0,0	0,6	0,6	0,6	1,7	2,3	3,5
C (nad 50 cm)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	11,7	24,4	36,1	6,7	20,6	27,3	18,4	45,0	63,4	25,3

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 117

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	12,88	3,3							0	0,0	
Drogovnjak	129,44	33,4	7,60	5,9	8,7	74,9	16,4	0,0	204	23,5	
Debeljak	124,77	32,1	13,41	10,7	92,2	7,8	0,0	0,0	415	17,6	
Sestoj v obnovi	105,54	27,2	51,54	48,8	67,3	23,9	8,8	0,0	279	35,4	
Raznomerno (ps-šp)	15,70	4,0	0,85	5,4	100,0	0,0	0,0	0,0	409	0,0	
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	
Skupaj	388,33	100,0	73,40	18,9					294	6,4	

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 117

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	14,85	1,22	0,06	36,32	9,13	11,15	0,67
%	20,23	1,66	0,08	49,49	12,44	15,19	0,91

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 117

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	67	0,0	23,9	56,7	17,9	1,5
Jelka	19	0,0	52,6	42,1	5,3	0,0
Bor	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	128	1,6	37,5	46,1	12,5	2,3
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	6	33,3	50,0	16,7	0,0	0,0
Dr. trdi listavci	19	0,0	36,8	36,8	21,1	5,3
Meh. listavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	86	0,0	30,2	53,5	15,1	1,2
Skupaj listavci	153	2,6	37,9	43,8	13,1	2,6
Skupaj	239	1,7	35,1	47,3	13,8	2,1

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (117)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 117

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,1
Veje	9,4
Osutost krošnje	0,5
Skupaj	11,0

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 117

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	6.596	8.176	124	39
Listavci	14.469	13.303	92	63
Skupaj	21.065	21.479	102	102

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 117

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	28,1	21,7	5,6
Jelka	9,4	25,6	1,9
Bor	0,3	16,8	0,1
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	45,8	19,9	9,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	0,8	4,5	0,2
Drugi trdi listavci	14,7	19,6	3,0
Mehki listavci	0,9	22,3	0,2
SKUPAJ iglavci	37,8	22,5	7,6
SKUPAJ listavci	62,2	19,0	12,6
Skupaj	100,0	20,2	20,2

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 117

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	2,8	8,7	21,3	36,9	74,7	22,5	20,7
Listavci	16,7	16,1	20,8	18,9	26,9	19,0	34,1
Skupaj	11,6	13,7	21,0	24,4	41,8	20,2	54,8

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 117

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	O. t. list.	Meh. list.
1968-1978	13,4	7,4	0,0	56,5	0,0	2,1	20,6	0,0
1979-1988	9,7	10,5	0,4	56,9	0,0	2,6	19,9	0,0
1989-1998	13,4	11,2	0,7	47,5	0,3	3,9	22,3	0,7
1999-2008	22,4	5,8	0,2	41,1	0,1	4,9	25,0	0,5
2009-2018	26,1	7,4	0,4	46,3	0,0	3,7	15,2	0,9
2019-2028	29,4	6,5	0,3	48,3	0,0	3,0	12,1	0,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (117)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 117

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	9.629	23,3											
Listavci	12.270	16,9											
Skupaj	21.899	19,2											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 117

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	25,02	25,02											
Nega gošče	ha	18,99	18,99											
Nega letvenjaka	ha	6,81	6,81											
Nega drogovnjaka	ha	4,01	4,01											
Vzdrževanje travinj	ha	22,29	222,90											
Vzdrž. vodnih virov	kos	8,00	40,00											
Nar. razvoj biotopov	m ³	20,00	20,00											

RGR: Gozdovi termofilnih listavcev na rastišču *Ostrya carpinifoliae-Fraxinetum orni* (123)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 123 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	455,69	16,61	2,80	475,10
Delež (%)	95,91	3,50	0,59	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 123

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	9,7	17,9	27,7	27,1	17,6	36,3	64,6
Jelka	8,7	16,4	24,9	29,1	20,9	2,0	3,6
Bor	12,6	22,5	31,6	22,2	11,1	1,2	2,1
Bukev	15,1	26,4	33,6	15,2	9,7	22,4	39,8
Pl. listavci	15,0	27,6	32,5	17,9	7,0	2,3	4,2
Dr. trdi listavci	24,8	34,5	28,7	8,7	3,3	35,0	62,3
Mehki listavci	14,3	27,8	32,5	19,3	6,1	0,8	1,4
Iglavci	9,7	18,0	27,6	27,1	17,6	39,5	70,3
Listavci	20,7	31,2	30,7	11,6	5,8	60,5	107,7
Skupaj	16,3	26,0	29,5	17,7	10,5	100,0	178,0

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 123

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,36	0,48	0,62	0,50	0,25	51,9	2,21
Listavci	0,67	0,67	0,50	0,15	0,05	48,1	2,04
Skupaj	1,03	1,15	1,12	0,65	0,30	100,0	4,25

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 123

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	325,54	68,5	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	120,73	25,4	2,75
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem</i>	4,10	0,9	6,75
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	24,73	5,2	8,77
Skupaj		475,10	100,0	6,28

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (123)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 123

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	105,13	22,1	369,97	77,9	0,00	0,0	0,00	0,0	475,10	100,0
Skupaj	105,13	22,1	369,97	77,9	0,00	0,0	0,00	0,0	475,10	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 123

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
A (10-29 cm)	5,0	27,5	32,5	0,8	28,3	29,1	5,8	55,8	61,6	19,1
B (30-49 cm)	1,3	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0	1,3	1,8
C (nad 50 cm)	0,4	0,0	0,4	0,0	0,0	0,0	0,4	0,0	0,4	1,2
Skupaj	6,7	27,5	34,2	0,8	28,3	29,1	7,5	55,8	63,3	22,1

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 123

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	16,28	3,4							0	0,0
Drogovnjak	260,19	54,8	17,51	6,7	13,6	69,5	16,9	0,0	140	19,1
Debeljak	61,57	13,0	5,40	8,8	76,3	23,7	0,0	0,0	384	40,4
Sestoj v obnovi	132,74	27,9	55,56	41,9	10,2	84,3	5,5	0,0	174	29,1
Raznomerno (ps-šp)	4,32	0,9	0,24	5,6	87,5	12,5	0,0	0,0	344	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	475,10	100,0	78,71	16,6					178	7,0

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 123

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	27,08	0,58	0,61	12,60	6,04	30,22	1,58
%	34,40	0,74	0,77	16,01	7,67	38,40	2,01

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 123

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	80	0,0	22,5	53,7	23,8	0,0
Jelka	7	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Bor	1	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	58	0,0	37,9	46,6	13,8	1,7
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	9	0,0	44,5	44,4	11,1	0,0
Dr. trdi listavci	57	0,0	17,5	43,9	21,1	17,5
Meh. listavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	88	0,0	28,4	50,0	21,6	0,0
Skupaj listavci	124	0,0	29,0	45,2	16,9	8,9
Skupaj	212	0,0	28,8	47,1	18,9	5,2

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (123)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 123

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,2
Veje	7,6
Osutost krošnje	0,8
Skupaj	9,6

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 123

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	8.034	11.385	142	65
Listavci	9.473	8.083	85	46
Skupaj	17.507	19.468	111	111

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 123

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	51,9	32,7	10,8
Jelka	2,7	17,6	0,6
Bor	3,8	29,2	0,8
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	13,6	17,5	2,8
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	0,7	5,9	0,1
Drugi trdi listavci	27,2	13,7	5,8
Mehki listavci	0,1	2,8	0,0
SKUPAJ iglavci	58,4	31,2	12,2
SKUPAJ listavci	41,6	14,2	8,7
Skupaj	100,0	20,9	20,9

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 123

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	14,1	25,2	31,3	44,5	30,2	31,2	23,6
Listavci	14,6	12,6	12,7	16,2	34,1	14,2	16,8
Skupaj	14,5	15,5	20,5	32,3	30,7	20,9	40,4

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 123

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Hrast	Pl. list.	O. t. list.	Meh. list.
1968-1978	20,6	1,5	0,0	10,8	0,0	0,0	67,1	0,0
1979-1988	19,8	0,6	0,0	4,9	0,0	0,0	74,7	0,0
1989-1998	18,7	1,0	0,6	9,0	0,0	0,0	70,7	0,0
1999-2008	33,0	2,2	3,8	15,5	0,1	0,3	45,0	0,1
2009-2018	33,1	3,3	2,7	16,2	0,0	2,4	41,3	1,0
2019-2028	36,3	2,0	1,2	22,4	0,0	2,3	35,0	0,8

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (123)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 123

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	8.142	24,4											
Listavci	7.581	14,8											
Skupaj	15.723	18,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 123

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	30,85	30,85											
Priprava tal	ha	1,00	1,00											
Sadnja	ha	1,00	1,00											
Obžetev	ha	1,00	3,00											
Zaščita s premazom	ha	1,00	3,00											
Nega mladja	ha	4,40	4,40											
Nega gošče	ha	10,58	10,58											
Nega letvenjaka	ha	10,61	10,61											
Nega drogovnjaka	ha	0,82	0,82											
Vzdrževanje travinj	ha	7,78	77,80											
Vzdrž. vodnih virov	kos	4,00	20,00											

RGR: Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum asaretosum* (401)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 401 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	220,67	11,26	4,30	236,23
Delež (%)	93,41	4,77	1,82	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 401

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	4,1	10,7	20,9	36,5	27,8	18,8	57,8
Jelka	2,6	9,5	20,9	36,7	30,3	63,2	194,2
Bor	2,0	7,6	18,4	38,0	34,0	0,8	2,4
Bukev	12,3	23,5	26,9	28,9	8,4	11,2	34,1
Pl. listavci	11,7	23,4	25,7	28,9	10,3	3,1	9,6
Dr. trdi listavci	20,6	32,3	27,9	17,5	1,7	2,9	9,0
Mehki listavci	17,4	39,3	34,5	8,8	0,0	0,0	0,1
Iglavci	2,9	9,7	20,9	36,7	29,8	82,8	254,4
Listavci	13,6	25,0	26,9	26,9	7,6	17,2	52,8
Skupaj	4,8	12,3	21,9	35,1	25,9	100,0	307,2

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 401

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,38	0,83	1,31	1,75	0,83	83,4	5,10
Listavci	0,29	0,33	0,22	0,15	0,02	16,6	1,01
Skupaj	0,67	1,16	1,53	1,90	0,85	100,0	6,11

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 401

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	17,13	7,3	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	3,71	1,6	2,75
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	3,41	1,4	6,75
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	211,98	89,7	8,77
Skupaj		236,23	100,0	8,55

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (401)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 401

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	108,70	46,0	120,54	51,0	6,99	3,0	0,00	0,0	236,23	100,0
Skupaj	108,70	46,0	120,54	51,0	6,99	3,0	0,00	0,0	236,23	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 401

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	4,3	5,5	9,8	5,5	11,8	17,3	9,8	17,3	27,1	9,6
B (30-49 cm)	4,3	0,0	4,3	0,0	0,0	0,0	4,3	0,0	4,3	7,4
C (nad 50 cm)	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0	0,8	0,0	0,8	2,7
Skupaj	9,4	5,5	14,9	5,5	11,8	17,3	14,9	17,3	32,2	19,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 401

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	8,80	3,7							0	0,0
Drogovnjak	29,52	12,5	2,56	8,7	49,6	30,9	19,5	0,0	162	228,5
Debeljak	33,26	14,1	2,64	7,9	73,1	26,9	0,0	0,0	336	16,7
Sestoj v obnovi	112,55	47,6	56,23	50,0	91,6	8,4	0,0	0,0	277	17,9
Raznomerno (ps-šp)	52,10	22,1	6,95	13,3	100,0	0,0	0,0	0,0	489	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	236,23	100,0	68,38	28,9					307	6,0

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 401

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	17,02	3,17	0,45	28,96	10,50	8,21	0,07
%	24,89	4,64	0,66	42,34	15,36	12,01	0,10

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 401

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	66	1,5	46,9	45,5	6,1	0,0
Jelka	218	0,5	74,3	24,3	0,9	0,0
Bor	3	33,4	33,3	33,3	0,0	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	45	0,0	20,0	48,9	22,2	8,9
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	10	0,0	90,0	0,0	10,0	0,0
Dr. trdi listavci	7	0,0	14,3	14,3	71,4	0,0
Meh. listavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	287	1,0	67,6	29,3	2,1	0,0
Skupaj listavci	62	0,0	30,6	37,1	25,8	6,5
Skupaj	349	0,9	61,0	30,7	6,3	1,1

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (401)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 401

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,2
Veje	5,4
Osutost krošnje	0,7
Skupaj	8,3

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 401

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	13.601	16.658	122	105
Listavci	2.337	2.615	112	16
Skupaj	15.938	19.273	121	121

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 401

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	20,5	28,6	4,9
Jelka	64,1	23,8	15,3
Bor	1,8	51,9	0,4
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	9,3	19,2	2,2
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	0,8	5,7	0,2
Drugi trdi listavci	3,5	29,0	0,8
Mehki listavci	0,0	0,9	0,0
SKUPAJ iglavci	86,4	25,1	20,6
SKUPAJ listavci	13,6	18,1	3,2
Skupaj	100,0	23,8	23,8

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 401

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	11,8	14,1	17,5	24,3	39,5	25,1	70,7
Listavci	16,4	18,5	14,5	18,4	30,8	18,1	11,1
Skupaj	14,3	15,5	16,9	23,6	38,9	23,8	81,8

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 401

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
1968-1978	11,3	77,7	0,0	7,0	1,2	2,8	0,0
1979-1988	11,7	75,0	0,3	8,5	2,1	2,4	0,0
1989-1998	14,9	67,9	1,1	8,9	2,8	4,3	0,1
1999-2008	14,8	69,9	0,7	11,2	1,0	2,4	0,0
2009-2018	17,1	64,3	0,8	11,6	3,4	2,8	0,0
2019-2028	18,8	63,3	0,8	11,1	3,1	2,9	0,0

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (401)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 401

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	11.859	19,7											
Listavci	1.098	8,8											
Skupaj	12.957	17,9											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 401

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	15,15	15,15											
Nega gošče	ha	16,73	16,73											
Nega letvenjaka	ha	7,89	7,89											
Nega drogovnjaka	ha	1,36	1,36											
Vzdrževanje travinj	ha	3,25	32,50											
Vzdrž. vodnih virov	kos	6,00	30,00											
Nar. razvoj biotopov	m ³	83,00	83,00											

RGR: Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum mercurialetosum* (407)

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 407 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1.000,39	21,98	0,07	1.022,44
Delež (%)	97,84	2,15	0,01	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 407

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,0	10,9	20,5	23,3	41,3	18,0	74,2
Jelka	4,2	8,9	17,8	27,5	41,6	49,5	203,7
Bor	5,4	16,5	28,0	20,1	30,3	1,6	6,6
Bukev	6,5	19,6	29,7	25,5	18,7	25,5	105,6
Pl. listavci	7,3	19,8	28,8	25,6	18,5	4,5	18,4
Dr. trdi listavci	12,1	26,1	25,3	21,2	15,3	0,6	2,3
Mehki listavci	10,1	21,6	28,6	21,5	18,2	0,3	1,1
Iglavci	4,2	9,6	18,7	26,2	41,3	69,1	284,5
Listavci	6,8	19,8	29,4	25,4	18,6	30,9	127,4
Skupaj	5,0	12,8	22,0	26,0	34,2	100,0	411,9

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 407

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,51	0,84	1,27	1,46	1,64	73,0	5,72
Listavci	0,37	0,55	0,59	0,40	0,21	27,0	2,12
Skupaj	0,88	1,39	1,86	1,86	1,85	100,0	7,84

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 407

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	40,06	3,9	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	2,41	0,2	2,75
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	185,03	18,1	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	753,38	73,8	6,75
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom</i>	19,88	1,9	6,77
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	21,68	2,1	8,77
Skupaj		1.022,44	100,0	7,19

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (407)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 407

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	809,38	79,2	213,06	20,8	0,00	0,0	0,00	0,0	1.022,44	100,0
Skupaj	809,38	79,2	213,06	20,8	0,00	0,0	0,00	0,0	1.022,44	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 407

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
A (10-29 cm)	13,5	4,2	17,7	4,0	4,7	8,7	17,5	8,9	26,4	9,9
B (30-49 cm)	1,0	0,8	1,8	0,8	0,4	1,2	1,8	1,2	3,0	5,0
C (nad 50 cm)	0,2	0,2	0,4	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,4	1,3
Skupaj	14,7	5,2	19,9	4,8	5,1	9,9	19,5	10,3	29,8	16,2

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 407

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova						
	ha	%	ha	%	1	2	3	4			
Mladovje	29,50	2,9							0	0,0	
Drogovnjak	128,47	12,6	6,13	4,8	27,1	69,0	3,9	0,0	268	26,7	
Debeljak	111,20	10,9	8,67	7,8	89,4	10,6	0,0	0,0	456	8,2	
Sestoj v obnovi	340,28	33,3	177,03	52,0	85,1	14,9	0,0	0,0	339	16,9	
Raznomerno (ps-šp)	412,99	40,3	35,27	8,5	99,0	1,0	0,0	0,0	535	0,0	
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0	
Skupaj	1.022,44	100,0	227,10	22,2					412	3,6	

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 407

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	54,97	9,17	1,18	115,32	35,40	6,40	4,66
%	24,21	4,04	0,52	50,77	15,59	2,82	2,05

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 407

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	167	0,6	47,3	42,5	8,4	1,2
Jelka	445	0,9	62,7	35,5	0,9	0,0
Bor	20	0,0	25,0	70,0	5,0	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	241	1,2	33,2	47,7	13,3	4,6
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	57	8,8	52,6	36,8	1,8	0,0
Dr. trdi listavci	1	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0
Meh. listavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	632	0,8	57,5	38,4	3,0	0,3
Skupaj listavci	299	2,7	36,8	45,4	11,4	3,7
Skupaj	931	1,4	50,8	40,7	5,7	1,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (407)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 407

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	2,9
Veje	1,6
Osutost krošnje	0,9
Skupaj	5,4

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 407

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	64.006	44.586	70	53
Listavci	20.361	13.610	67	16
Skupaj	84.367	58.196	69	69

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 407

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	20,3	16,6	3,1
Jelka	53,3	16,7	8,3
Bor	3,0	29,1	0,5
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	20,9	13,3	3,1
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	1,6	5,2	0,3
Drugi trdi listavci	0,6	16,3	0,1
Mehki listavci	0,3	18,3	0,1
SKUPAJ iglavci	76,6	17,0	11,9
SKUPAJ listavci	23,4	12,1	3,6
Skupaj	100,0	15,5	15,5

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 407

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,8	7,8	10,2	15,5	30,0	17,0	43,5
Listavci	10,0	9,4	9,8	12,3	21,5	12,1	13,3
Skupaj	6,7	8,5	10,1	14,6	28,6	15,5	56,8

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 407

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
1968-1978	8,7	68,8	0,0	18,5	2,7	1,3	0,0
1979-1988	12,0	66,3	0,2	17,4	3,0	1,0	0,1
1989-1998	12,7	60,9	0,4	20,3	3,9	1,2	0,6
1999-2008	16,2	52,8	1,6	23,6	5,3	0,4	0,1
2009-2018	19,0	49,4	1,6	24,3	4,8	0,6	0,3
2019-2028	18,0	49,4	1,6	25,6	4,5	0,6	0,3

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (407)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 407

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	64.536	22,2											
Listavci	22.439	17,2											
Skupaj	86.975	20,7											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 407

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	49,74	49,74											
Nega mladja	ha	0,02	0,02											
Nega gošče	ha	46,85	46,85											
Nega letvenjaka	ha	28,91	28,91											
Nega drogovnjaka	ha	7,10	7,10											
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00											
Vzdrževanje ograje	m	800,00	2.400,00											
Vzdrževanje travinj	ha	45,75	457,50											
Vzdrž. vodnih virov	kos	12,00	60,00											
Nar. razvoj biotopov	m ³	529,00	529,00											

**RGR: Gozdovi rdečega bora na rastišču *Hacquetio-Fagetum*
 varietas geograficus Ruscus hypoglossum (417)**

Preglednica LP: Površina gozdov RGR 417 po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	307,28	25,91	0,40	333,59
Delež (%)	92,11	7,77	0,12	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 417

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	9,8	16,2	34,2	24,1	15,7	41,2	86,3
Jelka	4,5	9,5	30,2	32,9	22,9	3,7	7,7
Bor	11,1	18,2	35,9	20,3	14,5	18,8	39,3
Bukev	9,0	20,7	36,3	19,9	14,1	25,0	52,4
Pl. listavci	10,1	19,6	36,8	19,5	14,0	4,8	10,0
Dr. trdi listavci	15,7	16,1	44,0	11,8	12,4	5,6	11,7
Mehki listavci	13,2	17,0	38,7	18,0	13,1	0,9	1,9
Iglavci	9,9	16,4	34,4	23,5	15,8	63,7	133,3
Listavci	10,3	19,8	37,6	18,5	13,8	36,3	76,0
Skupaj	10,0	17,6	35,7	21,7	15,0	100,0	209,3

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 417

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,99	0,88	1,13	0,48	0,15	72,9	3,63
Listavci	0,25	0,34	0,48	0,19	0,09	27,1	1,35
Skupaj	1,24	1,22	1,61	0,67	0,24	100,0	4,98

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 417

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	259,91	77,9	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	4,74	1,4	2,75
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	20,89	6,3	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golšcem</i>	47,57	14,3	6,75
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom</i>	0,48	0,1	6,77
Skupaj		333,59	100,0	7,32

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (417)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 417

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	0,00	0,0	232,03	69,6	101,56	30,4	0,00	0,0	333,59	100,0
Skupaj	0,00	0,0	232,03	69,6	101,56	30,4	0,00	0,0	333,59	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 417

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m ³ /ha
A (10-29 cm)	13,9	8,9	22,8	5,6	10,0	15,6	19,5	18,9	38,4	12,9
B (30-49 cm)	1,7	1,1	2,8	0,6	0,6	1,2	2,3	1,7	4,0	6,2
C (nad 50 cm)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	15,6	10,0	25,6	6,2	10,6	16,8	21,8	20,6	42,4	19,1

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 417

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	5,20	1,6							0	0,0
Drogovnjak	131,23	39,3	13,60	10,4	17,9	50,9	31,2	0,0	179	40,8
Debeljak	58,16	17,4	6,88	11,8	80,1	19,9	0,0	0,0	327	21,6
Sestoj v obnovi	132,35	39,7	71,48	54,0	42,7	57,3	0,0	0,0	190	29,2
Raznomerno (ps-šp)	6,65	2,0	0,42	6,3	100,0	0,0	0,0	0,0	327	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	333,59	100,0	92,38	27,7					209	7,5

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 417

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	38,66	0,82	1,79	21,57	11,81	15,37	2,36
%	41,85	0,89	1,94	23,35	12,78	16,64	2,55

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 417

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	81	0,0	27,2	55,5	17,3	0,0
Jelka	7	14,3	42,8	28,6	14,3	0,0
Bor	55	0,0	18,2	63,6	18,2	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	54	1,9	24,1	57,3	14,8	1,9
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	8	0,0	12,5	75,0	12,5	0,0
Dr. trdi listavci	12	0,0	0,0	0,0	66,7	33,3
Meh. listavci	4	0,0	0,0	25,0	50,0	25,0
Skupaj iglavci	143	0,7	24,5	57,3	17,5	0,0
Skupaj listavci	78	1,3	17,9	48,7	24,4	7,7
Skupaj	221	0,9	22,2	54,3	19,9	2,7

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (417)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 417

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	1,1
Veje	5,9
Osutost krošnje	0,4
Skupaj	7,4

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 417

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	11.230	18.453	164	137
Listavci	2.274	4.485	197	33
Skupaj	13.504	22.938	170	170

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 417

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	31,3	31,2	10,2
Jelka	3,0	32,8	1,0
Bor	46,1	50,7	15,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	12,5	20,5	4,0
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	0,4	2,3	0,1
Drugi trdi listavci	5,6	23,0	1,8
Mehki listavci	1,1	21,5	0,4
SKUPAJ iglavci	80,4	40,1	26,2
SKUPAJ listavci	19,6	18,2	6,3
Skupaj	100,0	32,5	32,5

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 417

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	17,8	30,5	35,3	54,3	78,5	40,1	54,8
Listavci	17,8	15,0	12,3	32,6	35,0	18,2	13,3
Skupaj	17,8	24,7	27,3	48,5	66,4	32,5	68,1

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 417

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	O. t. list.	Meh. list.
1968-1978	56,3	9,5	0,0	16,2	0,0	18,0	0,0
1979-1988	28,3	9,7	31,6	20,4	0,5	9,5	0,0
1989-1998	28,9	4,9	42,2	13,9	0,6	9,4	0,1
1999-2008	26,9	2,6	36,0	17,2	4,5	12,5	0,3
2009-2018	32,5	2,9	29,6	19,7	5,7	7,9	1,7
2019-2028	41,2	3,7	18,8	25,0	4,8	5,6	0,9

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (417)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 417

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	10.202	22,9											
Listavci	4.208	16,6											
Skupaj	14.410	20,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 417

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	32,27	32,27											
Priprava tal	ha	3,00	3,00											
Sadnja	ha	3,00	3,00											
Obžetev	ha	3,00	9,00											
Zaščita s premazom	ha	3,00	9,00											
Nega mladja	ha	3,00	3,00											
Nega gošče	ha	26,61	26,61											
Nega letvenjaka	ha	5,78	5,78											
Nega drogovnjaka	ha	5,42	5,42											
Vzdrževanje travinj	ha	12,94	129,40											
Vzdrž. vodnih virov	kos	3,00	15,00											

RGR: Mešani in raznomerni gozdovi na rastišču *Omphalodo-Fagetum typicum* (504)**Preglednica LP: Površina gozdov RGR 504 po lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	G. lok. skupnosti	Skupaj
Površina gozda	608,96	16,81	0,07	625,84
Delež (%)	97,30	2,69	0,01	100,00

Preglednica LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih v RGR 504

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	3,2	17,0	22,8	25,8	31,2	13,8	56,5
Jelka	3,2	13,5	20,2	29,9	33,2	48,6	198,3
Bor	7,9	27,7	32,8	15,8	15,8	0,0	0,0
Bukev	7,5	19,4	26,8	29,4	16,9	31,3	128,4
Pl. listavci	8,1	19,6	26,5	28,8	17,0	5,3	21,5
Dr. trdi listavci	10,4	35,6	23,3	18,7	12,0	0,8	3,1
Mehki listavci	10,1	26,5	26,4	23,2	13,8	0,2	0,8
Iglavci	3,2	14,3	20,8	29,0	32,7	62,4	254,8
Listavci	7,7	19,8	26,7	29,0	16,8	37,6	153,8
Skupaj	4,9	16,4	23,0	28,9	26,8	100,0	408,6

Preglednica PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih v RGR 504

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,33	1,19	1,36	1,51	1,14	66,9	5,53
Listavci	0,51	0,69	0,68	0,59	0,26	33,1	2,73
Skupaj	0,84	1,88	2,04	2,10	1,40	100,0	8,26

Preglednica D-GZ1: Gozdne združbe v RGR 504

Šifra	Gozdna združba	Površina	%	PSR
55100	<i>Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje</i>	1,62	0,3	7,39
56300	<i>Alpsko-predalpski gozd termofilnih listavcev</i>	2,06	0,3	2,75
64112	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s spomladansko torilnico</i>	369,46	59,0	8,83
64113	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s trpežnim golščem</i>	227,57	36,4	6,75
64116	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika z gozdnim planinščkom</i>	9,20	1,5	6,77
64130	<i>Dinarsko jelovo bukovje oblika s srobotom</i>	15,93	2,5	8,77
Skupaj		625,84	100,0	8,02

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (504)

Preglednica OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah gozdov v RGR 504

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spr.		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozd.	625,84	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	625,84	100,0
Skupaj	625,84	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	0,00	0,0	625,84	100,0

Preglednica OD: Odmrlo drevje v RGR 504

Razširjeni deb. razred	Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj			
	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	igl.	list.	sk.	m³/ha
A (10-29 cm)	20,8	5,9	26,7	7,1	5,6	12,7	27,9	11,5	39,4	14,7
B (30-49 cm)	1,6	0,3	1,9	0,3	0,6	0,9	1,9	0,9	2,8	5,0
C (nad 50 cm)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	22,4	6,2	28,6	7,4	6,2	13,6	29,8	12,4	42,2	19,7

Preglednica RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v RGR 504

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek						Lesna zaloga m³/ha	± E %
			Površina		Zasnova					
	ha	%	ha	%	1	2	3	4		
Mladovje	17,89	2,9							0	0,0
Drogovnjak	76,90	12,3	3,07	4,0	45,0	55,0	0,0	0,0	210	28,1
Debeljak	57,67	9,2	5,40	9,4	100,0	0,0	0,0	0,0	500	10,1
Sestoj v obnovi	216,71	34,6	106,64	49,2	100,0	0,0	0,0	0,0	364	20,4
Raznomerno (ps-šp)	256,67	41,0	22,60	8,8	100,0	0,0	0,0	0,0	514	0,0
Raznomerno (sk-gn)	0,00	0,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0	0,0
Skupaj	625,84	100,0	137,71	22,0					409	4,1

Preglednica D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst v RGR 504

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
ha	34,45	5,64	0,03	70,97	21,74	1,28	3,60
%	25,02	4,10	0,02	51,53	15,79	0,93	2,61

Preglednica K: Kakovost drevja v RGR 504

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % - po številu)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	88	0,0	52,3	26,1	18,2	3,4
Jelka	266	0,4	63,5	32,7	3,4	0,0
Bor	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Macesen	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bukev	188	6,4	44,2	35,1	9,0	5,3
Hrast	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Pl. listavci	34	8,8	61,8	23,5	5,9	0,0
Dr. trdi listavci	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Meh. listavci	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj iglavci	354	0,3	60,7	31,1	7,1	0,8
Skupaj listavci	224	6,7	46,5	33,0	8,9	4,9
Skupaj	578	2,8	55,2	31,8	7,8	2,4

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (504)

Preglednica PŠD: Poškodovanost drevja v RGR 504

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	3,3
Veje	1,1
Osutost krošnje	1,1
Skupaj	5,5

Preglednica D-PGR: Realizacija poseka v RGR 504

	Načrtovano	Posekano	% realizacije	Skup. realizacija MP
Iglavci	41.439	36.871	89	69
Listavci	12.326	7.007	57	13
Skupaj	53.765	43.878	82	82

Preglednica PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst v RGR 504

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ DV	% od celotne LZ
Smreka	23,4	22,7	4,2
Jelka	60,6	20,7	11,0
Bor	0,0	1,8	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Bukev	14,3	11,1	2,5
Hrast	0,0	0,0	0,0
Plemeniti listavci	1,0	4,0	0,2
Drugi trdi listavci	0,4	15,0	0,1
Mehki listavci	0,3	36,8	0,1
SKUPAJ iglavci	84,0	21,2	15,2
SKUPAJ listavci	16,0	10,2	2,9
Skupaj	100,0	18,1	18,1

Preglednica PDR: Posek po debelinskih razredih v RGR 504

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	8,9	9,5	12,6	19,2	36,4	21,2	58,9
Listavci	10,4	9,0	8,0	9,3	19,6	10,2	11,2
Skupaj	9,5	9,3	10,9	16,5	34,2	18,1	70,1

Preglednica GFR2: Razvoj gozdnih fondov v pogledu sestave drevesnih vrst v RGR 504

Obdobje	Smreka	Jelka	O. igl.	Bukev	Pl. list.	D. t. list.	Meh. list.
1968-1978	9,0	74,8	0,0	13,1	2,1	1,0	0,0
1979-1988	10,4	72,1	0,0	14,4	2,6	0,5	0,0
1989-1998	13,1	64,5	0,2	17,3	3,6	1,0	0,3
1999-2008	15,3	58,2	0,0	20,7	5,3	0,4	0,1
2009-2018	18,7	52,9	0,1	23,0	4,7	0,5	0,1
2019-2028	13,8	48,5	0,0	31,4	5,3	0,8	0,2

PRILOGE Obrazec E2 – povzetek stanja in ukrepov na ravni RGR (504)

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v RGR 504

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	36.590	22,9											
Listavci	17.582	18,3											
Skupaj	54.172	21,2											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v RGR 504

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	34,10	34,10											
Priprava tal	ha	1,00	1,00											
Sadnja	ha	1,00	1,00											
Obžetev	ha	1,00	3,00											
Zaščita s premazom	ha	1,00	3,00											
Nega mladja	ha	2,14	2,14											
Nega gošče	ha	38,78	38,78											
Nega letvenjaka	ha	11,55	11,55											
Nega drogovnjaka	ha	5,48	5,48											
Vzdrževanje travinj	ha	17,85	178,50											
Vzdrž. vodnih virov	kos	11,00	55,00											
Nar. razvoj biotopov	m ³	424,00	424,00											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(zasebni gozdovi)**

Zasebni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v zasebnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Večnamenski gozdovi	2.972,83	204,8	126,3	331,1	4,59	2,20	6,79	22,3	16,9	20,2	98,7
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	2.972,83	204,8	126,3	331,1	4,59	2,20	6,79	22,3	16,9	20,2	98,7

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v zasebnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	89,21	3,0
Drogovnjak	717,56	24,1
Debeljak	429,49	14,4
Sestoj v obnovi	1.009,44	34,0
Raznomerni	727,13	24,5
Skupaj	2.972,83	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v zasebnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	21,6
Jelka	38,5
Bor	1,8
Macesen	0,0
Bukev	28,3
Hrast	0,0
Plemeniti listavci	4,3
Drugi trdi listavci	5,2
Mehki listavci	0,3
Skupaj iglavci	61,9
Skupaj listavci	38,1
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v zasebnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	4,8	13,0	21,6	27,5	33,1	61,9	204,8
Listavci	9,9	21,8	28,6	24,9	14,8	38,1	126,3
Skupaj	6,8	16,3	24,2	26,5	26,2	100,0	331,1

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(zasebni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v zasebnih gozdovih

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	136.003	22,3											
Listavci	63.265	16,9											
Skupaj	199.268	20,2											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v zasebnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	178,02	178,02											
Priprava tal	ha	5,00	5,00											
Sadnja	ha	5,00	5,00											
Obžetev	ha	5,00	15,00											
Zaščita s premazom	ha	5,00	15,00											
Nega mladja	ha	9,56	9,56											
Nega gošče	ha	151,99	151,99											
Nega letvenjaka	ha	70,27	70,27											
Nega drogovnjaka	ha	23,85	23,85											
Zaščita z ograjo	m	800,00	800,00											
Vzdrževanje ograje	m	800,00	2.400,00											
Vzdrževanje travinj	ha	107,56	1.075,60											
Vzdrž. vodnih virov	kos	44,00	220,00											
Nar. razvoj biotopov	m ³	1.023,00	1.023,00											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Državni gozdovi

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v državnih gozdovih

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na PR
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	
Večnamenski gozdovi	100,38	187,9	122,5	310,4	4,16	2,20	6,36	24,2	14,9	20,5	100,0
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	100,38	187,9	122,5	310,4	4,16	2,20	6,36	24,2	14,9	20,5	100,0

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v državnih gozdovih

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,92	0,9
Drogovnjak	35,46	35,4
Debeljak	15,47	15,4
Sestoj v obnovi	28,42	28,3
Raznomerni	20,11	20,0
Skupaj	100,38	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v državnih gozdovih

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	15,0
Jelka	32,4
Bor	13,1
Macesen	0,0
Bukev	27,3
Hrast	0,0
Plemeniti listavci	4,0
Drugi trdi listavci	7,7
Mehki listavci	0,5
Skupaj iglavci	60,5
Skupaj listavci	39,5
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v državnih gozdovih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,9	13,7	23,9	27,5	29,0	60,5	187,9
Listavci	12,2	23,7	29,2	22,5	12,4	39,5	122,5
Skupaj	8,4	17,7	25,9	25,6	22,4	100,0	310,4

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(državni gozdovi)**

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v državnih gozdovih

	MP (m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	4.561	24,2											
Listavci	1.835	14,9											
Skupaj	6.396	20,5											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v državnih gozdovih

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	8,45	8,45											
Nega gošče	ha	6,09	6,09											
Nega letvenjaka	ha	1,26	1,26											
Nega drogovnjaka	ha	0,34	0,34											
Vzdrževanje travinj	ha	2,30	23,00											
Nar. razvoj biotopov	m³	33,00	33,00											

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(gozdovi lokalnih skupnosti)**

Gozdovi lokalnih skupnosti

Preglednica KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov v gozdovih lokalnih skupnosti

Lastništvo Kategorije gozdov	Pov.	Lesna zaloga			Prirastek			Možni posek			
	ha	m³/ha			m³/ha			% od lesne zaloge			% na
		igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	igl.	lst.	sk.	PR
Večnamenski gozdovi	8,32	224,5	62,0	286,5	5,25	1,18	6,43	21,1	15,1	19,8	88,3
GPN z načrtovanim posekom	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0
GPN brez načrtovanega poseka	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Varovalni gozdovi	0,00	0,0	0,0	0,0	0,00	0,00	0,00				
Skupaj vsi gozdovi	8,32	224,5	62,0	286,5	5,25	1,18	6,43	21,1	15,1	19,8	88,3

Preglednica RF2: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev v gozdovih lokalnih skupnosti

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	0,42	5,0
Drogovnjak	2,73	32,8
Debeljak	1,67	20,1
Sestoj v obnovi	2,31	27,8
Raznomerni	1,19	14,3
Skupaj	8,32	100,0

Preglednica DV: Drevesna sestava v gozdovih lokalnih skupnosti

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	42,9
Jelka	33,4
Bor	2,1
Macesen	0,0
Bukev	7,5
Hrast	0,0
Plemeniti listavci	4,7
Drugi trdi listavci	9,1
Mehki listavci	0,3
Skupaj iglavci	78,4
Skupaj listavci	21,6
Skupaj	100,0

Preglednica LZ2: Lesna zaloga in njena struktura v gozdovih lokalnih skupnosti

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,9	12,7	23,0	33,1	25,3	78,4	224,5
Listavci	21,6	23,9	27,5	18,7	8,3	21,6	62,0
Skupaj	9,3	15,2	24,0	29,8	21,7	100,0	286,5

**PRILOGE Obrazec E3 – povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva
(gozdovi lokalnih skupnosti)**

Preglednica EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka v gozdovih lokalnih skupnosti

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	394	21,1											
Listavci	78	15,1											
Skupaj	472	19,8											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del v gozdovih lokalnih skupnosti

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejan.	s ponov.											
Priprava sestoja	ha	0,66	0,66											
Nega gošče	ha	0,46	0,46											
Nega letvenjaka	ha	0,02	0,02											

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
28A01A	31	32	28	33	30	33	32	31
28A01B	28	28	25	28	28	26	25	26
28A01C	29	29	26	28	28	26	25	26
28A02A	31	32	27	30	28	31	27	27
28A02B	31	32	27	30	28	31	27	27
28A02C	28	28	25	28	28	26	25	26
28A03	32	33	28	31	29	32	28	28
28A04	32	33	30	33	30	32	29	29
28A05A	32	33	28	32	30	33	29	29
28A05B	28	28	25	27	27	25	24	25
28A06	31	31	28	30	29	32	28	28
28A07A	32	33	28	31	29	32	28	28
28A07B	28	28	25	28	28	26	25	26
28A07C	28	28	25	28	28	26	25	26
28A08A	32	33	28	31	29	32	28	28
28A08B	28	28	25	28	28	26	25	26
28A08C	28	28	25	28	28	26	25	26
28A09	31	32	27	28	28	26	25	26
28A10	29	30	25	28	28	26	25	26
28A11	31	32	28	32	29	32	31	30
28A12A	30	31	27	32	29	32	31	30
28A12B	30	31	26	29	29	27	26	27
28A13	29	30	25	28	28	26	25	26
28A14	30	31	27	31	28	31	30	29
28B01	28	28	26	29	28	31	30	29
28B02	31	32	29	32	29	31	28	28
28B03	33	35	30	35	32	35	31	31
28B04	31	33	28	32	29	32	28	28
28B05	31	33	28	33	30	33	29	29
28B06	33	34	31	33	30	32	29	29
28B07	33	35	30	33	30	33	29	29
28B08	31	33	28	33	30	33	29	29
28B09	30	32	27	32	29	32	28	28
28B10	30	32	28	32	30	30	26	28
28B11	32	34	29	34	31	34	30	30
28B12	31	33	28	33	30	33	29	29
28B13	31	33	28	33	30	33	29	29
28B14	33	35	30	34	31	34	30	30

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Ti	Mi
28B15	33	34	31	34	31	33	30	30
28B16	32	33	30	34	31	33	30	30
28B17	31	33	28	33	30	33	29	29
28B18	32	33	30	33	30	32	29	29
28B19	31	32	29	34	31	33	30	30
28B20	32	33	29	31	29	32	31	30
28C01A	30	31	26	28	28	26	25	26
28C01B	29	31	27	31	29	29	25	27
28C02A	30	32	28	32	30	30	26	28
28C02B	29	29	26	29	29	27	26	27
28C03	32	33	30	33	30	32	29	29
28C04	29	31	26	31	28	31	27	27
28C05	29	30	26	31	28	31	30	29
28C06	30	31	28	31	28	30	27	27
28C07	31	33	29	33	30	32	29	29
28C08	31	33	28	33	30	33	29	29
28C09	31	33	29	33	30	32	29	29
28C10	31	33	29	32	29	31	28	28
28C11	31	33	29	32	29	31	28	28
28C12	29	31	26	31	28	31	27	27
28D01A	30	32	27	32	29	32	28	28
28D01B	30	32	28	31	29	29	25	27
28D02	32	34	29	34	31	34	30	30
28D03	31	33	28	33	30	33	29	29
28D04	32	33	30	33	30	32	29	29
28D05	32	34	29	32	29	32	28	28
28D06	29	31	27	30	28	28	24	26
28D07	31	33	28	33	30	33	29	29
28D08	32	34	29	32	29	32	28	28
28D09	31	33	28	33	30	33	29	29
28D10	30	31	27	31	28	31	30	29
28D11	29	31	27	30	28	28	24	26
28D12	30	32	28	30	28	28	24	26
28E01	30	31	26	28	28	26	25	26
28E02	29	31	27	30	28	28	24	26
28F01	31	32	28	32	29	32	31	30
28G01	31	32	28	32	29	32	31	30

Šifre za tarife (tarife so lahko tudi vmesne n.pr.: V 2 – 3 = 25)

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po RGR

RGR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
00117	SM	111	0,0935	0,0713	0,0544	0,0415	0,0316	0,0241	0,0184	0,0140	0,0107	0,0082	0,0062	0,0047	0,0036	0,0028
	JE	211	0,0419	0,0335	0,0286	0,0251	0,0224	0,0202	0,0184	0,0168	0,0153	0,0141	0,0129	0,0119	0,0109	0,0100
	OI	311	0,0851	0,0445	0,0305	0,0233	0,0189	0,0159	0,0138	0,0122	0,0109	0,0099	0,0090	0,0083	0,0077	0,0072
	BU	411	0,0392	0,0300	0,0247	0,0209	0,0180	0,0156	0,0135	0,0118	0,0102	0,0088	0,0076	0,0064	0,0054	0,0044
	HR	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
	PL	611	0,0308	0,0268	0,0245	0,0229	0,0216	0,0205	0,0197	0,0189	0,0182	0,0176	0,0171	0,0166	0,0161	0,0157
	TL	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
	ML	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
00123	SM	112	0,0589	0,0480	0,0417	0,0372	0,0337	0,0308	0,0284	0,0263	0,0244	0,0228	0,0213	0,0199	0,0187	0,0175
	JE	211	0,0419	0,0335	0,0286	0,0251	0,0224	0,0202	0,0184	0,0168	0,0153	0,0141	0,0129	0,0119	0,0109	0,0100
	OI	311	0,0851	0,0445	0,0305	0,0233	0,0189	0,0159	0,0138	0,0122	0,0109	0,0099	0,0090	0,0083	0,0077	0,0072
	BU	412	0,0504	0,0303	0,0225	0,0182	0,0155	0,0135	0,0121	0,0110	0,0101	0,0093	0,0087	0,0081	0,0077	0,0073
	HR	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
	PL	611	0,0308	0,0268	0,0245	0,0229	0,0216	0,0205	0,0197	0,0189	0,0182	0,0176	0,0171	0,0166	0,0161	0,0157
	TL	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
	ML	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
00401	SM	113	0,0585	0,0447	0,0366	0,0309	0,0265	0,0228	0,0198	0,0171	0,0148	0,0127	0,0108	0,0091	0,0075	0,0060
	JE	212	0,0565	0,0436	0,0360	0,0306	0,0265	0,0231	0,0202	0,0177	0,0155	0,0135	0,0118	0,0101	0,0087	0,0073
	OI	311	0,0851	0,0445	0,0305	0,0233	0,0189	0,0159	0,0138	0,0122	0,0109	0,0099	0,0090	0,0083	0,0077	0,0072
	BU	413	0,0590	0,0457	0,0354	0,0274	0,0213	0,0165	0,0128	0,0099	0,0077	0,0059	0,0046	0,0036	0,0028	0,0021
	HR	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
	PL	612	0,0264	0,0212	0,0182	0,0160	0,0144	0,0130	0,0119	0,0109	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067
	TL	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
	ML	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
00407	SM	114	0,0696	0,0528	0,0429	0,0360	0,0305	0,0261	0,0224	0,0191	0,0163	0,0137	0,0114	0,0093	0,0073	0,0055
	JE	213	0,0393	0,0324	0,0284	0,0256	0,0234	0,0216	0,0200	0,0187	0,0176	0,0165	0,0156	0,0147	0,0139	0,0132
	OI	311	0,0851	0,0445	0,0305	0,0233	0,0189	0,0159	0,0138	0,0122	0,0109	0,0099	0,0090	0,0083	0,0077	0,0072
	BU	414	0,0608	0,0354	0,0258	0,0206	0,0173	0,0150	0,0133	0,0120	0,0109	0,0101	0,0093	0,0087	0,0082	0,0077
	HR	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
	PL	612	0,0264	0,0212	0,0182	0,0160	0,0144	0,0130	0,0119	0,0109	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067
	TL	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
	ML	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
00417	SM	111	0,0935	0,0713	0,0544	0,0415	0,0316	0,0241	0,0184	0,0140	0,0107	0,0082	0,0062	0,0047	0,0036	0,0028
	JE	211	0,0419	0,0335	0,0286	0,0251	0,0224	0,0202	0,0184	0,0168	0,0153	0,0141	0,0129	0,0119	0,0109	0,0100
	OI	311	0,0851	0,0445	0,0305	0,0233	0,0189	0,0159	0,0138	0,0122	0,0109	0,0099	0,0090	0,0083	0,0077	0,0072
	BU	411	0,0392	0,0300	0,0247	0,0209	0,0180	0,0156	0,0135	0,0118	0,0102	0,0088	0,0076	0,0064	0,0054	0,0044
	HR	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
	PL	611	0,0308	0,0268	0,0245	0,0229	0,0216	0,0205	0,0197	0,0189	0,0182	0,0176	0,0171	0,0166	0,0161	0,0157
	TL	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
	ML	711	0,0279	0,0243	0,0212	0,0184	0,0161	0,0140	0,0122	0,0106	0,0092	0,0081	0,0070	0,0061	0,0053	0,0046
00504	SM	115	0,0700	0,0573	0,0469	0,0384	0,0315	0,0258	0,0211	0,0173	0,0141	0,0116	0,0095	0,0078	0,0064	0,0052
	JE	214	0,0362	0,0332	0,0305	0,0280	0,0257	0,0236	0,0216	0,0198	0,0182	0,0167	0,0153	0,0141	0,0129	0,0118
	OI	311	0,0851	0,0445	0,0305	0,0233	0,0189	0,0159	0,0138	0,0122	0,0109	0,0099	0,0090	0,0083	0,0077	0,0072
	BU	415	0,0591	0,0358	0,0267	0,0217	0,0185	0,0162	0,0145	0,0131	0,0121	0,0112	0,0104	0,0098	0,0093	0,0088
	HR	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
	PL	612	0,0264	0,0212	0,0182	0,0160	0,0144	0,0130	0,0119	0,0109	0,0100	0,0092	0,0085	0,0078	0,0072	0,0067
	TL	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028
	ML	712	0,0331	0,0173	0,0118	0,0090	0,0073	0,0061	0,0053	0,0047	0,0042	0,0038	0,0035	0,0032	0,0030	0,0028

PRILOGE – ostale priloge

Preglednica F1: Seznam funkcijskih enot

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28L0001	010	r*t*e*	Rd, Tf, Ep	1		vzdrževanje poti	1	E6
28L0002	010	r*t*e*	Rd, Tf, Ep	1		vzdrževanje poti	1	E6, slovenska kolesarska transverzala
28L0003	010	r*t*e*	Rd, Tf, Ep	1		vzdrževanje poti	1	E6, Velika Krpanova pot
28L0004	010	r*t*e*	Rd, Tf, Ep	1		vzdrževanje poti	1	E6, slovenska kolesarska transverzala, Velika Krpanova pot
28L0005	010	e*rtc	Ea, Rd, Ca, Tc	1		vzdrževanje poti	1	EŠD 16.274 kapelice Križevega pota na Križni gori, SLO pešpot
28L0006	020	rte	Rd, Tc, Ep	1		vzdrževanje poti	1	SLO pešpoti
28L0007	020	rte	Rd, Tc, Ep	1		vzdrževanje poti	1	SLO pešpoti, slovenska kolesarska transverzala
28L0008	020	rte	Rd, Tc, Ep	1		vzdrževanje poti	1	SLO pešpoti, Velika Krpanova pot
28L0009	020	rte	Rd, Tc, Ep	1		vzdrževanje poti	1	slovenska kolesarska transverzala
28L0010	020	rte	Rd, Tc, Ep	1		vzdrževanje poti	1	slovenska kolesarska transverzala, Velika Krpanova pot
28L0011	020	rte	Rd, Ep	1		vzdrževanje poti	1	Velika Krpanova pot
28L0012	200	h	Hf	1	0701			vodotoki v Loški dolini
28P0001	111	b*c*hre	Bd, Ca, La, Ha, Ra	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, prehodi za prostoživeče živali, Natura 2000, EPO
28P0002	111	b*c*j*hrpe	Bd, Ca, La, Ja, Ha	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, zimovališča, EPO
28P0003	111	b*c*j*vhre	Bd, Ca, La, Jb, Vi	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, prehodi za prostoživeče živali, kamnitost nad 50 %, grmišča, Natura 2000, EPO
28P0004	111	b*c*vhre	Bd, Ca, La, Vi, Ha	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, prehodi za prostoživeče živali, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0005	111	b*c*e*j*hr	Bl, Ca, Ea, La, Ja	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0006	111	b*c*j*hkre	Bl, Ca, La, Ja, Ha	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0007	111	b*c*j*hre	Bl, Ca, La, Ja, Ha	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0008	111	b*c*j*vhre	Bl, Ca, La, Ja, Vc	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, erodibilna podlaga, Natura 2000, EPO
28P0009	111	b*c*j*vhrge	Bl, Ca, La, Ja, Vi	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0010	111	b*c*j*vhre	Bl, Ca, La, Ja, Vi	1		košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, lazi, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0011	111	h*b*c*j*	Ha, Bl, Ca, La, Ja	1	0701	košnja, upoštevanje KD smernic	1	KD, ožje občinsko vodovarstveno območje, lazi, kraški svet, EPO
28P0012	111	h*c*bkre	Ha, Ca, La, Bf, Kc	1	0701	upoštevanje KD smernic	1	KD, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO, rekreacijsko območje
28P0013	111	h*c*b	Ha, Ca, La, Bf, V	1	0701	upoštevanje KD smernic	1	KD, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO
28P0014	111	h*c*b	Ha, Ca, La, Bn, V	1	0701	upoštevanje KD smernic	1	KD, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0015	111	h*c*j*b	Ha, Ca, La, Jb, Bd	1	0701	upoštevanje KD smernic	1	KD, ožje občinsko vodovarstveno območje, grmišča, kraški svet, EPO

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28P0016	111	v*c*hbkg	Va, Ca, La, Ha, Bf	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, <i>Ostryo-Fraxinetum</i> , kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0017	111	v*c*hb	Va, Ca, La, Ha, Bf	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, <i>Ostryo-Fraxinetum</i> , kamnitost med 50 in 70 %, EPO
28P0018	111	v*c*hbkg	Va, Ca, La, Ha, Bn	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, <i>Ostryo-Fraxinetum</i> , kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0019	111	v*c*hbrc	Va, Ca, La, Ha, Bn	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, <i>Ostryo-Fraxinetum</i> , erodibilna podlaga in naklon terena od 15 do 25 stopinj, N2K, EPO
28P0020	111	v*b*c*hrc	Vd, Bd, Ca, La, Ha	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, kamnitost nad 70 %, prehodi za PŽŽ, kraški svet, vodovarstveno območje, N2K, EPO
28P0021	111	v*b*c*hrc	Vd, Bd, Ca, La, Ha	1		upoštevanje KD smernic	1	KD, <i>Ostryo-Fraxinetum</i> , prehodi za prostoživeče živali, kamnitost nad 70 %, kraški svet, EPO
28P0022	121	b*j*hkg	Bl, La, Ja, Ha, Kc	1		košnja	1	lazi, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0023	121	b*j*hkg	Bl, La, Ja, Ha, Kc	1		košnja	1	lazi, Natura 2000, EPO
28P0024	121	b*j*vhkg	Bl, La, Ja, Vc, Ha	1		košnja	1	lazi, erodibilna podlaga, EPO
28P0025	121	b*j*vhkg	Bl, La, Ja, Vc, Ha	1		košnja	1	lazi, erodibilna podlaga, Natura 2000, EPO
28P0026	121	h*b*d	Ha, Bd, La, Db, V	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO
28P0027	121	h*brde	Ha, La, Ba, Ra, Db	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, NV Veliki Obrh, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO
28P0028	121	h*bd	Ha, La, Bf, Db, V	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO
28P0029	121	h*brde	Ha, La, Bf, Ra, Db	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, rekreacijsko območje
28P0030	121	h*bre	Ha, La, Bf, Ra, Ep	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO, rekreacijsko območje
28P0031	121	v*hbkg	Va, La, Ha, Bf, Kc	1				<i>Ostryo-Fraxinetum</i> , kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0032	121	v*hbkg	Va, La, Ha, Bf, Kc	1				<i>Ostryo-Fraxinetum</i> , kamnitost med 50 in 70 %, EPO
28P0033	121	v*hbkg	Va, La, Ha, Bn, Kc	1				<i>Ostryo-Fraxinetum</i> , kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0034	131	b*h	Bc, La, Ha, V, K	1		upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, Natura 2000, EPO
28P0035	131	b*h	Bc, La, Hc, V, K	1		upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0036	131	b*j*h	Bc, La, Ja, Ha, V	1		košnja, upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, lazi, Natura 2000, EPO
28P0037	131	b*j*h	Bc, La, Ja, Hc, V	1		košnja, upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, lazi, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0038	131	b*j*vh	Bc, La, Ja, Vi, Ha	1		košnja, upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, lazi, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0039	131	b*j*vh	Bc, La, Ja, Vi, Hc	1		košnja, upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, lazi, kamnitost nad 50 %, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0040	131	b*vh	Bc, La, Vi, Ha, K	1		upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0041	131	b*vh	Bc, La, Vi, Hc, K	1		upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, kamnitost nad 50 %, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0042	131	b*h	Bd, La, Ha, V, K	1				prehodi za prostoživeče živali, Natura 2000, EPO
28P0043	131	b*h	Bd, La, Ha, V, K	1				prehodi za prostoživeče živali, zimovališča, EPO
28P0044	131	b*h	Bd, La, Ha, V, K	1				prehodi za prostoživeče živali, zimovališča, Natura 2000, EPO

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28P0045	131	b*j*h	Bd, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	lazi, zimovališča, EPO
28P0046	131	b*j*h	Bd, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	lazi, zimovališča, Natura 2000, EPO
28P0047	131	b*j*h	Bd, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	prehodi za prostoživeče živali, lazi, Natura 2000, EPO
28P0048	131	b*j*h	Bd, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	prehodi za prostoživeče živali, lazi, zimovališča, EPO
28P0049	131	b*j*h	Bd, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	prehodi za prostoživeče živali, lazi, zimovališča, Natura 2000, EPO
28P0050	131	b*j*h	Bd, La, Jb, Ha, V	1				prehodi za prostoživeče živali, grmišča, Natura 2000, EPO
28P0051	131	b*vh	Bd, La, Vi, Ha, K	1				prehodi za prostoživeče živali, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0052	131	b*j*hk	Bl, La, Ja, Ha, Kc	1		košnja	1	lazi, kraški svet, vodovarstveno območje , EPO, bližin naselij
28P0053	131	b*j*h	Bl, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	lazi, kraški svet, vodovarstveno območje , EPO
28P0054	131	b*j*h	Bl, La, Ja, Ha, V	1		košnja	1	lazi, Natura 2000, EPO
28P0055	131	b*j*vh	Bl, La, Ja, Vc, Ha	1		košnja	1	lazi, erodibilna podlaga, Natura 2000, EPO
28P0056	131	b*j*vh	Bl, La, Ja, Vi, Ha	1		košnja	1	lazi, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0057	131	b*j*vh	Bl, La, Ja, Vi, Ha	1		košnja	1	lazi, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0058	131	h*b*j*v	Ha, Bc, La, Ja, Vi	1	0701	košnja, upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, ožje občinsko vodovarstveno območje, lazi, kraški svet, kamnitost nad 50 %
28P0059	131	h*b*v	Ha, Bc, La, Vi, K	1	0701	upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0060	131	h*b*j*	Ha, Bd, La, Ja, V	1	0701	košnja	1	ožje občinsko vodovarstveno območje, lazi, kraški svet, EPO
28P0061	131	h*b*v	Ha, Bd, La, Vi, K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, prehod za PŽŽ, kraški svet, kamnitost nad 50 %
28P0062	131	h*b*	Ha, Bd, La, V , K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, prehod za PŽŽ, kraški svet, EPO
28P0063	131	h*b*j*v	Ha, Bl, La, Ja, Vi	1	0701	košnja	1	ožje občinsko vodovarstveno območje, lazi, kraški svet, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0064	131	h*b*j*	Ha, Bl, La, Ja, V	1	0701	košnja	1	ožje občinsko vodovarstveno območje, lazi, kraški svet, EPO
28P0065	131	h*b	Ha, La, Bd, V , K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, zimovališča, EPO
28P0066	131	h*bk	Ha, La, Bf, Kc, V	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO, bližina naselij
28P0067	131	h*b	Ha, La, Bf, V , K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, EPO
28P0068	131	h*b	Ha, La, Bn, V , K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0069	131	h*j*b	Ha, La, Jb, Bd, V	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, grmišča, kraški svet, EPO
28P0070	131	h*vb	Ha, La, Vi, Bf, K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0071	131	h*vb	Ha, La, Vi, Bn, K	1	0701			ožje občinsko vodovarstveno območje, kraški svet, kamnitost nad 50 %, N2K, EPO
28P0072	131	v*b*h	Va, Bd, La, Ha, K	1				<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , prehodi za prostoživeče živali, kamnitost med 50 in 70 %
28P0073	131	v*b*j*h	Va, Bl, La, Ja, Ha	1		košnja	1	<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , lazi, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28P0074	131	v*b*j*h	Va, Bl, La, Ja, Ha	1		košnja	1	<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , lazi, erodibilna podlaga in naklon terena od 15 do 25 stopinj, EPO
28P0075	131	v*h*b*	Va, Ha, Bd, La, K	1	0701			<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , zimovališča, EPO
28P0076	131	v*h*b	Va, Ha, La, Bf, K	1	0701			<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , EPO
28P0077	131	v*h*b	Va, Ha, La, Bf, K	1	0701			<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost med 50 in 70 %, EPO
28P0078	131	v*h*b	Va, Ha, La, Bf, K	1	0701			<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost nad 70 %, kompaktna podlaga in strm teren, EPO
28P0079	131	v*h*b	Va, Ha, La, Bn, K	1	0701			<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost med 50 in 70 %, Natura 2000, EPO
28P0080	131	v*hb	Va, La, Ha, Bd, K	1				<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0081	131	v*hb	Va, La, Ha, Bf, K	1				<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost med 50 in 70 %, EPO
28P0082	131	v*hb	Va, La, Ha, Bn, K	1				<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0083	131	v*hb	Va, La, Ha, Bn, K	1				<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , erodibilna podlaga in naklon terena od 15 do 25 stopinj, N2K, EPO
28P0084	131	v*hb	Va, La, Ha, Bn, K	1				<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost med 50 in 70 %, kraški svet, Natura 2000, EPO
28P0085	131	v*b*h	Vd, Bc, La, Ha, K	1		upoštevanje smernic za d. petelina, t. in b. detla	1	mirna cona, kamnitost nad 70 %, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0086	131	v*h*b	Vd, Ha, La, Bf, K	1	0701			kamnitost nad 70 %, EPO
28P0087	131	v*h*b	Vd, Ha, La, Bf, K	1	0701			<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost nad 70 %, EPO
28P0088	131	v*h*b	Vd, Ha, La, Bn, K	1	0701			kamnitost nad 70 %, Natura 2000, EPO
28P0089	131	v*hb	Vd, La, Ha, Bn, K	1				kamnitost nad 70 %, kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0090	133	b*h	Bd, Ha, V, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	ekocelice, Natura 2000, EPO
28P0091	133	b*h	Bd, Ha, V, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	ekocelice, zimovališča, Natura 2000, EPO
28P0092	133	b*vh	Bd, Vi, Ha, K, G	1		ni ukrepanja	1	ekocelice, kamnitost nad 50 %, Natura 2000, EPO
28P0093	133	h*b*	Ha, Bd, V, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	ožje občinsko vodovarstveno območje, ekocelice, kraški svet, EPO
28P0094	133	v*b*h	Va, Bd, Ha, K, G	1		ni ukrepanja	1	<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , ekocelice, kamnitost med 50 in 70 %, EPO
28P0095	133	v*h*b*	Va, Ha, Bd, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , ekocelice, EPO
28P0096	133	v*h*b*	Va, Ha, Bd, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost nad 70 %, kompaktna podlaga in strm teren, EPO
28P0097	133	v*b*h	Vd, Bc, Ha, K, G	1		ni ukrepanja, upoštevanje smernic za d. petelina, detle	1	mirna cona, kamnitost nad 70 %, ekocelice, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0098	133	v*b*h	Vd, Bc, Hc, K, G	1		ni ukrepanja, upoštevanje smernic za d. petelina, detle	1	mirna cona, kamnitost nad 70 %, ekocelice, vodovarstveno območje, EPO
28P0099	133	v*b*h	Vd, Bd, Ha, K, G	1		ni ukrepanja	1	kamnitost nad 70 %, ekocelice, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0100	133	v*h*b*	Vd, Ha, Bd, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	kamnitost nad 70 %, ekocelice, EPO
28P0101	133	v*h*b*	Vd, Ha, Bd, K, G	1	0701	ni ukrepanja	1	<i>Ostrya-Fraxinetum</i> , kamnitost nad 70 %, ekocelice, EPO
28P0102	211	c*e*hbr	Ca, Ea, La, Ha, Bn	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 2.322 cerkev sv. Križa in EŠD 538 arheološko najdišče Križna gora in EŠD 16.286

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28P0103	211	c*e*vhbkr	Ca, Ea, La, Vi, Ha	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 417 razvaline gradu Lož in EŠD 10.942 arheološko najdišče Lož, kamnitost nad 50 %
28P0104	211	c*hb	Ca, La, Ha, Ba, Db	1		upoštevanje KD smernic, upoštevanje NV smernic	1	EŠD 10.944 rimska naselbina Koča vas, NV Veliki Obrh, EPO
28P0105	211	c*hbkd	Ca, La, Ha, Ba, Kc	1		upoštevanje KD smernic, upoštevanje NV smernic	1	EŠD 10.944 rimska naselbina Koča vas, NV Veliki Obrh, EPO, bližina naselij
28P0106	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bd, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.945 arheološko območje Gmajna, EPO, bližina naselij
28P0107	211	c*hbkrpge	Ca, La, Ha, Bd, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 697 in EŠD 3.007.829, bližina naselij, rekreacijsko območje, EPO
28P0108	211	c*hbprpe	Ca, La, Ha, Bd, Ra	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 697 in EŠD 3.007.829, rekreacijsko območje, EPO
28P0109	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bd, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.945 arheološko območje Gmajna, EPO
28P0110	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bd, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 697 a. najdišče Ulaka in EŠD 3.007.829 grobnica padlim v NOV na Ulaki-vpl. območje
28P0111	211	c*hbkre	Ca, La, Ha, Bf, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.928 arheološko najdišče Zgornje Poljane, bližina naselij, EPO
28P0112	211	c*hbkg	Ca, La, Ha, Bf, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.941 arheološko območje Križni vrh, bližina naselij, EPO
28P0113	211	c*hbkrge	Ca, La, Ha, Bf, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.942 arheološko najdišče Lož, bližina naselij, EPO
28P0114	211	c*hbkrpg	Ca, La, Ha, Bf, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.954 rimski kohortni kastel, bližina naselij, EPO
28P0115	211	c*hbkrpge	Ca, La, Ha, Bf, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 697 in EŠD 3.007.829, bližina naselij, EPO
28P0116	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bf, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.928 arheološko najdišče Zgornje Poljane, EPO
28P0117	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bf, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.941 arheološko območje Križni vrh, EPO
28P0118	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bf, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.945 arheološko območje Gmajna, EPO
28P0119	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bf, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.946 gradišče Markov hrib, EPO
28P0120	211	c*hbkg	Ca, La, Ha, Bn, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.941 arheološko območje Križni vrh
28P0121	211	c*hbkre	Ca, La, Ha, Bn, Kc	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 in EŠD 16.286, bližina naselij, rekreacijsko območje, EPO
28P0122	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bn, Ra	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 in EŠD 16.286, rekreacijsko območje, EPO
28P0123	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bn, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.928 arheološko najdišče Zgornje Poljane, Natura 2000, EPO
28P0124	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bn, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.941 arheološko območje Križni vrh, Natura 2000, EPO
28P0125	211	c*hb	Ca, La, Ha, Bn, V	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.943 arheološko območje Stražnice, Natura 2000, EPO
28P0126	211	c*j*hbkre	Ca, La, Jb, Ha, Bd	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.928 arheološko najdišče Zgornje Poljane, grmišča, EPO
28P0127	211	c*j*hbkg	Ca, La, Jb, Ha, Bd	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.941 arheološko območje Križni vrh, grmišča, EPO
28P0128	211	c*j*hb	Ca, La, Jb, Ha, Bd	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 in EŠD 16.286, grmišča, EPO
28P0129	211	c*j*vhb	Ca, La, Jb, Vc, Ha	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 in EŠD 16.286 kulturna, skalovitost nad 50 %, grmišča, EPO
28P0130	211	c*j*vhb	Ca, La, Jb, Vi, Ha	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 arheološko najdišče Križna gora in EŠD 16.286 kulturna krajina Cerkniškega jezera
28P0131	211	c*vhb	Ca, La, Vc, Ha, Bn	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.941 arheološko območje Križni vrh, erodibilna podlaga, Natura 2000, EPO

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28P0132	211	c*vhbkre	Ca, La, Vc, Ha, Bn	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 in EŠD 16.286, erodibilna podlaga, rekreacijsko območje, EPO
28P0133	211	c*vhbkrge	Ca, La, Vi, Ha, Bf	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.942 arheološko najdišče Lož, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0134	211	c*vhb	Ca, La, Vi, Ha, Bf	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 10.946 gradišče Markov hrib, kamnitost nad 50 %, EPO
28P0135	211	c*vhbkre	Ca, La, Vi, Ha, Bn	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 538 in EŠD 16.286, kamnitost nad 50 %, rekreacijsko območje, EPO
28P0136	221	hbd	La, Ha, Ba, Db, V	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, NV Skadulca, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0137	221	hbkd	La, Ha, Ba, Kc, Db	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, NV Veliki Obrh, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0138	221	hbkgd	La, Ha, Ba, Kc, Gz	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, NV Veliki Obrh, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij
28P0139	221	hbd	La, Ha, Bd, Db, V	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0140	221	hbkd	La, Ha, Bd, Kc, Db	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij
28P0141	221	hbkrpg	La, Ha, Bd, Kc, Gz	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij, rekreacijsko območje
28P0142	221	hbd	La, Ha, Bf, Db, V	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0143	221	hbkd	La, Ha, Bf, Kc, Db	1	0701	upoštevanje NV smernic	1	NV Loško Polje, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij
28P0144	221	hbkg	La, Ha, Bf, Kc, Gz	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij
28P0145	221	hbkre	La, Ha, Bf, Kc, Ra	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij, rekreacijsko območje
28P0146	221	hbkg	La, Ha, Bn, Kc, Gz	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO, bližina naselij
28P0147	221	j*hbkg	La, Jb, Ha, Bd, Kc	1				kraški svet, vodovarstveno območje, N2K, EPO, bližina naselij, rekreacijsko območje
28P0148	221	j*vhbkg	La, Jb, Vc, Ha, Bd	1				erodibilna podlaga, grmišča, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0149	221	vhbkg	La, Vc, Ha, Bf, Kc	1				erodibilna podlaga, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0150	221	vhbkg	La, Vc, Ha, Bn, Kc	1				erodibilna podlaga, kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0151	221	vhbkg	La, Vi, Ha, Bf, Kc	1				kamnitost nad 50 %, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0152	231	hbk	La, Ha, Bd, Kc, V	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, zimovališča, EPO, bližina naselij
28P0153	231	hb	La, Ha, Bd, V, K	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, zimovališča, EPO
28P0154	231	hbk	La, Ha, Bf, Kc, V	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, EPO, bližina naselij
28P0155	231	hb	La, Ha, Bf, V, K	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0156	231	hbk	La, Ha, Bn, Kc, V	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO, bližina naselij
28P0157	231	hb	La, Ha, Bn, V, K	1	0701			kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0158	231	j*hbk	La, Jb, Ha, Bd, Kc	1				kraški svet, vodovarstveno območje, grmišča, EPO, bližina naselij
28P0159	231	j*hb	La, Jb, Ha, Bd, V	1				kraški svet, vodovarstveno območje, grmišča, Natura 2000, EPO
28P0160	231	j*vhb	La, Jb, Vc, Ha, Bd	1				kraški svet, erodibilna podlaga, vodovarstveno območje, grmišča, Natura 2000, EPO

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28P0161	231	vhb	La, Vc, Ha, Bn, K	1				kraški svet, erodibilna podlaga, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28P0162	231	vhbk	La, Vc, Ha, Bn, Kc	1				kraški svet, erodibilna podlaga, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO, bližina naselij
28P0163	231	vhb	La, Vi, Ha, Bf, K	1				kamnitost nad 50 %, kraški svet, vodovarstveno območje, EPO
28P0164	231	vhb	La, Vi, Ha, Bn, K	1				kamnitost nad 50 %, kraški svet, vodovarstveno območje, Natura 2000, EPO
28T0001	120	h*b*d	Hd, Bc, Db, Bf	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 40.079 Mrzla jama pri Ložu, EPO 30.117 Mrzla jama
28T0002	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 40.538 Jazbina nad Ložem
28T0003	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 40.752 Tekavča jama
28T0004	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 42.205 Jama blizu Mrzle jame pri Ložu
28T0005	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 42.301 Brezno na Benčinovem
28T0006	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 43.866 Betalca jama
28T0007	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.284 Obroževca v Poteru
28T0008	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.285 Kosmačeva jama
28T0009	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.286 Studenček pod Vranjo steno
28T0010	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.287 Meander v Vranji steni
28T0011	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.366 Udor pod Dolenjimi Poljanami
28T0012	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.367 Čampava jama v Kotnicah
28T0013	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.547 Brezno v kamnolomu
28T0014	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 44.847 Mala Porokova jama
28T0015	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 45.920 Shramba Rakovške čete
28T0016	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 46.270 Brezno pod Slepo cesto
28T0017	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 46.828 Jama pod ogrado
28T0018	120	h*b*d	Hd, Bc, Db	1	0801	upoštevanje smernic za jame	1	NV 48.868 Jama v Visokem
28T0019	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0020	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0021	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0022	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0023	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0024	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0025	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28T0026	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0027	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0028	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0029	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0030	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0031	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0032	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0033	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0034	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0035	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0036	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0037	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0038	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0039	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0040	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0041	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0042	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0043	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0044	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0045	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0046	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0047	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0048	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0049	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0050	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0051	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0052	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0053	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža
28T0054	101	b*j*h	Hf, Bk, Jc	1	0905	vzdrževanje kaluže	1	kaluža

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28T0055	100	h*b*	He, Bc	1	0701	vzdrževanje izvira	1	Grižna voda
28T0056	100	h*b*	He, Bc	1	0701	vzdrževanje izvira	1	Zavodice
28T0057	100	h*b*	He, Bc	1	0701	vzdrževanje izvira	1	Skadulca (Okno)
28T0058	100	h*b*	He, Bc	1	0701	vzdrževanje izvira	1	Mrzla jama
28T0059	100	h*b*	He, Bc	1	0701	vzdrževanje izvira	1	Huda ura
28T0060	100	h*b*	He, Bc	1	0701	vzdrževanje izvira	1	Natrnice
28T0061	010	e*c	Ea, Ca	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 2.332 cerkev sv. Andreja v Zgornjih Poljanah
28T0062	010	e*c	Ea, Ca	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 17.146 spominsko znamenje ustanovitvi Rakovške čete
28T0063	010	c*	Ca	1		upoštevanje KD smernic	1	EŠD 20.796 arheološko najdišče Tekavča jama
28T0064	010	d*e*	Dd, Ee	1		upoštevanje smernic za izjemno drevo	1	OE 185 Bukev pri Tišlerjevem vikendu
28T0065	010	d*e*	Dd, Ee	1		upoštevanje smernic za izjemno drevo	1	OE 219 Lipa v Parobku
28T0066	020	re	Rd, Ep	1				kapelica Grič
28T0067	020	re	Rk, Ef	1		vzdrževanje koče	1	koča Zajavorje
28T0068	020	re	Rk, Ef	1		vzdrževanje koče	1	koča Urška
28T0069	020	re	Rk, Ef	1		vzdrževanje koče	1	koča Slemenka
28T0070	020	re	Rk, Ef	1		vzdrževanje koče	1	koča Gašper
28T0071	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0072	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0073	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0074	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0075	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0076	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0077	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0078	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0079	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0080	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0081	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0082	001	n*	Np	1				čebeljak
28T0083	001	j*	Ik	1				krmišče

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28T0084	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0085	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0086	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0087	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0088	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0089	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0090	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0091	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0092	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0093	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0094	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0095	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0096	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0097	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0098	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0099	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0100	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0101	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0102	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0103	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0104	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0105	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0106	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0107	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0108	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0109	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0110	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0111	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0112	001	j*	Jk	1				krmišče

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28T0113	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0114	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0115	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0116	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0117	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0118	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0119	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0120	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0121	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0122	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0123	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0124	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0125	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0126	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0127	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0128	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0129	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0130	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0131	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0132	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0133	001	j*	Jk	1				krmišče
28T0134	001	j*	Jk	1				mrhovišče
28T0135	001	j*	Jk	1				mrhovišče
28T0136	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0137	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0138	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0139	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0140	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0141	001	j*	Jk	1				krmna njiva

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28T0142	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0143	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0144	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0145	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0146	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0147	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0148	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0149	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0150	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0151	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0152	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0153	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0154	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0155	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0156	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0157	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0158	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0159	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0160	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0161	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0162	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0163	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0164	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0165	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0166	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0167	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0168	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0169	001	j*	Jk	1				krmna njiva
28T0170	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče

PRILOGE – ostale priloge

Zap. št.	Funkcije	Šifra	Utemeljitev	Prim.	Ogrož.	Potrebni ukrepi	Nujn.	Opombe
28T0171	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0172	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0173	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0174	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0175	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0176	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0177	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče
28T0178	100	b*	Bc	1	0201	upoštevanje NV smernic	1	naravno zatočišče

PRILOGA II